START

START

MICRO FILMED
BY
KARNATAKA STATE
ARCHIVES
1991

MICRO FILMED
BY
KARNATAKA STATE
ARCHIVES
1991

ಜೀವನಶಿಕ್ಷಣ
ಶೈಕ್ಷಣಿಕ ಮಾಸ
ಪತ್ರಿಕೆ

ಧಾರವಾಡ-8

यांस हुशारी दिसून आल्यावरून त्यांस पडती पगाराव
र हेनापूर येथें नेमिलें.

३. कृष्णाजी गिरी देशपांडे ट्रेनिंग कालेज विद्यार्थी-
यांस तेलसंग येथें नवीन शाळेवर मास्तर नेमिलें.

४. गोपाळ रामचंद्र ट्रेनिंग कालेज विद्यार्थी यांस हाडी-
गिनी येथें नवीन शाळेवर मास्तर नेमिलें.

५. बाळकृष्ण शिवाजी ट्रेनिंग कालेज विद्यार्थी यांस-
कोंगनोळी येथें नवीन शाळेवर मास्तर नेमिलें.

६. यशवंत संभाजी ट्रेनिंग कालेज विद्यार्थी यांस शी-
रसी अ्या० कं० स्कुलांत असिस्टंट मास्तर नेमिलें.

(Signed) K. B. Bapat.

डि· इ· इ· जिल्हा बेळगांव.

శాలాపత్రిక.

పుస్తక ౬ సంచిక ౧౧

[illegible] ఫిబ్రువరి ౧౮౭౧

Natural Philosophy.

పదార్థవిజ్ఞానము-

వాయువివరణ విద్య-

౧వ అధ్యాయము-

ఉష్ణము, వెలుతురు, విద్యుత్, అనే

శబ్దశక్తి, ఆకర్షణము, మొదలు-

౧ ఈ విద్య పదార్థ శాస్త్రాలకు సంబంధమైనది, వాయువులు, అనగా గాలిలాంటివి, శబ్దములు, నీటివంటి ద్రవములు, వాయువులు, అనగా కనబడని విద్యుత్తు మొదలైనవి, ఇవన్నియు [illegible]

౨ [illegible]

ಹೊಗುವದು. ಮೋಡಗಳು ಉಸಿರುಬಿಡಾಗಿರುತ್ತವೆ.

೪
೩. ಹವೆಯು ಸೂರ್ಯನಿಂದ ಪ್ರಥಕ್ಕರಣವನ್ನು ಹೊಂದುವ ಬೇರೆ ಬೇರೆ ಯಾಗುವ ಎಲ್ಲ ವಿಧಾಥಗಳು ಸ್ವಭಾವ ಗಳು ಹವೆ ಯಲ್ಲಿ ಸೇರುತ್ತವೆ ಪ್ರತ್ಯೋಜನ್ನಂಬವಾಯು ರೂಪಿ ಪದಾರ್ಥವು ಭೂಮಿಯ ಹತ್ತರ ಕುಟ್ಟಿ, ಹವೆಗಿಂ ತ ಹಗುರಾದ ಕಾರಣ, ಅದಕ ಮೇಲ್ಭಾಗದಲ್ಲಿ ಹೋಗಿ ನಿಲ್ಲು ತ್ತವೆ. ಅದರಿಂದ ಅಲ್ಲಿಯ ಹೆಚ್ಚಿಗೆ ಯಾಧ ಸಂಗತಿ ಗಳು ಪ್ರಷ್ಟಿಗೆ ಬೀಳುತ್ತವೆ. ಈ ವಿಧವಾಗಿ ಗಾಳಿಯ ಸ್ವಾ ಸಾಂಶವು, ಮತ್ತು ಶ್ವಾಸೋಚ್ಛ್ವಾಸ ಯೋಗವು ನಡೆಯುವ ಕಾರಣ ಸಿಸ್ಮಲ್ಲಿಯ ಶಕ್ತಿಯು ಕಡಿಮೆಯಾಗು ತ್ತ ಹೋಗುತ್ತದೆ. ಅದಕ್ಕೆ ಗುಣವಿಸಿಂದಲೂ, ಮಂಚಿ ನಿಂದಲೂ ಅದು ಮೇಲ್ಕಡೆ ಯಲ್ಲಿಯೂ ವಿಮುಕ್ತವಾಗುವದು.

ಬಾಷ್ಪೀಭವನವು— ಸೂರ್ಯ ಕಿರಣಗಳಿಂದ ನೀರು ಉಗಿಯಾಗಿ ಯಾವಾಗಲೂ ಮೇಲಕ್ಕೆ ಹೋಗುತ್ತಿ ರುತ್ತದೆ. ಈ ಉಗಿಯು ಹವೆಗಿಂತ ಹಗುರಾದ ಕಾ ರಣ ಮೇಲಕ್ಕೆ ಹೋಗುತ್ತದೆ. ಆದುದರಿಂದ ತಂಪಾದಲ್ಲಿ ಬೇಗನೆ ಹೋಗಿ ಮೇಲೆ ಅಲ್ಲಿ ಪ್ರಿಯಹೆಚ್ಚು ದಟ್ಟವಾಗಿ ಮೋ ಡಗಳ ರೂಪದಿಂದ ನಿಲ್ಲುತ್ತದೆ. ಭೂಮಿಯ ಮೇಲಿನ ನೀರು

ಬಹಳ ಹಗುರವಾಗಿರುವ ಕಾರಣ ಅದು ನಿವಾ(ರಣೆ)ಯಾಗದೆ ಹವೆಯಲ್ಲಿ ಬಹಳ ಕಾಲ ತೇಲುತ್ತಿರುತ್ತದೆ.

೫ ಮಳೆ — ವಿದ್ಯುತ್ತು ಮೊದಲಾದ ಕಾರಣಗಳಿಂದ ಹವೆಯು ದಾರ್ಢ್ಯದಲ್ಲಿ, ಅಥವಾ ಉಷ್ಣತೆಯಲ್ಲಿ ಆಕಸ್ಮಾತ್ತಾಗಿ ಹೆಚ್ಚು ಕಡಿಮೆಯಾದರೆ, ಅದರೊಳಗಿನ ಉಗಿಯೂ ಮೋಡಗಳೂ ಘನವಾಗಿ ನೀರಿನ ಹನಿಗಳಾಗುತ್ತವೆ. ಆ ಹನಿಗಳು ಹವೆಯಲ್ಲಿ ನಿಲ್ಲತಕ್ಕಷ್ಟಕ್ಕಿಂತ ಹೆಚ್ಚು ಭಾರವುಳ್ಳವುಗಳಾಗಿ ಮಳೆಯ ರೂಪದಿಂದ ನೆಲಕ್ಕೆ ಬೀಳುತ್ತವೆ.

೬ ಬರ್ಫ, ಆಣೆಕಲ್ಲುಗಳು — ಮಳೆಯ ಹನಿಗಳು ನೆಲಕ್ಕೆ ಬೀಳುವಾಗ ಹೆಚ್ಚು ತಂಪಾದರೆ, ಅವುಗಳಿಂದ ಬರ್ಫ, ಅಥವಾ ಆಣೆಕಲ್ಲುಗಳುಂಟಾಗುತ್ತವೆ. ಉಗಿಯು ಶೀತಮೋಡಗಳ ಸಂಪರ್ಕದಿಂದ ತಾನಾಗಿ ಹವೆಯಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚಿಗೆ ತಂಪಾದರೆ, ಬರ್ಫಾಗುತ್ತದೆ; ನೀರಿನ ಹನಿಗಳಾದಮೇಲೆ ಅವು ಮತ್ತೆ ಹೆಚ್ಚಿಗೆ ತಂಪಾದರೆ, ಆಣೆಕಲ್ಲುಗಳಾಗುತ್ತವೆ. ಬರ್ಫಿನ ಕಣಗಳು ನಾನಾ ಪ್ರಕಾರವಾಗಿದ್ದು, ಅವುಗಳಿಗೆ, ನಕ್ಷತ್ರದಂತೆ, ಹೂವಿನ ಸುಂದರವಾದ ಆಕಾರಗಳುಂಟಾಗುತ್ತವೆ.

೭ ಕಾಂತವೂ, ವಿದ್ಯುತ್ತೂ ಆಕಾಶದಲ್ಲಿಯೂ-

ರೂಢಿಯಿಂದ ಬರುವ ಚಂಚಲವಾಗಿರುವ ಲಾವಾರಸ ನೀರಿನ-
ಗಳು ರಾತ್ರಿಯಲ್ಲಿ ತಂಪಾಗುವದರಿಂದ ಅವುಗಳು ಚಂ-
ಚಲತ್ವ ಕಲ್ಲನಷ್ಟವಾಗಿ, ಅತಿಸೂಕ್ಷ್ಮವಾದ ಕಣಗಳಾಗಿ
ದಿಂದ ಚಿಕ್ಕ ಕಲ್ಲು ಉತ್ಪತ್ತಿಗೆ ಬೀಳುತ್ತವೆ.

೮ ಭೂಪೃಷ್ಠಭಾಗದಲ್ಲಿ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಕಲ್ಲು ಬಹುಸಂ-
ದರವಾಗಿ ಸವೆಯುತ್ತದೆ. ಸಮುದ್ರದಿಂದ ನೀರು ಉಗಿಯಾಗಿ ಮೇ-
ಲಕ್ಕೆ ಹೋಗಿ, ಗಾಳಿಯಿಂದ ನೆಲದ ಮೇಲ್ಭಾಗದಲ್ಲಿ ಬೀಳುತ್ತ-
ಪುತ್ತದೆ. ಅಲ್ಲಿ, ಹೊಳೆ ನದಿ ಸಂತತಿಯಿಂದ ಕಲ್ಲು ಸವೆದು-
ಹೋಗುವದರಿಂದಲೂ, ಅವುಗಳ ಮೇಲೆ ವಾಯುಶಕ್ತಿಯಿಂ-
ದಲೂ, ಬಿಸಿಲಿನಿಂದಲೂ ಪ್ರಕೃತಿ ಉಷ್ಣತೆಗಳ-
ಲ್ಲಿರುವ ಬದಲಾವಣೆಯಿಂದಲೂ ಸವೆಯುತ್ತವೆ. ಅದಲ್ಲದೆ
ಮುಸಲಧಾರೆ ಮಳೆ, ವನಸ್ಪತಿಗಳು ಜೀವಜಂತುಗಳ
ಕ್ರಿಯಾಕಲಾಪಗಳಿಂದ ಹೊಳೆಗಳಿಗೆ ಹೋಗಿ, ಸ-
ಮುದ್ರಕ್ಕೆ ಸೇರುತ್ತವೆ.

೯ ಹೀಗೆ ಭೂಮಿಗೆ ಬಿದ್ದ ಮಣ್ಣು ಬಂದರೆ, ಅ-
ದಿ ಮಂಜುಗಡ್ಡೆಯಾಗಿ ಹೋಗುತ್ತದೆ.

೧೦ ಶೀತದ ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಮಂಜು ಹೊರಡುವದ-
ರಿಂದ ಬಂದರೆ, ಅದಕ್ಕೆ ಸೋನೆ ಮಂಜುಗಡ್ಡೆ ಸೋನೆಯ

ದಗಂಡ ಚರ್ಯಾಧಿಷ್ಠಾನದಿಂ ಪಟ್ಟ ದ್ವಿತೀಯ ನಾಗರಾಜ ಶ್ರೇಣಿ:-

Selections from Shabara-Shankara Vilaoat.

ಶಬರ ಶಂಕರ ವಿಳಾಸದೊಳ್

ಗಿನ ಪದ್ಯಗಳು:-

॥ ಚಂಪಕ ಮಾಲಾ ವೃತ್ತ ॥

ಶಠಕೆಯ ಬೇಂ ಮಿಳ್ಗಂದ ಬಿಡು ನಿಂನ ದುರುಕ್ತಿಯನಿನ್ನು
ವೃತ್ತಿಯಂ

ಬಿಡು ತಪಸಿ ಮಾಂಡ ಹಾಪಸಶಿಬಿಲ್ಲ ಮಾಗಜ ಚಾ-
ಮ್ರುಗಾಜಿನ॥

ಸ್ಫುಟ ಬಿಸಿತಂಗಳಂ ಶರಶರಾಸನ ಖಡ್ಗಮನಾಂತು ಹಾಸ್ಯದಿಂ।
ತ್ತ್ವ ಟಪ್ರ್ಯದ ನಿಶ ಗಾನ ಪ್ರ್ಯದ ಸತ್ಯ ತ್ರಿಯಂ ತೆ-
ಸಗೆ ನಿಹೊಂಪ್ಪದೆ॥

ಶಬ್ದಾರ್ಥ:- ಶಟಕೆಯ - ಚೇಷ್ಟೆಯು। ಅಬೇಂ॥ = ಅದೇ
ನು। ಮಿಳ್ಗಂದ = ಚೆಲುವನೇ। ಬಿಡು। ನಿಂನ। ದುರುಕ್ತಿಯಂ =
ಚೇಷ್ಟೆಯ ಮಾತನ್ನು। ಎನ್ನ = ನಮ್ಮ - ವೃತ್ತಿಯಾ = ನವಾ
ವಳಿಯನ್ನು। ಬಿಡು = ತ್ರಿಕ್ಷಣಾದ - ತಪಂ = ತಪಸ್ಸನ್ನು

ಅಂತ=ಧರಿಸಿದ। ತಾಪಸಿಗಳಿರ=ತಪಸ್ವಿಗಳೇ। ಬಲ್ಲಿರು। ಉದಾರ=ಉತ್ಕೃಷ್ಟನಾದ। ಜಟಾ=ಜಡೆಯನ್ನು। ಮೃಗಾಜಿನ=ಚಿಗರಿಯ ಚರ್ಮವನ್ನು। ಸ್ಫುಟ=ಬಿಳುಪಾದ। ಭಸಿತಂಗಳಂ=ವಿಭೂತಿ ಮುಂತಾದವುಗಳನ್ನು। ಶರ=ಬಾಣ। ಶರಾಸನ=ಬಿಲ್ಲು। ಖಡ್ಗಮಂ=ಕತ್ತಿ ಮುಂತಾದವುಗಳನ್ನು। ಅಂತು=ಧರಿಸಿ। ತಾಪಸೋತ್ತಮ=ತಪಸ್ವಿಗಳಿಗೆಲ್ಲ ಶ್ರೇಷ್ಠನಾದ। ವೃಷಭಂ=ಶಿವನು। ನಾಗಗ=ನಾರುವನು। ಅಪ್ಪುದಸ। ಶಕ್ತ್ಯುತೆಯು। ಅಂತಧರಿಸಿದಂತೆ। ಎನಗೆ=ನನಗೆ। ಏಂ=ಏನು। ನಾಮ=ಯ ಹೆಸರು। ಒಪ್ಪದೇ=ಶೋಭಿಸದೇ॥ ಶೋಭಿಸುವದೆಂಬರ್ಥ.

ಭಾವಾರ್ಥ— (ಅರ್ಜುನನು ಅಪ್ಸರಸ್ತ್ರೀಗೆ) ಪ್ರಿಯೇ ವನೇ, ಚೇಷ್ಟೆಯ ಮಾತನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ಬಿಡು, ನನ್ನ ನಡತೆಯನ್ನು ಉತ್ಕೃಷ್ಟವನ್ನು ನೋಡಿದ ತಪಸ್ವಿಗಳೇ! ಬಲ್ಲಿರು-ಶಿವನು ಜಟಾ ಮೃಗಾಜಿನ ಭಸಿತಗಳನ್ನು, ಬಿಲ್ಲು ಬಾಣ ಖಡ್ಗಗಳನ್ನು ಧರಿಸಿಕೊಂಡು ಋಷಿಗಳಿಗೆಲ್ಲ ಶ್ರೇಷ್ಠನಾಗಿಲ್ಲವೋ? ಅಂತವನಿಗೆ ಸ್ತ್ರೀನಾದ ಬಳಿಕ ನನಗ್ಯಾಕೆ ನಾವು ಒಪ್ಪಲಾಗದು!

ಕಂದ॥ ನೀನೆಂತೊಂಗಾದವನ್ನಾಸಿ।

ಮಾನನೆ ತೊಲಗಾಂಬಿ ಧೀರನಂ ಬರಿಸೀಗಳ್॥

ಶಾಸನಭರ ನಿಮಗೆ ಚೊಳ್ವು।

ಮಾನಮನುಳ್ಕಿಯೆನೆ ಮಹೇಶ್ವರಂ ಮುಗುಳ್ದೆಂದಂ॥೯॥

ಶಬ್ದಾರ್ಥ= ನೀನು। ಎಂಬೊಳ್= ನಂತಲ್ಲ। ಅದವಕ್ಕೆ= ಯುದ್ಧಕ್ಕೆ। ಎ ಮಾನನೇ! । ತೊಲಗು = ಹೋಗು। ಅಂಬಿ= ಎದಿರಾಗುವ। ಧೀರನಂ = ಶೂರನನ್ನು। ಬರಿಸು= ಬರಮಾಡು। ಈಗಳ್= ಈಗಲೀಗಲೆ। ಶಾಸನಭರ= ಎತ್ತಿ ಬೀಳುವನೇ। ನಿಮಗೆ ಚೊಳ್ವ ಯುದ್ಧದ ಅಭಿಮಾನವು। ಅಭಿಮಾನವನ್ನು। ಉಳ್ಕಿ= ಬಿಡು। ಎನೆ= ಅನ್ನುತ್ತಿರಲಾಗಿ ಮಹೇಶ್ವರಂ = ಶಿವನು। ಮುಗುಳ್ದು = ತಿರಿಗಿ। ಎಂದಂ = ಅಂದನು॥

ಭಾವಾರ್ಥ— ಎತ್ತಿ ಬೀಳುವನೇ, ಕಾದಬೇಕೆಂಬ ಅಭಿಮಾನವ ಬಿಟ್ಟು ಬಿಡು, ನೀನು ನನ್ನ ಕೂಡ ಕಾದುವದಕ್ಕೆ ಸಮನಾದನೇ! ಹೋಗು, ಕಾದತಕ್ಕ ಧೀರನನ್ನು ಬರಮಾಡು. ಎನಲಾಗಿ ಶಿವನು ಅನ್ನುತ್ತಾನೆ.

ಕಂದ॥ ಬರಿದಪ್ಪ್ರತಿಕಗ್ಗಪಿದಪಿನೀಂ।

ಪೊರಮಡುಸಮರಕ್ಕೆ ನಿನ್ನ ಭುಜಬಲದರವಂ॥

ನೆರೆ ಕಾಣ್ಬೆ ನಿನ್ನ ವಾಸಿಯು।

ಕೆರಸಂಕಟದೆ ಸಲ್ಲುಪಿಂಗಿಪೆರಾದರ್ಬೆನೆ॥೧೦॥

ಪದಾರ್ಥ— ಬರಿ = ವ್ಯರ್ಥವಾಗಿ | ಯಾಕೆ | ಕೈಪಿಡಿ = ಬಡವ್ವ ಮಾತಾಪುತ್ರ | ಸಂ = ನೀನು | ಪೊರಮಡು = ಪೊರಡು | ನಿರುಕ್ಕೆ = ರಾಜ್ಯಕ್ಕೆ | ಸಂನ | ಭುಜಬಲದ = ಬಾಹುಸಾಮರ್ಥ್ಯದ | ಇರವಂ = ಇಂಗಿತವನ್ನು | ನೀಂ = ಅನ್ನಾಗಿ | ಕಾಣ್ಬೆಂ = ಕಾಣುವೆನು | ಎಂನ = ನನ್ನ | ವಾಸಿಯ = ಬಾಷ್ಪಿಯ | ಶ್ರೀರನಂ = ತ್ರಿಕಾರವನ್ನು | ಕಡೆ ಸಲ್ಲ = ಒತ್ತಟ್ಟಿಗಿಟ್ಟು | ಪಿಂಗಿ = ಹಿಂಗಿ (ದೂರಾಗಿ) ಹೋರಾದರ್ಚನೇ? = ಒತ್ತಟ್ಟಿಗಿರಿದು ಹೋಗುವನೇ? ಹೋಗಲಿ ಕ್ಷತ್ರಿಯಧರ್ಮ॥

ಭಾವಾರ್ಥ— ಎಲೇ ತಪಸ್ವಿಯೇ, ನೀನು ವ್ಯರ್ಥವಾಗಿ ಯಾತಕ್ಕೆ ಮಾತಾಪುತ್ರ? ನಮಗೆ ಹೋರಾಡುವ ನಿನ್ನ ಭುಜಬಲದ ಸಾಮರ್ಥ್ಯವನ್ನು ನೋಡುವೆನು. ನನ್ನ ಕ್ಷಾತ್ರಿಯನ್ನು ನಾನು ಮರೆತು ಒತ್ತಟ್ಟಿಗಿಡುವೆನೇ?

ವಚನ॥ ಎಂದು ಧೂರ್ಜಟಿ ಸಂಭ್ರಮದಿ ಯಿಂಗ ಜನರ ಜರೆಸಿ ನುಡಿಯೆ॥ಕಂ॥ ಬಿಲ್ಲ ಹೋರಿದು ಕಾಂತೆ ಸನಂ॥

ಮೊಳ್ಗಿ ಬರು ಕಾಣಿಸ್ಸಿ ಮೊಗೆದು ಬಸಿನಾಳ್ವುದ

ಗ್ಗಳಕತೆಯೊಳ್ಗೆ ದಿಸೆದಮರ್ಗೆಸು।

ಬಳ್ಕಿಕಲದುರ್ಗದುವೊಳಗದೊಳ್ ಬೆಲರಿಪುಸಂದನನ॥

ಶಬ್ದಾರ್ಥ— ಎಂದು। ಧೂರ್ಜಟಿ= ಜಡೆಯೊಳ್ಗೆ ಜ್ಯೋ
ಳ್ಳೆಯುಳ್ಳ ಶಿವನು। ಗಂಭೀರಧ್ವನಿಯಿಂ। ಗಜರಿಗರ್ಜಿಸಿ=
ಶಬ್ದನಿಂದ ಬೆದರಿ। ನುಡಿಯೆ= ಮಾತ್ರಾಡಲಾಗಿ। ಬೆಳ್ಳ
ಸೋರ್ದುದು= ಬೆಳ್ಳಗೆ ಸೋರಿತು (ನಾಶವಾಯಿತು)
ಶಾಂತರಸಂ। ಮೊಳೆತುದು= ಹುಟ್ಟಿತು। ಶೋಕಾಗ್ನಿ=
ಶಿಟ್ಟು ಎಂಬ ಬೆಂಕಿ। ಮೊಗೆದುದು= ಉದ್ಭತೆಯುಹುಟ್ಟಿ-
ತು। ಉಸಿರ್ಗಳ್= ಶ್ವಾಸದಲ್ಲಿ। ನಿಡು= ದೊಡ್ಡ। ಗಜ್ಜೆಳ್=
ಸರ್ಪಂಗಳ್। ಸವೆಯೊಳ್। ಕಿಡಿ= ಬೆಂಕಿಯ ಕಿಡಿಗಳು। ಸಿ
ದರ್ದುದು= ಕೆದರಿದವು। ಬಳ್ಕಿ। ಅಲರ್ದುದು= ಅರಳಿ
ತು। ಮೊಗದೊಳ್= ಮುಖದಲ್ಲಿ। ಅಬೆಲರಿಪುಸಂದನನ=
ವಿವರ್ತಗಳ್ಗೆ ವೈರಿಯಾದ ಇಂದ್ರನಮಗನಾದ ಅರ್ಜು
ನನ॥

ತಾತ್ಪರ್ಯಾರ್ಥ.

ವಚನ— ಎಂದು ಶಿವನು ಗಂಭೀರಧ್ವನಿಯಿಂದ ಬೆದರ
ಅಂಜಿಸಿ ನುಡಿಯಲಾಗಿ॥ ಅರ್ಜುನನ ಶಾಂತರಸವೃ-
ಇಂಗಿಹೋಯಿತು, ಅತನ ಶಿಟ್ಟು ಎಂಬ ಬೆಂಕಿಯು-

ಹುಟ್ಟಿತು; ಆತನ ಶ್ವಾಸವು ಬಿಸಿಯಾಯಿತು; ಆತನ ದೊಡ್ಡ ಕಣ್ಣುಗಳ ತುದಿಯಿಂದ ಕಿಡಿಗಳು ಸೂಸಿ ಹತ್ತಿದವು; ಆತನ ಮುಖವು ಅರಳಿತು.

ಕಂದ|| ಬಿಡೆ ಬಾಷ್ಪ ಪುಳ್ಳುರ್ಕೆಯೊಂ ಬರೆ|
ಸಿಡಿಲೇಳ್ಗೆಯೊಂ ಮುಳಿದ ಸಿಂಹದುಗ್ರತೆಯೊಂ ಪೊಡೆ||
ಪಿರ್ಬಿಡಿದ ಲಯಕಾಲ ಮೃತ್ಯುವಿ|
ನಪೂರ್ವಶ್ರೀ ಮಿಸುಪ ಮನಿರಮಂತಳೆದನವಂ||೧೨

ಶಬ್ದಾರ್ಥ:— ಬಿಡೆ ಬಾಷ್ಪಯು = ನಿಮ್ಮ ದ್ರೋಹ ನನ ಬೆಂಕಿಯು| ಪುಳ್ಳುರ್ಕೆಯೊಂ = ಮುತ್ತಿಗೆಯೊಂ| ಬರೆ ಸಿಡಿಲ್ = ಬರುವಂಥ ಸಿಡಿಲಿನ| ಏಳ್ಗೆಯೊಂ = ಅತಿಶಯವನ್ನೂ| ಮುಳಿದ = ಸಿಟ್ಟಿಗೆದ್ದ| ಸಿಂಹದ| ಉಗ್ರತೆಯೊಂ| ಪೊಡೆ ಪಿರ್ಬಿಡಿಗ = ಶ್ರೋಂಭಿದ ಪೆದ| ಲಯಕಾಲ = ಲಯವಾಗುವ ಕಾಲದ| ಮೃತ್ಯುವಿನ| ಅಪೂರ್ವ = ಹೊಸತೆಂಬ ಶ್ರೀ = ಅಸ್ತವಣಾಗಿ| ಮಿಸುಪ = ಹೊಳೆಯುವ| ಮನಿರಮಂ = ಸಿಟ್ಟನ್ನು| ತಳೆದಂ = ಧರಿಸಿದನು| ಅವಂ = ಆ ಅರ್ಜುನನು||

ಪ್ರಾಚೀಯಾರ್ಥ

ಬಿಡೆ ಬಾಷ್ಪಯು ಮುತ್ತಿಗೆಯೋ? ಅಥವಾ ಬರು

ನಂಥ ಸಿದ್ಧಿಗೆ ಅತಿಶಯವೋ! ಕಟ್ಟಿಗಿದ್ದ ಸಿಂಹಾಸನವು ಗ್ರಸ್ತವೋ! ಪ್ರಳಯಕಾಲದ ಮೃತ್ಯುವಿನ ಪರಿಕುವಿಕೆ ಇದೋ! ಅನ್ನುವಹಾಗೆ ಅರ್ಜುನನು ಶಿಸ್ತಾದನು.

Decipline and Instruction.

ತಿದ್ದುವಿಕೆಯೂ ಶಿಕ್ಷಣವೂ—

(ಹಿಂದಿನ ಸಂಚಿಕೆಯಿಂದ)

ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳು ದುಲ್ಕ್ಷ್ಯಪ್ರವೃತ್ತರಾಗುವ ಮಟ್ಟಿಗೂ ದಯ ತೋರಿಸಿ ಅವ್ಯವಸ್ಥೆಯನ್ನುಂಟುಮಾಡುವದು ಸರಿಯಲ್ಲ, ತಾನು ಕ್ರೂರನಾಗಿ ತೋರುವ ಮಟ್ಟಿಗೂ ನಿರ್ದಯ ನಡಿಸುವದೂ ಸರಿಯಲ್ಲ. ವ್ಯವಸ್ಥೆಗೂ ಕ್ರಮಕ್ಕೂ ಹುಡುಗರು ಮೆಚ್ಚುವದಿಲ್ಲೆಂಬಕಾಗಿಲ್ಲ; ಅವು ಗಳನ್ನುಂಟುಮಾಡಲಿಚ್ಛಿಸುವವರಿಗೆ ಅವರು ಅಡ್ಡಿಯನ್ನು ಮಾಡುವದಿಲ್ಲ. ಬಾಲ್ಯಸ್ವಭಾವದ ಮೂಲಕವಾಗಿ ವ್ಯವಸ್ಥೆಗೂ, ಕ್ರಮಕ್ಕೂ ಅನುಕೂಲವಾಗದೆ ಸ್ವಂಥ ಹುಡುಗರ ಸ್ಥಾನಾನುಯಿಂದೂ ನೋಡಲಿಲ್ಲ. ಅವರ ಮನಸ್ಸಿಗೆ ಆನಂದವಾಗುವಂತೆಯೂ, ಚಾತುರ್ಯದಿಂದಲೂ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯನ್ನುಂಟುಮಾಡುತ್ತ ಹೋದರೆ, ಅದಕ್ಕೆ ಸಹಾಯ ಮಾಡ-

ದಂಥ ಹುಡುಗರನ್ನು ಕಾಣುವದು ದುರ್ಲಭವು. ತಾತ್ಪರ್ಯ-
ವೇನಂದರೆ ಶಾರೀರಿಯ ದೃಢಶಕ್ತಿಯುಳ್ಳವಿಷ್ಟುಕರ್ತೃತ್ವ, ದುಷ್ಟ-
ಸ್ಥಿತಿಯವರೂ ಇಷ್ಟು ಮಾತ್ರವೂ ಬರಕೂಡದು; ಯಾಕಂ-
ದರೆ ಇವುಗಳಿಂದ ಯಾವ ಕೆಲಸವನ್ನು ನಡಿಸಿದಾಗ್ಯೂ ಅ-
ದಕ್ಕೆ ಹುಡುಗರು ಮುಟ್ಟುವದಿಲ್ಲ; ಇಡುಬಡುಗಾರವವುಳ್ಳ
ಸಂಗತಿ ಯೆಂದೆ ಹೇಳತಕ್ಕದ್ದು. ಕೆಲ ಜನರು ಸತ್ಕೀರ್ತಿಕರವೆಂದೆ-
ನಿಸಿಕೊಳ್ಳತಕ್ಕವರಾದಾಗ್ಯೂ, ಅವರಲ್ಲಿದಯ ಹುಂಬಗು-
ಣವಿಲ್ಲದ ಕಾರಣ ಅವರಿಂದಾಗತಕ್ಕಷ್ಟು ಪ್ರಯೋಜನವಾ-
ಗುವದಿಲ್ಲ; ಅಂಥವರ ಸದ್ಗುಣಗಳೇ ಅವರಿಗೆ ಕೆಡುಕ-
ಗಳಾಗುವವು. ಮನುಷ್ಯನು ಅತ್ಯುತ್ತಮನೆಂದೆ-
ನಿಸಿಕೊಳ್ಳುವದಕ್ಕೆ ಅವಶ್ಯವಾಗಿದ್ದ ಬಡಪಡಿಕೆಯೂ, ಸ್ಥಿ-
ರತ್ವವೂ ಯೆಂಬಗುಣಗಳು ಕಾರ್ಯಸಿದ್ಧಿಗೆ ಮುಖ್ಯ ಅ-
ವಶ್ಯಕಗಳಾಗತಕ್ಕವುಗಳಾದಾಗ್ಯೂ, ನಿರ್ದಯ ಮನು-
ಷ್ಯನಲ್ಲಿದ್ದರೆ, ಅವುಗಳಿಂದ ಕಾರ್ಯಹಾನಿ ಮಾತ್ರ
ವಾಗುವದು; ಯಾಕಂದರೆ ಆ ಸದ್ಗುಣಗಳು ಉಪ-
ಯೋಗವನ್ನು ತಕ್ಕಂತೆ ಮಾಡುತ್ತಿರುವದಿಲ್ಲ.

ಹುಡುಗರ ಮನಸ್ಸಿನಲ್ಲಿ ನಮ್ಮ ಬಳಿಗೆ ಮೋಜ್ಯಬು-
ದ್ಧಿಯನ್ನುಂಟುಮಾಡುವದಕ್ಕೆ ಅತಿಸುಲಭವು, ಅತಿ

ನಿಷ್ಫಲವಲ್ಲ ಅದಲುಪಾಯವೇನೆಂದರೆ, ನಾವು ನಿರಳ್ಯವಾ
ಗಿರಿದಿಂದಲೂ, ಸ್ವಾಭಾವಿಕ ರೀತಿ ಯಿಂದಲೂ ನಡಿಯ
ತಕ್ಕದ್ದು" ಇದರಿಂದ ಚೀಲಿ ಯೇನು ಉಪಯೋಗವಾ
ಗದಿ ಇದ್ದಾಗ್ಯೂ, ಉಪಿಹಾನಿ ಪ್ರಂಟಾಗುವದಿಲ್ಲವೆಂಬದಂ
ತು ನಿಜವು; ಇದಲ್ಲದೆ ಈ ನಡತೆಯಿಂದ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಲ್ಲಿ
ನಮಗೆ ಮಾನವಾದರೂ ಉಂಟಾಗುವದು. ಅನುಭವವಿ
ಲ್ಲದಂಥ ಚಿಕ್ಕ ಪ್ರಾಯಸ್ಥರಾದ ಶಿಕ್ಷಕರು ನಿಂವ್ಮನಿ ತಮ್ಮ
ಲ್ಲಿ ಇಲ್ಲದ ದೊಡ್ಡಸ್ತಿಕೆಯನ್ನು ತೋರಿಸಿ ತೊಡಗಿದರೆ,
ಅದರಿಂದ ಹುಡುಗರಲ್ಲಿಯೂ, ದೊಡ್ಡವರಲ್ಲಿ ನಿರಿಯೂ
ನಿಷ್ಪ್ರಭೃಂಟಾಗುವದು. ಈ ದಾಂಭಿಕ ತನದಿಂದ
ಹಿರರಲ್ಲಿ ನಮಗೆ ಮಾನಪ್ರಾಪ್ತಿ ಯಾಗುವದಕ್ಕೆ ಬದ
ಲಾಗಿ ಟೀಕೆ ಸ್ಥಾನ ಮಾತ್ರ ದುಟ್ಟುವದು

(ಮುಂದಕ್ಕೆ ಸಾಗುವದು.)

Origin of the Dravid Languages.

ದ್ರಾವಿಡ ಭಾಷೆಗಳ ಮೂಲವು.—

(ಹಿಂದಿನ ಸಂಚಿಕೆಯಿಂದ)

ಈ ಮೇಲಿನ ಪುರಾಣಗಳಲ್ಲಿ ಜೈಮಿನಿ ಭಾರತವು—ರಾಜಶೇಖರದ ಕೆಳಗೆ ಕನ್ನಡ ಭಾಷೆಯಲ್ಲಿ ಉತ್ತಮ ಗ್ರಂಥವೆಂದೆನಿಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತದೆ. ಇದರ ಕರ್ತನು ಸುರಪುರದ ಲಕ್ಷ್ಮೀಶಕವಿಯು. ಇದರಲ್ಲಿ ಉತ್ಪ್ರೇಕ್ಷಾ, ಉಪಮಾದ್ಯಲಂಕಾರಗಳೂ, ರಸಗಳೂ ಚನ್ನಾಗಿ ತೋರಿಸಲ್ಪಟ್ಟವೆ. ಆದರೆ ಕ್ಲಿಷ್ಟಾರ್ಥ, ಅಪಪ್ರಯೋಗ, ಅನನ್ವಯ ಮೊದಲಾದ ದೋಷಗಳು ಅಲ್ಲಲ್ಲಿ ಕಾಣುತ್ತವೆ. ಬಸವಪುರಾಣವೂ, ಚನ್ನಬಸವಪುರಾಣವೂ ಲಿಂಗವಂತರ ಮುಖ್ಯ ಧರ್ಮಶಾಸ್ತ್ರಗಳು. ವೇದಾಂತ ಪಾರಮಾರ್ಥಿಕ ಗ್ರಂಥಗಳು ಕನ್ನಡದಲ್ಲಿ ಬಹಳ. ಅವುಗಳಲ್ಲಿ ಮುಖ್ಯ ಯಾವವೆಂದರೆ—

೧ ಕೈವಲ್ಯಪದ್ಧತಿ	೫ ಅನುಭವಸಾರ.
೨ ಶಿವಮಾನಸಭವಬೋಧೆ.	೬ ವಿವೇಕಚಿಂತಾಮಣಿ.
೩ ಪಾರಮಾರ್ಥಪ್ರಕಾಶಿಕಾ.	೭ ಜ್ಞಾನಸಿಂಧು.
೪ ನೀತಿ.	೮ ಮನೋವಿಜಯ.—

ಇವುಗಳಲ್ಲಿ ಮೊದಲಿನ ಆರು ಗ್ರಂಥಗಳು ತ್ರಿಪ-

ದ್ಧ ವೇದಾಂತ ಯೆಂದೆನಿಸಿಕೊಂಡ ಶಂಭುಲಿಂಗಬೆಟ್ಟ
ದ ನಿಜಗುಣಶಿವಯೋಗಿಯಿಂದ ವುಂಟಾದವು. ಇವ
ನ ಗ್ರಂಥಗಳಲ್ಲಿ ಯುಕ್ತಿ ಪ್ರಯುಕ್ತಿಗಳೂ, ಸೂಕ್ಷ್ಮವಿ
ಚಾರಗಳು ಚನ್ನಾಗಿ ಹೊಳೆಯುತ್ತವೆ. ಇವನು ಬಹಿ
ರಂಗದಲ್ಲಿ ಹಿಂದು ವೇದಾಂತ ಶಾಸ್ತ್ರವನ್ನೇ ಪ್ರತಿಪಾ
ದಿಸಿದಾಗ್ಯೂ, ಅಂತರಂಗದಲ್ಲಿ ವೀರಶೈವನಾಗಿಯೇ ಇದ್ದ
ನೆಂದು ತೋರುತ್ತದೆ.

ನೀತಿಗ್ರಂಥಗಳು.

೧ ಸರ್ವಜ್ಞಗಳು—
೨ ವಿದ್ಯಾಶಿವರಾಜನನೀತಿ:
೩ ಸೋಮೇಶ್ವರಶತಕ—
೪ ನಿಜಲಿಂಗಶತಕ.
೫ ಮುಕ್ತೇಶ್ವರಶತಕ.

ಇತ್ಯಾದಿಗ್ರಂಥಗಳುಂಟು. ಇವುಗಳಲ್ಲಿ ಮೊ
ದಲನ ಗ್ರಂಥವು ಸರ್ವಜ್ಞನೆಂಬ ಕವಿಯಿಂದ ವುಂಟಾಯಿ
ತು. ಇವನ ಗ್ರಂಥವನ್ನು ನೀತಿಗ್ರಂಥಗಳಲ್ಲಿ ಸೇರಿಸಿದಾ
ಗ್ಯೂ, ಧರ್ಮ, ಶಾಸ್ತ್ರ, ಆಚಾರ, ವ್ಯವಹಾರ, ಮೊದ-
ಲಾದ ಅನೇಕ ವಿಷಯಗಳು ಈ ಗ್ರಂಥದಲ್ಲಿ ಸಂಗ್ರಹಿಸ
ಲ್ಪಟ್ಟಿವೆ. ಇವನು ಬಹುಸ್ವಸ್ಥೋಕ್ತಿಯುಳ್ಳವನೂ,
ಬಹಳ ಅನುಭವಿಕನೂ, ಮನುಷ್ಯನ ಮನಸ್ಸಿನ ಗುಟ್ಟ

ಷ್ಟ ಸೂತ್ರ ಕಷ್ಟಕವನೂ ಎಂದು ಪ್ರಸಿದ್ಧಿಯುಂಟು. ಇವನ ನಾಟಿಗಳಲ್ಲಿ ಕೆಲವು ಕೇವಲ ಮನಸ್ಸಿಗೆ ನಟ್ಟುತ್ತವೆ. ಸರ್ವಜ್ಞನೆಂಬ ಮನುಷ್ಯನಿದ್ದದ್ದುಮಿಲ್ಲ, ಇವನಹೆಸರಿನಿಂದ ಬೇರೆ ಬೇರೆ ಕವಿಗಳು ಬೇರೆ ಬೇರೆ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ನಾಟಿಗಳನ್ನು ಬರೆದು ಕೂಡಿಸಿದ್ದಾರೆಂದು ಕೆಲವರ ತರ್ಕವುಂಟು.

ಮೇಲೆ ಹೇಳಿದ ಗ್ರಂಥಗಳಲ್ಲದೆ ಹರಿಕಥಾಮೃತಸಾರ, ಭಕ್ತಿಸಾರ ಮೊದಲಾದ ದಾಸಜನರು ಬರೆದ ವಿವಿಧ ಗ್ರಂಥಗಳೂ, ವಿಜಯರಾಜಚರಿತ್ರೆ, ಸೋಮಶೇಖರ ಚಿತ್ರಶೇಖರ ಮೊದಲಾದ ವರ್ಣನೆಗಳೂ ಕೆಲವುಂಟು.

ಈ ಗ್ರಂಥಗಳು ಹೊರತಾಗಿ ಜೈನರ ಮತಗ್ರಂಥಗಳು ಬಹಳುಂಟು. ಅವುಗಳಲ್ಲಿ ಶಾಸ್ತ್ರಸಾರ, ಧರ್ಮಪರೀಕ್ಷೆಯೆಂಬ ಮಂತ್ರಗಳು ಅತಿ ಪ್ರಸಿದ್ಧವಾಗಿರುತ್ತವೆ. ಇವು ಬಹು ಮನೋಹರವಾದ ಮಂತ್ರಗಳು. ರಾಜಶೇಖರ, ಜೈಮಿನಿ ಮೊದಲಾದ ಗ್ರಂಥಗಳಂತೆ ನಾವುಗಳಲ್ಲಿ ಕಠಿಣ ಸಂಸ್ಕೃತ ಶಬ್ದಗಳು ಕಡಿಮೆ, ಅಚ್ಚಗನ್ನಡ ಶಬ್ದಗಳು ಬಹಳ ಇರುತ್ತವೆಂದು ತೋರುತ್ತದೆ. ಧರ್ಮಪರೀ-

ಕ್ಷೆಯಲ್ಲಿ ಅನೇಕ ಯುಕ್ತಿಗಳಿಂದ ಹಿಂದೂಧರ್ಮದ ದೋಷ
ಗಳು ತೋರಿಸಲ್ಪಟ್ಟಿವೆ. ಇದೇ ಕಾರಣದಿಂದ ಕ್ರಿಸ್ತಮ
ತಗ್ರಂಥಗಳನ್ನು ಉಳ್ಳ ಹಿಂದೂಜನರು ಬಹಳ ಮಾಡಿ ಓ-
ದುವದಿಲ್ಲ— (ಮುಂದಕ್ಕೆ ಸಾಗುವದು.)

Certificate Examination of the Training College Belgaum

ಟ್ರೇನಿಂಗಕಾಲೇಜದ ಸರ್ಟಿಫಿಕೇಟ ಪರೀಕ್ಷೆ

ಬೆಳಗಾವೀ ಟ್ರೇನಿಂಗಕಾಲೇಜದಲ್ಲಿ ಕಳೆದ ಅಕ್ಟೋಬರ-
ತಿಂಗಳಲ್ಲಿಯಾದ ಸರ್ಟಿಫಿಕೇಟ ಪರೀಕ್ಷೆಯಲ್ಲಿ ಕುಳಿತ ಉಮೇದವಾರರ ಕ್ರ
ಮವನ್ನು ಅನುಸರಿಸಿ ಹೊಂದಿದವರ ಹೆಸರುಗಳಿವು—

ನಂಬರು	ಹೆಸರುಗಳು—	ಸಂಪಾದಿಸಿದ ಮಾರ್ಕುಗಳು	ಶೇಕಡಾ ಪ್ರಮಾಣ	ಶೆರಾ—
	ಎರಡನೆವರ್ಷದ ಅಭ್ಯಾಸಿಗಳು-			
	ಮೊದಲನೇ ಕ್ಲಾಸಿನ ಸರ್ಟಿಫಿಕೇಟು ಪಡೆದವರು-			
	ಕೃಷ್ಣಾಜೀ ವೆಂಕಾಜಿ ಮುಳಗುಂದ	[illegible]	[illegible]	ಮೊದಲನೇ ನಂಬರನು.
೨	ವೆಂಕಾಜಿ ಅಣ್ಣಾಜಿ ಸಾಲೇಕರ	[illegible]	[illegible]	
೩	ಗಂಗಾಧರ ಕೃಷ್ಣ ಕುಲಕರ್ಣಿ	[illegible]	[illegible]	

೪	ನರಸಿಂಗರಾವ ಜಹಾಗೀರದಾರ.	[illegible]	[illegible]

ಎರಡನೇ ಕ್ಲಾಸಿನಲ್ಲಿ ಪರೀಕ್ಷೆಯಲ್ಲಿ ತೇರ್ಗಡೆಯಾದವರು.

೫	ಬಾಲಕೃಷ್ಣ ನಾರಾಯಣ ಕುಲಕರ್ಣಿ	೪೯೧	೬೬ [illegible]	
೬	ಶಿವರುದ್ರ ಶಿವಬಸಪ್ಪ ಸಿಂಗಾರಿ.	[illegible]	[illegible]	
೭	ಯಶವಂತ ತ್ರಿಯಂಬಕ ಬಾಗೇವಾಡಿ	[illegible]	೬೬ [illegible]	
೮	ರಾಘವೇಂದ್ರ ರಾಮಚಂದ್ರ ದೇಶಪಾಂಡೆ	[illegible]	೬೬ [illegible]	
೯	ಭೀಮಾಜಿ ರಾಮಚಂದ್ರ ಬಕ್ಷಿ	[illegible]	೬೬ [illegible]	ಮುದ್ದೇಬಿಹಾಳ ತಾಲೂಕು.
೧೦	ರಾಮಚಂದ್ರ ಗಂಗಾಧರ ಕುಲಕರ್ಣಿ	[illegible]	[illegible]	

ಮೊದಲನೇ ವರ್ಷದ ಅಭ್ಯಾಸಿದವರು.

ಮೊದಲನೇ ಕ್ಲಾಸಿನಲ್ಲಿ ಪರೀಕ್ಷೆಯಲ್ಲಿ ತೇರ್ಗಡೆಯಾದವರು.

೧	ಚಿನ್ನಯ್ಯ ಬಸಲಿಂಗಯ್ಯ ಹಿರೇಮಠ	[illegible]	[illegible]
೨	ಶಾಂತಲಿಂಗಯ್ಯ ಶಿವಲಿಂಗಯ್ಯ ಹಿರೇಮಠ	[illegible]	[illegible]
೩	ಗೋವಿಂದ ರಾಮಚಂದ್ರ ದೇಶಪಾಂಡೆ	[illegible]	[illegible]
೪	ನಾರಾಯಣ ಜೀವಾಜಿ ಕುಲಕರ್ಣಿ	[illegible]	[illegible]
೫	ಗೋವಿಂದ ಬಾಲಕೃಷ್ಣ ಅಷ್ಟೇಕರ	[illegible]	[illegible]
೬	ಗೋವಿಂದ ಅಚ್ಯುತ ಸೋನಾರ	[illegible]	[illegible]
೭	ಸೀತಾರಾಮ ಯಶವಂತ ಗಪಟೆ.	[illegible]	[illegible]
೮	ಅನಂತ ವಾಸುದೇವ ದೇಶಪಾಂಡೆ.	[illegible]	೭೦

೯	ಮುಕುಂದಾಚಾರ್ಯ ಮುಷ್ಟಿ ಜೋಂಗ್ರೆ	೩೦೭	೬೦	

ಎರಡನೆ ಕ್ಲಾಸಿನ ಸರ್ಟಿಫಿಕೇಟು ಪಡೆದವರು.

೧೦	ಕಲ್ಬುರ್ಗಿ ಯೋಗಪ್ಪ ಪತ್ರಾರ-	೪೯೯	೬೨ ೧೪/೨೯	
೧೧	ಮಹಾಲಿಂಗಪ್ಪ ನಿವಾಸ್ಕರ ಹಿರೇಮಠ ಗಾಳೀವಾಡಿ-	೪೮೧	೬೦ ೧೧/೨೯	
೧೨	ರಾಮಚಂದ್ರ ಸ್ವಾಮಿರಾವ ಬಿಜಾಪುರಕರ	೪೭೭	೫೯ ೨೧/೨೯	ಹದಿನ್ಯಾಲ್ಕು ವಯಸು.
೧೩	ಶ್ರೀನಿವಾಸ ವಿಷ್ಣು ರಾವ	೪೭೬	೫೯ ೨೩/೨೯	
೧೪	ರಾಮಚಂದ್ರ ನಾರಾಯಣ ನಾಗಠಾಣ	೪೬೫	೫೮ ೫/೨೯	ಮುವತ್ತೊಂದು ವಯಸು.
೧೫	ನಾಗಯ್ಯ ಶಿವಲಿಂಗಯ್ಯ ಹಿರೇಮಠ	೪೬೦	೫೭ ೧೫/೨೯	
೧೬	ಮಂಜುನಾಥ ಮಂಗೇಶ ಹೊನ್ನಾವರಕರ	೪೫೮	೫೭ ೩/೨೯	
೧೭	ಬ್ರಹ್ಮಾಜಿ ತಿಮ್ಮಾಜಿ ಕಾಟೀಕರ	೪೫೬	೫೭ [illegible]	
೧೮	ಕೃಷ್ಣಾಜಿ ಶಿವೋದೇವ ಕಾಂಬಳೆ-	೪೫೧	೫೬ ೭/೨೯	
೧೯	ರಾಮಚಂದ್ರ ಅಣ್ಣಾಜಿ ಕಿತ್ತೂರ	೪೪೯	೫೬	
೨೦	ಮಾಧವ ಬಳ್ಳೇಶ್ವರ ನಾಗಪ್ಪ ಗೋಕರ್ಣಕರ	೪೩೯	೫೪ ೧೧/೨೯	
೨೧	ಗೋಪಾಳ ರಾಮಚಂದ್ರ ಬಿನಾಮಿಕರ	೪೩೬	೫೪ ೪/೨೯	
೨೨	ವಿಠ್ಠಲ ಮಂಜುನಾಥ ಸೋಂಕಿಣಿ	೪೨೭	೫೩ ೧೧/೨೯	
೨೩	ಸದಾಶಿವ ರಾಮಚಂದ್ರ ದೇಶಪಾಂಡೆ	೪೨೨	೫೨ ೮/೨೯	ಮುವತ್ತೊಂದು ವಯಸು.
೨೪	ಬಾಳಕೃಷ್ಣ ಜೀವಾಜಿ ಕುಲಕರ್ಣಿ	೪೨೧	೫೨ ೫/೨೯	
೨೫	ದಾಮೋದರ ರಾಮಚಂದ್ರ ಬೆಳಗಾವಿ.	೪೧೮	೫೨ ೨೧/೨೯	ಮುವತ್ತೊಂದು ವಯಸು.

೨೬	ಶೇಷಗಿರಿ ಭಾಸ್ಕರರಾಮ್ಮನವರ.	೪೧೫	೩೬ [illegible]	
೨೭	ಕೃಷ್ಣಾಜಿ ಭಗವಂತರಾವ ಸಗ್ಲು	೪೧೪	೩೬ ೩/೨೯	ಮುಜರಾ ಮಾಡಿದ.
೨೮	ಶಿವಕುಮಾರ ನಮುಲಕ್ಷ್ಮೀ	೪೦೭ ೧/೩	೩೬ [illegible]	
೨೯	ರಾಮಚಂದ್ರ ಲಕ್ಷ್ಮಣ ಮೋಹರೆ	೪೦೨	೩೫ ೧೧/೨೯	
೩೦	ಚನಬಸಪ್ಪ ಮುಳ್ಳೂರ	೪೦೦ ೧/೪	೩೫ [illegible]	
	ಕಲ್ಲಿಮರಡ:—			
೩೧	ಭೀಮಶೆಟ್ಟಿ ಪ್ರಸನ್ನ ಮ	೨೯೯ ೧/೩	೩೫ ೨/೨೯	
	ಬಾಗಿ—			
೩೨	ಅಪ್ಪಾಜಿ ಗೋಪಾಲಕೃಷ್ಣ—	೨೮೯ ೧/೪	೩೨ [illegible]	
೩೩	ಶಿಸ್ತಲ ನಾರಾಯಣಾಚಾರ್ಯ ಕರಗ	೨೮೭ ೩/೪	೩೨ ೧೦/೨೯	
೩೪	ಹುಲಿನಿರಿಶಿಕ್ಷಪ್ಪಾ ಪೆಟ್ಟಿದ	೨೮೬ ೧/೩	೩೨ [illegible]	
೩೫	ಬಾಳಕೃಷ್ಣ ವೆಂಕಾಜಿ ಚಿಟಕರ	೨೭೮ ೧/೩	೩೧ [illegible]	ಮುಕ್ತೋಲ್ಲ ನ್ಯಾಯವನು
೩೬	ವಾಮನ ತಮ್ಮಾಜಿ	೨೭೮ ೧/೩	೩೧ [illegible]	
೩೭	ರಂಗೋ ವೆಂಕಟೇಶ ಜೋಶಿ	೨೭೧	೩೧ [illegible]	
೩೮	ಕೃಷ್ಣಾಜಿ ವೆಂಕಾಜಿ ಗೋಖಲೆ	೨೬೭ ೧/೩	೩೦ ೪/೨೯	

ಬಿ. ಎ. ಪರೀಕ್ಷೆಯಿಂದ ಮಹಾಶಾಸ್ತ್ರಜ್ಞರ

ಪ್ರಾಂತದವರು:—

ಮೊದಲನೇ ವರ್ಷದ ಅಭ್ಯಾಸದಲ್ಲಿ ಎರಡನೇ

ಸ್ಥಾನದವರು ಉತ್ತೀರ್ಣರಾದವರು.

ಸಂಖ್ಯೆ.	ಹೆಸರುಗಳು.	[illegible]	[illegible]	[illegible]
೧	ಗೋವಿಂದ ಲಕ್ಷ್ಮಣ ಜೋಷಿ ... ಶಾಸ್ತ್ರ	[illegible]	[illegible]	
೨	ಶ್ರೀನಿವಾಸ ರಾಮಚಂದ್ರ ... ಶಾಸ್ತ್ರ	[illegible]	[illegible]	
೩	ಬಾಪೂಜಿ ಬಾಬಾಜಿ ... ಶಾಸ್ತ್ರ	[illegible]	[illegible]	
೪	ವಿರುಪಾಕ್ಷ ...	[illegible]	[illegible]	
೫	ಗುರುನಾಥ ನರಸಿಂಹ ... ಶಾಸ್ತ್ರ	[illegible]	[illegible]	

೬	ಶ್ರೀನಿವಾಸ ವೆಂಕಟೇಶ ಸಾ ಲಮಾಸ್ತ್ರರ ಲಕ್ಷ್ಮೇಶ್ವರ	೨೫॥	೫೧/೪	
೭	ಗೋಪಾಲ ನರಸಿಂಹ ಅ॥ ಮಾಸ್ತ್ರ ರ ಕಣ್ಣೂರಾಪಟ್ಟಿ	೨೦೧	೫೧/೨	

(Signed) Bhujang. K. Horlgol

ಪ್ರಿನ್ಸಿಪಾಲ ಟ್ರೇನಿಂಗ ಕಾಲೇಜ ಬೆಳಗಾವಿ —

Notice

ನೋಟೀಸು —

ಧಾರವಾಡ ಜಿಲ್ಲೆಯೊಳಗಿನ ಎಲ್ಲಾ ವತ್ತು ಮಾಸ್ತರರಿಗೆ ತಿಳಿಸುವದೇನಂದರೆ, ಮಠಪತ್ರಿಕೆಗಳಲ್ಲಿ ಬರೆದು ಬರುವ ನೋಟೀಸು ಮುಂತಾದವುಗಳನ್ನು, ಕೆಲವು ಮಾಸ್ತರರು ತಮ್ಮ ಅಸಿಸ್ಟಂಟರಿಗೆ ತಿಳಿಸುವದಿಲ್ಲ, ಆದರೆ ನೋಟೀಸು, ಸರಕ್ಯೂಲರು, ಮಠಪತ್ರಿಕೆ, ಮುಂತಾದವುಗಳನ್ನು, ಮಾಸ್ತರರು ತಾವು ಚನ್ನಾಗಿ ಓದಿಕೊಂಡು ತಮ್ಮ ಅಸಿಸ್ಟಂಟರಿಗೆ ಓದಲು

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

(Signed) Chanbasappa, [illegible]

[illegible]

Correspondence –

ಪತ್ರವ್ಯವಹಾರವು –

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

ಈ ಕೋಶದಲ್ಲಿ ಯಾವತ್ತು ಶಾಲೆಗಳಿಗೂ ಒಂದೇ ಪ್ರಕಾರ ಮುದ್ರಿತ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ. ಶಾಲಾದ ಕೆಲಸದಲ್ಲಿ ಯೋಗ್ಯತಾ ತರಂದರೆ ಬಂದರೆ ಮುದ್ದ ಅಗ್ರ ಮತ್ತೆ ಬಂದು ನಿಲ್ಲಾಯ ಮಾಮುತ್ತಾರೆ. ಈ ಪ್ರಕಾರ ಈ ಮುದ್ರಾಂಕಗಳೇ ನಿರಕ್ಷರಿಕೆಲಸದಲ್ಲಿ ಬಹಳ ಉಪಯುಕ್ತವಾಗಿದ್ದಾರೆ. ನಿರಕ್ಷರಿಕೆಲಸವು ಪ್ರದತ್ತ್ರ್ಯದ ಕೆಲಸದ ಕೈತಲೂ ಹೆಚ್ಚು ಮನಸ್ಸಿನ ಮೊದಲೆ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಮಾಡುತ್ತಾರೆ. ಯಾಕಂತೆ ಯಾವತ್ತು ಅಮಲದಾರರು ಶಾಲಾದ ಕೆಲಸದಲ್ಲಿ ಲಕ್ಷ್ಯ ವಿಟ್ಟು ಕೆಲಸ ಮಾಡಿದರೆ ಎಷ್ಟು ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗುವದು. ಮತ್ತು ಶಾಲೆಯ ಕೆಲಸದಲ್ಲಿ ಬೇನು ತೊದರೆ ಬರಲಿಕ್ಕಿಲ್ಲ. ಈ ಸಂಗತಿಯು ನಮ್ಮ ಶಾಲಾಪತ್ರಿಕೆಯಲ್ಲಿ ಪ್ರಸಿದ್ಧ ಮಾಡಿ ಎಲ್ಲರಿಗೂ ತಿಳಿಸಬೇಕೆಂದು ಕೋರುತ್ತೇನೆ. ತಾ॥ ೧ ನೇ ಮಾರ್ಚ ತಿಂಗಳು ೧೮೭೧

ಸಿ. ಬಿ. ಶಿನ್ನಾ ಕುಲಕರ್ಣಿ.

ಈ ಪತ್ರದಲ್ಲಿ ಕನ್ನಡ ಚಿತ್ರಗಳನ್ನು ಬೇರೆ ಯಾವ ಭಾಷೆಯಲ್ಲಿಯೂ ಬರೆದ ಚಿತ್ರಗಳನ್ನು ನಾವು ಪ್ರಕಾಶಿಸುವದಿಲ್ಲವೆಂಬುದು ನಮ್ಮ ಮಾಸ್ತರ ಜನರಿಗೆ ಗೊತ್ತು ಇರಬೇಕು. ಆದುದರಿಂದ ಕನ್ನಡ ತಿಂಗಳಲ್ಲಿ ದೊಡ್ಡ ಸ್ತ್ರೀ ಚಿತ್ರಗಳನ್ನು ಕಳುಹಿಸಿದ ಮಾಸ್ತರರು ಪ್ರತ್ಯೇಕವಾಗಿ ಬರೆದು ಕಳುಹಿಸಬೇಕು.

ಎಡಿಟರ.

ಶಾಲಾಪತ್ರಿಕ.

ಪುಸ್ತಕ ೬ ಸಂಚಿಕೆ ೨

ಬೆಳಗಾಂವಿ, ಮಾರ್ಚ ಸನ್ ೧೮೭೧

Natural Philosophy

ಪದಾರ್ಥವಿಜ್ಞಾನ.

ಗಾಳಿಗಳೂ, ಮಳೆಗಾಲವೂ, ಬಿರುಗಾಳಿಯೂ, ಮಳೆಗಾಳಿಯೂ, ಚಿಗಿಮಳೆಯೂ.

೧೧ ಹವೆಯು ಹಗುರಾಯಿತೆಂದರೆ, ಅದು ಮೇಲಕ್ಕೆ ಹೋಗುವದು ಸ್ವಾಭಾವಿಕವೇ. ಆ ನಿಮಿಷದಲ್ಲಿ ಸುತ್ತಮುತ್ತಲಿನ ಹವೆಯು ವೇಗದಿಂದ ಅದರ ಸ್ಥಳದಲ್ಲಿ ಬರಹತ್ತಿತೆಂದರೆ ಅದಕ್ಕೆ ನಾವು ಗಾಳಿಯೆಂದೆನ್ನುತ್ತೇವೆ.

೧೨ ಹವೆಯು ಸೂರ್ಯನ ಶೆಕೆಯಿಂದ ಹಗುರಾಗುತ್ತದೆ. ವಿಷುವವೃತ್ತದ ಸಮೀಪದಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚು ಶೆಕೆಯಿರುವದರಿಂದ ಎರಡೂ ಧ್ರುವಗಳಿಂದ ತಂಪು ಹವೆಯು ವಿಷುವಪ್ರದೇಶಕ್ಕೆ ಯಾವಾಗಲೂ ಬರುತ್ತಿರುತ್ತದೆ. ಇದಲ್ಲದೆ ವಿಷುವಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ಕಾವೇರಿದ ಹವೆಯು ಸೂರ್ಯಕಿರಣಗಳ-

ನಿಂಗವೆ ಭಾಗದಿಂದ ಪಶ್ಚಿಮಕ್ಕೆ ಹೋಗುತ್ತಿರುತ್ತವೆ.

೧೩ ಈ ಭೂಮಿಯ ಹವೆಯಲ್ಲಿ ಎರಡು ದೊಡ್ಡ ಪ್ರವಾಹಗಳುಂಟಾಗುತ್ತವೆ. ಉಷ್ಣಕಟಿಬಂಧದೊಳಗಿನ ಪ್ರವಾಹವು ಪೂರ್ವದಿಂದ ಪಶ್ಚಿಮಕ್ಕೂ, ಧ್ರುವಗಳಿಂದ ಹೊರಡುವ ಪ್ರವಾಹಗಳು ವಿಷುವ ವೃತ್ತದದಿಕ್ಕಿಗೂ ಹರಿಯುವವು. ಈ ಎರಡು ಪ್ರವಾಹಗಳು ಕೂಡಿದ್ದರಿಂದ ಶೀತ ವಾಯು ಎಂಬ ಗಾಳಿಯುಂಟಾಗುತ್ತದೆ.

೧೪ ಅಟಲಾಂಟಿಕ ಪೆಸಿಫಿಕ ಮಹಾಸಾಗರಗಳಲ್ಲಿ ಬೀಸುವ ದೊಡ್ಡ ದೊಡ್ಡ ವ್ಯಾಪಾರ ವಾಯುಗಳಿಗೆ ನಿಯತ ವಾಯುವೆಂದು ಹೆಸರುಂಟು. ಯಾಕಂದರೆ ಆವು ಯಾವಾಗಲೂ ಒಂದೇ ದಿಕ್ಕಿನಿಂದ ಪೂರ್ವದಿಂದ ಬೀಸುತ್ತಿರುತ್ತವೆ. ಆದಾಗ್ಯೂ ಬೇರೆ ಬೇರೆ ಋತುಗಳಲ್ಲಿ ಆ ಗಾಳಿಗಳು ಸ್ವಲ್ಪ ಬದಲಾಗುತ್ತವೆ. ಸೂರ್ಯನು ಉತ್ತರ ಗೋಲಾರ್ಧದಲ್ಲಿದ್ದಾಗ ಅಲ್ಲಿಯ ಗಾಳಿಯು ಈಶಾನ್ಯಕ್ಕೆ ಹೊರಳುತ್ತದೆ. ೧೨ನೇ ನೋಡಿಕೆ. ಸೂರ್ಯನು ದಕ್ಷಿಣ ಗೋಲಾರ್ಧದಲ್ಲಿರುವಾಗ ಅಲ್ಲಿಯ ಗಾಳಿಯು ಆಗ್ನೇಯಕ್ಕೆ ಹೊರಳುತ್ತದೆ.

೧೫ ಸೂರ್ಯನ ಕಿರಣಗಳು ನೆಲದ ಮೇಲೆ ನಿಂ-

ಸ ಪರಾವೃತ್ತವಾದಾ ಕಷ್ಟ ಬಲದಿಂದ ಪರಾವರ್ತ
ನ ಹೊಂದುತ್ತವೆ, ನೀರಿನ ಮೇಲಿನಿಂದ ಪರಾವೃತ್ತ
ವಾದ ಕಿರಣಗಳು ಬಲದಿಂದ ಪರಾವರ್ತನ ಹೊಂದುತ್ತ
ವೆ. ಇದರಿಂದ ಪರಾವೃತ್ತವಾದ ಕಿರಣಗಳ ಉಷ್ಣತೆಯು
ಹೆಚ್ಚಿಗೆ ಕಡಿಮೆ ಯಾಗುತ್ತದೆ. ಈ ಉಷ್ಣತೆಯನ್ನ
ನುಭವಿಸಿ, ಹಿಂದು ಸಮುದ್ರದಲ್ಲಿ ಬೀಸುವ ಗಾಳಿಗಳ
ಗತಿಯು ಬದಲಾಗುತ್ತದೆ. ಪೃಥ್ವಿಯ ದಕ್ಷಿಣ ಭಾ
ಗದಲ್ಲಿ ಸೂರ್ಯನು ಲಂಬವಾಗಲು, ತಲೆಯ ಮೇಲೆ
ಇರುವ ಕಾರಣ ಅಲ್ಲಿಯ ಹವೆಯು ಹಿಂದು ಸಮುದ್ರದ
ಮೇಲಿನ ಹವೆಗಿಂತ ಹೆಚ್ಚು ಕಾಯುತ್ತದೆ. ಅದರಿಂದ ಹಿಂ-
ದು ಸಮುದ್ರದ ಮೇಲಿನ ತಂಪು ಹವೆಯು ನೆಲದ ಮೇಲೆ
ಹರಿದು ಹೋಗುವದು. ಈ ಹವೆಯು, ವಿಷುವ-
ವೃತ್ತದಿಂದ ಬರುತ್ತಿರುವ ಕಾರಣ ಪೂರ್ವಕ್ಕೆ ಬೀಸು-
ತ್ತಿರುತ್ತದೆ. ಅದರಿಂದ ಇದರಿಂದ ಉಂಟಾಗುವ ಮ
ಳೆಗಾಲದ ಗಾಳಿಯು ನೈರುತ್ಯಕ್ಕೆ ಬೀಸುವದು. ಚಳಿಗಾಲ
ದಲ್ಲಿ ಈ ಗಾಳಿಯು ಈಶಾನ್ಯಕ್ಕೆ ಬೀಸುವದು.

೧೭ ಮಕರ ಕರ್ಕವೃತ್ತಗಳ ನಡುವಿರುವ ಸ-
ಮುದ್ರ ಭಾಗಗಳಲ್ಲೆಲ್ಲ ಬಹುತರ ವಾಣಿಜಗಳು ಸಮುದ್ರ

ದಿಂದ ದಡದ ಮೇಲೆಯೂ ರಾತ್ರಿಯಲ್ಲಿ ದಡದಿಂದ-
ಸಮುದ್ರದ ಮೇಲೆಯೂ ಗಾಳಿ ಬೀಸುವದು. ಇವು-
ಗಳಿಗೆ ನೆಲಗಾಳಿಯೂ, ಸಮುದ್ರಗಾಳಿಯೂ ಎಂ-
ದು ಹೆಸರುಗಳು. ಹಗಲು ನೆಲದ ಮೇಲಿನ ಹವೆಯು-
ಸೂರ್ಯನ ಕಿರಣಗಳಿಂದ ಕಾಯ್ದು ಹಗುರಾಗುತ್ತದೆ; ಇ-
ದರಿಂದ ನೆಲಗಾಳಿಯುಂಟಾಗುವದು. ರಾತ್ರಿಯಲ್ಲಿ-
ಇದೇ ಮೇರೆಗೆ ಸಮುದ್ರಗಾಳಿಯುಂಟಾಗುತ್ತದೆ.

೧೭ ಒಂದು ದೊಡ್ಡ ಪಾತ್ರದಲ್ಲಿ ತಣ್ಣೀರು ತುಂಬಿ
ಅದರ ಮಧ್ಯಭಾಗದಲ್ಲಿ ಒಂದು ತಾಬಾಣದೊಳಗೆ-
ಬಿಸಿ ನೀರು ತುಂಬಿಟ್ಟರೆ, ಪಾತ್ರದೊಳಗಿನ ನೀರು-ಸ
ಮುದ್ರವನ್ನು, ತಾಬಾಣದೊಳಗಿನ ನೀರು ನೆಲವನ್ನು
ತೋರಿಸುವದು. ಪಾತ್ರದೊಳಗಿನ ನೀರಿನ ಮೇಲೆ ಒಂ-
ದು ದೀಪವನ್ನು ಹಿಡಿದು, ಅದನ್ನು ಆರಿಸಲಾಗಿ, ಅದ-
ರ ಹೊಗೆಯು ತಾಬಾಣದ ಕಡೆಗೆ ಹೋಗುವದು.
ಇದೇ ಮೇರೆಗೆ ಸಮುದ್ರದ ಮೇಲಿನ ತಂಪುಗಾಳಿ-
ಯು ನೆಲದ ಮೇಲೆ ಹೋಗುತ್ತದೆ. ಇದಕ್ಕೆ ವಿರುದ್ಧ-
ವಾಗಿ ಪಾತ್ರದಲ್ಲಿ ಬಿಸಿನೀರನ್ನು, ತಾಬಾಣದಲ್ಲಿ ತ-
ಣ್ಣೀರನ್ನು ತುಂಬಲಾಗಿ, ತಾಬಾಣದ ಮೇಲಿನ ಹೊ-

ಪೊಗೆಯು ಡಿಸಾಂತದಕಪಿಳೆ ಪೋಂಸುವದು.

Selections from Shabara Shankera Vilasa.

ಶಬರಶಂಕರವಿಳಾಸದೊ ಳಗಿನ ಪದ್ಯಗಳು.

॥ ಮತ್ತೇಭವಿಕ್ರೀಡಿತವೃತ್ತ ॥

ಧರೆಯುತ್ತಾಗಸಮೆತ್ತ ತತ್ಪದಿಸೆಯುತ್ತಂಬಂತೆ ಮುತ್ತಂಗನು

ಧರ್ಧರಪಾರ್ಥಂಬರದಿಟ್ಟ ಮಾರ್ಗಣಶರಂಬಂ ಧಾತ್ರಿ-

ಯಂ ಪೊಗರ್ತ್ತುದ॥

ಘುಡಿಲದಿದ್ಭ್ರಷ್ಟಲತೆ ವಿಷ್ಣುಲಿಂಗವತಿ ಸುತ್ತಂಸೂಸಿ

ಪಾಯ್ದುದು॥

ಬರ್ದರದಿಂ ತೀವಿದುದಂಬಿಸಂಬುಧಿಯುನುಂ ಬಂಧು

ತ್ರಿಪತ್ರಂ ಬಿಸಂ॥೧೨॥

ಶಬ್ದಾರ್ಥ - ಧರೆಯು = ಭೂಮಿಯು । ಎತ್ತ । ಆಗಸಂ = ಆಕಾಶವು । ಎತ್ತ । ತತ್ = ಸಂಬಂಧವಾದ । ದೆಸೆಯು = ದಿಕ್ಕು । ಎತ್ತ । ಎಂಬಂತೆ = ಅನ್ನುವಹಾಗೆ । ಮುತ್ತಂ । ಧನುರ್ಧರಪಾರ್ಥಂ = ಬಿಲ್ಲನ್ನು ಹಿಡಿದ ಅರ್ಜುನನು । ಬಿ-

ಪತಿ = ಪಿಟ್ಟಲಿ | ಏಷ್ಟಾ = ಏ ಬ್ರಹ್ಮ | ಮಹೇಶ್ವರ = ಬಾಣ-

ಗಳು | ಗಡಂಬ = ಈ ಮಹಾಗಡ್ಯ ಭೂಮಿಯ = ಬ-

ಲಗಿಂದ | ಶೋಣ್ಯ = ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ | ಪೃಥ್ವೀ = ಭೂಮಿಯ-

ಲ್ಲಿ | ದಿಶಸ್ತು ದಿಷ್ಟ್ಯ ರೂಪ = ಸಂಬಂಧಿನ ಹಾಗೆ ಆಕಾಶವೃಕ್ಷ |

ದಿಕ್ಕು ಅಂಗ = ಕಿಡಿಗಳು | ತತಃ = ಆ ಮಹಾದೇವ ಸುತ್ತಂ

= ಸುತ್ತ ಮುತ್ತು | ಸೋಜಾತ = ಸೋ ಸಲಾಗಿ | ಪಾ-

ಯ್ಯಂ ಗಳು = ಹಾಂತ್ಯ ಬಂಗ | ನಿಬ್ಬಂಧಿತ = ಅತಿಶ-

ಯವಾಗಿ | ತಂಪಿನ ಸುಂ = ಚಂಡಿಮ | ಅಂಬಿನ = ಬಾ-

ಣಗಳ | ಅಂಬು ಧಿಯು = ನಿ ಮುದ್ರದ | ಅಭ್ಯಂಬಂ = ಶ್ರಿ

ಚ್ಚು ಪಕ್ಷಿಯು | ಮುತ್ತ್ರ ದೃಷ್ಟ = ಮುತ್ತ್ರಿಯು | ಎಂಬಿನಂ =

ಅಸ್ವಪನಾಗಿ ||

ತಾತ್ಪರ್ಯಾರ್ಥ.

ಧನುರ್ಧರನಾದ ಅರ್ಜುನನು ಬಿಟ್ಟ ಶರಮ್ಮೆ

ತಿ ಬಾಣಗಳನ್ನು ಎತ್ತಿಯೂ ನಿಂ ಬಾಣಗಳು ಅಂಗ-

ಗಳಿಂದ ಬಿಟ್ಟ ಮೊಂಬ ತಿಂಬಿನ ಕಿಡಿಗಳನ್ನು ಸುತ್ತಲೂ

ಸುತ್ತ ಅತಿಶಯದಿಂದ ಭೂಮಿಯಲ್ಲಿಯೂ ಆಕಾಶದ-

ಲ್ಲಿಯೂ ದಿಕ್ಕುಗಳಲ್ಲಿಯೂ ಬಾಣದಿಂ ಮುದ್ರದಂತೆ

ಮಾಡಿದನು; ಅದರಿಂದ ಸೋತು ಪವನಿಗೆ ಭೂಮಿ-

యాదవుడు.! ఆకాశవ్యాపకుడు! దిక్కుగళ్వ్యాపకవ్వు!

ఎంబ భ్రాంతియుం తప్పితు.

|| చంపక మాలా వృత్త ||

ముళిదు గజాస్త్రన బ్బిరిసిదం కళల్గం గుడసల్ల
తోంకము|

జళిసి కరాళ గర్జిసిదు దానవ నెల్గెరె చిత్ర
మింతిదేం ||

కళకళమెన్ల భక్తనిదనిందనొళాంబినోడ
నుండుని|

శ్వేళ్గెరె తోళ్గళింద దవగర్జనె బిసిదం కరు-
ణాబ్ది శంకరం||౧౪||

శబ్దార్థ:- మొళగిదు = సిట్టాగి| గజాస్త్రం = వినాయ
కను| అబ్బరిసిదం| కళల్గం = సిట్టాదను| గుడం = బే-
ణ్ణైయను| అల్ల| తోంకం = సిట్టు ఉజ్జళిసి = జ్వా
లి| కరాళ = భయంకరవాద రూపవు| గర్జిసిదు
దు = సిట్టినింద ఒదరిదను| ఆనదన = ఆ అణ్ణి-
నన| ఎల్గెరె = ఆర్భట్టక్కె| చిత్రం = సోజిగవు|
ఇంతు = ఈ ప్రకార| ఇదు| ఏం = ఏను| కళకళం =

= ಕುಲಕಟಾಟಪ್ಪು । ಎನ್ನ = ನನ್ನ । ಭಕ್ತ । ಭಕ್ತನಂ = ಈ-
ತನಂ । ಈತನೊರ್ಳ್ = ಈತನಲ್ಲಿ [illegible] = ಧರಿಸಿದ
[illegible] । [illegible] । [illegible] । ನಿಷ್ಠುರತೆಯೊರ್ಳ್ = ನಿಷ್ಠುರತೆ
ಯಲ್ಲಿ ಇರ್ದುದು = ಇರುವುದು । ಎಂದು । ಅವರ್ಗೆ =
ಅವರಿಗೆ । ನೇಮಿಸಿದಂ । ಕರುಣಾಬ್ಧಿಶಂಕರಂ॥

ತಾತ್ಪರ್ಯಾರ್ಥ.

ಈ ಮೇಲಿಗೆ ಶಿವನ ಮೇಲೆ ಅರ್ಜುನನು ಬಾಣಗ
ಳನ್ನು ಎಸೆಯುವಾಗ ಶಿವನ ಮಸ್ತಕದ ಗಂಗೆಯು-
ಕ್ಕೆ ಬರುತ್ತಾ ಕಿರೀಟಿಗೆ ಅಭಿಷೇಕಿಸಿದಳು; ಶಿವನ ಬಳಿ-
ಯಲ್ಲಿರುವ ಗಣರು ಇದನ್ನು ನೋಡಿ ಬೆರಗಾದರು ಇದ-
ನ್ನು ಶಿವನು ಕಂಡು — ಇದೇನು! ಕುಲಕರ್ಮ! ಈ-
ಅರ್ಜುನನು ನನ್ನ ಭಕ್ತನು, ಈತನ ಗಾಂಡೀವ ವಿನೋ-
ದದಿಂದ ನಾನು ಗಾಯಗೊಂಡಿದ್ದೇನೆ; ನೀವು ನಮ್ಮನ್ನು
ಸ್ತುತಿಸಿರಿ ಇಂತೆಂದು ಅವರನ್ನು ಸಮಾಧಾನ
ಪಡಿಸಿದನು.

ವಚನ॥ ಅನಂತರಮಾ ಶಂಕರಂ ತ್ರಿಪುರಾಂತ-
ಕ ಧನುರ್ಧರಂ ಶ್ರೀಕಂಠನು ತನ್ನ ಭಕ್ತನ ಜೀವವೆ-
ರ್ದು ಬಾಣಮಂ ಕೊಂಡು ತೆಗೆನೆಲದಿ ಫಲ್ಗುಣ॥

టీకా॥ — అనంతరం = పిమ్మట । ఉత్తమాంగాంతరం =

అతిశయించినట్టి ఘనము । తీక్ష్ణం = తీక్ష్ణమైనట్టి భుజదండ

ఖడ్గం = ఖడ్గమును । క్రోధాంధో = క్రోధాంధుండై । ఉద్గతా

గ్ని = తిరిగి । జోడించెను = బిట్టునటుల యున్న పిడికి

టార ధ్వని యున్న కట్టి సి । బాణాగం = బాణాగస్త్ర ము

గ్రి = కూరి । త్రికనే శిరము = కూరిచి । పట్టాగఖ్య = పట్టె దా

క । (పినాయితేంకటి) తాత్పర్యము — అపిమ్మట

ఉత్తమాంగాంతరను అతి తీక్ష్ణమైన బిట్టునట్ట త్రిశూల

ము, తిరిగి, కడి యున్న (బిట్టునటుల) జోడించి టంకార

ధ్వని యున్న కట్టి సి, బాణాగస్త్రమును కూరి, పట్టెదకూ

డతి॥

శ్లో॥ నరనే భటకో కఖ్యంక ।

త్రిశిసి దుపవసూతలకంటరిప్తగీ [illegible]॥

శ్వరనానాతి ఖండాతన ।

తోంశయా ప్పరము కనసభటమాననకే [illegible]॥

టీకా॥ — నరను = అడునను । ఎట్టు = ఎటేడ । కన్

స్యం = బాణాగస్త్ర । కత్రిశిసిదువు । అనన = అడుగుప

న । ఓపలం = శ్రుతిరవస్తు । అంటక = కూటక [illegible]

ಚೂಡಾಮಣಿಗೆ। ಎರಗಿದವು = ಬಿದ್ದವು। ಈಶ್ವರನ = ಶಿವನ। ಆ-
ಜ್ಞೆಯಿಂದ = ಅಪ್ಪಣೆಯಿಂದ। ಅತನ = ಅರ್ಜುನನ। ಸೋ-
ಲಿಸಲ್ಕೆ = ನಿರ್ಮಾಣದಲ್ಲಿ। ಪುರಮಥನಂ = ತ್ರಿಪುರವನ್ನು
ಸುಟ್ಟವನು। ಎಚ್ಚ = ಎಸೆದ। ಸೋನೆ = ಹೊನೆ। ಕೂರ್ =
ತೀಕ್ಷ್ಣವಾದ। ಕಣೆಗಳ್ = ಬಾಣಗಳು॥

ತಾತ್ಪರ್ಯಾರ್ಥ-

ಶಿವನ ಅಪ್ಪಣೆಯಿಂದ ಮೇಲೆ ಆ ಬಾಣಗಳು ಅರ್ಜು-
ನನ ಬಾಣಗಳನ್ನು ಕತ್ತರಿಸಿದವು, ಅವನ ತ್ರಿಗೆ ಸೋಂಕಿ-
ದಿ ನೆಲದ ಮೇಲೆ ಅವನ ಬಳಿಯಲ್ಲಿ ಬಿದ್ದವು.

॥ಮಹಾಸ್ರಗ್ಧರಾವೃತ್ತ॥

ಶರವೃಂದಂ ಮಾರ್ಗಣಾಬಿಲ್ಲಂ ಕಪಿ ಪತಿ ದಿಕ್ಕಿಯೊಳ್ಕ ಶಿ-
ಕಣ್ಗೆ ರಿಶೋಂಪಾ।
ಮುರಚಿತ್ರಂ ಮಾತ್ರಮೆಚ್ಚಂ ಶಿವಶಿಗಗದುದ್ದಂ ಡಕಾಂ
ಡಂ ಗಳಂ ಶಂ॥
ಶರನಾ ಬಾಣಾಂ ಗಳ್ಗಂ ಮಂಡಿಸಿ ಮುಗುಳ್ದನಿ ಜಾಸ್ತ್ರಂ
ಗಳ್ಗಂ ಬಿಟ್ಟನಾಗ।
ಶೈರತ್ರಿತ್ರುತ್ರ್ಯೆದ್ದ ಶೋಂ ಜಾಬಿ ಗನವನ ಮಹಾಸ್ತ್ರಂ
ಮಂ ಪೊಂಮಮಾತ್ರಂ॥

శబ్దార్థః- శరవ్రాతం = బాణసమూహమును|
[illegible] = [illegible]| [illegible] = [illegible]| [illegible] =
[illegible] (ముందుగా)| [illegible] = [illegible]|
[illegible] = [illegible]| [illegible] = అర్జునుడు| [illegible]
[illegible] చిత్రం = [illegible]| [illegible] = [illegible]| [illegible] =
ఎదిరెను| [illegible] = [illegible]| [illegible] = [illegible]
| ఉద్దండకాండకల్పం = ఉద్దండ బాణకల్పన్ను|
[illegible]| ఆ బాణసంఘం| [illegible] = [illegible]
[illegible] = [illegible] ([illegible]) [illegible] = [illegible]| అస్త్రాంకల్పం
[illegible] = బాణకల్పంబి| [illegible] = ఎదిరెను| [illegible] = [illegible]
[illegible]| [illegible] = [illegible]| [illegible]| [illegible] =
[illegible]| [illegible]| [illegible] = [illegible]| [illegible]
[illegible]| [illegible] = అర్జునుడు||

తాత్పర్యార్థః

[illegible] బాణముల [illegible] ముందుగా నిల
[illegible], అర్జునుడు [illegible]
మును ఉత్కృష్టమైన బాణకల్పన్ను [illegible]-
[illegible] ఎదిరెను, [illegible] ఆ బాణకల్పన్ను [illegible]

బిసి త్రిశిని తన్నబాణాగ్నిచే నెట్టేరను, అగణ్యము-

నకు బిరశ్రేత్రిభువన విశాత్రము వన్నెకొనగ్గెదను.

కం॥ అరరే భువనాయసాహసి।

విరవత్రస్థయ మెందు జొరగల్గ తొట్టెట్టేద॥

గల్గనిసో సైవధారీయుతిచి।

సౌతవ విశాఖాస్త్రబృందము గురుపార్థ॥౧౬॥

శబ్దార్థ— అరరే = ఆశ్చర్యాశ్చర్య! భువ

నాయ = నిన్ను సాహసిక = విశాత్రమునకు। నిరవు = స్థి

తియు। అతిశయము। ఎందు। జొరగల్గ = చొరగల్గి। తొ

ట్టి = బాణాగ్ని చూచి। ఎట్టే = ఎట్టేదను। గల్గ

తి = ఉరియు। సోసైవ। ధారీయు = అలరిన। తిచి।

సౌతవ। విశాఖ = తీక్ష్ణ। అస్త్రబృందము = బాణా-

గ్నిమూదవన్ని। గురు = నిరుపారాద। పార్థ =

అర్జునను॥

తాత్పర్యార్థ.

ఆశ్చర్యాశ్చర్య!!! నిన్నవిశాత్రమ వృ-

అతిశయమ్ము ఎందు అర్జునను శివనన్న కొలు పా

బి, ఉరియన్నతి విగ్గన్నదూసువతీక్ష్ణ అ-

[illegible]

Decipline and Instructions.

[illegible]

([illegible])

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]
[illegible] చేసినారు. ఆకలిచేత [illegible]
[illegible] నేమియులాని, అప్పుడు [illegible]
రూ, [illegible]
అతనన్న కాలికి [illegible]
క్రుష్ణను అవనికి [illegible]
[illegible] ఓడిరను. ఆవనాడు [illegible]
దు [illegible] యున్న ఔడదను. [illegible]
మగడు [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible], [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible], [illegible]
[illegible]
[illegible] యున్న [illegible],
[illegible]

మాట తోడ నిచటు, సామ్రాజ్యమును [illegible]

చి ఆ కుమారునన్న [illegible], [illegible]

గర్భ అధికారంచక [illegible]

న్న అప్ప[illegible] "కుమారునికి, [illegible]," [illegible]

బడను [illegible]

[illegible] కుమారుని మనస్సుని [illegible], [illegible]

మనస్సున్న [illegible]

తు. ఆదరించక అవని [illegible]

[illegible]

[illegible]

అపను [illegible] ప్రపంచాని [illegible]

[illegible], అకుమారుడు తన్న [illegible]

[illegible]

డు [illegible].

ఈ సంగతి యున్న [illegible]

[illegible]

[illegible] — " " ఈ [illegible]

[illegible]

ಇಷ್ಟಸಿದ್ಧಿಯ ಮುಖ್ಯಸಾಧನಗಳನ್ನು ತೋರಿಸುತ್ತವೆಂದು ತಿಳಿಯತಕ್ಕದ್ದು—

ಸುಲಭತ್ವದ ಸಲುವಾಗಿ ಶಾಂತಿಯ ಶಿಕ್ಷಣದಲ್ಲಿ ಶಿಸ್ತುವಿಕೆಯೂ, ಶಿಕ್ಷಣವೂ ಎಂಬ ಎರಡು ಮುಖ್ಯ ಭಾಗಗಳುಂಟೆಂದು ನಾವು ಕಲ್ಪಿಸಿರುವೆವು. ಮೊದಲನೆ ಭಾಗದಲ್ಲಿ ಹುಡುಗರನ್ನು ಸ್ವಾಧೀನಪಡಿಸಿಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂಬುದೂ, ಅವರ ಮೇಲೆ ಅಧಿಕಾರವನ್ನು ಸ್ಥಾಪಿಸಬೇಕೆಂಬುದೂ ಮೊದಲಾದ ಸಂಗತಿಗಳು ಸಂಗ್ರಹಿಸಲ್ಪಡುತ್ತವೆ; ಶಿಕ್ಷಣದ ಸಂಗತಿಗಳೆಲ್ಲ ಎರಡನೇ ಭಾಗದ ವಿಷಯವು. ಈ ಎರಡು ಭಾಗಗಳು ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಒಂದಕ್ಕೊಂದು ಅತಿನಿಕಟವಾಗಿ ಸಂಬಂಧಿಸುವ ಕಾರಣ, ಇವುಗಳನ್ನು ಕುರಿತು ಬರೆಯುವದರಲ್ಲಿ ಒಂದನ್ನು ಇನ್ನೊಂದರಿಂದ ತೀರ ಬೇರೆ ಮಾಡುವದು ಅಸಂಭಾವ್ಯವೇ.

ಶಿಸ್ತುವಿಕೆ.

ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಲ್ಲಿ ಹೊರಗೆ ಶಿಸ್ತುವಿಕೆಯನ್ನು

ಟುವಾದುವದಕ್ಕೋಸ್ಕರವಾಗಿ ಮಾತ್ರವಲ್ಲ ಅವಶ್ಯ
ಕವಾದಗುಣವು ಯಾವದಂದರೆ, ಅವರನ್ನು ತನ್ನ ಕೈ
ಕೆಳಗೆ ನಡಿಸಿಕೊಳ್ಳುವ ಸಾಮರ್ಥ್ಯವು.

ಈ ಸಾಮರ್ಥ್ಯವು ಕೆಲಜನರಲ್ಲಿ ವ್ಯಕ್ತವಾಗಿ ಕಾ-
ಣಿಸುತ್ತಿದ್ದರೂ, ಬಹುಜನರಲ್ಲಿ ಇದರ ಅಂಕುರ-
ವು ಸಹ ತೋರುತ್ತಿರುವದಿಲ್ಲ. ಅದರಿಂದ ಇದೇ-
ಗುಣವು ಸಹಜ ಶಿಕ್ಷಕರ ಮುಖ್ಯಲಕ್ಷಣವೆಂದು ನಾವು ಹೇ
ಳಿದರೆ ವಿಪರೀತವಾಗಿ ತೋರುವದು; ಆದರೆ ಈ ಮಾ
ತು ನಿಜವು. ಇತರರನ್ನು ಕೈಕೆಳಗೆ ನಡಿಸಿಕೊಳ್ಳುವಗುಣವು
ಕೆಲಜನರಲ್ಲಿ ಸ್ವಾಭಾವಿಕವಾಗಿಯೇ ಇರುತ್ತದೆಂಬದನ್ನು
ಒಪ್ಪಿಕೊಂಡರೂ, ಈ ಗುಣವಿಲ್ಲದವರು ಅಭ್ಯಾಸದಿಂದ
ಇದನ್ನು ಕೆಲಮಟ್ಟಿಗೆ ಸಾಧಿಸಿಕೊಳ್ಳಲಿಕ್ಕೆ ಬರುವ
ದದು. ಆದರೆ ಇದನ್ನು ಕಲಿಯುವ ಸಾಮರ್ಥ್ಯವು-
ಸಹ ಇಲ್ಲದಂಥವರು ಬಹುಸ್ವಲ್ಪಜನರು ಮಾತ್ರ ಸಿಕ್ಕು
ವರು. ವಾಡಿಕೆಯಿಂದ ದೃಢನಿಶ್ಚಯದಿಂದಲೂ, ಸ್ಥಿರಬು
ದ್ಧಿಯಿಂದಲೂ ಕಠಿಣ ಸಂಗತಿಗಳನ್ನು ಕಡೆಗಾಣಿಸುವ-
ದು ಶಕ್ಯವಾಗಿ ಸಾಧ್ಯವಿದೆ, ಹಾಗೆಯೇ ಆಳುವ ಗುಣ-
ವನ್ನು ಕಲಿತುಕೊಳ್ಳುವದಾದರೂ ಸಾಧ್ಯವಾಗುತ್ತದೆ.

ಅಲ್ಲದೆಯು ಈ ಮಹತ್ವಕ್ಕೆ ಅವಶ್ಯಕವಾಗಿದ್ದರೆ ಶ್ರೀಮಂತ
ನಿರ್ಗುಣವು ಮನುಷ್ಯನಲ್ಲಿಲ್ಲದಿದ್ದರೆ, ಅಥಾ ಮನುಷ್ಯ
ನು ಪ್ರಾಥತೆಯಿಂದ ಬಹುಜನರನ್ನು ಕೈಕೆಳಗೆ ನಡಿಸಿ-
ಕೊಳ್ಳುವವನಾಗ ಬಹುದೆಂದು ನಾವು ಹೇಳುವದಿಲ್ಲ, ಇ-
ದರಿ ಈ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯಕ್ಕೆ ಯೋಗ್ಯನು ಬಹು ಯಾವನಿಲ್ಲವೆಂದು
ತಿಳಿದು ಸುಮ್ಮನೆ ಕೂಡ್ರುವದು ಉಚಿತವಲ್ಲ. ಹಾಗೆನು
ಇದ್ದರೆ ನಾಚಿಕೆ ಗುಣಭಿಷ್ಟಸಂಬಂಧ ಹೇಳುತನವು ಹೊ
ತ್ತ್ರ ಪ್ರಕ್ಷನಾಗುವದು. ಅಧಿಕಾರ ನಡಿಸುವ ಸಾಮರ್ಥ್ಯ
ವನ್ನು ಕೆಲವು ಮಾತ್ರಗಾರರೂ ಸಿಂಹಾಸನದ ಉತ್ತಮವನ್ನು-
ಮಾಡತಕ್ಕದ್ದು. ಯಾರಿಂದರೆ ಅಗತ್ಯವಿಲ್ಲದಿದ್ದರೆ ಮಾ
ತ್ರನು ಕೇವಲ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯನೀತಿ ಯಾರಾಗುವನು. ಅವನಿ-
ಗೆ ಯಾರ ಬಾಗಿಲು, ಉಪದ್ರವ ಕ್ಕೂ, ಕೇಡಿಪ್ಪು ಬಂ
ದಾಗಿ, ಅವನ ಸ್ಥಿತಿಯು ಬಹು ಬೇಡಕೆಗ ಮಾಗುವದು

ಇದರಿಂದ ಶಿಕ್ಷಕರು ಪೊಂದಲು ಅಧಿಕಾರ ನಡಿ
ಸುವ ಸಾಮರ್ಥ್ಯವುಳ್ಳ ಮಕ್ಕಳಿಲ್ಲವೆಂಬ ಸುಳ್ಳ ತಿಳುವಳಿ
ಯನ್ನು ಬಿಟ್ಟುಕೊಡತಕ್ಕದ್ದು. ನಾನು ಪ್ರೊಟೆಸ್ಟಂಟನ
ರಿಸೋಣ, ಅವನಿಗೆ, ಈ ವರವು ನನ್ನ ಕೈಕೆಳಗೆ
ದ್ದರೆ, ನಾನು ನಾವೆಲ್ಲ ಇಷ್ಟು ಅತ್ಯವಶ್ಯ ಯೋಗ-

ಗೊಡುತ್ತಿದ್ದಿಲ್ಲವೆಂದು ಹೇಳಲಾಗಿ, ಅವನು ಅಂದದ್ದೇ-
ನಂದರೆ, « ಸರಿ, ಒಡೆಯರೆ, ಹುಡುಗರು ನಿಮ್ಮ ಹಿಂಗದ
ಹೀಗೆ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಿಲ್ಲ; ಅದರ ಕಾರಣಕ್ಕೋಸ್ಕರ ಮೇಲಾದ ಸ್ವಾ-
ತಂತ್ರ್ಯದಿಂದ ಅವರನ್ನು ಇರಿಸುವದು ನನ್ನಿಂದಾಗದು; ಅ-
ವರು ನನ್ನ ಮಾತನ್ನು ಕೇಳುವದೇ ಇಲ್ಲ" ಅವರನ್ನು
ತನ್ನ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯದಿಂದ ನಡಿಸುವದು, ಅಥವಾ ಅವರು
ತನ್ನ ಮಾತಿಗೆ ಲಕ್ಷ್ಯಕೊಡುವಂತೆ ಮಾಡುವದು ಅವನಿಂದ
ಯಾಕಾಗುತ್ತಿದ್ದಿಲ್ಲ? ಯಾಕಂದರೆ, ಈ ಕೆಲಸವು ಪ್ರ-
ಯತ್ನದಿಂದಾಗದೆಂಬ ಸಂಶಯವುಂಟಾಗಿ [illegible] ಮುಖ್ಯವಾಗಿ
ಅವನು ನಡಿಯುತ್ತಿದ್ದನು. ಜಗದಲ್ಲಿ ಅಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯವನ್ನು
ಸಂಪನ್ನರಾದವರೇ ಶಿಕ್ಷಕರು ಹುಟ್ಟಿಸುವ ಮಾತುಗಳ ಪ್ರಯೋ-
ಜನವಿಲ್ಲ, ತಾವು ಹೇಳುವದನ್ನು ನಿಲ್ಲಿಸಿ, ಸ್ವ-
ತಃ ತನ್ನ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯವುಂಟಾಗುವದಕ್ಕಾಗಿ ಅದರ ಬಗ್ಗೆ-
ಕೊಂಡು ಶಕ್ತಿಯನ್ನು ಸಹ [illegible] ಮಾಡಬೇಕು,
ಅವನು ಬಹಳ ಹೊತ್ತು [illegible],
ಅಥವಾ ತನ್ನನ್ನು [illegible]
[illegible] ಬೇಕಾಗದು. [illegible]
ತನ್ನದೇ [illegible]

ಶಾಸ್ತ್ರೀಯ ದೃಷ್ಟಿಕೋನದಿಂದಾಗಿ, ಪತ್ರಿಕೆಗಳಿಗೆ ಆಕ್ಷೇ
ಪ ಮಾತೆಲ್ಲ ಪುತ್ರಿಕೆಂಬುದಕ್ಕಲ್ಲ, ಮಹಾಗಳ್ಳ
ಒಳ್ಳೆತನವಿದ್ದರೆ, ಅದು ನಿಷ್ಟಕ್ಕೆ ಹೋಗುವದು
ಸ್ವಲ್ಪತನಗೆ ಸಂಬಂಧಿ* ಯಿದ್ದರೆ, ಮನುಷ್ಯನ
ಧಿಕಾರಕ್ಕೆ ಹಾನಿ ಬಂದಷ್ಟು ಬೇರೆ ಯಾತರಿಂದಲೂ ಬ
ರಲಾರದು. ಯಾಕಂದರೆ ಅದರಿಂದ ಬೇರೆ ಸಂಬಂಧಿ
ತನ್ನಲ್ಲಿ ಮೊದಲಿಗೇ ಯಿದ್ದ ಹಾಗಾಗುತ್ತದೆ.

---

* [illegible] ತನಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ್ದು [illegible] ತನ್ನಲ್ಲಿ
ತನಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ್ದು, [illegible]
[illegible] ಈ ದೇಶದ ನಿವಾಸಿಗಳಲ್ಲಿ [illegible]
[illegible]; ಈ ಮಾತು ನಿಜವೆಂದು [illegible]
ಅದರಿಂದ [illegible]
[illegible], ಅದನ್ನು [illegible]
[illegible]. ಈ ಮಾರ್ಗದಿಂದ [illegible]
ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳತಕ್ಕದ್ದು. [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]ಇಂದಲೂ, ಅವನಿಗೆ [illegible] ತನಗೆ [illegible]
[illegible]
[illegible], ಅವನಿಗೆ ತನ್ನ [illegible]
[illegible] ಮನುಷ್ಯರಲ್ಲಿ [illegible]

ದ್ರವಿಡಭಾಷೆಗಳವೂ ಲಿಪ್ಯ

([illegible])

ಈ ವಿಧವಾಗಿ ಹಳೆಗನ್ನಡದಲ್ಲಿ ಕೆಲವು ವಿಷಯ- ಗ್ರಂಥಗಳಿದ್ದಾಗ್ಯೂ, ಈ ಭಾಷೆಯು ವಿಸ್ತಾರವನ್ನು ಸಂಸ್ಕೃತಕ್ಕೆ ಅಥವಾ ಇಂಗ್ಲಿಷಿಗೆ, ಹೊಂದುವಂಥಾ [illegible] ಲದ ಪ್ರಸಿದ್ಧ ಭಾಷೆಗಳ ವಿಸ್ತಾರಕ್ಕೆ [illegible] ಹೋಲಿಸಿ [illegible] ಬಾರದು. [illegible] ಕನ್ನಡವಂತೆ ಈ ಭಾಷೆ- ಯು [illegible] [illegible] ಗ್ರಂಥಗಳಿದ್ದಾಗ್ಯೂ, [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] ಗ್ರಂಥಗಳನ್ನು [illegible] [illegible]

[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]

ವ ಹೇಳುವ ಭಾಷೆಗಳೂ ಕನ್ನಡಿಗರೂ ಯತ್ನ-
ಅಂತರವುಂಟೆಂಬುದು ಸ್ಪಷ್ಟ ತಿಳಿಯುತ್ತದೆ. ಇತ್ತೀ-
ಚೆಗೆ ಮಹಾರಾಷ್ಟ್ರ, ಗುಜರಾಥ, ಮೊದಲಾದ ಉತ್ತ-
ರ ಹಿಂದು ದೇಶದ ಭಾಷೆಗಳಿಗಿಂತ ನಾವು ಬಹಳ ಶ್ರೇಷ್ಠ
ರಾದದ್ದೆಂಬುದಕ್ಕೆ ತಲೆಬಾಗಿಯಾದರೂ ಸಂಶಯವಿಲ್ಲ.
ಕನ್ನಡ ಕವಿಗಳಲ್ಲಿ ಬೀಭತ್ಸ ವರ್ಣನೆಗಳೂ, ಅಸಂ
ಭಾವ್ಯ ಕಲ್ಪನೆಗಳೂ ಬಹಳ.

ಕೊಂಕಣಸ್ಥರ ಆದರೆ ಈಗನವೆಯು ವ್ಯಾಕರಣದ ಕನ್ನಡ-
ಭಾಷೆಯು ಮೇಲೆ ಹೇಳಿದ ಉತ್ತರದೇಶಗಳ ಭಾಷೆ-
ಗಳಂತೆ ಸಾಮಾನ್ಯ ಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿ ಉತ್ತಮವೆಂದು ಹೇಳಬಹು-
ದು. ಇದರ ವ್ಯಾಕರಣವೇ ಇನ್ನೂ ನಿಶ್ಚಯವಾದ ಸ್ವ-
ರೂಪವನ್ನು ಧರಿಸಿಲ್ಲ. ಒಂದು ಪ್ರಯೋಗವು ಒಂದು
ಪ್ರಾಂತದವರು ಶುದ್ಧವೆಂದು ಹೇಳಿದರೆ, ಇನ್ನೊಂದು
ಪ್ರಾಂತದವರು ಅಶುದ್ಧವೆಂದು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಹೀಗಿರ
ಸಾಧಾರಣ ತರದ ಕನ್ನಡ ಜನರಿಗಂತೂ ವ್ಯಾಕರಣ-
ವೆಂಬ ಹೆಸರೇ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲೆಂದು ಹೇಳಬಹುದು. ಈ-
ಭಾಷೆ ಯೊಳಗಿನ ನಾಡಿನ ಉತ್ತರ ಭಾಗದಲ್ಲಿ
ಮಹಾರಾಷ್ಟ್ರವೂ, ಪೂರ್ವಭಾಗದಲ್ಲಿ ತೆಲಗೂ,

ಪಶ್ಚಿಮಘಟ್ಟದ ಆ ಎಲ್ಲ ಕೊಂಕಣ, ತುಳು ಮುಂ-
ತಾದ ಭಾಷೆಗಳು ಬೇರೆ ಇರುತ್ತವೆ. [illegible]
ಕಿನಾರವಳಿಗೆ ಆ ಭಾಷೆಯು [illegible] ಕರಾವಳಿ-
ಯಿಂದ ನಡೆಯುತ್ತದೆ. [illegible] ಯಲ್ಲಿ
ಇದರ [illegible] ಜನರ [illegible] ಯು
ಹಾಗೆ ಕಾಣುತ್ತದೆ. [illegible] ಯ ಜನರು
ಅರಬ ಭಾಷೆಯು [illegible] - [illegible]
ಕನ್ನಡ ಭಾಷೆಯೂ, ಮರಾಠೀ ಭಾಷೆಯೂ ನಡೆ-
ಯುತ್ತವೆಂದು ಹೇಳ ಬಹುದು. ಇದಲ್ಲದೆ [illegible]
ಯ [illegible] ಗಳಲ್ಲಿ [illegible] ಕನ್ನಡ ಭಾ-
ಷೆ ನಡೆಯುತ್ತದೆ. ಆದರೆ ಅದು ಹಳೆಗನ್ನಡವಾದ
[illegible] ಕನ್ನಡವಾಗಿಸಿದ ಭೇ-
ದವಲ್ಲ.

ಈ ಭಾಷೆಯಲ್ಲಿ ಕನ್ನಡ ಜನರು ಬರೆದ [illegible]
ಪ್ರತಿಗಳು ಇದ್ದರೂ ಇಲ್ಲವೆಂದರೂ [illegible]
ದ್ವಿಜ [illegible], ಶಿವ [illegible], ಕೃಷ್ಣ [illegible], [illegible]
ನ ಬೇಕಾದ ಮಾಹಾತ್ಮ್ಯ, ಕೆಲಕೆಲವು ಯಾತ್ರಾಸ್ಥಾನಗಳು,
ಇತ್ಯಾದಿ [illegible] ಗಳು ಕಾಣಬರುತ್ತವೆ. ಆ-

౮౪ గాం౦ది ఫిబ్రువరి ౧౮౬౧

Natural Philosophy.

పదార్థవిజ్ఞానము-

వాయు వివరణ విద్య-

౧వ అధ్యాయము-

ఉష్ణమూ, వెలుతురూ, విద్యుత్, అనే

శబ్ద-గుణ్యాలూ, ఘనపదార్థాలూ, మొదలూ-

౧ ఈ విద్య వల్ల ఘనపదార్థాల స్వభావాలు సంబంధమైన

దృష్టి, వాయువులనున్నా, అవన్ని స్వభావగుణములు-

కలిగివుండడమా, వాటివల్ల కలిగే కార్యాలూ, వాయువులను-

బట్టున్నా, అవన్ని కనబడకపోవడమున విద్యవల్లనే తెలుసు-

కోవచ్చు, అన్నిటికన్నా ముఖ్యముగా వాటి కార్యముల

వల్ల మనకు వుపయోగములు పుట్టుతవి.

౨ వాయువులను గురించి వల్ల మోటమైనవి

ಹೋಗುವದು. ಮೋಡಗಳು ಉಂಟಾಗುತ್ತವೆ.

೪

೩. ನದಿಯು ಸ್ಥಳದಿಂದ ಪ್ರದೇಶಗಳ ವಸ್ತು ಹೊಂದುವ ಬೇರೆ ಬೇರೆ ಯಾಗುವ ಎಲ್ಲ ಪದಾರ್ಥಗಳು ಸುಣ್ಣಕಲ್ಲು ಗಳು ನದಿ ಯಲ್ಲಿ ಸೇರುತ್ತವೆ. ಪ್ರತಿ ರೋಜನ್ನು ಬದಾಯು ರೂಪ ಪದಾರ್ಥವು ಭೂಮಿಯು ಸತ್ವರ ಕಟ್ಟಿ, ನದಿಗಂ ತಕ್ಕ ಕಾರಣ, ಆದರ ಮಣ್ಣು ಗಡ್ಡೆ ಹೋಗಿ ನಿಲ್ಲು ತ್ತದೆ. ಆದುದರಿಂದ ಅಲ್ಲಿಯ ಮಣ್ಣು ಬೆಳೆಗೆ ಯೋಗ್ಯವಾಗಿ ಗಳು ಬೆಳೆಯುತ್ತವೆ. ಈ ವಿಧವಾಗಿ ನದಿಯ ಸ್ವಾ ಭಾವಿಕ, ಯಾಂತ್ರಿಕ ಪ್ರಾಕೃತಿಕ ರಾಸಾಯನಿಕ ನದಿಯು ಕಾರಣ ವಿಸ್ತಾರವಾಗಿ ಶಕ್ತಿಯು ಹೆಚ್ಚಾಗುತ್ತ ಹೋಗುತ್ತದೆ. ಅದರ ಗುಣವನ್ನಿಂದಲೂ, ಮಿಂಚಿನಿಂದಲೂ ಅದು ಎಲ್ಲ ಕಡೆಯಲ್ಲಿಯೂ ವಿಪುಲವಾಗುವದು.

ಬಾಷ್ಪಭವನವು:— ಸೂರ್ಯನ ಕಿರಣಗಳಿಂದ ನೀರು ಬಿಸಿಯಾಗಿ ಆವಿಯಾಗಿ ಮೇಲಕ್ಕೆ ಹೋಗುತ್ತಿ ರುತ್ತದೆ. ಈ ಆವಿಯು ರೂಪವಿಲ್ಲದ ಕಾರಣ ಮೇಲಕ್ಕೆ ಹೋಗುತ್ತದೆ. ಆದುದರಿಂದ ಪಾದರಿ ಬೀಳುತ್ತಿರಲು ಹೋಗಿ ಮೇಲೆ ಅಲ್ಲಿ ತಂಪು ಹೆಚ್ಚಾದ್ದರಿಂದ ಮೋಡಗಳ ರೂಪದಿಂದ ನಿಲ್ಲುತ್ತದೆ. ಭೂಮಿಯ ಮೇಲೆ ನೀರು

ಬಹಳ ಕ್ಷರುವ ಕಾರಣ ಅದು ನಿವರ್ಗಾಲವ್ಯಾಪಿಸಿಯೂ
ಗಿ ಹವೆಯಲ್ಲಿ ಬಹಳ ಕಾಣುತ್ತದೆ.

೫ ಮಳೆ — ವಿದ್ಯುತ್ತು ಮೋಡದ ಕಾರಣಗಳಿಂದ ಹವೆಯ ಉದಾರ್ಥ್ಯದಲ್ಲ, ಅಥವಾ ಉಷ್ಣತೆಯಲ್ಲಿ ಆಕಸ್ಮಾತ್ತಾಗಿ ಹೆಚ್ಚು ಕಡಿಮೆಯಾದರೆ, ಅದರೊಳಗಿನ ಉಗಿಯು ಕಿರಮೋಡಗಳು ಒಟ್ಟಾಗಿ ನೀರಿನ ಹನಿಗಳಾಗುತ್ತವೆ. ಆಹನಿಗಳು ಹವೆಯಲ್ಲಿ ನಿಲ್ಲತಕ್ಕಷ್ಟಕ್ಕಿಂತ ಹೆಚ್ಚು ಭಾರವುಳ್ಳವುಗಳಾಗಿ ಮಳೆಯ ರೂಪದಿಂದ ಕೆಳಗೆ ಬೀಳುತ್ತವೆ.

೬ ಬರ್ಫ — ಆನೆಕಲ್ಲುಗಳು — ಮಳೆಯ ಹನಿಗಳು ಕೆಳಗೆ ಬೀಳುವಾಗ ಹೆಚ್ಚು ತಂಪಾದರೆ, ಅವುಗಳಿಂದ ಬರ್ಫ, ಅಥವಾ ಆನೆಕಲ್ಲುಗಳು ಉಂಟಾಗುತ್ತವೆ. ಉಗಿಯು ಕಿರಮೋಡಗಳು ಹೊಂದಿಕೊಂಡು ಕೂಡುವ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚಿಗೆ ತಂಪಾದರೆ, ಬರ್ಫಾಗುತ್ತದೆ; ನೀರಿನ ಹನಿಗಳಾದ ಮೇಲೆ ಅವು ಬೀಳುವಾಗ ಹೆಚ್ಚಿಗೆ ತಂಪಾದರೆ, ಆನೆಕಲ್ಲುಗಳಾಗುತ್ತವೆ. ಬರ್ಫಿನ ಕಣಗಳಾಗುವಾಗ ಸ್ಫಟಿಕೀಭವನ ವ್ಯಾಪಾರನಡೆದು, ಅವುಗಳಿಗೆ, ಷಟ್ಕೋಣತೆ, ಹಲತರದ ಸುಂದರವಾದ ಆಕಾರಗಳುಂಟಾಗುತ್ತವೆ.

೭ ಕಾಂತಿಯೂ, ವಿದ್ಯುತ್ತೂ ಆಕಾಶದಲ್ಲಿ ಉಗಿಯು-

ದೂರದಿಂದ ಬರುವ ಬೆಳಕಾಗಿದೆ. ಉರಿಯುವ ನೀರಿನ ಹ-
ಗ್ಗಗಳು ರಾತ್ರಿಯಲ್ಲಿ ತಂಪುಗಾಳಿಯಿಂದ ಅವುಗಳ ಬೆ-
ಳಕು ಕಲ್ಲಿನಷ್ಟೇ ವಾಸಿ, ಅತಿ ಸೂಕ್ಷ್ಮವಾದ ಕಣಗಳಿಂ
ದಿಂದ ಬೆಳಗಿ ನಮ್ಮ ದೃಷ್ಟಿಗೆ ಬೀಳುತ್ತವೆ.

೮ ಭೂಪೃಷ್ಠದ ವಸ್ತುಗಳ ಮೇಲೆ ಯಾವಾಗಲೂ ಬರುವ ಸೂ-
ರ್ಯನ ಕಿರಣಗಳು ಕಾಯಿಸುತ್ತವೆ. ಸಮುದ್ರದಿಂದ ನೀರು ಉಗಿಯಾಗಿ
ಮೇಲಕ್ಕೆ ಹೋಗಿ, ಗಾಳಿಯಿಂದ ನೆಲದ ಮೇಲ್ಭಾಗದಲ್ಲಿ ಬೀಳು
ತ್ತದೆ. ಅಲ್ಲಿ, ಹಲವು ವಿಧವಾಗಿ ಕಷ್ಟ ಕೊಡುವ ಬೆಳ್ಳ-
ದ್ದಾದ ಕಾರಣವೂ, ಅವುಗಳು ದ್ರವ್ಯಗಳ ಶಕ್ತಿಯಿಂ
ದಲೂ, ಉರಿಯುವ ದ್ರವ್ಯಗಳ ಉಷ್ಣತೆ ಗಳ-
ಲ್ಲಿರುವ ಕಾರಣವಾಗಿ ಬದಲಾಯಿಸುತ್ತವೆ; ಅವೆಲ್ಲ
ಯೂ ನೆಲದ ಮೇಲೆ ಹೋಗಿ, ವನಸ್ಪತಿಗಳಲ್ಲಿ ಜೀವ ಹುಟ್ಟಿಸಿ
ಬೆಳೆಸುವ ಕ್ರಿಯೆಗಳ ಮೂಲದಿಂದ ಹೊಳೆಗಳಿಗೆ ಹರಿದು, ಪು-
ನಃ ಸಮುದ್ರಕ್ಕೆ ಸೇರುತ್ತವೆ.

೯ ಸೂರ್ಯನ ಕಿರಣಗಳ ಶಾಖವು ಬಂದರೆ, ಅ-
ದು ಮಂಜನ್ನು ಕರಗಿಸಿ ನೀರಾಗಿ ಮಾಡುತ್ತದೆ.

೧೦ ಬೇರೆ ಪ್ರಪಂಚಗಳಿಂದ ಬರುವ ಬೆಳಕು ಬಾ-
ಹ್ಯವಾದರೆ, ಅದಕ್ಕೆ ಸೂರ್ಯನ ಬೆಳಕು ಸಹಾಯ

ಕನ್ನಡ ಪಠ್ಯದಲ್ಲಿ ಬಂದ ಪದ್ಯಗಳ ವಿವರಣೆ:-

Selections from Shabara-Shankara Vilasa.

ಶಬರ ಶಂಕರ ವಿಳಾಸದೊಳ
ಗಿನ ಪದ್ಯಗಳು:-

॥ ಚಂಪಕ ಮಾಲಾ ವೃತ್ತ ॥

ಶಬರಿಯು ಬೇಂಟೆಯಾಡಲೆಂದು ಬರು ನಿಂದ ಮುಕ್ತ್ಯಾಯ ನೀನ್ನ
ವೃತ್ತಿಯಂ
ಈ ಬಂತಪವನ್ನಾಂತ ತಾಪಸನಿರುವಲ್ಲಿಗ ಬಂದಳಾ -
ಮೃಗಾಜಿನ॥
ಸ್ತುತಿ ಬಸಿತಂಗಳಂ ಶರಶರಾಸನ ಖಡ್ಗಮನಾಂತು ತಾಪ
ಸೋಽ
ತ್ತಮ ಬಸ್ರುದನಿಜ ನಾ ವೃಥನ ಶಿಸ್ತ್ರೀಯಾಂ ತೆ -
ಸನೀವನೊಪ್ಪದೆ॥

ಶಬ್ದಾರ್ಥ:- ಶಬರಿಯು - ಬೇಟೆಗಾತಿಯು। ಅಬೇಂತೆ॥ = ಅದೇ
ನು। ಮುಕ್ತಂದ = ಬೇಟನೇ। ಬಿರು। ನಿಂದ। ಮುಕ್ತ್ಯಯಂ =
ಬೇಟೆಯವಾತನ್ನು। ಎಸ್ಸೆ = ಸಪ್ತೆ - ವೃತ್ತಿಯಾ = ಸವ
ವಸ್ತುಯನ್ನು। ಬಿಟು = ಶ್ರೇಷ್ಠವಾದ ಚಪಂ = ತಪಸ್ಸನ್ನು।

ಅಂತ=ಧರಿಸಿದ| ತಾಪಸಿಕೆ= ತಪಸ್ವಿಗಳಿಗೆ|ಬಲ್ಲರು|
ಉದಾರ=ಉತ್ಕೃಷ್ಟನಾದ|ಜಟಾ=ಜಡೆಯನ್ನು|ಮೃಗಾ
ಜಿನ=ಜಿಂಕೆಯ ಚರ್ಮವನ್ನು|ಸ್ಫುಟ=ಬೆಳ್ಳಗಿನ|ಭಸಿ-
ತಾಂಗಳಂ=ವಿಭೂತಿ ಮುಂತಾದವುಗಳನ್ನು|ಶರ=ಬಾಣ
ಶರಾಸನ=ಬಿಲ್ಲು|ಖಡ್ಗಮುಂ=ಕತ್ತಿ ಮುಂತಾದವುಗಳ
ನ್ನು|ಅಂತು=ಧರಿಸಿ|ತಾಪಸೋತ್ತಮ=ತಪಸ್ವಿಗಳಿ-
ಗೆಲ್ಲ ಶ್ರೇಷ್ಠನಾದ|ಪೃಥಂ=ಶಿವನು|ಇರದ=ಇರುವನು|
ಅಪ್ಪುದಸ|ಶಿಷ್ಟ್ರತೆಯು|ಅಂತಧರಿಸಿದಂತ|ಎನಗೆ=ನನ
ಗೆ|ಏಂ=ಏನು|ಇರು=ಆ ದೇವರು|ಬೆಪ್ಪದೇ=ಶೋ
ಭಿನಿದೇ|| ಶೋಭಿಸುವದೆಂಬರ್ಥ

ಭಾವಾರ್ಥ— (ಅರ್ಜುನನು ಅಸ್ನಹ್ಣನಿಂ) ಎತ್ತ್ರಿಳೆ
ವನೇ, ಚೇಷ್ಟೆಯ ಮಾತನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ಬಿಡು, ನನ್ನ ನಡತೆಯ
ನ್ನು ಉಗ್ರತಪಸ್ಸನ್ನು ಮಾಡಿದ ತಪಸ್ವಿಗಳೇ ಬಲ್ಲರು. ಶಿವನು
ಜಟಾಮೃಗಾಜಿನಭಸಿತಗಳನ್ನು, ಬಿಲ್ಲು ಬಾಣ ಖಡ್ಗ
ಗಳನ್ನು ಧರಿಸಿಕೊಂಡು ಋಷಿಗಳಿಗೆಲ್ಲ ಶ್ರೇಷ್ಠನಾಗಿಲ್ಲ-
ವೇ? ಅಂತಹ ಶ್ರೇಷ್ಠನಾದ ಬಳಿಗೆ ನನಗಾರಿಗೆ ಇದು ಒಪ್ಪ
ಲಾರದು?

ಕಂದ|| ನೀನೆಂತೊಲ್ಗಾದಪಕ್ಷನಿ|

ಮಾನನೆ ತೊಲಗಾಂಬಿ ಧೀರನಂ ಬರಿಸೀಗಳ್॥

ಕಾವನಚರ ಸಮರದೊಳ್ಗಳು।

ಮಾನಮನುಳ್ದುಮೆನೆ ಮಹೇಶ್ವರಂ ಮುಗುಳ್ದೆಂದಂ॥೯॥

ಶಬ್ದಾರ್ಥ= ನೀನು। ಎಂಬೊಳ್= ನಂನಲ್ಲಿ। ಅದವಕ್ಕೆ= ಯುದ್ಧಕ್ಕೆ। ಎ ಮಾನನೇ!। ತೊಲಗು = ಹೋಗು। ಅಂಬಿ= ಇದಿರಾಗುವ। ಧೀರನಂ = ಶೂರನನ್ನು। ಬರಿಸು= ಬರಮಾಡು। ಈಗಳ್= ಈ ಕಾಲದಲ್ಲಿ। ಕಾವನಚರ= ಎತ್ತಿ ಬೀಳುವನೇ। ಸಮರದೊಳ್ಗ। ಯುದ್ಧದ ಅಭಿಮಾನವಂ= ಅಭಿಮಾನವನ್ನು। ಉಳ್ದು= ಬಿಡು। ಎನೆ= ಅನ್ನುತ್ತಿರಲಾಗಿ ಮಹೇಶ್ವರಂ= ಶಿವನು। ಮುಗುಳ್ದು= ತಿರಿಗಿ। ಎಂದಂ= ಅಂದನು॥

ಭಾವಾರ್ಥ— ಎತ್ತಿ ಬೀಳುವನೇ, ಕಾದಬೇಕೆಂಬ ಅಭಿಮಾನವ ಬಿಟ್ಟು ಬಿಡು, ನೀನು ನನ್ನ ಕೂಡ ಕಾದುವದಕ್ಕೆ ಸಮಾನನೇ! ಹೋಗು, ಕಾದತಕ್ಕ ಧೀರನನ್ನು ಬರಮಾಡು. ಎನಲಾಗಿ ಶಿವನು ಅನ್ನುತ್ತಾನೆ.

ಕಂದ॥ ಬರಿದ್ವಾತ್ರೆ ಕೆಗಳ್ಪಿದಪಿನೀಂ।

ಮೊರಮದು ಸಮರಕ್ಕೆ ನಿಂನ ಭುಜಬಲದರವಂ॥

ನೆರೆ ಕಾಣ್ಬೆನೆಂನವಾಸಿಯು।

ತ್ರಿಜಗಂ ಬತ್ತೆಗಟ್ಟು ಪಿಂಗಿಪೆರಪಾದರೆಲ್ಲವೆ॥೧೦॥

ಶಬ್ದಾರ್ಥ:- ಬರಿದೆ = ವ್ಯರ್ಥವಾಗಿ। ಮಾತ್ಸೆ(?) ನಲ್ಲಪಿಸಲ್ಕೆ = ಬರಿಯ ಮಾತಾಡುತ್ತೀ। ಸಿಂಗ ನೀನು। ಹೋರಪುದು = ಹೋರಡು। ನಿಮ್ಮ ಗಳ್ಕೆ = ನಿಮ್ಮಗಳಿಗೆ। ಸಂಗ। ಭುಜಬಲದ = ಬಾಹುಸಾಮರ್ಥ್ಯದ। ಇರವಂ = ಇಂಗಿತವನ್ನು। ನೀಳ್ಕ ಬನ್ನಿಸಿ। ಕಾಣ್ಬಂ = ಕಾಣುವೆನು। ಎಂತ = ಹೇಗೆ। ಸಾಸಿ-ಯಂ = ಬಾಣಿಯಂ। ತ್ರಿಜಗಂ = ಮೂರುಲೋಕವನ್ನು। ಬತ್ತೆಗಟ್ಟಿ = ಒತ್ತುಗಟ್ಟಿಗೆ ಇಟ್ಟು। ಪಿಂಗಿ = ಹಿಂಗಿ (ದೂರಾಗಿ) ಹೋಗಲಾ-ದರ್ವನೇ? = ಒತ್ತುಗಟ್ಟಿ ಬಿಡದೆ ಹೋಗಿಸುವೆನೇ? ಹೋಗಲೀ-ಕ್ಕೆಲ್ಲಂಬರ್ಥ॥

ಭಾವಾರ್ಥ:- ಎಲೆ ತಪಸ್ವಿಯೇ, ನೀನು ವ್ಯರ್ಥವಾಗಿ ಎಮ್ಮಾತಕ್ಕೆ ಮಾತಾಡುತ್ತೀಯೆ? ನಮಗೆ ಹೋರಡುವನ್ನ ಭುಜಬಲಪರಾಕ್ರಮವನ್ನು ನೋಡುವೆನು. ನನ್ನ ಭಾಣಿಯನ್ನು ನಾನು ಮರೆತು ಬಿಟ್ಟುಬಿಡುವೆನೇ?

ವಚನ॥ ಎಂದು ಧೂರ್ಜಟಿ ಸಂಭ್ರಮದಿಂದ ಯಂಗ ಜಂಗಮ ಜಪಿಸಿ ಸುಮ್ಮನಾದನು॥ ಕಂ॥ ಬಲ್ಲನೋ ದುರ್ಗಮ ತಾಂ ತಪನಂ॥

ಮೊಗ್ಗೆ ತುರುಕಾಲಕ್ಕಾಗ್ನಿಯೊಳಿರದು ಸಿಂಹಾಸ್ಥರಗ

ಣ್ಗಳ ಕದೆಯೊಳ್ ಕಿಡಿ ಸಿದಱ್ದುವು।
ಬಳ್ಕಲಱ್ದುದು ಮೊಗದೊಳ್ ಬಲರಿಪುನಂದನನ॥

ಶಬ್ದಾರ್ಥ— ಎಂದು। ಧೂರ್ಜಟಿ = ಜಡೆಯೊಳ್ಗಿಟೋಳ್ಳೆಯುಳ್ಳ ಶಿವನು। ಗಂಭೀರಧ್ವನಿಯಿಂ। ಗಜರಿಗರ್ಜಿಸೆ = ಶಬ್ದನಿಂದ ಬೆದರಿ। ನುಡಿಯೆ = ಮಾತಾಡಲಾಗಿ। ಬೆಳ್ಕೆ ನೋಱ್ದುದು = ಬೆಳ್ಗಿ ನೋಱಿತು (ನಾಶವಾಯಿತು) ಶಾಂತಿರಸಂ। ಮೊಳೆತುದು = ಹುಟ್ಟಿತು। ಕೋಪಾಗ್ನಿ = ಸಿಟ್ಟು ಎಂಬ ಬೆಂಕಿ। ಮೊಗೆದುದು = ಉಷ್ಣತೆಯುಹುಟ್ಟಿತು। ಉಸಿರ್ಗೊಳ್ = ಶ್ವಾಸದಲ್ಲಿ। ನಿಡು = ದೊಡ್ಡ। ಕಣ್ಗಳ್ = ಕಣ್ಣಾಗಳ। ಕದೆಯೊಳ್। ಕಿಡಿ = ಬೆಂಕಿಯ ಕಿಡಿಗಳು। ಸಿದಱ್ದುವು = ಸೆದರಿದವು। ಬಳ್ಕೆ। ಅಲಱ್ದುದು = ಅರಳಿತು। ಮೊಗದೊಳ್ = ಮುಖದಲ್ಲಿ। ಅಬಲರಿಪುನಂದನನ = ಪರ್ವತಗಳ್ಗೆ ವೈರಿಯಾದ ಇಂದ್ರನ ಮಗನಾದ ಅರ್ಜುನನ॥

ತಾತ್ಪರ್ಯಾರ್ಥ.

ವಚನ— ಎಂದು ಶಿವನು ಗಂಭೀರಧ್ವನಿಯಿಂದ ಬೆದರ ಅಂಜಿಸಿ ನುಡಿಯಲಾಗಿ। ಅರ್ಜುನನ ಶಾಂತಿರಸವು— ಇಂಗಿಹೋಯಿತು, ಅತನ ಸಿಟ್ಟು ಎಂಬ ಬೆಂಕೆಯು-

ಹುಟ್ಟಿತು; ಅತನ ಶ್ವಾಸವು ಬಿಸಿಯಾಯಿತು; ಅತನ ದೀರ್ಘಕಣ್ಣುಗಳ ತುದಿಯಿಂದ ಕಿಡಿಗಳು ಸೂಸಿ ಹತ್ತಿದ- ವು; ಅತನ ಮುಖವು ಅರಳಿತು.

ಕಂದ॥ ಬಿಡೆ ಬಾಷ್ಪಮಲ್ಗುರ್ಗೆಯೊಳ್ ಬರ|
ಸಿಡಿಲೇಳ್ಗೆಯೊಳ್ ಮುಳಿದ ಸಿಂಹದುಗ್ರತೆಯೊಳ್ ಮೇಘ॥
ಪಿಂಡಿಗಲಯಕಾಲಮೃತ್ಯುವಿ|
ನವಮರ್ಷಕಿಳ್ತಿ ಮಿಸುಪಿಮಸಿಕಮಂತಳ್ದನವಂ॥೧೨॥

ಶಬ್ದಾರ್ಥ:- ಬಿಡೆ ಬಾಷ್ಪಮು = ನಿಮ್ಮುದ್ರಹೋಗಿನ ಬಿಂಸಿಯು| ಅಲ್ಗುರ್ಗೆಯೊಳ್ = ಮುಚ್ಚಿಗೆಯೊಳ್| ಬರಸಿಡಿಲ್ = ಬರುವಂಥ ಸಿಡಿಲ| ಏಳ್ಗೆಯೊಳ್ = ಅತಿಶಯದೊಳ್| ಮುಳಿದ = ಸಿಟ್ಟಿಗೆದ್ದ| ಸಿಂಹದ| ಉಗ್ರತೆಯೊಳ್| ಮೇಘ ಪಿಂಡಿಗೆ = ತೋರ್ಪಡಿಸಿದ| ಲಯಕಾಲ = ಲಯ ಮಾಡುವ ಕಾಲದ| ಮೃತ್ಯುವಿನ| ಅತಮರ್ಷವು = ಕೋಪದಿಂದು| ಎಳ್ತಿ = ಅಸ್ತವಾಗಿ| ಮಿಸುಪಿ = ಹೊಳೆಯುವ| ಮಸಿಕಮಂ = ಸಿಟ್ಟನ್ನು| ತಳ್ದಂ = ಧರಿಸಿದನು| ಅವಂ = ಆ ಅರ್ಜುನನು॥

ತಾತ್ಪರ್ಯಾರ್ಥ

ವಡೆಬಾಷ್ಪಯುಮೂತ್ರಿಗೆಯೊಳ್? ಅಥವಾ ಬರು

ವಂಥ ಸಿದ್ಧಿನ ಅತಿಶಯವೋ!! ಶಿಷ್ಟಗಿದ್ದ ಸಿಂಹಾಸನವು ಗ್ರಸ್ತವೋ!! ಪ್ರಳಯಕಾಲದ ಮೃತ್ಯುವಿನ ಪಕುವಿಕೆ ಇದೋ!! ಅನ್ನುವಹಾಗೆ ಅರ್ಜುನನು ಶಿಟ್ಟಾದನು.

Decipline and Instruction.

ತಿದ್ದುವಿಕೆಯೂ ಶಿಕ್ಷಣವೂ—

(ಹಿಂದಿನ ಸಂಚಿಕೆಯಿಂದ)

ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳು ದುರ್ಲಕ್ಷ್ಯವುಳ್ಳವರಾಗಿರುವಮಟ್ಟಿಗೂ ದಯತೋರಿಸಿ ಅವ್ಯವಸ್ಥೆಯನ್ನುಂಟುಮಾಡುವದು ನೀತಿಯಲ್ಲ, ಹಾನಿಕಾರಕನಾಗಿತೋರುವಮಟ್ಟಿಗೂ ನಿರ್ದಾಕ್ಷಿಣ್ಯದಿಂದ ಶಿಕ್ಷಿಸುವದೂ ನೀತಿಯಲ್ಲ. ವ್ಯವಸ್ಥೆಗೂ ಕ್ರಮವಾದ ಘಟನೆಗಳು ಮೊದಲು ಬೇಕಾಗಿಲ್ಲ; ಅವುಗಳನ್ನುಂಟುಮಾಡಬಲ್ಲಾತನು ಅವರಿಗೆ ಅವರ ಅಭ್ಯಾಸವನ್ನು ಮಾಡುವದಿಲ್ಲ. ಬಾಲ್ಯಸ್ವಭಾವದ ಮೂಲಕವಾಗಿ ವ್ಯವಸ್ಥೆಗೂ, ಕ್ರಮಕ್ಕೂ ಅನುಕೂಲವಾಗದೆ ಸ್ವಾಭಾವಿಕ ಘಟನೆಗಳನ್ನು ನಾನು ಎಂದೂ ನೋಡಲಿಲ್ಲ. ಅವರ ಮನಸ್ಸಿಗೆ ಆನಂದವಾಗುವಂತೆಯೂ, ಚಾತುರ್ಯದಿಂದಲೂ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯನ್ನುಂಟುಮಾಡುತ್ತ ಹೋದರೆ, ಅದಕ್ಕೆ ಸಹಾಯ ಮಾಡ-

ಇಂಥ ಹುಡುಗರನ್ನು ಕಾಣುವದು ದುಃಖವು. ತಾತ್ಪರ್ಯ-
ವೇನಂದರೆ ಶಾಲೆಯ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯಲ್ಲಿ ನಿಷ್ಠುರತ್ವವೂ, ದುಷ್ಟ-
ಸ್ವಭಾವವೂ ಎಷ್ಟು ಮಾತ್ರವೂ ಬರಕೂಡದು; ಯಾಕಂ-
ದರೆ ಇವುಗಳಿಂದ ಯಾವ ಕೆಲಸವನ್ನು ನಡಿಸಿದಾಗ್ಯೂ ಅ-
ದಕ್ಕೆ ಹುಡುಗರು ಮೆಚ್ಚುವದಿಲ್ಲ. ಇದು ಬಡುಗಾರರವುಳ್ಳ
ಸಂಗತಿ ಎಂದೆನಿಸತಕ್ಕದ್ದು. ಕೆಲ ಜನರು ಸತ್ಯಶೀಲರೆಂದೆ-
ನಿಸಿಕೊಳ್ಳ ಬೇಕಾದಾಗ್ಯೂ, ಅವರಲ್ಲಿ ದಯೆ ಹುಟ್ಟದೆ ಇರು-
ವದಿಲ್ಲ; ಕಾರಣ ಅವರಿಂದಾಗತಕ್ಕಷ್ಟು ಪ್ರಯೋಜನವಾ-
ಗುವದಿಲ್ಲ; ಅಂಥವರ ಸದ್ಗುಣಗಳೇ ಅವರಿಗೆ ಕೆಡುಕಾಗ-
ಗಳಾಗುವವು. ಮನುಷ್ಯನು ಅತ್ಯುತ್ತಮ ಶಿಕ್ಷಕನೆಂದೆ-
ನಿಸಿಕೊಳ್ಳುವದಕ್ಕೆ ಅವಶ್ಯವಾಗಿದ್ದ ಬಹು ಪದವಿಯೂ, ಸ್ಥಿ-
ರತ್ವವೂ ಎಂಬ ಗುಣಗಳು ಕಾರ್ಯಸಿದ್ಧಿಗೆ ಮುಖ್ಯ ಅ-
ಶ್ಯಕಗಳಾಗತಕ್ಕವುಗಳಾದಾಗ್ಯೂ, ನಿರ್ದಯ ಮನು-
ಷ್ಯನಲ್ಲಿದ್ದರೆ, ಅವುಗಳಿಂದ ಕಾರ್ಯಹಾನಿ ಮಾತ್ರ
ವಾಗುವದು; ಯಾಕಂದರೆ ಅವನು ಆ ಗುಣಗಳ ಉಪ-
ಯೋಗವನ್ನು ತಕ್ಕಂತೆ ಮಾಡುತ್ತಿರುವದಿಲ್ಲ.

ಹುಡುಗರ ಮನಸ್ಸಿನಲ್ಲಿ ನಮ್ಮ ಬಗ್ಗೆ ಪೂಜ್ಯಬು-
ದ್ಧಿಯನ್ನುಂಟುಮಾಡುವದಕ್ಕೆ ಅತಿ ಸುಲಭವೂ, ಅತಿ

ನಿಷ್ಫಲವು. ಅದಕ್ಕುಪಾಯವೇನೆಂದರೆ, ನಾವು ನಿರ್ಭಯಮಾನಸದಿಂದಲೂ, ಸ್ವಾಭಾವಿಕ ರೀತಿಯಿಂದಲೂ ನಡೆಯತಕ್ಕದ್ದು" ಇದರಿಂದ ಬೇರೆ ಯೇನು ಉಪಯೋಗವಾಗದೆ ಇದ್ದಾಗ್ಯೂ, ಉಪಹಾನಿಯುಂಟಾಗುವದಿಲ್ಲವೆಂಬುದಂತು ನಿಜವು; ಇದಲ್ಲದೆ ಈ ನಡತೆಯಿಂದ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಲ್ಲಿ ಸಮಾಧಾನವಾದರೂ ಉಂಟಾಗುವದು. ಅನುಭವವಿಲ್ಲದಂಥ ಚಿಕ್ಕ ವಯಸ್ಕರಾದ ಶಿಕ್ಷಕರುಸಹ ತಮ್ಮಲ್ಲಿ ಇಲ್ಲದ ದೊಡ್ಡಸ್ತಿಕೆಯನ್ನು ತೋರಿಸತೊಡಗಿದರೆ, ಅದರಿಂದ ಹುಡುಗರಲ್ಲಿಯೂ, ದೊಡ್ಡವರಲ್ಲಿ ಸರಿಯಾ ನಿಹಾಸ್ಯವುಂಟಾಗುವದು. ಈ ದಾಂಭಿಕತನದಿಂದ ಇತರರಲ್ಲಿ ಸಮಾಧಾನಪ್ರಾಪ್ತಿಯಾಗುವದಕ್ಕೆ ಬದಲಾಗಿ ತಿರಸ್ಕಾರ ಮಾತ್ರ ಹುಟ್ಟುವದು.

(ಮುಂದಕ್ಕೆ ಸಾಗುವದು.)

Origin of the Dravid languages.

ದ್ರಾವಿಡ ಭಾಷೆಗಳ ಮೂಲವು.

(ಹಿಂದಿನ ಸಂಚಿಕೆಯಿಂದ)

ಈ ಮೇಲಿನ ಪುರಾಣಗಳಲ್ಲಿ ಜೈಮಿನಿಭಾರತವು—ರಾಜಶೇಖರದಕೆಳಗೆ ಕನ್ನಡ ಭಾಷೆಯಲ್ಲಿ ಉತ್ತಮ ಗ್ರಂಥವೆಂದೆನಿಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತದೆ. ಇದರ ಕರ್ತನು ಸುರಪುರದ ಲಕ್ಷ್ಮೀಶಕವಿಯು. ಇದರಲ್ಲಿ ಉತ್ಪ್ರೇಕ್ಷಾ, ಉಪಮಾದ್ಯಲಂಕಾರಗಳೂ, ರಸಗಳೂ ಚನ್ನಾಗಿ ತೋರಿಸಲ್ಪಟ್ಟವೆ. ಆದರೆ ಕ್ಲಿಷ್ಟಾರ್ಥ, ಅಪಪ್ರಯೋಗ, ಅನನ್ವಯ ಮೊದಲಾದ ದೋಷಗಳು ಅಲ್ಲಲ್ಲಿ ಕಾಣುತ್ತವೆ. ಬಸವಪುರಾಣವೂ, ಚನ್ನಬಸವಪುರಾಣವೂ ಲಿಂಗವಂತರ ಮುಖ್ಯ ಧರ್ಮಶಾಸ್ತ್ರಗಳು. ವೇದಾಂತಪಾರಮಾರ್ಥಿಕಗ್ರಂಥಗಳು ಕನ್ನಡದಲ್ಲಿ ಬಹಳ. ಅವುಗಳಲ್ಲಿ ಮುಖ್ಯ ಯಾವವೆಂದರೆ—

೧ ಕೈವಲ್ಯಪದ್ಧತಿ	೫ ಅನುಭವಸಾರ.
೨ ವಿರಮಾನಭವಬೋಧೆ.	೬ ವಿವೇಕಚಿಂತಾಮಣಿ.
೩ ಪಾರಮಾರ್ಥಪ್ರಕಾಶಿಕಾ.	೭ ಜ್ಞಾನಸಿಂಧು.
೪ ನೀತಿ.	೮ ಮನೋವಿಜಯ.—

ಇವುಗಳಲ್ಲಿ ಮೊದಲಿನ ಆರು ಗ್ರಂಥಗಳು ತ್ರಿಸ-

ದ್ಧ ವೇದಾಂತ ಯೆಂದೆನಿಸಿಕೊಂಡ ಶಂಭುಲಿಂಗನಿಟ್ಟ ದ ನಿಜಗುಣಶಿವಯೋಗಿಯೆಂದುವುಂಟಾದವು. ಇವನ ಗ್ರಂಥಗಳಲ್ಲಿ ಯುಕ್ತಿ ಪ್ರಯುಕ್ತಿಗಳೂ, ಸೂಕ್ಷ್ಮ ವಿಚಾರಗಳು ಚನ್ನಾಗಿ ತೋರುತ್ತಿವೆ. ಇವನು ಬಹಿರಂಗದಲ್ಲಿ ಹಿಂದು ವೇದಾಂತ ಶಾಸ್ತ್ರವನ್ನೇ ಪ್ರತಿಪಾದಿಸಿದಾಗ್ಯೂ, ಅಂತರಂಗದಲ್ಲಿ ವೀರಶೈವನಾಗಿದ್ದನೆಂದು ತೋರುತ್ತದೆ.

ನೀತಿಗ್ರಂಥಗಳು.

೧ ಸರ್ವಜ್ಞಗಳು—
೨ ವಿದ್ಯಾಶಿವರಾಜನೀತಿ
೩ ಸೋಮೇಶ್ವರ ಶತಕ—
೪ ನಿಜಲಿಂಗಶತಕ.
೫ ಮುಕ್ತೇಶ್ವರ ಶತಕ.

ಇತ್ಯಾದಿ ಗ್ರಂಥಗಳುಂಟು. ಇವುಗಳಲ್ಲಿ ಮೊದಲನೆ ಗ್ರಂಥವು ಸರ್ವಜ್ಞನೆಂಬ ಕವಿಯಿಂದ ವುಂಟಾಯಿತು. ಇವನ ಗ್ರಂಥವನ್ನು ನೀತಿಗ್ರಂಥಗಳಲ್ಲಿ ಎಣಿಸಿದಾಗ್ಯೂ, ಧರ್ಮ, ಶಾಸ್ತ್ರ, ಆಚಾರ, ವ್ಯವಹಾರ, ಲೋಕಚಾರ ಅನೇಕ ವಿಷಯಗಳು ಈ ಗ್ರಂಥದಲ್ಲಿ ಸಂಗ್ರಹಿಸಲ್ಪಟ್ಟಿವೆ. ಇವನು ಬಹುಪ್ರಸ್ತಾವೋಕ್ತಿಯುಳ್ಳವನೂ, ಬಲ್ಲ ಅನುಭವಿಕನೂ, ಮನುಷ್ಯನ ಮನಸ್ಸಿನ ಗುಟ್ಟ

ಷ್ಟ ಸೊತ್ತು ಕಷ್ಟದವನೂ ಎಂದು ಪ್ರಸಿದ್ಧಿಯುಂಟು. ಇವನ ಗಾದೆಗಳಲ್ಲಿ ಕೆಲವು ಕೇವಲ ಮನಸ್ಸಿಗೆ ನಾಟುತ್ತವೆ. ಸರ್ವಜ್ಞನೆಂಬ ಮನುಷ್ಯನಿದ್ದದ್ದುಂಟು, ಇವನ ಹೆಸರಿನಿಂದ ಬೇರೆ ಬೇರೆ ಕವಿಗಳು ಬೇರೆ ಬೇರೆ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಗಾದೆಗಳನ್ನು ಬರೆದು ಕೂಡಿಸಿದ್ದಾರೆಂದು ಕೆಲವರ ತರ್ಕವುಂಟು.

ಮೇಲೆ ಹೇಳಿದ ಗ್ರಂಥಗಳಲ್ಲದೆ ಹರಿಕಥಾಮೃತಸಾರ, ಭಕ್ತಿಸಾರ ಮೊದಲಾದ ದಾಸಜನರು ಬರೆದ ವಿವಿಧ ಗ್ರಂಥಗಳೂ, ವಿಜಯರಾಜಚರಿತ್ರೆ, ಸೋಮಶೇಖರ ಚಿತ್ರಶೇಖರ ಮೊದಲಾದ ವರ್ಣನೆಗಳೂ ಕೆಲವುಂಟು.

ಈ ಗ್ರಂಥಗಳು ಹೊರ್ತಾಗಿ ಜೈನರ ಮತಗ್ರಂಥಗಳು ಬಹಳವುಂಟು. ಅವುಗಳಲ್ಲಿ ಶಾಸ್ತ್ರಸಾರ, ಧರ್ಮಪರೀಕ್ಷೆ ಎಂಬ ಪುಸ್ತಕಗಳು ಅತಿ ಪ್ರಸಿದ್ಧವಾಗಿರುತ್ತವೆ. ಇವು ಬಹುಮಾನಿತವಾದ ಪುಸ್ತಕಗಳು. ರಾಜಶೇಖರ, ಪ್ರಮಿನಿ ಮೊದಲಾದ ಗ್ರಂಥಗಳಿಂತ ಇವುಗಳಲ್ಲಿ ಕಠಿಣ ಸಂಸ್ಕೃತ ಶಬ್ದಗಳು ಕಡಿಮೆ, ಅಚ್ಚ ಕನ್ನಡ ಶಬ್ದಗಳು ಬಹಳ ಇರುತ್ತವೆಂದು ತೋರುತ್ತದೆ. ಧರ್ಮಪರೀ-

ಕ್ಷೆಯಲ್ಲಿ ಅನೇಕ ಯುಕ್ತಿಗಳಿಂದ ಹಿಂದೂಧರ್ಮದ ದೋಷ ಗಳು ತೋರಿಸಲ್ಪಟ್ಟಿವೆ. ಇದೇ ಕಾರಣದಿಂದ ಕ್ರೈಸ್ತಮತಗ್ರಂಥಗಳನ್ನು ಉಳ್ಳ ಹಿಂದೂಜನರು ಬಹಳ ಮಾಡಿ ಓದುವದಿಲ್ಲ—

(ಮುಂದಕ್ಕೆ ಸಾಗುವದು.)

Certificate Examination of the Training College Belgaum

ಟ್ರೇನಿಂಗ ಕಾಲೇಜದ ಸರ್ಟಿಫಿಕೇಟ ಪರೀಕ್ಷೆ.

ಬೆಳಗಾವಿ ಟ್ರೇನಿಂಗ ಕಾಲೇಜದಲ್ಲಿ ಕಳೆದ ಅಕ್ಟೋಬರ-ತಿಂಗಳಲ್ಲಿ ಆದ ಸರ್ಟಿಫಿಕೇಟ ಪರೀಕ್ಷೆಯಲ್ಲಿ ದೊರೆತ ಗುಣಗಳ ಕ್ರಮವನ್ನು ಅನುಸರಿಸಿ ಹಾಕಿದ ಹೆಸರುಗಳ ಪಟ್ಟಿ—

ನಂಬರು—	ಹೆಸರುಗಳು—	[illegible]	[illegible]	ಶರಾ—
	ಎರಡನೆವರ್ಷದ ಅಭ್ಯಾಸಿಗಳು.			
	ಮೊದಲನೇ ಕ್ಲಾಸಿನ ಸರ್ಟಿಫಿಕೇಟು ಹೊಂದಿದವರು—			
	ಕೃಷ್ಣಾಜಿ ವೆಂಕಾಜಿ ಮುಳ್ಳು....	೧೯೯ [illegible]	೮೩ [illegible]	[illegible]
೨	ವೆಂಕಾಜಿ ಅಣ್ಣಾಜಿ [illegible]	೧೬೨ [illegible]	೬೮ [illegible]	
೩	ಗಂಗಾಧರ [illegible]	೧೬೨	೬೩ [illegible]	

೪	ನರಸೋ ಗಣೇಶ ಜಹಾಗಿ.	೫೪ ೧/೨	೬೨ ೧೪/೨೯

೨ರಡನೇ ಕ್ಲಾಸಿನ ಸಿನಿಯರ ಟ್ರೇನಿಂಗ ಮಾಡಿದವರು.

೫	ಬಾಳಕೃಷ್ಣ ನಾರಾಯಣ ಕುಲಕರ್ಣಿ	೪೯೧	೬೬ ೨೧/೨೯
೬	ಶಿವರುದ್ರ ದಿನಕರ ಬನಿಹಟ್ಟಿ ಸಿ. ಗಾಂ.	೪೮೬	೬೬ ೧/೨೯
೭	ಯಶವಂತ ತ್ರಯಂಬಕ ಬಾಳೆವಾಡಿ	೪೮೫ ೧/೨	೬೬ ೨೮/೨೯
೮	ರಾಘವೇಂದ್ರ ರಾಮಚಂದ್ರ ದೀಕ್ಷಿತ	೪೮೧ ೧/೨	೬೬ ೧೨/೨೯
೯	ಭೀಮಾಜಿ ರಾಮಚಂದ್ರ ಬಕ್ಷಿ	೪೮೧	೬೬ ೧೦/೨೯
೧೦	ರಾಮಚಂದ್ರ ಗಂಗಾಧರ ಕಾಲ್ಯಾಣಕರ	೪೭೭ ೧/೨	೬೫ ೨೪/೨೯

ಮೊದಲನೇ ವರ್ಷದ ಅಭ್ಯಾಸಿದವರು—

ಮೊದಲನೇ ಕ್ಲಾಸಿನ ಸಿನಿಯರ ಟ್ರೇನಿಂಗ ಮಾಡಿದವರು—

೧	ಚೆನ್ನಯ್ಯ ಬಸಲಿಂಗಯ್ಯ ಹಿರೇಮಠ ಬನವಸಿ—	೫೬೩	೭೭ ೧೯/೨೯
೨	ಶಾಂತಲಿಂಗಯ್ಯ ಶಿವಲಿಂಗಯ್ಯ ಹಿರೇಮಠ	೫೫೧ ೩/೪	೭೬ ೧/೨೯
೩	ಗೋವಿಂದ ಸ್ವಾಮಿರಾವ ಪ್ರಾಣವಾಟ	೫೩೨	೭೩ ೧೧/೨೯
೪	ನಾರಾಯಣ ಜೀವಾಜಿ ಕುಲಕರ್ಣಿ	೫೩೦	೭೩ ೩/೨೯
೫	ಗೋವಿಂದ ಬಾಳಕೃಷ್ಣ ಅಷ್ಟೆ	೫೨೫	೭೨ ೨೨/೨೯
೬	ಸಣ್ಣೀರ ಅಚ್ಯುತ ಗೋವಿಂದ [illegible]	೫೧೬	೭೧ ೫/೨೯
೭	ಸಿತಾರಾಮ ಬುಜಂಗ ಫಡಕೆ.	೫೧೫ ೩/೪	೭೧ ೨/೨೯
೮	ಅನಂತ ವಾಸುದೇವ ಪಟವರ್ಧನ.	೫೦೭ ೧/೨	೭೦

೯	ಮುಕುಂದ ಭಟ್ಟ ಮುಕ್ತಾ ಜೋಂಗ್ಯ	೫೦೬ ೩	೬೦	

ಎರಡನೆ ಕ್ಲಾಸಿನ ದರಿಜೆಯಲ್ಲಿ ಪಾಸಾದವರು.

೧೦	ಕಲ್ಲಪ್ಪ ಯೋಗಪ್ಪ ಪತ್ತಾರ-	೪೯೯	೫೯ ೫/೩೯	
೧೧	ಮಹಾಲಿಂಗಪ್ಪ ನಿಂಗಪ್ಪ ... ಗೌಡರು.	೪೮೧	೫೬ ೧೭/೩೯	
೧೨	ರಾಮಚಂದ್ರ ...	೪೭೭	೫೬ ೩೩/೩೯	[illegible]
೧೩	ಕೃಷ್ಣಾಜಿ ಶಿವಪ್ಪ ...	೪೭೬ ೩	೫೬ ೨೨/೩೯	
೧೪	ಕಾಶೀನಾಥ ...	೪೭೫	೫೬ ೪/೩೯	[illegible]
೧೫	ನಾಗಯ್ಯ ಶಿವಲಿಂಗಯ್ಯ ...	೪೭೦ ೩	೫೫ ೧೫/೩೯	
೧೬	ಮಂಜುನಾಥ ...	೪೫೮ ೩	೫೪ ೬/೩೯	
೧೭	...	೪೫೨ ೩	೫೩ ೩೫/೩೯	
೧೮	ಕೃಷ್ಣಾಜಿ ...	೪೫೧ ೩	೫೩ ೩/೩೯	
೧೯	ರಾಮಚಂದ್ರ ಅಣ್ಣಾಜಿ ...	೪೪೯ ೩	೫೩	
೨೦	...	೪೩೯	೫೦ ೧೬/೩೯	
೨೧	ಗೋವಿಂದ ರಾಮಚಂದ್ರ ...	೪೩೭	೫೦ ೪/೩೯	
೨೨	...	೪೨೨ ೩	೪೮ ೨೨/೩೯	
೨೩	... ರಾಮಚಂದ್ರ ...	೪೨೨ ೩	೪೮ ೮/೩೯	[illegible]
೨೪	ಬಾಲಕೃಷ್ಣ ...	೪೨೧ ೩	೪೮ ೫/೩೯	
೨೫	ದಾಮೋದರ ...	೪೧೮ ೩	೪೭ ೨೧/೩೯	[illegible]

೨೬	ಶೇಷಗಿರಿಭಾಸ್ಕರರಾಮ್ಮನವರ.	೪೧೫	೫೬ ೨/೨೯	
೨೭	ಕೃಷ್ಣಾಜಿ ಭಗವಂತರಾವ್ ನಗಲ್ಲಿ	೪೧೪	೫೬ ೨/೨೯	ಮುಧೋಳ ಮಾಮಲೆ ಸಂ.
೨೮	ಶಿವರುದ್ರಪ್ಪನಮಲಪ್ಪಾಗೋಳಿ	೪೦೭ ೧/೨	೫೬ ೨/೨೯	
೨೯	ರಾಮಚಂದ್ರಲಕ್ಷ್ಮಣಮೋಹಿರೆ	೪೦೨	೫೫ ೧೧/೨೯	
೩೦	ಚನಬಸಪ್ಪಮಲ್ಲಪ್ಪಾಅ	೪೦೦ ೧/೪	೫೫ ೨/೨೯	
	ಕಲ್ಲಮರಡಿ:—			
೩೧	ಭೋಮಶೆಟ್ಟಿಯಿನಕ್ಷ್ರ್ಯಾಮ	೩೯೯ ೧/೨	೫೫ ೨/೨೯	
	ಬಾಗಿ—			
೩೨	ಅಪ್ಪಾಜಿಭೋಂಬಾಳಕುದರಿ—	೩೯೮ ೧/೪	೫೫ ೨/೨೯	
೩೩	ಶಿವಲಿಂಗಪ್ಪಾಬಸಪ್ಪಾಕುಲಕರ್ಣಿ	೩೯೬ ೩/೪	೫೫ ೧೦/೨೯	
೩೪	ಹೊಲನಿರಿಕೃಷ್ಣಾಪಟ್ಟೇದ	೩೯೬ ೧/೨	೫೫ ೯/೨೯	
೩೫	ಬಾಳಕೃಷ್ಣವೆಂಕಾಜಿಚಿಟ ಕರೊ	೩೯೮ ೧/೨	೫೫ ೬/೨೯	ಮುಧೋಳ ರ್ನಾಯವನ.
೩೬	ವಾಮನರತಮ್ಮಾಜಿ	೩೯೮ ೧/೨	೫೫ ೬/೨೯	
೩೭	ರಂಗೋ ವೆಂಕಟೇಶಜೋಶಿ	೩೯೧	೫೧ ೫/೨೯	
೩೮	ಕೃಷ್ಣಾಜಿವೆಂಕಾಜಿಗೋಖಲೆ	೩೯೭ ೧/೨	೫೦ ೪/೨೯	

ನಿಜಾಮ ಸರಕಾರದಿಂದ ಮಾಸ್ತರಜನರ

ಟ್ರೇನ್ ಹೊಂದಿದವರು —

ಮೊದಲನೇ ವರ್ಷದ ಅಭ್ಯಾಸದಲ್ಲಿ ಎರಡನೇ

ಸ್ಥಾನದ [illegible] ಉತ್ತೀರ್ಣರಾದವರು.

ನಂಬರು.	ಹೆಸರುಗಳು.	[illegible]	[illegible]	[illegible]
೧	ಗೋವಿಂದ ಲಕ್ಷ್ಮಣ [illegible] [illegible] ಮಾಸ್ತರ	[illegible]	[illegible]	
೨	[illegible] ಮಾಸ್ತರ [illegible]	[illegible]	[illegible]	
೩	[illegible] ಮಾಸ್ತರ [illegible]	[illegible]	[illegible]	
೪	[illegible]	[illegible]	[illegible]	
೫	[illegible] ಮಾಸ್ತರ [illegible]	[illegible]	[illegible]	

೬	ಶ್ರೀನಿವಾಸ ವೆಂಕಟೇಶ [illegible] ಲ ಮಾಸ್ತ್ರ [illegible]	[illegible]	[illegible]
೭	ಗೋವಿಂದ ಶೇಷಗಿರಿ ಮಾಸ್ತ್ರ [illegible]	[illegible]	[illegible]

(Signed) Bhooping. K. Horlgal.

ಪ್ರಿನ್ಸಿಪಾಲ ಟ್ರೇನಿಂಗ ಕಾಲೇಜ ಧಾರವಾಡ.-

Notice

ನೋಟಿಸು.-

ಧಾರವಾಡ ಜಿಲ್ಲೆಯೊಳಗಿನ ಎಲ್ಲಾ ವತ್ತು ಮಾಸ್ತ್ರರಿಗೆ ತಿಳಿಸುವದೇನಂದರೆ, ಮಠಪತ್ರಿಕೆಗಳಲ್ಲಿ ಬರೆದು ಬರುವ ನೋಟಿಸು ಮುಂತಾದವುಗಳನ್ನು, ಕೆಲವು ಮಾಸ್ತ್ರರು ತಮ್ಮ ಅಸಿಷ್ಟಂಟರಿಗೆ ತಿಳಿಸುವದಿಲ್ಲ, ಆದರೆ ನೋಟಿಸು, ಸರಕ್ಯೂಲರು, ಮಠಪತ್ರಿಕೆ, ಮುಂತಾದವುಗಳನ್ನು, ಮಾಸ್ತ್ರರು ತಾವು ಚನ್ನಾಗಿ ಓದಿಕೊಂಡು ತಮ್ಮ ಅಸಿಷ್ಟಂಟರಿಗೆ ಒಡಲು

ಕೈ ಕೊಟ್ಟು ಅವರ ಲಕ್ಷದ್ದ ಮಜಕೂರು ತಂದಾಗಿ ಲಿಖ್ಯ ಸಿ
ಕೊಂಡಿರುವರು. ಇದರಂತೆ ಪ್ರತಿವರುಷ ಇಲ್ಲಿಂದ ಕೆಲವು
ಅರ್ಜಂಟರು ಕ್ರಿಸ್ತ್ರಗಳನ್ನು ಕೂಡ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ. ತಾರೀಖು
೧೭ನೇ ಫೆಬ್ರುವಾರಿ ಮಾಹೆ ೧೮೭೧॥ ಇಸವಿ

(Signed) Chenbasappa, D.D.-

ಡಿ. ಇ. ಇ. ಜಿಲ್ಲಾ ಧಾರವಾಡ

Correspondence--

ಪತ್ರವ್ಯವಹಾರವು -

ಶೋಧಕರ ಬಾಸೆ ಕನ್ನಡ ಪತ್ರಿಕೆಯವರಿಗೆ ಜಿಲ್ಲಾ ಬೆಳಗಾವಿ -
ಜಿಲ್ಲಾ ಧಾರವಾಡ ತಾಲೂಕ ಹಂಚಿನಾಳ ಗ್ರಾಮದ ಸಾಲೆ
ನಾಸ್ತಿಕನ ವಿಜ್ಞಾಪನಾ ಪತ್ರದಂತೆ - ಈ ಪತ್ರದಲ್ಲಿ ಗ್ರಾಮದ ಜ
ನರು ಬಹಳ ಅಜ್ಞಾನಿಗಳಿದ್ದರು ಅಂಥಾ ಜನರಿಗೆ, ಮಹಾರಾಜ
ರಾ॥ ಕೃಷ್ಣ ಮಂತ್ರಾಲಯದ ಮಹಾಲಕ್ಷ್ಮಿವೇಶ ಮಜಕೂರ ಇ
ವರು, ಅಂಥಾ ಮುಖರಿಗೆ ಸುಜ್ಞಾನಕೊಡುವ ಪಾಠಶಾಲೆ
ಸ್ಥಾನಿ ಮುಟ್ಟಿಸಿ ಕೊಟ್ಟು ನಿರಕ್ಷರಿ ಶಾಲಾ ಅಧ್ಯಾಪಕರ ಸಂಬಳ
ಲಕ್ಕೆ ಮನಃ ಪೂರ್ವಕವಾಗಿ ಉಪಕಾರ ಮಾಡಿ ಬಸ್ಸಾಗಿ ವಿದ್ಯಾ-
ವೃದ್ಧಿ ಆಗುವ ಸಂತೋಷಕ್ಕಾಗಿ ಶಾಲೆಗಳನ್ನು ಮಹತ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ-

ಈ ಕೇರಿದಲ್ಲಿ ಯಾವತ್ತು ಶಾಲೆಗಳಿಗೂ ಇದೇ ಪ್ರಕಾರ
ಮುದ್ರಿತ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ. ಶಾಲಾದ ಕೆಲಸದಲ್ಲಿ ಯೋಗ್ಯನಾಗ
ತೋರಿಂದರೆ ಬಂದರೆ ಮುದ್ದ ಅನ್ನ ಮತ್ತು ಬಂದು ಸಹಾಯ ಮಾ
ಡುತ್ತಾರೆ. ಈ ಪ್ರಕಾರ ಈ ಮುಖಾಂತರದಿಂದ ನಿರಕ್ಷರಿಕರ
ಸಿಡಲ್ಲಿ ಬಹಳ ಜಾಗ್ರತನಾಗಿದ್ದಾರೆ. ನಿರಕ್ಷರ ಕೆಲಸವು ಪ್ರತ್ಯ
ಕ್ಷ ದಕ್ಷಿಣದಿಕ್ಕಿನ ತಲುಪಿದ್ದು ಮನಸ್ಸಿನ ಮೇಲೆ ತೆಗೆದುಕೊಂ
ಡು ಮಾಡುತ್ತಾರೆ. ಯಾಕಂದರೆ ಯಾವತ್ತು ಅಮಲದಾರರು
ಶಾಲಾ ಕೆಲಸದಲ್ಲಿ ಲಕ್ಷ್ಯ ವಿಟ್ಟು ಕೆಲಸ ಮಾಡಿದರೆ ಎಷ್ಟೋ
ಪ್ರಯೋಜನವಾಗುವದು. ಮತ್ತು ಶಾಲೆಯ ಕೆಲಸದಲ್ಲಿ ಏನೇನು ತೊಂ
ದರೆ ಬರಲಿಕ್ಕಿಲ್ಲ. ಈ ಸಂಗತಿಯು ನಮ್ಮ ಶಾಲಾ ಪತ್ರಿಕೆ-
ಯಲ್ಲಿ ಪ್ರಸಿದ್ಧ ಮಾಡಿ ಎಲ್ಲರಿಗೂ ತಿಳುಹಿಸಬೇಕೆಂದು ಕೋ
ರುತ್ತೇನೆ. ತಾ|| ೧ನೇ ಮಾರ್ಚ್ ಇಸ್ವಿ ೧೮೭೧

ಸಿ. ಬಿ. ನಿವ್ಯಾ. ಕುಲಕರ್ಣಿ.

ಈ ಪತ್ರದಲ್ಲಿ ಕನ್ನಡ ಪತ್ರಗಳಲ್ಲದೆ ಬೇರೆ ಯಾವ ಭಾಷೆ-
ಯಲ್ಲಿಯೂ ಬರೆದ ಪತ್ರಗಳನ್ನ ಸ್ವೀಕರಿಸಲು ಬಿಲ್ಲವೇ ಇರದು-
ನಮ್ಮ ಮಾಸ್ತರ ಜನರಿಗೆ ಗೊತ್ತಿರಲಿ ಬೇಕು. ಇತರ ದೇಶದ
ಶಾಲೆಗಳಲ್ಲಿ ದೊರಕುವ ಚಿತ್ರಗಳನ್ನ ಕಳುಹಿಸಿದ ಮಾಸ್ತರರ ಪತ್ರ
ಕ್ಕೆ ಉತ್ತರ ಕೊಡುವದಕ್ಕೆ ಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ.
ಎಡಿಟರ.

ಶಾಲಾಪತ್ರಿಕೆ.

ಪುಸ್ತಕ ೬ ಸಂಚಿಕೆ ೨

ಬೆಳಗಾಂವಿ, ಮಾರ್ಚ ಸನ್ ೧೮೬೧

Natural Philosophy

ಪದಾರ್ಥವಿಜ್ಞಾನ.

ಗಾಳಿಗಳೂ, ಸುಳಿಗಾಳಿಯೂ, ಬಿರುಗಾಳಿಯೂ, ಮಳೆಗಾಳಿಯೂ, ಬಿರಿಮಳೆಯೂ.

೧೧ ಹವೆಯು ಹಗುರಾಯಿತೆಂದರೆ, ಅದು ಮೇಲಕ್ಕೆ ಹೋರಸುವದು ಸ್ವಾಭಾವಿಕವೇ. ಆ ನಿಯಮದಲ್ಲಿ ಸುತ್ತಮುತ್ತಲಿನ ಹವೆಯು ವೇಗದಿಂದ ಅದರ ಸ್ಥಳದಲ್ಲಿ ಬರಹತ್ತಿತೆಂದರೆ ಅದಕ್ಕೆ ನಾವು ಗಾಳಿ ಯೆಂದೆನ್ನುತ್ತೇವೆ.

೨ ಹವೆಯು ಸೂರ್ಯನ ಶಾಖದಿಂದ ಹಗುರಾಗುತ್ತದೆ. ವಿಷುವದ್ವೃತ್ತದ ಸಮೀಪದಲ್ಲಿ ಬಿಸಿಲು ಹೆಚ್ಚಿರುವದರಿಂದ ಎರಡೂ ಧ್ರುವಗಳಿಂದ ತಂಪು ಹವೆಯು ವಿಷುವದ್ವೃತ್ತಕ್ಕೆ ಯಾವಾಗಲೂ ಬರುತ್ತಿರುತ್ತದೆ. ಇದಲ್ಲದೆ ವಿಷುವದ್ವೃತ್ತದಲ್ಲಿ ಕಾದ್ದ ಹವೆಯು ಸೂರ್ಯನ ಕಿರಣಗಳ-

ನೆಂಗವೆ ಪೂರ್ವದಿಂದ ಪಶ್ಚಿಮಕ್ಕೆ ಹೋಗುತ್ತಿರುತ್ತದೆ.

೧೩ ಈ ಭೂಮಿಗೆ ಸಮೀಪದಲ್ಲಿ ಎರಡು ದೊಡ್ಡ ಪ್ರವಾಹಗಳುಂಟಾಗುತ್ತವೆ. ಉಷ್ಣಕಟಿಬಂಧ ದೊಳಗಿನ ಪ್ರವಾಹವು ಪೂರ್ವದಿಂದ ಪಶ್ಚಿಮಕ್ಕೂ, ಧ್ರುವಗಳಿಂದ ಹೊರಡುವ ಪ್ರವಾಹಗಳು ವಿಷುವ ವೃತ್ತದ ದಿಕ್ಕಿಗೂ ಹರಿಯುವವು. ಈ ಎರಡು ಪ್ರವಾಹಗಳು ಕೂಡಿ ವ್ಯಾಪಾರ ವಾಯು ಎಂಬ ಗಾಳಿಯುಂಟಾಗುತ್ತದೆ.

೧೪ ಅಟಲಾಂಟಿಕ್ ಪೆಸಿಫಿಕ್ ಮಹಾಸಾಗರಗಳಲ್ಲಿ ಬೀಸುವ ದೊಡ್ಡ ದೊಡ್ಡ ವ್ಯಾಪಾರ ವಾಯುಗಳಿಗೆ ನಿಯತ ವಾಯುವೆಂದು ಹೆಸರುಂಟು. ಯಾಕೆಂದರೆ ಅವು ಯಾವಾಗಲೂ ಒಂದೇ ದಿಕ್ಕಿನಿಂದ ಪೂರ್ವದಿಂದ ಬೀಸುತ್ತಿರುತ್ತವೆ. ಅದಾಗ್ಯೂ ಬೇರೆ ಬೇರೆ ಋತುಗಳಲ್ಲಿ ಆ ಗಾಳಿಗಳು ಸ್ವಲ್ಪ ಬದಲಾಗುತ್ತವೆ. ಸೂರ್ಯನು ಉತ್ತರ ಗೋಲಾರ್ಧದಲ್ಲಿದ್ದಾಗ ಅಲ್ಲಿಯ ಗಾಳಿಯು ಈಶಾನ್ಯಕ್ಕೆ ವಾಲುತ್ತದೆ. ಇದೇ ಮೇರೆಗೆ. ಸೂರ್ಯನು ದಕ್ಷಿಣ ಗೋಲಾರ್ಧದಲ್ಲಿರುವಾಗ ಅಲ್ಲಿಯ ಗಾಳಿಯು ಆಗ್ನೇಯಕ್ಕೆ ವಾಲುತ್ತದೆ.

೧೫ ಸೂರ್ಯನ ಕಿರಣಗಳು ನೆಲದ ಮೇಲೆ ನಿಂ-

ನ ಪರಾವೃತ್ತವಾದಾಗ ಹೆಚ್ಚು ಬಲದಿಂದ ಪರಾವರ್ತ
ನ ಹೊಂದುತ್ತವೆ, ನೀರಿನ ಮೇಲಿನಿಂದ ಪರಾವೃತ್ತ
ವಾದಾಗ ಕಡಿಮೆ ಬಲದಿಂದ ಪರಾವರ್ತನ ಹೊಂದುತ್ತ
ವೆ. ಇದರಿಂದ ಪರಾವೃತ್ತವಾದ ಕಿರಣಗಳ ಉಷ್ಣತೆಯು
ಹೆಚ್ಚು ಕಡಿಮೆ ಯಾಗುತ್ತದೆ. ಈ ಉಷ್ಣತೆಯನ್ನ
ನುಸರಿಸಿ, ಹಿಂದು ಸಮುದ್ರದಲ್ಲಿ ಬೀಸುವ ಗಾಳಿಗಳ
ಗತಿಯು ಬದಲಾಗುತ್ತದೆ. ಭರತಖಂಡದ ದಕ್ಷಿಣ ಭಾ
ಗದಲ್ಲಿ ಸೂರ್ಯನು ಯಾವಾಗಲೂ, ತಲೆಯಮೇಲೆ
ಇರುವ ಕಾರಣ ಅಲ್ಲಿಯ ಹವೆಯು ಹಿಂದು ಸಮುದ್ರದ
ಮೇಲಿನ ಹವೆಗಿಂತ ಹೆಚ್ಚು ಕಾಯುತ್ತದೆ. ಆದದರಿಂದ ಆ-
ಸಮುದ್ರದ ಮೇಲಿನ ತಂಪು ಹವೆಯು ನೆಲದಮೇಲೆ
ಹರಿದು ಹೋಗುವದು. ಈ ಹವೆಯು, ವಿಷುವ-
ವೃತ್ತದಿಂದ ಬರುತ್ತಿರುವ ಕಾರಣ ಪೂರ್ವಕ್ಕೆ ಬೀಸು-
ತ್ತಿರುತ್ತದೆ. ಆದದರಿಂದ ಇದರಿಂದ ಉಂಟಾಗುವ ಮ
ಳೆಗಾಲದ ಗಾಳಿಯು ನೈಋತ್ಯಕ್ಕೆ ಬೀಸುವದು. ಛಳಿಗಾಲ
ದಲ್ಲಿ ಈ ಗಾಳಿಯು ಈಶಾನ್ಯಕ್ಕೆ ಬೀಸುವದು.

೧೬ ಮಕರಕರ್ಕವೃತ್ತಗಳ ನಡುವಿರುವ ಸ-
ಮುದ್ರಭಾಗಗಳಲ್ಲೆಲ್ಲ ಬಹುತರವಾಗಿ ಹಗಲು ಸಮುದ್ರ

ದಿಂದ ಸ್ಥಳದ ಮೇಲೆಯೂ ರಾತ್ರಿಯಲ್ಲಿ ಸ್ಥಳದಿಂದ ಸಮುದ್ರದ ಮೇಲೆಯೂ ಗಾಳಿ ಬೀಸುವದು. ಇವುಗಳಿಗೆ ನೆಲಗಾಳಿಯೂ, ಸಮುದ್ರಗಾಳಿಯೂ ಎಂದು ಹೆಸರುಂಟು. ಹಗಲು ನೆಲದ ಮೇಲಿನ ಹವೆಯು ಸೂರ್ಯನ ಕಿರಣಗಳಿಂದ ಕಾಯ್ದು ಹಗುರಾಗುತ್ತದೆ; ಇದರಿಂದ ನೆಲಗಾಳಿಯು ಉಂಟಾಗುವದು. ರಾತ್ರಿಯಲ್ಲಿ ಇದೇ ಮೇರೆಗೆ ಸಮುದ್ರಗಾಳಿಯು ಉಂಟಾಗುತ್ತದೆ.

೧೨ ಒಂದು ದೊಡ್ಡ ಪರಾತದಲ್ಲಿ ತಣ್ಣೀರು ತುಂಬಿ ಅದರ ಮಧ್ಯಭಾಗದಲ್ಲಿ ಒಂದು ತಾಂಬಾಣದೊಳಗೆ ಬಿಸಿ ನೀರು ತುಂಬಿಟ್ಟರೆ, ಪರಾತದೊಳಗಿನ ನೀರು ಸಮುದ್ರವನ್ನು, ತಾಂಬಾಣದೊಳಗಿನ ನೀರು ನೆಲವನ್ನು ತೋರಿಸುವದು. ಪರಾತದೊಳಗಿನ ನೀರಿನ ಮೇಲೆ ಒಂದು ದೀಪವನ್ನು ಹಿಡಿದು, ಅದನ್ನು ನಂದಿಸಲಾಗಿ, ಅದರ ಕುಡಿ ಹೊಗೆಯು ತಾಂಬಾಣದ ಕಡೆಗೆ ಹೋಗುವದು. ಇದೇ ಮೇರೆಗೆ ಸಮುದ್ರದ ಮೇಲಿನ ತಂಪುಗಾಳಿಯು ನೆಲದ ಮೇಲೆ ಹೋಗುತ್ತದೆ. ಇದಕ್ಕೆ ವಿರುದ್ಧವಾಗಿ ಪರಾತದಲ್ಲಿ ಬಿಸಿನೀರನ್ನೂ, ತಾಂಬಾಣದಲ್ಲಿ ತಣ್ಣೀರನ್ನೂ ತುಂಬಲಾಗಿ, ತಾಂಬಾಣದ ಮೇಲಿನ ಗಾಳಿ-

ಜ್ಯೋತಿಯು ಆರಾಧಕರಿಗೆ ತೋರುವದು.

Selections from Shabara Shankara Vilasa.

ಶಬರಶಂಕರವಿಳಾಸದೊ
ಳಗಿನ ಪದ್ಯಗಳು.

॥ಮತ್ತೇಭವಿಕ್ರೀಡಿತವೃತ್ತ॥

ಧರೆಯುತ್ತಾಗಲಮುತ್ತತತ್ಪ್ರದೆಸೆಯುತ್ತೆಂಬಂತೆ ಮತ್ತಂಧನು।

ರ್ಧರಪಾರ್ಥಂ ಬರದಿಟ್ಟ ಮಾರ್ಗಣಶರಂ ಬಂಧಾಳಿ-

ಯಂಪಿಂಗ್ರಸ್ತ॥

ಶರವಿದ್ಯುದ್ದ್ಯುಲತಾವಿಕ್ಷಾಲಂಗಳೊಳಿಸುತ್ತಂ ಸೋಪೆ

ಪಾಯ್ತುಂದುನಿ।

ಭೂರಥಿಂ ತ್ರಿಪುರದಂಬಿನಂ ಬುಧಿಯುದ್ಧಂ ಬಂದು

ತ್ರಿಪತ್ರಂ ಬಿಸಂ॥೧೩॥

ಶಬ್ದಾರ್ಥ- ಧರೆಯು = ಭೂಮಿಯು। ಉತ್ತು। ಆಗಲಂ = ಪ್ರಕಾಶವು। ಉತ್ತು। ತತ್ಪ್ರ= ಸಂಬಂಧವಾದ। ದೆಸೆಯು = ದಿಕ್ಕು। ಉತ್ತು। ಎಂಬಂತೆ = ಅನ್ನುವಹಾಗೆ। ಮತ್ತಂ। ಧನುರ್ಧರಪಾರ್ಥಂ = ಬಿಲ್ಲನ್ನು ಹಿಡಿದ ಅರ್ಜುನನು। ಬಂ-

ವಹ್ನೇಃ = ಬೆಂಕಿಯ। [illegible] । [illegible] ಗಳು। [illegible] = [illegible] -

ಲಗಿಸಿಂದ। [illegible] = [illegible] । [illegible] = [illegible]

ಸ್ಥಾನ। [illegible] = ಮಿಂಚಿನ [illegible] ।

ವಿಸ್ಫುಲಿಂಗಾಃ = ಕಿಡಿಗಳು। ತತಃ = ಆ ಮೇಲೆ [illegible]

= [illegible] । [illegible] = [illegible] । [illegible] -

[illegible] = [illegible] । ನಿರ್ಘಾತಂ = ಅತಿಶ-

ಯವಾಗಿ। [illegible] = [illegible] । ಅಂಬರ = ಬಾ-

ಣಗಳು। ಅಂಬುಧಿಯು = ಸಮುದ್ರದ। ಅಭ್ಯಂಬಂ = ಪ್ರ-

ತ್ಯಕ್ಷವಾಯಿತು। [illegible] = ಹುಟ್ಟಿತು। ಎಂಬುವಂ =

ಅನ್ವಯವಾಗಿದೆ॥

ತಾತ್ಪರ್ಯಾರ್ಥ.

ಧನುರ್ಧರನಾದ ಅರ್ಜುನನು ಬಿಟ್ಟ ಶರವೃ-
ಷ್ಟಿ ಬಾಣಗಳನ್ನು ಬಿಡುತ್ತಿರಲು ಆ ಬಾಣಗಳು ಅಂಚು-
ಗಳಿಂದ ಬಳಿ ಮೊಂಬ ಮಿಂಚಿನ ಕಿಡಿಗಳನ್ನು ಸುತ್ತಲೂ
ಸೂಸುತ್ತ ಅತಿಶಯದಿಂದ ಭೂಮಿಯಲ್ಲಿಯೂ ಆಕಾಶದ-
ಲ್ಲಿಯೂ ದಿಕ್ಕುಗಳಲ್ಲಿಯೂ ಬಾಣದ ಸಮುದ್ರದಂತೆ
ತುಂಬಿದವು; ಅದರಿಂದ ನೋಡುವವರಿಗೆ ಭೂಮಿ-

యావరు.! ఆకాశవ్యావదు! దిక్కుగళ్యావువు!

ఎంబ భ్రాంతియుం తట్టితు.

॥ చంపక మాలావృత్త ॥

ముళిదు గజాస్యన క్షుభితసిదం శరళ్గం గుణనల్ల

శోక్షమం ।

జ్వళిసి గణాళి గళ్ దిసిదు దానవసేనెగె చిత్ర

మింతిదే ॥

కళకళమిస్ప భక్తనిధనాళభవనాళ్లాంపినేక

మెంటుని ।

జ్వళతె యాళ్లిదుం దిందశవగె నెమ్మెనిపెంకరు-

ణాబ్ధిశంకరం ॥౧౪॥

శబ్దార్థ- ముళిదు = సిట్టాగి । గజాస్యం = వినాయ

కను । అట్టిసిదం । శరళ్గం = సిట్టాదను । గుణం = చే-

ణ్యాతను । అట్టి । శోక్షం = సిట్టు ఉజ్జ్వళిసి = జ్వా

సి । గణాళి = శివన సేవకరాద వూరాదవు । కదిసిదు

దు = సిట్టినింద ఓడిసిదను । ఆ నడన = ఆ అబ్బర-

నన । ఎళ్గె = అధిక్యక్కె । చిత్రం = సోజిగవు ।

ఇంతు = ఈ ప్రకార । నాడు । ఏం = ఏను । కళకళం =

= ಕಲಕಲಾಟವು | ಎನ್ನ = ನನ್ನ | ಭಕ್ತಂ | ಆವಂ = ಈ
ತನು | ಈತನೊರ್ಳ್ = ಈತನಲ್ಲಿ | ಅಂಪಿ = ಧರಿಸಿದ
ಸ್ತು | ವಿರೋಧಂ | ಬಾಣವು | ನಿಶ್ಚಿಂತೆಯೊರ್ಳ್ = ನಿಶ್ಚಿಂತೆ
ಯಲ್ಲಿ | ಇರ್ದುದು = ಇರುವದು | ಎಂದು | ಅವರ್ಗೆ =
ಅವನಿಗೆ | ನೇಮಿಸಿದಂ | ಕರುಣಾಬ್ಧಿಶಂಕರಂ ||

ತಾತ್ಪರ್ಯಾರ್ಥ.

ಈ ಮೇರೆಗೆ ಶಿವನ ಮೇಲೆ ಅರ್ಜುನನು ಬಾಣಗಳನ್ನು ಎಸೆಯಲಾಗಿ ಶಿವನ ಮಸ್ತಕದ ಗಂಗಾದೇವಿಯು- ಕ್ಕಿ ಬರುತ್ತಾ ಕಿತ್ತಿಗಿಟ್ಟು ಅಬ್ಬರಿಸಿದರು; ಶಿವನಬಳ್ಳಿ- ಯಲ್ಲಿರುವ ಗಣರು ನಿಂದಿಸಿ ಬಿಟ್ಟನೆಂದ ಒದರಿದರು, ಇದ- ನ್ನರಿತನು ಶಿವನು — ಇದೇನು! ಕಲಕಲಾಟ! ಈ- ಅರ್ಜುನನು ನನ್ನ ಭಕ್ತನು, ಈತನ ಬಾಣದ ವಿನೋ- ದದಿಂದ ನಾನು ಸಂತುಷ್ಟನಾಗಿದ್ದೇನೆ; ನೀವು ಸುಮ್ಮನೆ ಸ್ವಸ್ಥರಾಗಿ ಇರಬೇಕೆಂದು ಅವರನ್ನು ಸಮಾಧಾನಪ- ಡಿಸಿದನು.

ವಚನ || ಅನಂತರಮಾ ಶಬರಶಂಕರಂ ಪ್ರಚಂಡ- ಧನುರ್ದಂಡಮಂ ಕೈಕೊಂಡು ತಿರುವಿಂ ಯುದ್ಧ ಜೇವಡೆ- ದು ಬಾಣಮಂ ತೊಡಿ ತೆಗೆದೆಸೆದ ಪೋರ್ಗಳ್ ||

టీకా:- అనంతరం = పిమ్మట । ఉత్తుంగశృంగం =
అతిఎత్తైన శిఖరము । తీక్ష్ణకోటి = తీక్ష్ణమైన కొనగల
శృంగం = కొమ్ములున్న । క్రూరాంశుం = క్రూరమైన । తాకుచూ
యుక్తం = తాకిన । జీవహేతుం = బిల్వసఖుడుయున్న జ్యేష్ఠ
కారభ్రమయున్న పుట్టిసి । బాణాసం = బాణమున్న ము-
గ్ధ = కూడా । తీక్ష్ణశూలము = కూలిన । ఎదురుగ్య = ఎదిరిరా
క । (పినాయుతేంకబే) తాత్పర్యము:- అపిమ్మట
ఉత్తుంగశృంగమును అతి తీక్ష్ణమైన బిల్వసన్న తక్షిణం
ము, తాకుడి, కడియున్న (బిల్వనగాంత) జ్యేష్ఠ కుంకార
ధ్వనియున్న పుట్టిసి, బాణా నమ్మకముతో, ఎదిరిద్రా
పతి॥

కందము। నరుని బాణకోనగ్నుంక।
త్రుటిసి దువవకొంతలకంటి రెళ్లగ నిగడిం॥
శ్వరనారాశి ఖండాలన।
కొంతయోధ్రుగమునునబిట్టుకొంపానిడుగంగట్యు॥౧౧౪
టీకా:- నరుని = అర్జునుని । ఎట్ట = ఎటేక । కో
నగ్నుం = బాణగర్వమున్న । కత్రుటిసిదువు । అజన = అర్జు
న । ఓడలం = శరీరమున్న । అంటక = కొంగన । గట్యు =

ಸ್ವಾಮಿಗೆ । ಎರಗಿದವು = ಬಿದ್ದವು । ಈಶ್ವರನ = ಶಿವನ । ಅ-
ಜ್ಞೆಯಿಂದ = ಅಪ್ಪಣೆಯಿಂದ । ಅರ್ಜುನ = ಅರ್ಜುನನ । ಶಿ-
ತಾಗ್ರ = ನಿಮಿರಿದಳ್ಳ । ಪುರಮಥನಂ = ತ್ರಿಪುರವನ್ನು
ಸುಟ್ಟಶಿವನು । ಎಚ್ಚ = ಎಸೆದ । ಹೊನ್ = ಹೊನ್ನ । ಹರ್ =
ತೀಕ್ಷ್ಣವಾದ । ಗಣೆಗಳ್ = ಬಾಣಗಳು ॥

ತಾತ್ಪರ್ಯಾರ್ಥ-

ಶಿವನ ಅಪ್ಪಣೆಯಿಂದ ಮೇಲೆ ಬಿಟ್ಟ ಬಾಣಗಳು ಅರ್ಜು-
ನನ ಬಾಣಗಳನ್ನು ಕತ್ತರಿಸಿದವು, ಅವನ ಮೈಗೆ ಸೋಂಕಿ
ದಿ ನೆಲದ ಮೇಲೆ ಅವನ ಬಳಿಯಲ್ಲಿ ಬಿದ್ದವು.

॥ ಮಹಾಸ್ರಗ್ಧರಾವೃತ್ತ ॥

ಶರವೃಂದಂ ಮಾರ್ಗಣಾಳಿಲ್ಲಂ ಕಣೆ ಸಣೆ ದಿಳ್ಳಿಯೊಳ್ಪೆ ಶ್ರೀ-
ಶರನಾರಿಶೋಂಪಿ।

ಪುರಚಿತ್ರಂ ಪತ್ರಿ ಮೆಚ್ಚಂ ಶಿಲಿಮುಖಗಿದುಸ್ತಂಭಕಾಂ
ಡಂ ಗಳಂ ಕೆ॥

ಶರನಾ ಬಾಣಂಗಳಂ ಖಂಡಿಸಿ ಮುಗುಳ್ದನಿ ಜಾಸ್ತ್ರಂ
ಗಳಂ ಬಿಚ್ಚಸಾರ।

ಹೈರತ್ತಿತ್ತು ತ್ರ್ಯಕ್ಷನಾಂಗಾಣಗನವನ ಮಹಾಸ್ಥಾಣು
ವಂ ಪೊಂಪುಳಿತ್ರಂ॥

శబ్దార్థః - శరవ్రాతం = బాణసమూహమును|
మార్గతి = వెదకెను| ఎక్కువ = ఎక్కువను| కదిపోతేదు =
కత్తిరించి (ముందాగ)| ఖండ్లు చేసెను = ఖండించెను ముక్కలు|
బాల్యే = బాల్యములోని| శార్ఙ్గీ = అర్జునుడు| గాం-
డీవ ధనుశ్చ్యుతం = విడుబడ్డ| ముక్తం = విడువ బడిన| ఎస్తం =
ఎసెడను| కిరిణి = కిరీటమునిండిన| ఉన్నట్లు = జే-
స్తి| ఉద్దండ బాణగణం = ఉద్దండమైన బాణగణమును|
శరీరం| ఆ బాణగణం| ఒకటి = ముందు మూడు
మూర్ఛ = మూర్ఛ (మిగత) వెలె = వెన్ను| అస్త్రం గణం
దీని = బాణగణంచే| ఎస్తం = ఎసెడను| అర్జునే = అ-
ర్జునునకు| చేరలేదు = చేరలేదను| ఎస్త్రం| ఎస్త్రం =
శాస్త్రజ్ఞ| యోధుడు| శ్రవణ = శ్రవణ| సుకారా-
యుధము| రామధుత్రం = అర్జునను||

తాత్పర్యార్థః

బాణ సమూహ బాణగణములను ముందు మందుగా నిల
చ బాల్యపు బాల్యమున, అర్జునను బడల్చెన్నెన్ను
మునః ఉద్దండమైన బాణగణమును మూర్ఛించిపోగొ-
ట్టె ఎసెడను, శరకను ఆ బాణగణమునుకమం

బడి త్రిపురి తన్ను బాణాగ్నిచే నంటఁజేసెను, అర్జునుఁ-

నకు విరళభక్తి అతని విక్రమమును మెచ్చుకొనెను.

కం|| అరరె భవదీయసాహస|

విరచితశౌర్యము మెందు వీరులఁ గంటిన్॥

సురసిద్ధనివహధారుణి యుతుల|

నిరవధి విశ్వాస్త్రబృందము నగు పార్థా॥ ౧౨౪

ప్రతిపదార్థం— అరరె = ఆశ్చర్యార్థకము! భవ

దీయ = నీ సాహసము = విక్రమము| విరచిత = స్థి

రము| అతిశయము| ఎందు| వీరుల్ = వీరుల| తుల్

య = బాణగుణమ్ముచూడ| ఎచ్చట = ఎచ్చటను| గల్గు

తి = ఉండును| సురసిద్ధ| ధారుణి = అంతటను| నిర

వధి| విశ్వా = విశేష| అస్త్రబృందము = బాణ-

గణమునుచూడగల| నగు = సమర్థుఁడ| పార్థా =

అర్జునా॥

తాత్పర్యము.

ఆశ్చర్యార్థకము!!! నీ విక్రమము వ్య-

తిరిక్తము ఎందు అర్జునా శౌర్యము నీ తో

డి, ఉండు యుద్ధము గల్గన్నా డూడిన తుల్య అ-

బగు ళ్ళ బాలికల్లన్ను కూ తిశ్వ నాయి(తే ఎవేరేను-

Decipline and Instructions.

త్రిష్ణు విశ్వయూ శిక్షణావు.

(శ్రంబవ సంఘశ్వేయుంద)

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

ఎష్ట్రాం ఎవేషుగళ్ళశంబే సన్నా) ల్సాంగ్రంతే-

[illegible]

[illegible] ಸಾಯುವರು. ಆದ್ದರಿಂದ [illegible]

[illegible] ನನ್ನ ನೇ [illegible] ಲಾಗಿ, ಅಪ್ಪಾ [illegible]

ರೂ, ಶಾಲೆ ಯಿಂದ ಬರುವಾಗ [illegible]

ಅವನನ್ನು ಶಾಲೆಗೆ [illegible]

[illegible] ನು ಅವನಿಗೆ [illegible]

ಬರೆದು ಕೊಡಿದನು. ಅವನಾದರೂ [illegible]

ದು [illegible] ಕೊಡದನು. [illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible], ತನ್ನ [illegible]

[illegible]

[illegible] ಅವನನ್ನು [illegible]

[illegible], ಅವನಿಗೆ [illegible]

[illegible]

[illegible],

[illegible]

మాట తోడనివలు. శాస్త్రీయముగా [illegible]

వి ఈ యుగములకన్న నేటి, ప్రస్తుత [illegible]

గల్పు అధికారంలో ముద్రణాలయ [illegible]

న్న అక్షరాలు, "యుగముగల, గణ్యాలు" [illegible]

బడను. అనుభవము [illegible]

ఉల్లకుముగల మనస్సులో నేటి, [illegible]

మనస్సున్న దాన్ని తృప్తి [illegible]

తు. అందుచేత అవి [illegible]

ప్రస్తుత [illegible]

త్రయము, స్థిరమున [illegible] వల్లవలెను.

అవును ఈ [illegible] ప్రస్తుతానికి [illegible]

సిద్ధమైన నేటి, అనుభవరు తమ్ము [illegible]

[illegible]

డు [illegible].

ఈ సంగతియున్న [illegible]

[illegible]

[illegible] — " " ఈ [illegible]

[illegible]

ಷ್ಟಸಿದ್ಧಿಯ ಮುಖ್ಯಸಾಧನಗಳನ್ನು ತೋರಿಸುತ ವೆಂದು ತಿಳಿಯತಕ್ಕದ್ದು—

ಸುಲಭತ್ವದ ಸಲುವಾಗಿ ಶಾಸ್ತ್ರೀಯ ಶೀಲಶಿಕ್ಷಣವು ಶುದ್ಧಶಿಕ್ಷೆಯೂ, ಶಿಕ್ಷಣಕ್ರಮ ಎಂಬ ಎರಡು-ಮುಖ್ಯಭಾಗಗಳುಳ್ಳದೆಂದು ನಾವು ಕಲ್ಪಿಸಿರುವೆವು. ಮೊದಲನೆ ಭಾಗದಲ್ಲಿ ಹುಡುಗರನ್ನು ಸ್ವಾಧೀನಪಡಿಸಿಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂಬುದೂ, ಅವರ ಮೇಲೆ ಅಧಿಕಾರವನ್ನು ಸ್ವಾಧೀನಪಡಿಸಬೇಕೆಂಬುದೂ ಮೊದಲಾದ ಸಂಗತಿಗಳು ಸಂಗ್ರಹಿಸಲ್ಪಡುತ್ತವೆ; ಶಿಕ್ಷಣದ-ಸಂಗತಿಗಳೆಲ್ಲ ಎರಡನೇ ಭಾಗದ ವಿಷಯವು. ಈ ಎರಡು ಭಾಗಗಳು ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಒಂದ-ಕ್ಕೊಂದು ಅತಿನಿಕಟವಾಗಿ ಸಂಬಂಧಿಸಿರುವ ಕಾ-ರಣ, ಇವುಗಳನ್ನು ಕುರಿತು ಬರೆಯುವದರ-ಲ್ಲಿ ಒಂದನ್ನು ಇನ್ನೊಂದರಿಂದ ತೀರ ಬೇರೆ-ಮಾಡುವದು ಅಸಂಭಾವ್ಯವೇ.

ಶುದ್ಧ ಶಿಕ್ಷೆ.

ಪ್ರಾರ್ಥೀ ಸ್ವಲ್ಪ ಬೊಕ್ಕೀ ಶುದ್ಧಶಿಕ್ಷಣಂ

ಮನೋಮಯಕೋಶವು ಸ್ಥಿರವಾಗಿ ಮಾತ್ರವಲ್ಲ ಅವಶ್ಯ
ವಾದಗುಣವು ಯಾವದುಂಟೋ, ಅದನ್ನು ತನ್ನಲ್ಲಿ
ಸ್ಥಿರಗೆ ನಡಿಸಿಕೊಳ್ಳುವ ಸಾಮರ್ಥ್ಯವು.

ಈ ಸಾಮರ್ಥ್ಯವು ಕೆಲಜನರಲ್ಲಿ ವ್ಯಕ್ತವಾಗಿ ಕಾ
ಣಿಸುತ್ತಿದ್ದಾಗ್ಯೂ, ಬಹುಜನರಲ್ಲಿ ಇದರ ಅಂಕುರ-
ವು ಸಹ ತೋರುತ್ತಿರುವದಿಲ್ಲ. ಆದಕಾರಣ ಇದೇ-
ಗುಣ ಪ್ರಸಕ್ತ ಶಿಕ್ಷಕರ ಮುಖ್ಯಲಕ್ಷಣವೆಂದು ನಾವು ಹೇ
ಳಿದ್ದೇ ವಿಪರೀತವಾಗಿ ತೋರುವದು; ಆದರೆ ಈ ಮಾ
ತು ನಿಜವು. ಪರರನ್ನು ಕೈಕೆಳಗೆ ನಡಿಸಿಕೊಳ್ಳತಕ್ಕಗುಣವು
ಕೆಲಜನರಲ್ಲಿ ಸ್ವಾಭಾವಿಕವಾಗಿಯೇ ಇರುತ್ತದೆಂಬದನ್ನು
ಒಪ್ಪಿಕೊಂಡಾಗ್ಯೂ, ಈ ಗುಣವಿಲ್ಲದವರು ಅಭ್ಯಾಸದಿಂದ
ಇದನ್ನು ಕೆಲಮಟ್ಟಿಗೆ ಸಾಧಿಸಿಕೊಳ್ಳಬಹುದೆಂದು ಹೇಳಬಹು
ದು. ಆದರೆ ಇದನ್ನು ಕಲಿಯುವ ಸಾಮರ್ಥ್ಯವು-
ಸಹ ಇಲ್ಲದಂಥವರು ಬಹುಸ್ವಲ್ಪಜನರು ಮಾತ್ರ ಸಿಕ್ಕು
ವರು. ವಾಡಿಕೆಯಾಗಿ ಪೃಥಕ್ ನಿಶ್ಚಯದಿಂದಲೂ, ಸ್ಥಿರತ್ವ
ದಿಂದಲೂ ಕಠಿಣ ಸಂಗತಿಗಳನ್ನು ಕಲಿಸು... ನಿರ್ವ-
ಹಿಸುವ ಸಾಮರ್ಥ್ಯವೋ, ಹಾಗೆಯೇ ಅಲ್ಲಿಕೆಯಗುಣ-
ವನ್ನು ಕಲಿತುಕೊಳ್ಳುವದಾದರೂ ಸಾಧ್ಯವಾಗಿರುತ್ತದೆ.

ಆಳಿಕೆಯ ಸಾಮರ್ಥ್ಯಕ್ಕೆ ಅವಶ್ಯವಾಗಿದ್ದರೆ ಕ್ರಾಂ
ನಿರ್ಘೃಣವು ಮನುಷ್ಯನಲ್ಲಿಲ್ಲದಿದ್ದರೆ, ಅಂಥಾ ಮನುಷ್ಯ
ನು ಪ್ರೌಢತೆಯಿಂದ ಬಹುಜನರನ್ನು ಕೈಕೆಳಗೆ ನಡಸಿ-
ಕೊಳ್ಳುವವನಾಗಬಹುದೆಂದು ನಾವು ಹೇಳುವದಿಲ್ಲ, ಇ-
ದರಿ ಈ ನ್ಯೂನತ್ವಕ್ಕೆ ಯೇನು ಉಪಾಯವಿಲ್ಲವೆಂದು
ತಿಳಿದು ಸುಮ್ಮನೆ ಕೂಡ್ರುವದು ಉಚಿತವಲ್ಲ. ಹಾಗೆ ನ
ಡೆದರೆ ನಾಚಿಕೆ ಮನುಷ್ಯನ ಸಂಬಂಧ ಹೇಡಿತನವು ಬ-
ಲಿಷ್ಟವಾಗುವದು. ಅಧಿಕಾರ ನಡಿಸುವ ಸಾಮರ್ಥ್ಯ
ವನ್ನು ಕೆಲಮಟ್ಟಿಗಾದರೂ ಸಂಪಾದಿಸುವ ಯತ್ನವನ್ನು
ಮಾಡತಕ್ಕದ್ದು. ಯಾಕಂದರೆ ಅಭ್ಯಾಸವಿದ್ದರೆ ಮ-
ನುಷ್ಯನು ಕೇವಲ ಶಾಸ್ತ್ರಜ್ಞನಾಗುವನು. ಅವನಿ-
ಗೆ ಯಾವಾಗಲೂ, ಬುದ್ಧಿವಂತರ, [illegible] ಬಂ
ಟಾಗಿ, ಅವನ ಸ್ಥಿತಿಯು ಬಹು ಕೀಳದಾಗ ಹಾಗು ವ-
ಆದದರಿಂದ ಶಿಕ್ಷಕರು ಮೊದಲು ಅಧಿಕಾರ ನಡಿ-
ಸುವ ಸಾಮರ್ಥ್ಯವು ಜನ್ಮಸಿದ್ಧವೆಂಬ ತಿಳುವ-
ಳಿಕೆಯನ್ನು ಬಿಟ್ಟುಕೊಡತಕ್ಕದ್ದು. ನಾನು ಪ್ರಾಚೀನ ನ
ರೆನೊಂದಿ, ಅವನಿಗೆ, ಈ ವರವು ನನ್ನ ಕೈಕೆಳಗಿ-
ದ್ದರೆ. ನಾನು ಇವರಲ್ಲಿ ಇಷ್ಟು ಅಧ್ಯವಸ್ಥೆ ಯಾಗ-

ನೋಡುತ್ತಿದ್ದಿಲ್ಲವೆಂದು ಹೇಳಲಾಗಿ, ಅವನು ಅಂದದ್ದೇ-
ನಂದರೆ, “ ಸರಿ, ಒಳಿತಾಯಿತು, ಹುಡುಗರು ನಿಮ್ಮ ಸಂಗಡ
ಹೀಗೆ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಿಲ್ಲ; ಅದರ ಕಾರಣಕ್ಕಾಗಿಯೇ ಬಾಲ್ಯಾ-
ವಸ್ಥೆಯಿಂದ ಅವರನ್ನು ಗುರಿಸುವರು ನನ್ನಿಂದಾಗದು; ಅ-
ವರು ನನ್ನ ಮಾತನ್ನು ತಿಳಿಸುವದೇ ಇಲ್ಲ” ಅವರನ್ನು
ತಕ್ಕ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯಿಂದ ನಡಿಸುವದು, ಅಥವಾ ಅವರು
ತನ್ನ ಮಾತಿಗೆ ಲಕ್ಷ್ಯಕೊಡುವಂತೆ ಮಾಡುವದು ಅವನಿಂದ
ಯಾಕಾಗುತ್ತಿದ್ದಿಲ್ಲ! ಯಾಕಂದರೆ, ಈ ಕೆಲಸವು ವೃ-
ತ್ತನ್ನಿಂದಾಗದೆಂಬ ನಂಬಿಕೆ ಇಂದಲೇ ಮುಖ್ಯವಾಗಿ
ಅವನು ನಡಿಯುತ್ತಿದ್ದನು. ಜಗದಲ್ಲಿ ಅವ್ಯವಸ್ಥೆಯನ್ನು
ಸಂಪನ್ನಗೊಳಿಸುವ ಶಿಕ್ಷಕರು ಜಟ್ಟಿಗೇನು ಮಾಡುವ ಪ್ರಯೋ-
ಜನವಿಲ್ಲ, ತಾವು ಹೇಳುವದನ್ನು ನಿಲ್ಲಿಸಿ, ಪು-
ನಃ ತಕ್ಕ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯುಂಟಾಗುವವರೆಗೂ ಅದರ ಬಗ್ಗೆ-
ಯೊಂದು ಶಬ್ದವನ್ನಾದರೂ ನುಡಿಯದೆ [illegible] ಬಿದ್ದರೆ ಸಾಕು,
ಅವನು ಬಹಳ ಹೊತ್ತು ದಾರಿ [illegible],
ಅಥವಾ ತನ್ನನ್ನು [illegible] ತಿಳಿಸುವ [illegible] ಒಂದು [illegible]
[illegible] ಬೇಕಾಗದು. [illegible]-
ತಕ್ಕದ್ದೇ ಒಂದು [illegible] [illegible]-

ಶಾಸ್ತ್ರದಿಂದ ಕ್ರಿಸ್ತನಿಲ್ಲಾಗಿ, ಪತ್ರಿಕೆಗಳಿಗೆ ಅಕ್ಕಲ
ವು ಮಾತ್ರವಲ್ಲ ಮತ್ತೆ ಬದಿಕ್ಕೆಲ್ಲ, ಘಟಗಳ
ಒಳ್ಳೆತನವಿದ್ದರೆ, ಅದು ನಿಷ್ಕಳ ಹೋಗುವದು
ಸ್ವಲ್ಪ ತನಗೆ ಸಂಬಂಧಿ* ಯಿಲ್ಲದಿದ್ದರೆ, ಮನುಷ್ಯನ
ಧಿಕಾರಕ್ಕೆ ಹಾನಿಬಂದಷ್ಟು ಬೇರೆ ಯಾತರಿಂದಲೂ
ಕಲಾರದು. ಯಾಕಂದರೆ ಅದರಿಂದ ಪರರ ಸಂಬಂಧ
ತನ್ನಲ್ಲಿ ಮೊದಲಿಗೆ ಯಿಲ್ಲದ ಹಾಗಾಗುತ್ತದೆ.

---

* [illegible]
[illegible] ತನ್ನಲ್ಲಿ
ತನಗೆ ಸಂಬಂಧ ಇಲ್ಲದರೆ, [illegible]
[illegible]
ಈ ದೇಶದ ನಿವಾಸಿಗಳಲ್ಲಿ [illegible]
ರೆ; ಈ ಮಾತು ನಿಜವೆಂದು [illegible]
ಅದಕ್ಕೆ [illegible]
ಕೊಂಡು, ಅದನ್ನು [illegible]
[illegible] ಈ ಮಾತಿಗೆ ತನ್ನ [illegible]
ಜವಾಗಿ ತಿಳಿದುಕೊಂಡವನು. [illegible]
[illegible]
[illegible]
ರಿಂದಲೂ, ಅವನಿಗೆ [illegible] ತನಗೆ [illegible]
[illegible]
ರೆ, ಅವನಿಗೆ ತನ್ನ [illegible]
[illegible] ಮನುಷ್ಯರಲ್ಲಿ [illegible]

ದ್ರವಿಡಭಾಷೆಗಳ ಮೂ
ಲವೃ-

([illegible])

ಈ ವಿಧವಾಗಿ ಹಳೆಗನ್ನಡದಲ್ಲಿ ಕೆಲವು [illegible]-
ಗ್ರಂಥಗಳಿದ್ದಾಗ್ಯೂ, ಈ ಭಾಷೆಯು ವಿಸ್ತಾರವನ್ನು ಸಂಸ್ಕೃ-
ತಕ್ಕೆ ಅಥವಾ ಇಂಗ್ಲಿಷ್, ಫ್ರೆಂಚ ಮೊದಲಾದ ಸಂಸ್ಕೃತಿಶಾ-
ಲಿಗಳ ಪ್ರಸಿದ್ಧ ಭಾಷೆಗಳ ವಿಸ್ತಾರಕ್ಕೆ [illegible]
[illegible]

[illegible]

ವ ಹೇಳುವ ಭಾಷೆಗಳೂ ಹಳಗನ್ನಡವೂ ಎಷ್ಟು ಅಂತರವುಂಟೆಂಬುದು ಸ್ಪಷ್ಟ ತಿಳಿಯುತ್ತದೆ. ಆಧುನಿಕ ಮಹಾರಾಷ್ಟ್ರ, ಗುಜರಾಥ, ಮೊದಲಾದ ಉತ್ತರ ಹಿಂದು ದೇಶದ ಭಾಷೆಗಳಿಗಿಂತ ಕನ್ನಡವು ಬಹಳ ಶ್ರೇಷ್ಠವಾದದ್ದೆಂಬುದಕ್ಕೆ ಅಲಕ್ಷ್ಯವಾದರೂ ಸಂಶಯವಿಲ್ಲ. ಕನ್ನಡ ಕವಿಗಳಲ್ಲಿ ಬೀಭತ್ಸ ವರ್ಣನೆಗಳೂ, ಅಸಂಭಾವ್ಯ ಕಲ್ಪನೆಗಳೂ ಬಹಳ.

ಕೊಂಕಣ ಕನ್ನಡ ಆದರೆ ಈಗಿನ [illegible] ಕನ್ನಡಭಾಷೆಯು ಮೇಲೆ ಹೇಳಿದ ಉತ್ತರ ದೇಶಗಳ ಭಾಷೆಗಳಂತೆ ಸಮಸ್ಥಿತಿಯುಳ್ಳದ್ದೆಂದು ಹೇಳಬಹುದು. ಇದರ ವ್ಯಾಕರಣವೇ ಇನ್ನೂ ನಿಶ್ಚಯವಾದ ಸ್ವರೂಪವನ್ನು ಧರಿಸಿಲ್ಲ. ಒಂದು ಪ್ರಯೋಗವು ಒಂದು ಪ್ರಾಂತದವರು ಶುದ್ಧವೆಂದು ಹೇಳಿದರೆ, ಇನ್ನೊಂದು ಪ್ರಾಂತದವರು ಅಶುದ್ಧವೆಂದು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಹೀಗಿನ ಸಾಧಾರಣ ತರದ ಕನ್ನಡ ಜನರಿಗಂತೂ ವ್ಯಾಕರಣವೆಂಬ ಹೆಸರೇ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲೆಂದು ಹೇಳಬಹುದು. ಈ ಭಾಷೆಯೊಳಗಿನ ನಾರ್ಟಕದ ಉತ್ತರಭಾಗದಲ್ಲಿ ಮಹಾರಾಷ್ಟ್ರವೂ, ಪೂರ್ವಭಾಗದಲ್ಲಿ ತೆಲಗೂ,

ವಿಶಿಷ್ಟ ಮತ್ತುದ ಯ ಯಲ್ಲಿ ಕೊಂಕಣೀ, ತುಳು ಪ್ರ-
ಭಾಷೆಗಳು ಬೆರೆತಿರುವುದು ಕಾಣುತ್ತದೆ. ಶಿನಿ ಯಿಂದ ಪ್ರ
ಶಿವಮೊಗ್ಗದವರೆಗೆ ಈ ಭಾಷೆಯು ಪ್ರತ್ಯೇಕ ರೂಪದಿ-
ದಿಂದ ನಡೆಯುತ್ತದೆ. ಬಿಜಾಪೂರದ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ
ಆದರೆ ನಿಜಾಮ ರಾಜ್ಯದ ಜನರ ಸಂಪರ್ಕದಿಂದ
ಹಾಗೆ ಕಾಣುತ್ತದೆ. ಕೋಲಾರ ಜಿಲ್ಲೆಯ ಜನರು
ಆಡುವ ಭಾಷೆಯು ತೆಲುಗಿನ ಕನ್ನಡ - ಅದು
ಕನ್ನಡ ಭಾಷೆಯೂ, ತೆಲುಗು ಭಾಷೆಯೂ ಸೇರಿ-
ಇರುತ್ತದೆಂದು ಹೇಳಬಹುದು. ಇದಲ್ಲದೆ ನೀಲಗಿ-
ರಿಯ ನಿವಾಸಿಗಳಲ್ಲಿ ಇನ್ನೊಂದು ಬಗೆಯ ಕನ್ನಡ ಭಾ-
ಷೆ ನಡೆಯುತ್ತದೆ. ಅದಕ್ಕೆ ಬಡಗ ಕನ್ನಡವೆನ್ನು-
ತ್ತಾರೆ. ಇದು ಹಳೆಗನ್ನಡವನ್ನು ಹೋಲುವ ಭಾ-
ಷೆ ಇದೆ.

ಈ ಭಾಷೆಯಲ್ಲಿ ಕನ್ನಡ ಜನರು ಬರೆದಿರುವ
ಗ್ರಂಥಗಳು ಇಲ್ಲವೆಂದರೂ ಅನೇಕ ಇವೆ. ಮತ್ತು
ಶಿಲಾಲೇಖ, ಶಿವಶರಣರ ವಚನಗಳು, ಕೃಷ್ಣಚರಿತ್ರೆ,
ಹರಿಕಥೆ ಮಹಾತ್ಮೆ, ಕೆಲಕೆಲವು ವ್ಯಾಖ್ಯಾನಗಳು,
ಸ್ತ್ರೀಪುರುಷರ ಹಾಡುಗಳು ಕಾಣಬರುತ್ತವೆ. ಅ-

ಬಳಿ ನಾವು ಹೋಲ್ಡ್ಯಾಂಥ ಕವಿಗಳ ಅಬದ್ಧ-ನುಡಿ ಗಳ ಕವನಕ್ಕೆ ಪ್ರಾಕಾರವಾದ ನಿಯಮಗಳನ್ನು, ಛಂದ-ದ ನಿಯಮಗಳನ್ನು ಕೂಡ ಅರಿಯಬೇಕು. ನಾಡುಕೋ-ತ್ತಾಗಿನ ನಾವುಗಳಲ್ಲಿ ಕಟ್ಟಕಡೆ ಅಶ್ಲೀಲ ದಿಂದ ಬೀಭತ್ಸವರ್ಣನೆಗಳುಂಟು. ನಾಂಗಾ ತೆರದ ಬದ ಗಳೂ, ಪ್ರಬಂಧಗಳೂ ಹಾಗೆಯೇ ನಡೆದಿವೆ ಅನಿಸುತ್ತ ವುಂಟು.

ಅದರೊಂದಿಗೆ ಹೇಳಬಲ್ಲ ನಾಟ್ಯಶಾಸ್ತ್ರ ಬಾಂಧವದಿಂದ ನಾಟ್ಯಲಾಸ್ಯ ಶಿಷ್ಟಾಚಾರ ಯುಕ್ತ ಆಯ ತೆರದ ಪ್ರತಿಕ್ರಿಯೆಗಳು ಹುಟ್ಟಿದವು. ಅನೇಕ ಸಂಸ್ಕೃತಿ ವಿಶೇಷ ವಾಗ್ಪ್ರಸ್ಥ, ಪರಿಷ್ಕೃತಗಳನ್ನು ನೆನೆಸಿ ಕೊಳ್ಳ ತಕ್ಕದ್ದು. ಅದಕೆ ಅವನು ಅನೇಕ ದೇಶದ ಭಾ-ಷೆಗಳ ವಿಧ್ವತ್ ಗಳನ್ನು ತನ್ನದಿಸೊಂಗಿ ಬೆರಸಿ ತ-ನ್ನದೊಂದು ಹೊಸ ತೆರದ ಭಾಷೆಯನ್ನೇ ಉಂಟು-ಮಾಡಿಕೊಂಡಿದ್ದಾನೆ.

೬ ಇನಾಮಿನ ಬಗ್ಗೆ ಸ್ಥಿತಿವಂತರ ಮಕ್ಕಳಿಗಿಂತ-ಬಡವರ ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಹೆಚ್ಚಿನ ಅಧಿಕಾರವಿಲ್ಲ.

೭ ಯಾರಿಗೆ ಇನಾಮು ಕೊಡತಕ್ಕದ್ದೋ, ಅವರ ಅಪೇಕ್ಷೆಯಿದ್ದಂತೆ ನಗದು ಹಣವು, ವಸ್ತ್ರಗಳು, ಆಭರಣಗಳು, ಪುಸ್ತಕಗಳು, ಶಾಲೆಯಲ್ಲಿ ಪ್ರಯೋಜನವಾದ ಬೇರೆ ಸಾಹಿತ್ಯಗಳು ಕೊಡಲ್ಪಡುವವು.

೮ ಇಬ್ಬರು ಕುಮಾರಿಯರು ಸಮಾನಯೋಗ್ಯತೆಯವರಿದ್ದರೆ, ಒಂದೇ ಇನಾಮನ್ನು ಅವರಿಬ್ಬರಿಗೂ ಅರ್ಧ ಅರ್ಧ ಹಂಚಿ ಕೊಡತಕ್ಕದ್ದು.

ಧಾರವಾಡ
ತಾ॥ ೧೩ನೇ
ಮಾರ್ಚ ಸ॥
೧೮೬೧

(Signed) W. A. Russell
ಇಂ: ಇನಸ್ಪೆಕ್ಟರ ದಕ್ಷಿಣಭಾಗ.

Shabdamanidarpana.

ಶಬ್ದಮಣಿದರ್ಪಣಂ.

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

Notice.

ನೋಟೀಸ

ಧಾರವಾಡದ ಟ್ರೇನಿಂಗ ಕಾಲೇಜುಗಳಲ್ಲಿ
ಇನಾಮುಗಳನ್ನು ಕೊಡುವ ಬಗ್ಗೆ ನಿಯಮಗಳು —

೧ ಸರಕಾರಿ ಶಾಲೆಗಳಿಗೆ ಇನಾಮುಗಳನ್ನು ಕೊಡತಕ್ಕದ್ದೆಂದು ಪ್ರತಿಬಂಧವಿಲ್ಲ. ಯೂರೋಪಿಯನ್, ಯೂರೇಶಿಯನ್ ಶಾಲೆಗಳು ಹೊರ್ತಾಗಿ ಧಾರವಾಡ ಜಿಲ್ಲಿನ ಯಾವದೇ ಶಾಲೆಯ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಾದರು ಮನಿಯರು ಇನಾಮಿನ ಸಲುವಾಗಿ ಪರೀಕ್ಷೆಗೆ ಬರಬಹುದು:—

೨ ದಕ್ಷಿಣಭಾಗದ ಇನಸ್ಪೆಕ್ಟರ ದೊರೆಗಳು ತಾವೇ ಆಗಲಿ, ಧಾರವಾಡದ ಡೆಪುಟಿ ಇನಸ್ಪೆಕ್ಟರರೂ, ಇಂಗ್ಲಿಶ ಶಾಲೆಯ ಹೆಡ್ ಮಾಸ್ತರರೂ, ಇನಸ್ಪೆಕ್ಟರ ದೊರೆಗಳಿಂದ ನೇಮಿಸಲ್ಪಟ್ಟ ಇನ್ನೊಬ್ಬ ಗೃಹಸ್ಥರೂ, ಹೀಗೆ ಮೂರು ಮಂದಿ ಕೂಡಿ ಆಗಲಿ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳನ್ನು ಪರೀಕ್ಷಿಸಿದನಂತರ ಇನಸ್ಪೆಕ್ಟರ ದೊರೆಗಳು ಇನಾಮುಗಳನ್ನು ಕೊಡಮಾಡುವರು.

೩. ಇನಾಮುಗಳನ್ನು ಕೊಡುವ ಸಮಯದಲ್ಲಿ

ಪ್ರಕಟ ಗ್ರಂಥಗಳು ನೀಡಿದ ಜನರ ಸಭೆಯನ್ನೂ [illegible], ಅಂಥ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಆ ಗ್ರಂಥಗಳು ತಾವೇ ಜ್ಞಾನವು ಗಳಿಸುತ್ತ ಹೋಗುವವರು. ಆ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ನಿಶ್ಚರಿಸಲು ದ್ರೋಹಸ್ತವೂ, ಉದ್ದೇಶಿಸಿದ ದೂಷ್ಟವು ಸ್ವರೂಪ ಇರತಕ್ಕವರು. ಈ ಬಗ್ಗೆ ನೇತೃತ್ವದ ಗ್ರಂಥಗಳ ನಂತರ ಯುಕ್ತಿಕ್ಕೊಳ್ಳುವವರು.

೪ ಹಿಂದಿನ ವರ್ಷದಲ್ಲಿ ನಿರ್ದಿಷ್ಟ ಪಕ್ಷಕ್ಕೆ ಒಂದು ದಿವಸಗಳವರೆಗೆ ಪ್ರತಿಯಲ್ಲಿ ಹಾಜರು ಇದ್ದು, ಪ್ರತ್ಯೇಕ ಭಾಗದಲ್ಲಿ ಯ ಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿ ಇರುವ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಿಗೆ ಜ್ಞಾನವು ಸಿಗುವುದು. ಈ ನಿಯಮವು ಸಪ್ತಾಹಗಳ ನಿಯಮದ [illegible] ರೂಪಗಳ ಸ್ಥಾನ ಕಾರ್ಯನಿರ್ವಹಿಸಬಹುದು. ಅಲ್ಲಿಂದ ಮುಂದೆ ಪಟ್ಟಿನ ಮರ್ಯಾದೆಯು ಗೋತ್ರವೂ ಬೆಳೆಸುವರು.

೫ ಮೇಲಿನ ನಿಯಮದಂತೆ ಜ್ಞಾನವು ಹೊಂದುವದಕ್ಕೆ ತಕ್ಕವರಾಗಿಸತಕ್ಕ ಮಾತುಗಳು. ನಿಗಳನ್ನು ಸಹ ತಂಥ ದುಷ್ಟರ ಬಗ್ಗೆ ಬೇರೆ ದಿವಾಕರವೂ ದೆಪ್ಪದುವರು. ಆದರೆ ಕೇವಲ ಶಾಸ್ತ್ರದ ಬಗ್ಗೆ ಜ್ಞಾನವು ಹೊಂದಲಾಗದು.

ಟೀ॥ ಯಮಲರಹಿತವ್ಯಂಜನಂ ಯಕಾರಲ-
ಕಾರಂಗಳಿಂ ವಿರಹಿತಂಗಳಾದ ವ್ಯಂಜನಂ ವ್ಯಂಜನಂ-
ಗಳ್ ಪರಂ ಮುಂದಣಾಕ್ಷರಂ ಆಗಿ ಬರೆ ಸಕಾರಂ ಸ-
ತ್ರಂ ಇಳಿ ಇಳಿ ಅಲ್ಲ ಅವಕಾರಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿ ಬಹುಳ್ಗಂ
ಬಹುಳ್ಗವಾಗಿ ಚಿತ್ರಂ ಚಕಾರಮಪ್ಪುದು ಅರಿ ಎಡೆ
ಯೊಳ್ ಕೇಳಪಡೆಯಲ್ಲಿ ಚಿತ್ರಂ ಚಕಾರಮಪ್ಪುದಂತೆ
ಣೆ ಅದಲ್ಲದೆ ಅರಿ ಎಡೆಯೊಳ್ ಕೇಳದೆಯಲ್ಲಿ ಸ್ತ್ರೀ
ಸಂಖ್ಯಾವಾಚಿ ಆಗಿ ಆಗೆ ನಿಂತ ತಂತ್ಸ್ಥಾನಿ ಸ್ತ್ರೀ
ಛಕಾರಮಪ್ಪುದು ಬಹುಳ್ಗಮಂ ಬಹುಳಂ ಕ್ಷೇತ್ರಂಗಳಿ
ರದಲ್ಲದೆ ಸಕಾರಮಂ ಕಿರಿದೆಡೆಗಳಲ್ಲಿ ಚಕಾರ ಛಕಾ
ರಂಗಳಪ್ಪುವು॥ ಮುಟ್ಟಿ ಮುಟ್ಟಾಳ್ ಬಹುಜನ-
ರ್॥

ವೃ॥ ಯಕಾರಲಕಾರಂಗಳಿಂ ಕಳೆದ ವ್ಯ
ಜನಂಗಳಿಗೆ ಪರಮಾಗಿ ನಿಂದ ಸಕಾರಂ ಬಹುಳ್ಗದೆ ಯಂ
ಚಿತ್ರ ಪಿಕ್ಕಂ ಕೇಳದಿದೆ ಯೊಳ್ ತ್ರಮಣ್ಣಂ ಕಿಕಿ
ದಿಡಿ ಯೊಳ್ ಸ್ತ್ರಂ ಸ್ತ್ರೀ ಯೊಳ್ ಛತ್ರ ಮಚ್ಚಂ॥ ಟೀ-
ತ್ರಕ್ಕೆ ॥ ಮತ್ಸರಂ ಇತ್ಸರಂ॥ ಚಿತ್ರಕೆ॥ ಕ್ಷೀರಂಬು
ಠಿಗೆ ಹಾಂಜಾಳ್ ಮಾಂಟೆಗು ತಪ್ಪೋದರ್॥

॥ ಛತ್ರಕ್ಕೆ॥ ಇ ಛ್ಥಾಗಿಸಿರಂ ನಾಗಿಸಿ ಛ್ಥಾಗಂತಿ
ದಿನೆಣ್ಣಾಸಿರಂ ಬಾಡ್ವನೆಂ ಬುದರಂ ಕ್ಕೆಲವಳಾ-
ಕಲ್ಲದ ಕಣ್ಣೊಲಂ ಚಿತ್ರದಿ ಕಲ್ಪಳಿತಿ ಕೂಡಿದ॥ ಯ
ಲರಕುತಕ್ಕೆ॥ ಖಾಯ್ದು ಸೆ ಯೊಬಹ ಕ್ರಯ್ದು
ರಿತಿ ಬದ್ದೊವಿ ಕಪ್ಪೆಕಿ ತುಲ್ಲರಂ.

ಶಾಲಾಪತ್ರಿಕೆ.

ಪುಸ್ತಕ ೭ ಸಂಚಿಕೆ ೧

ಬೆಳಗಾಂವಿ, ಎಪ್ರೀಲ ೧೮೭೧

Natural Philosophy.

ಪದಾರ್ಥವಿಜ್ಞಾನವು.

೧೮ ಈ ಗ್ರಂಥದಲ್ಲಿ ಈ ಶಾಸ್ತ್ರದ ಗಾಳಿಯು ವಾಡಿಕೆ ಯಾಗಿ ಬೇಸಿಗೆಯ ತಿಂಗಳುಗಳಲ್ಲಿ ಬೀಸುತ್ತದೆ; ಪಾಸಿಫಿಕ ಮಹಾಸಾಗರದ ಉತ್ತರ ಭಾಗದಲ್ಲಿ ಸೆಕೆಯ ತಿಂಗಳುಗಳಲ್ಲಿ ಈ ಗಾಳಿಯು ಬೀಸುತ್ತದೆ. ಆದದರಿಂದ ಪ್ರತಿಋತುವಿನಲ್ಲಿ ಯುರೋಪ, ಅಮೇರಿಕಗಳ ಉತ್ತರ ಭಾಗಗಳಿಂದ ತಂಗಾಳಿಯು ಅಟಲಾಂಟಿಕ, ಪಾಸಿಫಿಕ ಮಹಾಸಾಗರಗಳಲ್ಲಿ ಬೀಸುವದು. ಆ ಕಾರಣ ಆ ಹವೆಯು ಅತಿಶಯ ಉಷ್ಣವಾಗಿಯೂ, ರೂಕ್ಷವಾಗಿಯೂ ಇರುತ್ತದೆ. ಆದರೆ ವಾಡಿಕೆ ಯಾಗಿ ಗಾಳಿಯು ಬೀಸುವದರಲ್ಲಿ ನಿಯಮವೇ ಇರುವದಿಲ್ಲವೆಂಬದು ಪ್ರಸಿದ್ಧವೇ.

ಅದು [illegible] ಬದಲಾಗುವದಕ್ಕೆ ಅನೇಕ ಕಾರಣಗಳು
ಟು. ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ಹವೆಯೊಳಗಿನ ವಿದ್ಯುತ್ತಿನ-
ಪ್ರವಾಹಗಳಿಂದ ಗಾಳಿಯು ದಿಕ್ಕು ಆಗಾಗ್ಗೆ ಬದಲಾಗುತ್ತದೆ.

೧೯ ಗಾಳಿಯ ಒತ್ತುವಿಕೆಯು ಅದರ ವೇಗದ ವರ್ಗದಂತೆ ಬದಲಾಗುತ್ತದೆ. ಹ್ಯಾಗಂದರೆ, ಒಂದು ಮಿನಿಟಿನಲ್ಲಿ ವೊಂದು ಯಾರ್ಡು ಪ್ರದೇಶವನ್ನು ದಾಟುವ ಗಾಳಿಯು ತನ್ನೆದುರಿಗೆ ಬಂದ ಪದಾರ್ಥದ ಮೇಲೆ ವೊಂದು ಔಂಶಿನಷ್ಟು ಭಾರವನ್ನು ಹಾಕುತ್ತಿದ್ದರೆ, ಒಂದು ಮಿನಿಟಿನಲ್ಲಿ ಯೆರಡು ಯಾರ್ಡು ದೂರಕ್ಕೆ ಹೋಗುವ ಗಾಳಿಯು ತನ್ನೆದುರಿಗೆ ಬಂದ ಪದಾರ್ಥದ ಮೇಲೆ ನಾಲ್ಕು ಔಂಶು ಭಾರವನ್ನು ಹಾಕುವದು.

೨೦ ಒಂದು ತಾಸಿಗೆ ೪೦ ಮೈಲು ದೂರ ಹೋಗುವ ಗಾಳಿಯ ಭಾರವು ಪ್ರತಿ ವೊಂದು ಚದರಾ ಫೂಟಿನಲ್ಲಿ ೮ ಪೌಂಡುಗಳಂತೆ (ಅವದ್ಯ್ರ[illegible]) ಇರುತ್ತದೆಂದು ಅನುಭವದಿಂದ ಸಿದ್ಧವಾಗಿದೆ. ಅದರಿಂದ [illegible] ಗಾಳಿಯಿಂದ [illegible] ಗಳು [illegible] ಹೋಗುವದು [illegible]

೨೧ [illegible]

ಚಿತ್ತೌಕ ಘೋಟಿನಲ್ಲಿ ಯಾವತು ಜಾನ್ಸುಗಳಷ್ಟು ಇರುತ್ತ ದೆಂದು ತಿಳಿದದೆ. ಅದಕ್ಕೆ ಮಳೆಗಾಳಿಯು ಬಾರದು ೪೫ ದಿನ ಗಳ ಹೊಂದು ಗಳವರೆಗೆ ಇರುವದು.

೨) ಆಕಸ್ಮಾತ್ತಾಗಿ ಬರುವ ಬಲದಿಂದ ಬೀಸುವ ಗಾಳಿ-ಯೇ ಬಿರುಗಾಳಿಯು. ಈ ಗಾಳಿಯು ಎಲ್ಲಿ, ಯಾವಾಗ, ಎಷ್ಟು ಹೊತ್ತು ಬೀಸುವದೋ ಅದರ ಬಗ್ಗೆ ಯೇನು ನಿಶ್ಚಯ-ವು ಇಲ್ಲ. ಆದಾಗ್ಯೂ ಇದು ಆವಾದಿಕ ಯಾನಿ ಸ್ವಲ್ಪಕಾಲ ಮಾತ್ರ ಬೀಸುವದು.

೩ ಬಲವಾದ ಗಾಳಿಯು ಬೀಸುತ್ತಿದ್ದು, ಅದರ ಸಂಗಡ ಸಿಡಿಲು, ಬಿರುಮಳೆಯು, ಆನೆಕಲ್ಲುಗಳು, ಬಹಳ ಬೀಳುತ್ತಿದ್ದರೆ, ಅದಕ್ಕೆ ಮಳೆಗಾಳಿ ಎಂದೆನ್ನುವರು.

೪ ಒಂದೇ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಎರಡು ಬೇರೆ ಬೇರೆ ದಿಕ್ಕು-ಗಳಿಂದ ಗಾಳಿಗಳು ಒಂದಕ್ಕೊಂದು ಎದುರಾಗಿ ಬಂದು-ಕೂಡಿದರೆ, ಅವುಗಳಿಂದ ತಿರುಗಣಿಯಂತೆ ಚಕ್ರಾಕಾರವಾದ ಗಾಳಿಯು ಹುಟ್ಟುತ್ತದೆ, ಅದೇ ಸುಟ್ಟರಗಾಳಿಯು. ಸುಟ್ಟರಗಾಳಿಯು ಒಮ್ಮೊಮ್ಮೆ ಒಂದೇ ಸ್ಥಳದಲ್ಲಿ ಬೀ-ಸುತ್ತದೆ. ಒಮ್ಮೊಮ್ಮೆ ಹಾಗೆ ತಿರುಗುತ್ತ ಬೇರೊಂದು ದಿಕ್ಕಿ-ಗೆ ಹೋಗುತ್ತದೆ. ಎರಡು ಗಾಳಿಗಳು ತೀರ ಸಮಾನವೇ

ಗ ವುಚ್ಛವುಗಳಾಗಿ, ವೊಂದಕ್ಕೊಂದು ಕೇವಲ ವಿರುದ್ಧ-
ದಿಕ್ಕಿನಿಂದ ಬಂದರೆ, ಅವುಗಳಿಂದವುಟ್ಟುವ ಸುಟ್ಟರಗಾಳಿ
ಯು ವೊಂದೇಸ್ಥಳದಲ್ಲಿ ನಿಲ್ಲುವದು. ಆದರೆ ಆ ಗಾಳಿಗಳು-
ಭಿನ್ನಭಿನ್ನಕೇಗವುಚ್ಛವುಗಳಾಗಿದ್ದರೆ, ಇಲ್ಲವೆ ಅವು
ಳ್ಳು ದಾರೆಯಾಗಿ ಬಂದು ವೊಂದಕ್ಕೊಂದು ತಗಲಿದರೆ, ಅ
ವುಗಳಿಂದವುಂಟಾಗುವ ಸುಟ್ಟರಗಾಳಿಯು, ಬೇರೊಂ
ದಿಕ್ಕಿಗೆ ಗಮಿಸುವದು.

೨೫ ಮೋಡಗಳವರ್ಗಗಳು — ಮೋಡಗಳು-
೭ ವರ್ಗಗಳಾಗಿ ವಿಭಾಗಿಸಲ್ಪಟ್ಟಿವೆ. ಹ್ಯಾಗಂದರೆ, ೧ ಪಂ
ತಲ ಮೇಘ, ಕೂದಲಿನಂತೆ ಗೆರೆಗೆರೆಯಾಗಿ ಕಾಣು
ವ ಮೋಡವು; ೨ ಶಂಕು ಮೇಘ, ಶಂಕುವಿನಂತೆ-
ಕಾಣುವ ಮೋಡವು. ೩ ಪ್ರಸ್ತರ ಮೇಘ ಅಂದರೆ ಒ-
ಪದಿ ಬಹಳ ವಿಸ್ತಾರವಾಗಿ ಹಬ್ಬಿದ ಮೋಡವು; ೪ ನ-
ತುಲಮೇಘ, ಅಲ್ಲಲ್ಲಿಗೆ ತುಂಡುತುಂಡಾಗಿ, ಪತು
ಲಾಕಾರವಾಗಿ ಕಾಣಿಸುವ ಮೋಡವು; ೫ ತರಂಗಮೋ
ತ್ತರೆಯಂತೆ ತಗ್ಗು ದಿಣ್ಣೆಯಾಗಿ ಕಾಣಿಸುವ ಮೋಡ
೬ ಶಂಕುತರಂಗಮೇಘ, ೨ನೇ ೫ನೇ, ವರ್ಗಗಳ ಮೇ
ಘಗಳು ಕೂಡಿದ್ದರೆ, ಈ ಹೆಸರು ಬರುವದು. ೭ ಶಂಕ

ಕುಂತಲಮೇಘ, ಯಾರದನ್ನೇ ಪರ್ವದ ಮೋಡಗಳು ಕೂರ-
ಬನಂತೆ ತೆಳ್ಳಗಾಗಿಕಟ್ಟಿ, ಮಳೆಯನ್ನು ಸೂಚಿಸುತ್ತಿದ್ದರೆ, ಈ
ಶ್ವೇನಿರು ಬರುವದು.

೨೯ ಬಹು ಎತ್ತರವಾಗಿ ಕವೆಯು ಪರ್ವತ ಮೇಘ ಇಂದವೇ
ಮಳೆ ಬೀಳುವದು. ಶಂಕು ಮೇಘವು ಸ್ಥಿರವಾಗಿ ನಿಂತಿತೆಂದ
ರೆ, ಅದರ ಮೇಲೆ ಕುಂತಲ ಮೇಘವಾಗಲಿ ತರಂಗ ಮೇಘ
ವಾಗಲಿ ಬರಲಾಗಿ, ಅವೆರಡೂ ಕೂಡಿ ಶಂಕು ತರಂಗ ರೂಪ-
ವನ್ನು ಹೊಂದುತ್ತವೆ. ಈ ಮೇಘವು ಮೊದಲು ಕಪ್ಪಾಗಿ-
ದ್ದು, ಕಡೆಯಲ್ಲಿ ಬಿಳಿ ಬಣ್ಣವಾಗುವದು. ಮಳೆ ಬೀಳ್ವ
ಬಾಗ, ಕುಂತಲ ಮೇಘಗಳು ಶಂಕು ಮೇಘಗಳ ಮೇಲೆ
ತೇಲಾಡುತ್ತಿರುತ್ತವೆ, ಶಂಕು ಕುಂತಲ ಮೇಘಗಳು ಮೇ
ಲಕ್ಕೆ ಏರಿ ಬೀಳಿ ಯಾಗುತ್ತವೆ.

೩೦ ಕುಂತಲ ಮೇಘವು ಯಾವಾಗಲೂ ಎಲ್ಲ-
ಕ್ಕೂ ಮೇಲೆ ಇರುತ್ತದೆ. ಭೂಮಿಯಿಂದ ಇದರ ಎ-
ತ್ತರವು ಎರಡರಿಂದ ಏಳು ಮೈಲುಗಳವರೆಗೆ ಇರುವದು; ಇದು
ಮಳೆ ಸಾಲ್ಗೆ ಸ್ವಾಭಾವಿಕವಾಗಿರುತ್ತದೆ. ಶಂಕುಮೇಘವು-
ಹದಕ್ಕೆ ತಕ್ಕ ಕಿಳಿಗಿದ್ದು, ನಿಬಿಡವಾಗಿರುವದು. ಶಂಕುತರಂ
ಗ ಮೇಘವು ಬಹಳವಾಗಿಯೂ, ಹೊಂದಿನವಾಗಿ-

ಯಾಗಿರುವದು; ಅದಕೆ ಪೊಂಜೊಂದು ಪೇಳ್ದಿಱ-
ಡುತ್ತುಂಟುತ್ತುಂಡಾಗಿ, ಸಿಕ್ಕಾಗಿಬೆನದುಂಟು. ವೇಷ
ಗಳು ಪೊಂದೊಂದು ವೇಳ್ದ ಗಂಟ್ರುಬು ಉದ್ದ ಹಾಗಿಯಾ
ಪ್ರುಲು ಹಗಲಹಾಗಿ ಯಾಗಿರುವವು. ಓಂದಂದೊಂ
ದ್ದು ಪ್ರಿಲ್ಪು ಕೂರವಾಗಿ ತೂದಿದನೀಡಿನ ಸೂಕ್ಷ್ಮರಗಳಿಂದ
ಪೋಷಿಸಲ್ಪಟ್ಟಂಥಾ ಸಾತ್ರವಿ.

Shabdamanidarpan.

ಶಬರಶಂಕರವಿಳಾಸದೊಳಗಿನ ಪದ್ಯಗಳು:-

॥ಮತ್ತೇಭವಿಕ್ರೀಡಿತವೃತ್ತ॥

ಶಿವನಿಂ ದಿವ್ಯಶರಾಸ್ತ್ರಮಂ ಪಡೆಯುತೇಳ್ತಂದಂ
ಪಾರ್ಥನಂ ಮುದದಿಂ।
ತ್ರಿವಿಧಂತನಗುಳ್ಳ ನವರಸರಮುಂದೇವೇಳ್ವನೊಂದೆಂ
ದು ತೋ॥
ಶರಸ್ತ್ರೋತಿಕ್ಟಂಕದಿಶಾಕಗ್ಗಂಬಪನಿತಂ ನಾನಿಸ್ತ
ಶಸ್ತ್ರಮಂ।
ಕವನೋದ್ವೇಂದವನಲ್ಲತೋರುಪಕ್ಷ ...

ಸುಗ್ರಾಂಬಕಂ॥೧೮

ಶಬ್ದಾರ್ಥ :- ಶಿವನಿಂ = ಶಿವನಿಂದ | ದಿವ್ಯ = ಉತ್ಕೃಷ್ಟವಾದ (ದೇವತಾಸಂಬಂಧವಾದ) | ಶರಾಸ್ತ್ರಮಂ = ಅಸ್ತ್ರನಿಹಿತವಾದ ಬಾಣವನ್ನು | ಪಡೆಯಲ್ = ಸಂಪಾದಿಸುವದಕ್ಕೆ | ಪೆರ್ಱಂದು = ಬಂದು | ಅಂದು = ಆಹೊತ್ತು | ಪಾರ್ಥಂ | ಮಹೋತ್ಸವದಿಂದಂ | ತನಗೆ | ಉಚ್ಛ = ಉಂಟಾದ | ನಿರ್ಭರಮಂ | ಪೇಳ್ವೆ | ನೋಡೆಂದು | ತೋರ್ಪ ವೊಲ್ = ತೋರಿಸುವವನಂತೆ | ಎತ್ತಂ = ಎತ್ತಿದನು | ಕರದಿಂ | ಅಕ್ಷಯಂ = ಆ ಬಾಣದ ಕಟ್ಟನ್ನು | ಅನಿತಂ = ಅಷ್ಟನ್ನು | ಅದು | ಅಸ್ತ್ರಮಂ = ಮಂತ್ರಯುಕ್ತವಾದ ಬಾಣವನ್ನು | ತನೆ = ತನ್ನನ್ನು | ನೋಡೆಂದು | ಶಿವಂ = ಶಿವನು | ಅರ್ಚಿಸಿ | ತೋರಿಸುವವನಂತೆ | ಅದಂ ಕೈಯೊಳಿಟ್ಟು | ಎತ್ತಂ = ಎತ್ತಿದನು | ಉಗ್ರಾಂಬಕಂ = ಅಗ್ನಿನೇತ್ರವುಳ್ಳಶಿವನು॥

ತಾತ್ಪರ್ಯಾರ್ಥ :-

ಅರ್ಜುನನು ಶಿವನಿಂದ ದಿವ್ಯವಾದ ಬಾಣವನ್ನು ಪಡೆಯಲು ಬಂದಿರುವಾಗ, ಆಹೊತ್ತು ಶಸ್ತ್ರವುಳ್ಳ [illegible] ಬಾಣವನ್ನು ಶಿವನು [illegible] [illegible] ತೋರಿಸುವಂತೆ ಎತ್ತಿದನು

ಅನ್ನವ ಹಾಗೆ ಶಿವನು ಬಾಣನನ್ನು ಎಚ್ಚರಿಸಿದನು.

ವಚನ॥ ಅಂತೆಚ್ಚ ಪುಳಿಂದಮದಾಂತಕನ ಬಿಲ್ಗಿಂನಣಕ್ಕೆ ಬೆರಗುವಟ್ಟಂ॥

ಶಬ್ದಾರ್ಥ:- ಅಂತು = ಆ ಮೇರೆಗೆ। ಎಚ್ಚ = ಬಾಣಗಳನ್ನು ಎಸೆದ। ಪುಳಿಂದಮದಾಂತಕನ = ಶಬರಶಂಕರನ। ಬಿಲ್ಗಿನ್ನಣಕ್ಕೆ = ಧನುರ್ವಿದ್ಯದ ಜಾಣತನಕ್ಕೆ। ಬೆರಗುವಟ್ಟಂ = ಬೆರಗಾದನು॥ ತಾತ್ಪರ್ಯಾರ್ಥ:- ಈ ಮೇರೆಗೆ ಬಾಣವನ್ನು ಎಸೆದ ಶಬರಶಂಕರನ ಬಿಲ್ಲಿನ ಜಾಣತನಕ್ಕೆ ಬೆರಗಾದನು॥

॥ ಚಂಪಕಮಾಲಾವೃತ್ತ॥

ನರಸುರದಾನವಾದಿಗಳೊಳೆನ್ನ ಶರಾಹತಿಗೊತ್ತಿ ನಿಲ್ವರಿ
ಲ್ಲರಿದರದಾವನುಂ ಗಡ ವಿದಿ ಬಿಲ್ಲೊಳೆನ್ನೆ ನಿಂದಿರ್ದ ಕಾತರಳ್ನೀ॥
ನುರುತರಸಾಹಸಾಂಕನೆನಿಪ್ಪೆನಿಸಗಾರ್ಜರಿಪವೀರ-
ಳ್ಳಹೋ।
ನಿರಿಸಿದೆ ನಿಲ್ವುದಿನ್ನೆಮೆ ಸುತಂಬೊಗಳ್ವ ತನನೋ
ಲ್ಗಧಿಙ್ನಣಂ॥ ೧೯೫

ಶಬ್ದಾರ್ಥ:- ನರ = ಮನುಷ್ಯ। ಸುರ = ದೇವತೆ। ದಾನವ = ದೈತ್ಯ। ಆದಿಗಳೊಳ್ = ಮುಂತಾದವರಲ್ಲಿ। ಎನ್ನ = ನನ್ನ। ಶರಾಹತಿಗೆ = ಬಾಣದ ಹೊಡೆತಕ್ಕೆ। ಒತ್ತಿ = ಇ

ದುರಾನಿ । ನಿಲ್ವರ್ = ನಿಲ್ಲುವವರು । ಇಲ್ಲ । ಅರಿದು ಅರಿದು:

ಆಶ್ಚರ್ಯ ಆಶ್ಚರ್ಯ । ಅರ್ಮೆ = ಸಾಮರ್ಥ್ಯವು । ಕುಂದದೆ =

ಕುಂದದೆ (ಕಡಿಮೆಯಾಗದೆ) ಇದಿರೊಳ್ = ಇದಿರಿನಲ್ಲಿ।

ನಿಲೆ = ಬನ್ನಾನಿ । ನಿಂದೆ = ನಿಂತುಕೊಂಡು । ಕಿರಾತರ್ಕಳ್ = ಬೇ

ಡರಲ್ಲಿ । ನೀನು । ಉರುತರ = ಶ್ರೇಷ್ಠವಾದ । ಸಾಹಸಾಂಕಂ

ಸಮರ್ಥನು । ಎನಿಪೆ = ಎನಿಸುವಿ । ನಿನಗೆ । ಆರ್ = ಯಾ

ರು । ಸರಿವರ್ಕಳ್ = ಸರಿಬರುವರು! । ಅಳ್ಕದೆ = ಅಂಜ

ದೆ । ಓಸರಿಸದೆ = ಓರೆಯಾಗದೆ । ನಿಲ್ವುದು = ನಿಲ್ಲು । ಇ

ನ್ನಂ = ಇನ್ನು । ಎನುತಂ = ಎನ್ನುತ್ತ । ಪೊಗಳ್ದು = ಹೊಗಳಿ

। ಆತನಂ = ಆತನನ್ನು । ಮೆಚ್ಚಿ = ಮೆಚ್ಚಿ । ಫಲ್ಗುಣಂ =

ಅರ್ಜುನನು ॥

ತಾತ್ಪರ್ಯಾರ್ಥ.

ಎಲೈ, ದೈತ್ಯನೇ, ಮನುಷ್ಯ, ದೇವತೆ, ರಾಕ್ಷಸ-
ಮುಂತಾದವರಲ್ಲಿ ನನ್ನ ಬಾಣದ ಹೊಡೆತಕ್ಕೆ ಇದಿರಾ-
ಗಿ ನಿಲ್ಲುವವರ್‍ಯಾರೂ ಇಲ್ಲ; ನೀನು ತ್ರಾಣಗುಂದದೆ ಬನ್ನಾ
ನಿ ನಿಂತೆ, ನಿನಗೆ ಸರಿಯಾರು? ಬೇಡರೊಳಗೆ ನೀನು-
ಅತಿ ಸಮರ್ಥನೆನಿಸುವಿ; ನನ್ನ ಮೇಲೆ ನೀನು ಅಂಜ
ದೆಯೂ ಓರೆಯಾಗದೆಯೂ ನಿಲ್ಲು ಕಂಡ್ಯಾ ಎಂದು

ಪಾಶುಪತಾಸ್ತ್ರ ಅರ್ಜುನನು ಕೊಂಡುದು||

ಕಂದ || ಝಗಝಗಿಸುವ ಮೂಡಿಗೆಯಂ|
ತೆಗೆದಂ ದಿವ್ಯಾಸ್ತ್ರವೃಂದಮಂ ಮಂತ್ರಿಸುತಂ||
ಮಗುಳ್ದಿಟ್ಟನಾರ್ಮುಗಿಲ್ವಿ|
ಷೋರಗಧರನಂ ಪಟುವಿಕ್ರಮಂ ಪಾಂಡುಸುತಂ||೨೦||

ಶಬ್ದಾರ್ಥ— ಝಗಝಗಿಸುವ = ಪ್ರಕಾಶಿಸುವ | ಮೂಡಿಗೆಯಂ = ಬತ್ತಳಿಕೆಯಿಂದ | ತೆಗೆದಂ = ತೆಗೆದನು | ದಿವ್ಯಾಸ್ತ್ರವೃಂದಮಂ = ದಿವ್ಯವಾದ ಬಾಣಗಳ ಸಮೂಹವನ್ನು | ಮಂತ್ರಿಸುತಂ = ಮಂತ್ರಿಸುತ್ತ | ಮಗುಳ್ದು = ಮತ್ತೆ | ಇಟ್ಟ ಎಚ್ಚಿದನು | ಆರ್ಮುಗಿಲ್ = ದಿಂಟಕ್ರಮುವು | ಮಿಗೆ = ಜಟ್ಟಾಕಲಾನಿ | ವಿಷೋರಗಧರನಂ = ವಿಷೋರಗಗಳನ್ನು ಧರಿಸಿದ ಶಿವನನ್ನು | ಪಟು = ತೀಕ್ಷ್ಣವಾದ | ವಿಕ್ರಮಂ = ಸಮರ್ಥನಾದ | ಪಾಂಡುಸುತಂ = ಪಾಂಡುರಾಜನ ಮಗನಾದ ಅರ್ಜುನನು |

ತಾತ್ಪರ್ಯಾರ್ಥ.

ಹೊಳೆಯುವಂಥ ಬತ್ತಳಿಕೆಯೊಳಗಿಂದ ದಿವ್ಯ ಬಾಣಗಳನ್ನು ತೆಗೆದು ಮಂತ್ರಿಸುತ್ತ ಬಹುಕೋಪದಿಂದ ಪುನಃ ಶಿವನನ್ನು ಎಚ್ಚನು.

॥ ಮಹಾಸ್ರಗ್ಧರವೃತ್ತ ॥

ಏನಿತಂ ಪಾರ್ಥನೆಚ್ಚನಸ್ತ್ರವ್ರಿಶರನಿಕರಮನಭಿಮಂತ್ರಾನ್ವಿತಂ

ಗೈದು ಕೋಪಿಗಂ।

ದನಿತಂ ಕಾಲಾಂತಕಂ ನುಂಗಿದನನಿಪನಿದಿಂದಂತದಂ

ಕಂಡು ಸೋತ॥

ಶಕ್ತಿನಿಯುಕ್ತಂ ವ್ಯಾಧನಲ್ಲಾವನೊ ತಿಳಿದಪೆನೆಂಬೀ

ವಿಚಾರಕ್ಕೆ ಸಿಕ್ಕಾ।

ದನೆ ಪಾರ್ಥಂ ಕ್ಷಾತ್ರದುಸ್ತ್ರಾಮನಿಮದನಿದಂಗಕ್ಕಮೆನ್ನ

ದ್ರಿವೇಶಂ॥ –೧॥

ಶಬ್ದಾರ್ಥ— ಏನಿತಂ = ಎಷ್ಟು (ಬಾಣ) ಗಳನ್ನು। ಪಾರ್ಥಂ = ಪಾರ್ಥನು (ಅರ್ಜುನನು) ಎಚ್ಚಂ = ಎಚೆದನು। ಅಸ್ತ್ರವ್ರಿ ಶರಮಂ = ಬಾಣಗಳ ಸಮೂಹವನ್ನು। ಅಭಿಮಂತ್ರಾನ್ವಿತಂಗೈದು = ಮಂತ್ರಿಸಿ। ಕೋಪಿಷ್ಠಂಗ = ಪ್ರೀತಿಯಿಂದ- ಅನಿತಂ = ಅಷ್ಟು ಬಾಣಗಳನ್ನು। ಕಾಲಾಂತಕಂ = ಯಮನಿಗೆ ಮೃತ್ಯುವಾದ ಶಿವನು। ನುಂಗಿದಂ। ಅನಿಪನಿದಿಂ ಶೀಘ್ರದಿಂದ। ಅಂತು = ಆ ಪ್ರಕಾರ। ಅದಂ = ಅದನ್ನು ಕಂಡು। ಇಚ್ಛಾಶಕ್ತಿನಿಯುಕ್ತಂ = ಇಚ್ಛಾಶಕ್ತಿಯುಕ್ತವನು। ವ್ಯಾಧನು = ಬೇಡನು। ಅಲ್ಲ। ಆವನೋ = ಯಾ-

ವನೋ । ತ್ವಯ್ಯದತ್ತಂ = ತನ್ನ ಕೊಟ್ಟವನು । ಎಂಬ । ಈ ವಿಚಾರಕ್ಕೆ । ಹಿತ್ವಾದತ್ತೇ ? = ತ್ಯಾಗವಾದದ್ದೇ ? (ಬಿಟ್ಟ ಸಾದನೇ ? ಇತ್ಥಂ ಬಭೂವ । ಪಾರ್ಥೇನ । ಕ್ಷಾತ್ರ = ಕ್ಷತ್ರಿಯರ ಸಂಬಂಧವಾದ । ದುರ್ಮಾನಂ = ಕೆಟ್ಟ ಅಭಿಮಾನವು । ಅಧಿಸಿದಂ ಗೆ = ಹೊತ್ತಿಸಿದವನಿಗೆ । ಅಸ್ತು ಮೇ ? = ಆಗುವದೇ ? ವಿವೇಕಂ ॥

ತಾತ್ಪರ್ಯಾರ್ಥ.

ತಾನು ಮಂತ್ರಿಸಿ ಎಷ್ಟು ಬಾಣಗಳನ್ನು ಎಸೆದನೋ ಅಷ್ಟು ಬಾಣಗಳನ್ನು ಶಿವನು ಪ್ರೀತಿಯಿಂದ ತೆಗೆದು ನುಂಗಿದನು. ಹೀಗಾದದ್ದನ್ನು ಕಂಡು, ಇಂಥ ಶಕ್ತಿಯುಳ್ಳವನು ಇದನಲ್ಲ, ಯಾವನಿದ್ದಾನೋ, ಇವನನ್ನು ಗೆಲ್ಲುವೆನೆಂಬ ವಿಚಾರಕ್ಕೆ ಅರ್ಜುನನು ಮನಸು ಕೊಟ್ಟನೇ ? ಕೊಡಲಿಲ್ಲ. ಕ್ಷತ್ರಿಯರ ಕೆಟ್ಟ ಅಭಿಮಾನವು ಹುಟ್ಟಿದವನಿಗೆ ವಿವೇಕವು ಒದಗುವದೇ ? ಒದಗಲಿಕ್ಕಿಲ್ಲೆಂಬುದು—

Universal History
Nota Bene

ಲಕ್ಷ್ಯಪೂರ್ವಕವಾಗಿ ಓದತಕ್ಕ ಸೂಚನೆ-

ಭೂವರ್ಣನೆಯೂ, ಇತಿಹಾಸವೂ ಇವೆರಡೂ ನಿಜಯಾಗಿ ಈ ಮುದ್ರಿತ ದೊಡ್ಡನ ಪಾಠಗಳ ಮುಖ್ಯ ವಿಷಯವಾಗಿರುತ್ತವೆ. ಯಾಕಂದರೆ ಈ ಪಾಠಗಳು ಅತಿ ಸಂಕ್ಷೇಪದಿಂದ ಬರೆಯಲ್ಪಟ್ಟ ಕಾರಣ ಇವುಗಳಲ್ಲಿ ಬೇರೆ ಬೇರೆ ದೇಶ[illegible]ಸಂಬಂಧಗಳೇ ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ವರ್ಣಿಸಲ್ಪಟ್ಟವೆ; ಅವರವರ ಸ್ಥಿತಿ, ನಡೆನಡಾವಳಿ ಮುಂತಾದವುಗಳ ಪ್ರಸ್ತಾಪವು ಬಹು ಕಡಿಮೆ. ಆದದರಿಂದ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಪಾಠಕ್ಕೆ ತಾಗಿರುವ ನಕಾಶೆಯನ್ನು ಪೂರ್ಣವಾಗಿ ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳಬೇಕು; ಸುಮ್ಮನೆ ಪಾಠಗಳನ್ನು ಓದುತ್ತ ಹೋಗುವವರಿಗೆ ಹಾಗೆ ಓದುವದರಿಂದ ಬಹು ಸ್ವಲ್ಪ ಮಾತ್ರ ಲಾಭವಾಗುವದು. ಮನುಷ್ಯಜಾತಿಯ ಬೇರೆ ಬೇರೆ ಕುಲಗಳು ಮೂಲಸ್ಥಾನದಿಂದ ತೆರಳಿದ ಸಂಗತಿಗಳೂ, ವಿರಸ್ಥಳದಲ್ಲಿ ನೆಲೆಗೊಂಡ ಸಂಗತಿಗಳೂ ನಕಾಶೆಗಳಿಂದ ಅತಿ ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗಿಯೂ, ಪ್ರತ್ಯಕ್ಷ ನೋಡಿದಂತೆಯೂ ತಿ

ಳಿಯುತ್ತವೆಂಬದನ್ನು ಓದುವವರು ನೆನಪಿನಲ್ಲಿಡತಕ್ಕದ್ದು.

ದೇಶಾಚಾರಕ್ಕೂ, ಭಾಷೆಗೂ, ಧರ್ಮಕ್ಕೂ ಅತಿನಿಕಟವಾದ ಸಂಬಂಧವಿರುತ್ತದೆ. ಆದದರಿಂದ ಇತಿಹಾಸವು ಭೂವರ್ಣನೆಯದೊಂದು ನಕಾಶೆಯೇ ಯೆಂದು ತಿಳಿದು ಅದನ್ನು ಕಲಿತರೆ, ಅದರಿಂದ ಬೇರೆ ಬೇರೆ ದೇಶಗಳ ಸ್ಥಿತಿರೀತಿ ಮುಂತಾದವುಗಳನ್ನೂ, ಭಾಷೆಗಳನ್ನು ಅರಿತುಕೊಳ್ಳುವದಕ್ಕೆ ಮಾರ್ಗ ದೊರೆಯುವದು.

ಭೂಮಿಯ ಸಂಕ್ಷಿಪ್ತ ಇತಿಹಾಸವು-

ಹಿಂದುದೇಶದೊಳಗಿನ ಶಾಸ್ತ್ರಜನರಿಗಾಗಿ.

೧ನೇ ಪಾಠ

ಇತಿಹಾಸ ಕಲಿಯುವದರಿಂದ ನಮಗಿಷ್ಟು ಮನುಷ್ಯಜಾತಿಯ ಜ್ಞಾನವನ್ನು ನಾವು ಬೆಳಸುತ್ತೇವೆ. ಈಗ ನಮ್ಮ ಮನಸ್ಸಿನಲ್ಲಿ ಬರುವ ವಿಚಾರಗಳೇ ಪೂರ್ವಕಾಲದ ಜನರ ಮನಸ್ಸಿನಲ್ಲಿ ಬರುತ್ತಿದ್ದವೆಂತಲೂ, ಅವರು ಅವುಗಳನ್ನು ಅನುಸರಿಸಿ ನಡೆಯುತ್ತಿದ್ದರೆಂತಲೂ, ತಿದ್ದುತ್ತಿದ್ದರೆಂ

ತಲೂ ಇತಿಹಾಸದಿಂದ ನಮಗೆ ತಿಳಿಯುತ್ತದೆ. ಹಿಂದಿನ
ವರ ಅನುಭವಗಳನ್ನು ಓದಿ ನಾವು ನಿರ್ಧರಿಸುತ್ತೇವೆ.
ಅದರಿಂದಲೂ ಬಾಳುವ ಜ್ಞಾನವನ್ನು ನಾವು ಪಡೆಯಬೇಕೆಂದು
ಪ್ರಯೋಗಿಸಿದರೆ, ಹಿಂದಿನವರು ನಮಗೆ ಮಾಡಿತ್ತದ
ಪ್ರಗತಿ ಯೋಗದ ನಿಂಗತಿಗಳು ಮುಂದೆ ಹಾಗೆ ಯೋ-
ಗುವುದಿಲ್ಲ. ಪ್ರಾಚೀನ ಪರಂಪರೆಗಳಲ್ಲಿಯೂ, ವಿ
ಚಾರ ಮಾಡುವ ಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿಯೂ ನಮಗಿಂತ ಹೆಚ್ಚು
ಬೇರೆ ರೀತಿ ಇದ್ದ ಜನರು ನಮಗಿಂತ ಹೆಚ್ಚು ಮುಂದಿರು
ಅನುಭವ ಹೆಚ್ಚು ಇದ್ದವರು ಇದ್ದರೆಂದು ನಮಗೆ ಅಜ್ಞಾನ
ದ ನಿರ್ಣಯದಿಂದ ತಿಳಿಯುತ್ತದೆ. ಅದರಿಂದ ಭೂತ
ಕಾಲದಲ್ಲಿಯೂ, ವರ್ತಮಾನ ಕಾಲದಲ್ಲಿಯೂ ಮನುಷ್ಯ
ರಿಂದ ಮಾಡಲ್ಪಟ್ಟ ಕೃತ್ಯಗಳು ಅತಿ ವಿಸ್ತಾರವಾದವಾಗಿ
ನಮ್ಮ ಕಣ್ಣಿಗೆ ಕಾಣಿಸುತ್ತವೆ. ಹೀಗೆ ಇತಿಹಾಸ ನಮಗೆ ಬಹಳ
ಉಪಯೋಗವು. ಒಂದು ಹಳ್ಳಿಯ ಊರಲ್ಲಿ ಹುಟ್ಟಿ ಬೆಳೆದ
ಮನುಷ್ಯನು ದೂರ ದೇಶದಿಂದ ಬಂದು ನಿಂತ ಪರ
ಚಕ್ರ ಬಹು ದೂರ ಹೋಗುವಂಥಾ ದೊಂದು ಹೊಸ ಸಂ-
ಸ್ಥಾನಗಳಲ್ಲಿ, ದೊಡ್ಡ ಮಾರ್ಗವನ್ನಾಗಲಿ ತನ್ನ ಹಳ್ಳಿಯಲ್ಲಿ ನೋಡ
ಬಹುದು. ಅವನು ತನ್ನ ಊರಿನಿಂದ ಹೊರಟು ಮಾ-

ಗಿರುವ ಪ್ರದೇಶಗಳನ್ನೆಲ್ಲಾ ಮರೆಮಾಡುವಂಥ ದೊಡ್ಡ ಅ
ಡವಿಯನ್ನಾಗಲಿ, ಬೆಟ್ಟದ ಸಾಲುಗಳನ್ನಾಗಲಿ ತನ್ನ ಊರಿ
ನ ಸುತ್ತು ಮುತ್ತು ನೋಡಬಹುದು. ಆ ಮನುಷ್ಯನು
ಸಮೀಪದಲ್ಲಿ ಯಾವದಿದ್ದರೆ, ಎಲ್ಲಕ್ಕೂ ಎತ್ತರವಾದ
ಗುಡ್ಡವನ್ನು ಹತ್ತಿ, ಅದರ ಆಚೆಯಲ್ಲಿರುವ ಸೀಮೆ-
ಗಳನ್ನು ನೋಡುವದಕ್ಕೋಸ್ಕರವಾಗಿ ಅದರ ಮೇಲೆ ಏ
ರುವನು. ಅಲ್ಲಿಯೇರಿದ ನಂತರ ಸುತ್ತುಮುತ್ತಲೂ
ವಿಸ್ತಾರವಾಗಿ ವಿಸರಿಸಿದ ಬೈಲಿನಲ್ಲಿರುವ ಅನೇಕ ಗ್ರಾಮ
ಗಳೊಳಗಿನದೇ ತನ್ನದೊಂದು ಗ್ರಾಮವೆಂದು ಅವನಿಗೆ-
ತಿಳಿಯುವದು. ಇದಲ್ಲದೆ ತನ್ನ ಹಳ್ಳಿಯಿರುವ ಪ್ರದೇಶ
ಕ್ಕೆ, ಬೇರೆ ಹಳ್ಳಿಗಳಿರುವ ಪ್ರದೇಶಗಳಿಗೂ ನಡುವೆ ತನ್ನ
ಊರಿನ ಸುತ್ತಲಿರುವ ಗುಡ್ಡಗಳು ಅಡ್ಡಾಗಿರುತ್ತವೆಂದು-
ಅವನಿಗೆ ತಿಳಿಯುವದು. ಅವನು ತನ್ನ ಊರಿನಿಂದ
ಹೋಗುವ ಮಾರ್ಗವಾಗಲಿ, ಹೊಳೆಯಾಗಲಿ ಬೇರೆ
ಅನೇಕ ದೊಡ್ಡ ಗ್ರಾಮಗಳ ನೆರೆಯಲ್ಲಿ ಹಾಯ್ದು ಹೋ-
ಗುತ್ತವೆಂತಲೂ, ಆ ಹೊಳೆಯ ಮುಖದಲ್ಲಿ ದೊಡ್ಡ
ದೊಂದು ಪಟ್ಟಣವುಂಟೆಂತಲೂ, ಅದರಾಚೆಯಲ್ಲಿ-
ರುವ ಸಮುದ್ರದಲ್ಲಿ ಪರದೇಶಗಳಿಂದ ಬರುವ ವರ್ತಕ-

ವೇಗಗಳಿಷ್ಟೋ ಘ್ರಂ ಚಿಂತಲೂ ನೋಡುವನು. ಆಗ
ಷ್ಟದ ಕೊನೆಯಿಂದ ಆ ಮನುಷ್ಯನಿಗೆ ಸುಮಾರು ೨೦
ಮೈಲುಗಳವರೆಗೆ ವಿಸ್ತರಿಸಿರುವ ದೇಶವೆಲ್ಲವೂ
ಚಿತ್ರವಿಚಿತ್ರವಾದ ನಕಾಶದಂತೆ ತೋರಬಹುದು
ಆದರೆ, ಆ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಆವನ ಕಣ್ಣಿಯೊಳಗೆ ಅಪೇ-
ಇಪ್ಪತ್ತು ಮೈಲುಗಳದೊಂದು ನಕಾಶೆ ಇದ್ದರೆ, ಅದರ
ಲ್ಲಿ ಬರೆದ ಸಂಗತಿಗಳನ್ನು ಆನು ಪ್ರತ್ಯಕ್ಷವಾಗಿ ನೋ
ಡುವ ಸಂಗತಿಗಳಿಗೆ ಬೇರೆ ಬೇರೆಯಾಗಿ ಹೋಲಿಸಿ
ನೋಡುವನು. ಅವನ ಕಣ್ಣಿಗೆ ಸಮುದ್ರವು ನೀಲ-
ವರ್ಣದ ಬಟ್ಟೆಯಂತೆ ಕಾಣಿಸುತ್ತಿರುತ್ತದೆ- ನಕಾ
ಶದಲ್ಲಾದರೂ ಸಮುದ್ರವು ನೀಲವರ್ಣದ ಶಾಯಿ
ಯಿಂದಲೇ ತೋರಿಸಲ್ಪಟ್ಟಿರುತ್ತದೆ. ಇದೇ ಮೇರೆಗೆ-
ಅವನು ಪ್ರತ್ಯಕ್ಷವಾಗಿ ನೋಡುವಂತೆ ಎತ್ತರವಾದ
ಪರ್ವತಶ್ರೇಣಿಗಳಿಂದ ಹೊರಗಿರುವ ಪ್ರವಾಹಗಳೂ, ಸಪಾಟ
ಬಯಲುಗಳಿಂದ ಬತ್ತ ಸಾಲುಗಳೂ ನಕಾಶದಲ್ಲಿ ತೋ
ರಿಸಲ್ಪಟ್ಟಿರುತ್ತವೆ. ಆದರೆ ಆ ಮನುಷ್ಯನು ಇನ್ನೂ
ಕೆಳಗಿನ ದೇಶವನ್ನು ನೋಡಬೇಕೆಂತಲೂ, ತನ್ನ
ದೃಷ್ಟಿಗೆ ಮರೆಯಾಗಿರುವ ಸಮುದ್ರದ ಆಚೆಯಲ್ಲಿಯೂ

ಇಂಥ ದೇಶಗಳ ವೃತ್ತಾಂತವನ್ನು ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂದು
ನೀ ಅಪೇಕ್ಷಿಸಿದರೆ, ಪರ್ವತದ ಮೇಲೆ ನಿಂತು ಆ ಅಪೇಕ್ಷೆಯು
ಪೂರ್ಣವಾಗಲಾರದು. ಆದರೆ ಅವನು ಶಾಲೆಯೊಳಗಿಂ-
ದು ನಕಾಶವನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ನೋಡಬಹುದು. ಆ
ಗಸದ ಗುಮ್ಮಟದ ಮೇಲೆ ನಿಂತು ಕೆಳಗಿನ ಭೂಮಿಯನ್ನು ನೋ
ಡಿದಂತೆಯೇ ತಾನಿರುವದು ಮತ್ತು ದೂರದ ಪ್ರದೇಶಗಳ
ನ್ನು ನಕಾಶದೊಳಗೆ ತೋರಿಸಿದ ದೇಶಗಳನ್ನು ನೋ-
ಡುತ್ತೇನೆಂದು ಅವನು ಕಲ್ಪಿಸಬಹುದು. ಚಿತ್ರಪಟವನ್ನು ನೋ
ಡಿದಂತೆಯೇ ನಕಾಶದಲ್ಲಿ ಅವನಿಗೆ ಭೂಮಿಯೂ,
ಸಮುದ್ರವೂ ಬೇರೆ ಬೇರೆಯಾಗಿ ತೋರುವವು; ಭೂ
ಮಿಯಲ್ಲಿ ಬೆಟ್ಟಗಳಿಂದ ಬೇರೆ ಬೇರೆ ಭಾಗಗಳುಂಟಾ
ಗಿವೆ ಎಂದು ತಿಳಿಯುವದು. ಆದರೆ ನಕಾಶಗಳಲ್ಲಿ ಸ್ವಾ-
ಕ್ಷಂತ ಚಿಟ್ಟದ ಸಂಗತಿಗಳು ಸ್ಪಷ್ಟ ತಿಳಿಯುತ್ತವೆ. ನಕಾಶ
ದಲ್ಲಿ ವಿಧವಿಧದ ಬಣ್ಣಗಳ ಗುರುತುಗಳಿರುತ್ತವೆ. ಆ ಗು-
ರುತುಗಳು ದೇಶಗಳ ಮೇರೆಗಳನ್ನು ತೋರಿಸುತ್ತವೆ. ಆ-
ದರೆ ಪ್ರತ್ಯಕ್ಷವಾಗಿ ಯಾವ ದೇಶವನ್ನು ನೋಡಿದಾಗ್ಯೂ
ಈ ಬಣ್ಣದ ಗುರುತುಗಳು ಕಾಣಸಿಗಲಾರವು. ಈ ಗು-
ರುತುಗಳಿಂದ ನಕಾಶದಲ್ಲಿ ಮನುಷ್ಯರ ವಸ್ತ್ರಗಳು ತೋ

ಆ ಸಪ್ತದ್ವೀಪ ಸಮುದ್ರಗಳಿಂದಲೂ, ಬೆಟ್ಟಗಳಿಂ
ದಲೂ, ಹೊಳೆಗಳಿಂದಲೂ, ಯಾವ ಜನರಿಗೆ ಯೇಸು
ಕ್ರಿಸ್ತ ಮಾಡುವಕ್ಕೆ ಕಾರಣವಾದನ್ನು ತೋರಬದು ನಮ
ಗೆ ತಿಳಿದ ನಂತರ ನಾವು ಅವುಗಳ ವಿಶೇಷ ಲಕ್ಷ್ಯಕೊ
ಡುತ್ತೇವೆ. ಪ್ರಾರಂಭದಲ್ಲಿ, ಈ ಹೊಳೆಯ ದಡದಲ್ಲಿ ಯಾವ
ಜನರು ಈ ಬಟ್ಟೆಗಳನ್ನು ಕಟ್ಟಿ, ಇತರತ್ರಿ ವಾದದ ಮೇ
ಲಂಗ ... ಗಳನ್ನು ತರುತ್ತಿದ್ದರು! ಯಾವ ಯಾವ-
ನಿವಾಸಿಗಳ ಮಧ್ಯದಲ್ಲಿ ಈ ಬಟ್ಟೆ ವುಂಟು! ಎಂಬ ಮೊ
ದಲಾದ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳನ್ನು ನಾವು ಕೇಳುತ್ತೇವೆ. ಈ ಮೇತಿ
ಗೆ ... ದ ಬೇಲನ ಮನುಷ್ಯನು ತನ್ನ ಹಳ್ಳಿಯ ...-
ಯಲ್ಲಿ ... ನಿರುತ್ತದೆಂದು ಶೋಧಕ್ಕೆ ಆರಂಭಿಸಿಕೊ
ಳ್ಳೋಣ. ಪರದೇಶದವರ ಇತಿಹಾಸವನ್ನು ಶೋಧಿಸು
ಹಚ್ಚುವದಕ್ಕೆ ಆರಂಭ ಮಾಡುವನು. ಅವನು ತನ್ನ ಹ-
ಳ್ಳಿಯಲ್ಲಿರುವ ಮಾಜನರು ಕೆಲವರೆಗಳಲ್ಲಿ ನಾನಾ
ವಿಧದವರಾಗಿಯೂ, ಬೇರೆ ಬೇರೆ ಉದ್ಯೋಗಗಳಲ್ಲಿ ಭಿನ್ನ
ತರದವರಾಗಿಯೂ ಕಾಣುತ್ತಿರುವದನ್ನು ನೋಡುವನು
ಅಲ್ಲಿರುವ ಮುಸಲ್ಮಾನರಲ್ಲಿ ಕೆಲವರು ಮೊಗಲರೂ,
ಕೆಲವರು ಅರಬರೂ ಇರುತ್ತಾರೆಂತಲೂ, ಅಲ್ಲಿಯ-

ಅಂಗಡಿಕಾರನು ಪಾರಸೀ ಜಾತಿಯವನೆಂತಲೂ, ಸರಕಾರೀ ಉದ್ಯೋಗಸ್ಥನು ಇಂಗ್ಲಂಡದಿಂದ ಬಂದವನೆಂತಲೂ, ಅವನ ಸೇವಕನು ಕೊಂಕಣನಿವಾಸಿಯೆಂತ-

ಅವನಿಗೆ ಗೊತ್ತಾಗುವದು. ಇವರೆಲ್ಲರು ಬೇರೆ ಬೇರೆ ದೇಶನಿವಾಸಿಗಳಾಗಿ ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಇದ್ದಿರುವರೆಂದು ಅವನ ಮನಸ್ಸಿನಲ್ಲಿ ಕೌತುಕವುಂಟಾಗಬಹುದು. ತನ್ನ ಊರಿಗೆ ಬಂದ ಹೊಸಬರಾದವರಂತೆಯೇ ಅವರಾದರೂ ಬೇರೆ ಬೇರೆ ಪ್ರದೇಶಗಳಿಂದ ಬಂದವರೆಂದು ತಿಳಿದು, ಅವನು ತನ್ನ ಊರ ಮಿತ್ರರಾದವರನ್ನು ಗಳ ಬಳಿಯಲ್ಲಿ ಅವರನ್ನು ಕುರಿತು ಕಲಿತುಕೊಳ್ಳಬಹುದಾದ ಸಂಗತಿಗಳೇನಾದರೂ ಇರಬಹುದೆಂದು ಯೋಚಿಸುವನು. ಆದರೆ ಮೊದಲನೆಯ ಸಂಗತಿಗಳ ಮೇರೆ ನಿಂತು ನಿಂತು, ಮುತ್ತು, ಸೋಂಬೇರಿ ತಬ್ಬಿ ಅವನಿಗೆ ಏನೂ ತಿಳಿಯದು; ಸಹಾಯವನ್ನು ನೋಡಿದರೆ ಮಾತ್ರ ಕೆಲ ಸಂಗತಿಗಳು ತಿಳಿಯಬಹುದು. ಅದರಲ್ಲಿ ಅವನು ಹಿಂದುದೇಶ, ಇಂಗ್ಲಂಡ, ಪೋರ್ತುಗಲ್, ಇರಾಣ, ಅರಬಸ್ತಾನ, ಮುಂತಾದ ದೇಶಗಳ ಸಾಂಸ್ಕೃತಿಕ ಕಾಲದ ಮೇರೆಗಳನ್ನು ನೋಡುವನು. ಆದರೆ ಆ-

ಶಿಲ್ಪಗಳಲ್ಲಿ ಅಲ್ಲಿಯ ನಿವಾಸಿಗಳು ಹಿಂದಿನ ಕಾಲದಲ್ಲಿ
ಬಂದು ವಾಸಿಸಿ ಬಿಟ್ಟುಹೋದರೆಂಬುದೂ, ಅಲ್ಲದೆ ಸ್ವ
ಕಲ್ಪನೆಯಲ್ಲಿ ಅವರು ಬ್ರಾಹ್ಮಣರು ಬಂದಿರಬಹುದೆಂದೂ
ಜೀವನ ಮನಸ್ಸಿನಲ್ಲಿ ಚಿತ್ರಿಸಿ ಹೇಳಬಹುದು.
ಇಂದು ಈ ದೇಶದ ನಿವಾಸಿಗಳು ಯಾರು, ಇವರ ಸಂಸ್ಕೃತಿ
ಈ ದೇಶವನ್ನು ಪ್ರವೇಶಿಸಿದರು, ಹೇಗೆ ನೆಲೆ
ಸಿದರು, ಅವರು ಸಂಸ್ಕೃತಿ ಅನುಭವಿಸಿದ
ರು ಸಂಸ್ಕೃತಿಯನ್ನು ಬಿಟ್ಟರು, ಸಂಸ್ಕೃತಿ
ದೇಶದಲ್ಲಿ ಅವರ ಪ್ರಭಾವ ಹೇಗಿದೆ, ಅವರ ಸಂಸ್ಕೃ-
ತಿಯೂ, ಸಿದ್ಧಾಂತವೂ, ವಿಜ್ಞಾನವೂ,
ಹೀಗೆ ಮೊದಲಾದ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳು ಅವರ ಮನಸ್ಸಿನಲ್ಲಿ
ಜನರಿಗೆ ಹುಟ್ಟುವವು.

ಈ ಜೀವನದ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳು ...
... ಸಂಗತಿಗಳು ಅನಂತವಾಗಿವೆ. ಇಂದಿನ ...
... ಭೂಭಾಗವನ್ನು ನೋಡಿದರೆ, ...
... ಹಿಂದೆ ಬಹಳ ಕಾಲ ...
... ವಿಜ್ಞಾನದ ... ವಿಜ್ಞಾನಕ್ಕೆ ...
ಮನುಷ್ಯನ ಜೀವನ ... ಸಂಸ್ಕೃತಿ ...

ಗಳಲ್ಲಿಯೂ, ತ್ರಿಗುಣದಿಕ್ಸ್ಥಗಳಲ್ಲಿಯೂ ಅದೃಶ್ಯವಾ-
ಗಿ ಹೋಗುವದು. ಆಗಲದನಂತರದಿಂದ ಮಾತ್ರ
ತತ್ವಸಂ-ಸ್ಥಲೂ ಯೋನಿಮುದ್ರೆಂತಲೂ, ತಾನುಯ
ವ ಸ್ಥಿತಿಕ್ಕೆ ಹೋಗುಮುದ್ರನೆಂತಲೂ ತರ್ಕದಿಂದ ಸೂ
ತ್ರ ತಿಳಿದು ಕೊಳ್ಳಬಹುದು. ಅದರಂತೆ ಅದನು
ಹೊರಡುವ ಮಾರ್ಗದಲ್ಲಿ ಕೊಂಡು ಗುಪ್ತದನೋಲೆ-
ನೆಂತು ತಾನು ಹೋಗುವ ಮಾರ್ಗದ ಮುದ್ರೆಯೂ
ಯೋನಿಮುದ್ರೆಂದು ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣನಾಗಿ ನೋಡಿದರೆ ...
ಗುವದು. ಅಥವಾ ಅನುಸಾರವಿದ್ದರೆ, ತಾನು
ಗತಕ್ಕ ತ್ರಿದೇಶದ ಪಕಾಶವನ್ನು ಕ್ಷೇಯಲ್ಲಿ ತೆಗಿದುಕೊಂ
ಡು, ಅದನ್ನು ಆಗಾಗ್ಗೆ ಸೋಮುದ್ರ ಅದನು ಪ-
ಕ್ಕೆ ಹೊಗಬಹುದು. ಇದರಂತೆ ಯೋಗಾಭ್ಯಾಸಿಗಳ-
ಮೊದಲು ಕೆಲವು ಸಂಗತಿಗಳನ್ನರಿತು, ತುಂಬಾ ಕ್ಷ-
ಹುಕವುಳ್ಳವರಾದನಂತರ ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸವೆಂಬ ಕ್ರಿಯಾ
ದಲ್ಲಿ ತನ್ನ ಸಂಗದ ಕೊಯ್ಯುವದ ಸ್ಥೋಕ್ಷಕವಾಗಿದೆ
ದು ಗುಪ್ತವಾದ ಉಷ್ಣತತ್ವ ಪ್ರದೇಶದಿಂದ ಇತ್ತಾನಿಗೆ
ಬ ಭೂ ತ್ರಿದೇಶವನ್ನು ವಿಚಾರದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ನೋಡಿ
ಅದರ ಹೊಂದು ಪ್ರಕಾಶವನ್ನು ಮನಸ್ಸಿನಲ್ಲಿ ಸ್ಥಾಪಿಸು

ಮೋಕ್ಷಕ್ಕೆ ಅರ್ಹರು. ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣನಾಮಸ್ಮರಣೆಯಲ್ಲಿ ತೊಡಗಿದ ಪ್ರತಿ ಮನುಷ್ಯನು ಕೃತಕೃತ್ಯನಾಗಿ ಮೋಕ್ಷವನ್ನೈದುವ ನಾಗಿ ಆತನ ನಾಮದಲ್ಲಿ ಅವನು ಯಾವಾಗಲೂ ನೆನೆಯುತ್ತಿ ರುವನು. ಅದರಿಂ ಈ ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣನಾಮದಲ್ಲಿ ಯಾವಾಗಲೂ ಆ ಜನಾಂಗದವರು ಎಷ್ಟೆಲ್ಲ ಸುಖದಿಂದ ಬದುಕಿ ಮಾತ್ರ ತೃಪ್ತಿಯುಳ್ಳವರು. ಅದರಲ್ಲಿ ಮನುಷ್ಯರ ಸಂಬಂಧದ ಸ್ವಯಂ ಬೇರೆ ಗಳು [illegible] ಸಂಗತಿಗಳನ್ನು [illegible] ನಾಮಸ್ಮರಣದ [illegible] ತಮ್ಮ ಮನಸ್ಸಿನಲ್ಲಿ [illegible] ಮೋಕ್ಷಕ್ಕೆ ಅರ್ಹರು; ಅಂ ತಹ [illegible] ಅನುಭವಿಸಬೇಕು.

Appointments.

नेमणूका व वर्गावर्गी.

१ गोविंद स्वामीराव धारवाड ट्रेनिंग कालेज विद्यार्थी यांस तुरमुरी शाळेंत मास्तर नेमिलें.

१ नारायण रंगो कोजगुड आथणी ॲं॰ व्हॅ॰ शाळेंतील मदतनीस यांस आथणी मुलींचे शाळेंत मास्तर नेमिलें.

१ केदारजी बाबोजी खाचेकर अक्टिंग मास्तर-किन्नूर नंबर १ यांस बैलहोंगल नंबर २ चे शाळेंत तितक्याच पगारावर मास्तर नेमिलें.

१ बेळगांव नंबर १ चे शाळेंतील प्रथम मदतनीस अंताजी रामचंद्र केळकर यांस संकेश्वर शाळेंत तितक्याच पगारावर मास्तर नेमिलें.

१ रेवण शिद्दाप्पा हुंडाग स्कूल मास्तर संकेश्वर यास किन्नूर नंबर १ चे शाळेंत तितक्याच-पगारावर मास्तर नेमिलें.

१ केशव भास्कर ट्रेनिंगकालेज विद्यार्थी यांस सती शाळेचे मास्तर नेमिलें.

१ अंणाजी शिंदो आथणी स्कूलमास्तर सतीकनमडी येथें तितक्याच पगारावर मास्तर नेमिले.

तारीख २३ माहे एप्रिल सन १८७१ इसवी मुकाम मुशुरखान हुबळी.

N. V. Bapat.

डिपूटी इज्युकेशनल् इन्स्पेक्टर जिल्हा-
बेळगांव.

Shabdamanidarpana

ಶಬ್ದಮಣಿದರ್ಪಣವು.

ಮೊದಲೊಳ್ [illegible]

ಮೊದಲೆ [illegible] ನಣಲಯುಗ್ಮಂಗ

[illegible]

[illegible]॥

ಟೀ॥ ಮೊದಲೊಳ್ [illegible]

[illegible]

[illegible]

* [illegible]

[illegible]

ಪೂರ್ವದೀರ್ಘಕ್ಕೆ ಆದಿದೀರ್ಘಕ್ಕೆ ಅವ್ಯಯಕ್ಕೆ ಅ
ವ್ಯಯಕಬ್ಬಿಂಗಳ್ಗೆ ವರ್ಣತತಿಗೆ ಅನೇಕಾಕ್ಷರಕ್ಕೆ ಅದ್ವಿ
ತ್ವಂ ದ್ವಿತ್ವಮಿಲ್ಲ॥

ವೃ॥ ಹ್ರಸ್ವಮಪ್ಪೇಕಸ್ವರಂ ಪೂರ್ವಮಾಗೆ ಸ್ವರಂ
ಪರಮಾಗೆ ನಣಲಯಳಕಾರಂಗಳ್ಗೆ ದ್ವಿತ್ವಮುಂಟುಪೂ-
ರ್ವದೀರ್ಘಮಾದೊಡಂ ಅವ್ಯಯಮಾದೊಡಂ ಅನೇ
ಕಾಕ್ಷರಮಾದೊಡಂ ದ್ವಿತ್ವಮಿಲ್ಲ॥ ನಕಾರಕೆ॥ ಪೊಂನು
ಳ್ಳವಂ॥ ಬೆಂನನಪ್ಪಿಳಸೆ॥ ಣಕಾರಕ್ಕೆ॥ ಕಣ್ಣಂ ಪೆಣ್ಣಂ
ಉಣ್ಣಳ್ ಪೆಣ್ಣಂ॥ ಲಕಾರಕ್ಕೆ॥ ಕಿಲ್ಲೆಲಂ ಪುಲ್ಲುಂ॥ ಯಕಾ
ರಕ್ಕೆ॥ ಮಯ್ಯಂ ಕಯ್ಯಂ ಪೊಯ್ಯ॥ ಳಕಾರಕ್ಕೆ॥ ಮು
ಳ್ಳಿ ಕಳ್ಳಟಂ ಬಳ್ಳಳ್॥ ಪೂರ್ವದೀರ್ಘಕ್ಕೆ॥ ನಕಾರಕ್ಕೆ॥
ಮಾನಾನಿಯುಂ ತಾನೆಲ್ಲಂ ಬಾನುದ್ದಂ॥ ಣಕಾರಕ್ಕೆ॥ ಗಾ
ಣಂ ಜಾಣಂ॥ ಲಕಾರಕ್ಕೆ॥ ಕಲಂ ಕೋಲಂತೆ ಕೀಲಂ
॥ ಯಕಾರಕ್ಕೆ॥ ತಾಯೋವಳ್ ಬಾಯೊಳ್॥ ಳಕಾರಕ್ಕೆ॥
ತೋಳ್ಗಟಂ ಬಾಳೊಪ್ಪಂ॥ ಅವ್ಯಯಕ್ಕೆ॥ ಕಲದ
ವಂ॥ ಅನೇಕಾಕ್ಷರಕ್ಕೆ॥ ಕರಣಾರುಂ ಪರವೆಲ್ಲಂ ತೊ
ದಳುಂಟಿ ಪವಣಿಲ್ಲಂ॥

॥ ೩ ॥

ధాతుగణం చిరమాదౌ తే

జ్ఞాతం ద్విత్రం యుగాగదల్ల విశల్యం।

మాత్రే నరరత్న ఖ్యా ఖ్యా

మ్యాతు గర్భో గల్వ త్రిమల్ల విల్ల విశల్యం॥

టీ॥ అనువర్తనే నగాలమూర్త [illegible]

ద ధాతుని ధాతుగళ్లే అలం [illegible]

ఎంబ నిమిత్త యుదిం దే ఏకారా [illegible]

మొందు ఆదోదే అయోదే [illegible]

జ్ఞాతం మట [illegible] యుగాగదల్ల [illegible]

నల్ల విశల్యం విశల్యమాని [illegible]

తం శిగ్ర్యదం శల్య [illegible]

ఌస నె ఌస ఌస ఌస [illegible]

మల్లిదె ద్విభాగవ మల్లిదె విశల్యం [illegible]

యుంటాగదు॥

వృ॥ నగాలయుర్త [illegible]

గల్వర మాదోతం ద్విత్ర మల్ల [illegible]

శల్యం గఌస నెఌస సిఌస [illegible]

రమాదోతం స్త్రికం చిరమాదౌ [illegible]

॥ ಕ್ರಮತ್ರಿಯೋಗಂ ॥ ತ್ರಿಸತ್ವಾಂದಂ ರಣಾಟ್ಟಂದಂ ಕೊಟ್ಟಿಸಿವಂ ಕೊಳ್ಳಲ್ಲಾದರ್ಂ ॥ ಯತ್ರಕ್ಕೆ ॥ ಕ್ರೊಯುಲುಂ ಕೊಯುಲುಂ ಕೊಯುಲುಂ ಅವಿಡಿಯ್ಯೆಮಾಡೊವಮನೇಕಾಕ್ಷ್ರಮಾದೊಪಂ ಅರಯ್ ಎಂಬಧಾತುಗೆ ದ್ವಿತ್ವಮುಂಟು ಅರಮುಲುಂ ಅರಯ್ಯುಲುಂ ಅರಮ ಅರಯ್ಯ ॥ ನಿತ್ಯದ್ವಿತ್ವಕ್ಕೆ ॥ ಉಯ್ಯಂ ಸೆಯ್ಯಲ್ ಸಾಯಯ್ ಬಯ್ಸಲುಂ ನಿಮುಟ್ಟಯವಳದಿಂ ಬಿಕಾರಾದಿವಿರಂ ಬಿರಮಾದೊಪಂ ದ್ವಿತ್ವಮಿಲ್ಲ ॥ ಎನೆ ಕೊಪಿ ಉಣಮೊಪಂ ಕಲ್ಲೆಹೊಪಂ ॥

ಶಾಲಾಪತ್ರಿಕೆ.

ಪುಸ್ತಕ ೭ ನಂಬರ ೫

ಬೆಳಗಾವೀ, ಮಾಹೆ ಮೇ ೧೮೭೧

Rules of the certificate Examination

ಸರ್ಟಿಫಿಕೇಟ ಪರೀಕ್ಷೆಯ ನಿಯಮಗಳು.

ಸರಕಾರದ ಸನ್ನಾತರದ ಭಾಗಗಳನ್ನು ಹೊಂದಿದ ಶಾಲೆಗಳಿಗೆ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿ ಯೋಗ್ಯತೆಯ ಸರ್ಟಿಫಿಕೇಟುಗಳನ್ನು ಕೊಡುವದಕ್ಕೆ ಮೇಜರಬಾನ ಇನ್ಸ್ಪೆಕ್ಟರ ಸಾಹೇಬರವರು ತಕ್ಕಿರ ನಿಯಮಗಳನ್ನು ಪ್ರಕಟ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ.

(ಮೇ ತಿಂಗಳ ೪ನೇ ತಾರೀಖಿನ ಸರಕಾರಿಯ-ಗ್ಯಾಜೇಟಿನ ಮೇರಿಂದ)

೧ ಉಮೇದವಾರರು ಪ್ರತಿ ವರ್ಷ ಸಪ್ಟಂಬರ-ತಿಂಗಳಲ್ಲಿ ಅಥವಾ ಆ ತಿಂಗಳ ಕಳೆದು ಮುಗಿಯುತ್ತಾಂ ದಲೆಯು ತೀರದ ಕೂಡಲೆ ಪ್ರತ್ಯೇಕ ಜಿಲ್ಲಾಸ್ಥಳದಲ್ಲಿ ಪರೀಕ್ಷೆಯ ಕೆಲಸಕ್ಕೆ ಹಾಜರಾಗಬೇಕು. ಪರೀಕ್ಷೆ-

ಯಾಗುವದಕ್ಕೆ ಮುಂಚೆ ಮೂರು ತಿಂಗಳ ಮುಕ್ತಿಟ್ಟು ಆ ಜಿಲ್ಲೆಯ ಕಲೆಕ್ಟರ ಸಾಹೇಬರು ಪರೀಕ್ಷೆಯಾಗುವ ತಾರೀಖಿನದನ್ನು ಪ್ರಕಟ ಮಾಡುವರು.

೧ ಶಾಲಾ ಖಾತೆಯ ಇನ್ಸಪೆಕ್ಟರ ಸಾಹೇಬರು ಆ ಆ ಜಿಲ್ಲೆಯ ಪರೀಕ್ಷೆಗೋಸ್ಕರ ಕಮಿಟಿಯನ್ನು ನೇಮಿಸಿ, ಪರೀಕ್ಷೆಯ ಮೇಲೆ ಪ್ರಶ್ನೆಯನ್ನು ಇಡುವರು. ಪರೀಕ್ಷೆಯ ಕಮಿಟಿಯಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚು ಅಧ್ಯಕ್ಷನನ್ನು, ಇಬ್ಬರು ಮೆಂಬರರನ್ನೂ ನೇಮಿಸಿಕೊಡುವರು, ಅವರು ಶಾಲಾ ಖಾತೆಯೊಳಗಿನ ವರಿಷ್ಠರು. ಅಂದರೆ ಡೆಪ್ಯುಟಿ ಇನ್ಸಪೆಕ್ಟರರು, ಹಾಯಸ್ಕೂಲ ಹೆಡ್ಡಮಾಸ್ತರರು, ಫಸ್ಟ ಅಸಿಸ್ಟಂಟ ಮಾಸ್ತರರು, ಇಲ್ಲವೆ ಟ್ರೇನಿಂಗ ಕಾಲೇಜದ ಪ್ರಿನ್ಸಿಪಾಲರು ಇವರೊಳಗಿನವರು ನೇಮಿಸಲ್ಪಡುವರು.

೨ ಮೊದಲನೇ ಸ್ಟಾನಡರ್ಡ ಸರ್ಟಿಫಿಕೇಟುಗಳನ್ನು ಪಡೆಯುವವರು ಹೊಸದಾಗಿ ಗೊತ್ತಾದ ಇಂಗ್ರಜಿಯ ಏಳನೇ ಸ್ಟ್ಯಾಂಡರ್ಡದಂತೆ, ಎರಡನೇ ಸ್ಟಾನಡರ್ಡ ಸರ್ಟಿಫಿಕೇಟುಗಳನ್ನು ಪಡೆಯುವವರು ಹೊಸದಾಗಿ ಗೊತ್ತು ಮಾಡಿದ ಕನ್ನಡ ಆರನೇ ಸ್ಟ್ಯಾಂ

ವರ್ಗದಂತೆ ವಿಂಗಡಿಸಬೇಕು. ಇವೆರಡನ್ನೂ
ವರ್ಗಗಳನ್ನು ಕೆಳಗೆ ವಿವರಿಸುತ್ತೇವೆ. ಮೊದಲನೇ ಸ್ತ್ರ
ವರ್ಗದಲ್ಲಿ ಸ್ಥಿತಿಗತಿಗಳನ್ನು ಮಾಡಿದ್ದಲ್ಲದೆ ಅ
ದಕ್ಕೊಳಗಿನ ಪ್ರಾಚೀನ ಭಾಷೆಗಳನ್ನು ತಿಳಿದುಕೊಂ
ಡುತ್ತೇವೆ.

೪ ವಿಂಗಡಿಸೋದಕ್ಕೆ ಬರುವ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳು ಮು
ದಲಾದ ವಿಷಯಗಳು ೧೨ ವರ್ಷಗಳಿಂದ ೧೫ ವರ್ಷಗಳ
ವರೆಗೆ ಇರಬೇಕು.

೫ ಮೊದಲನೇ ಸ್ಥಾನದ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳನ್ನು ಪ-
ರೀಕ್ಷಿಸುವವನು ಇಂಗ್ರಜೀ ಅಥವಾ ದಲ್ಲಿ ಯೋಗ್ಯನ್ನ
ಪರೀಕ್ಷೆಯಲ್ಲಿ ಯೋಗ್ಯ ಜಾಣರೀತಿ ಸಂಪಾದಿಸುವ-
ದಕ್ಕೆ ಯೋಗ್ಯನಾಗುವನು. ಎರಡನೇ ಸ್ಥಾನದವಿ
ದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳನ್ನು ಪರೀಕ್ಷಿಸುವವನು ಕನ್ನಡ ಪರೀ
ಕ್ಷೆಯಲ್ಲಿ ಮಾತ್ರ ಜಾಣರೀತಿಯಿಂದ ತೇರ್ಗಡೆಯಾದವ
ನು. ಪ್ರತ್ಯೇಕ ಮೊದಲನೇ ಸ್ಥಾನದ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿ
ಗಳ ಮೇಲೆ ಉಪಾಧ್ಯಾಯರು ಇಂಗ್ರಜೀ ತಿಳಿದವರಾಗಿರ
ಬೇಕು; ಎರಡನೇ ಸ್ಥಾನದ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳ ಮೇ

೬ ಡಾಯಿರೆಕ್ಟರ ಆಫ್ ಪಬ್ಲಿಕ್ ಇನ್ಸ್ಟ್ರಕ್ಷನ್
ಇವರು ಎರಡೂ ಪರೀಕ್ಷೆಗಳಲ್ಲಿ ಪಾಸಾದ (ಇಬ್ಬರ) ಉಮೇದವಾರರ ಹೆಸರುಗಳನ್ನು ವರ್ಣಮಾಲಾ ಕ್ರಮದಲ್ಲಿ ಪ್ರಸಿದ್ಧ ಮಾಡುವರು. ಪ್ರತ್ಯೇಕ ಪರೀಕ್ಷೆಯಲ್ಲಿ ಪಾಸಾದ ಉಮೇದವಾರರ ಹೆಸರುಗಳು ಅವರವರ ಸ್ಥಾನಾನುಸಾರವಾಗಿ ಅನುಕ್ರಮದಿಂದ ಪ್ರಕಟಿಸಲ್ಪಡುವವು. ಪರೀಕ್ಷೆಯಲ್ಲಿ ಪಡೆದ ಮಾರ್ಕುಗಳನ್ನು ಅವರವರ ಹೆಸರುಗಳೊಡನೆ ತೋರಿಸಲಾಗುವದು.

೭ ಪರೀಕ್ಷೆಯನ್ನು ಸ್ವೀಕರಿಸಿದ ಉಮೇದವಾರರಿಗೆ ಅವರ ಪದವಿ ನಂಬರ ವರ್ಷ ಮುಗಿದ ತರುವಾಯ ಸರ್ಟಿಫಿಕೇಟು ದೊರೆಯಲಿಕ್ಕಿಲ್ಲ. ಉಮೇದವಾರರಿಗೆ ಬೇಕಾದ ಮಾತೃಭಾಷೆಯಲ್ಲಿ ಅಥವಾ ಇನ್ನೊಂದು ಭಾಷೆಯಲ್ಲಿ ಈ ಮಾತೃಭಾಷೆಯ ಪರೀಕ್ಷೆಯನ್ನು ಅವರು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕಾಗುವದು.

೮ ಈ ನಿಯಮಗಳು ಪ್ರಸಿದ್ಧವಾದ ಕಾಲದಿಂದ ಮುಂದೆ ಇನ್ಸ್ಪೆಕ್ಟರರೂ, ಡೆಪ್ಯುಟಿ ಇನ್ಸ್ಪೆಕ್ಟರರೂ, ವಾರ್ಷಿಕ ಪರೀಕ್ಷೆಯ ಪಾಳಿಯಲ್ಲಿ

ಇಂಗ್ರಜಿ ೪ನೇ ಸ್ಟ್ಯಾಂಡರ್ಡದ ಅಭ್ಯಾಸ

೧ನೇ ಕ್ಲಾಸಿನ ಸರಟೀಫಿಕೇಟದ ಬಗ್ಗೆ:-

೧ನೇ ಕಲಮು — ಗಣಿತ. ಗುಣ

(ಅ) - ಅಂಕಗಣಿತ:- ೪೦

(ಬ) - ಸಿದ್ಧಾಂತ ೧ನೇ ಬುಕ್ಕು ೩೦

(ಕ) - ಬೀಜಗಣಿತ ಭಾಗಾಕಾರದವರೆಗೆ ೩೦

೨ನೇ ಕಲಮು - ದೇಶಭಾಷಾ (ಕನ್ನಡ)

(ಅ) ಮೊದಲು ಕಲಿಯುವದಿದ್ದಂಥ ಉತ್ತರ ಮತ್ತು
ಕ್ರಿಯ ಪುಸ್ತಕ ೩೦೦ ಪುಟಗಳನು ಓದು
ವದು. ದೊಡ್ಡ ವ್ಯಾಕರಣದಲ್ಲಿ ಪೂರ್ಣ ಜ್ಞಾ
ನವಿರಬೇಕು---- ೫೦

(ಬ.) ಇಂಗ್ರಜಿ ಪುಸ್ತಕದೊಳಗಿನ ೧೦ ಪುಟಗಳ-
ನ್ನು ಭಾಷಾಂತರ ಮಾಡಿ ಬರೆಯಬೇಕು.
ಕೊಟ್ಟದ ವಿಷಯದ ಮೇಲೆ ಕನ್ನಡಿನಲ್ಲಿ ರಿಪೋ
ರ್ಟ ಮಾಡುವದು. ಅಕ್ಷರಗಳನ್ನು ನೋ
ಡಲಾದೀತು:- ೫೦

೩ನೇ ಕಲಮು - ಇತಿಹಾಸ ಭೂ[illegible]

(ಅ) ಜಗತ್ತಿನ ಇತಿಹಾಸ, ಇಂಗ್ಲಂಡದ ಇತಿಹಾಸದಲ್ಲಿ ಸಾಧಾರಣ ತಿಳುವಳಿಕೆ, ಹಿಂದುಸ್ಥಾನದ ಇತಿಹಾಸ, ಪ್ರಾಂತದ ಇತಿಹಾಸ:— ೫೦

(ಬ) ಇತಿಹಾಸದ ಸಂಬಂಧದಿಂದ ಭೂಗೋಲದ ತಿಳುವಳಿಕೆ, ಗೋಲಗಳ ಉಪಯೋಗ, ಯುರೋಪ, ಏಸಿಆ ಖಂಡಗಳೊಳಗಿನ ಯಾವದಾದರೂ ದೇಶದ ಸಾಧಾರಣ ಪ್ರಕೃತಿಯನ್ನು ಬರೆದು ತೋರಿಸುವದು, ಹಿಂದುಸ್ಥಾನದ ನಕಾಶೆಯನ್ನು ಅಕ್ಷಾಂಶ-ರೇಖಾಂಶ ಸಹಿತ ಬರೆದು ತೋರಿಸುವದ — ೫೦

೪ ನೇ ಕಲಮು — ಇಂಗ್ಲಿಷ.

(ಅ) ಉತ್ತಮ ಪ್ರತಿಯ ಮುದ್ರಿತದ ೧೫೦ ಪುಟಗಳವರೆಗೆ ಓದುವದು, ಒಂದು ಮುದ್ರಿತ ಪ್ರತಿಯನ್ನು ಓದುವದು, ಅರ್ಥ ಹೇಳುವದು, ಮತ್ತು ಗ್ರಂಥದ ಮೇಲಿಂದ ವ್ಯಾ

ಗಳೊಳಗಿ ೨೦೦ ಚಿತ್ರಗಳನ್ನು ಬಾಡು
ಪ್ರಾಂತ ಮಾಡಿಸಬೇಕು. ಮಾಡಿಲ್ಲ ಅಸಾ
ಅಸೀಲ ಆರ್ಸೆಂಟಿನ್ಸ್ ಮೊದಲನೇ ಭಾ
ಗವನ್ನು, ಕಶ್ಯಪ್ರವೃತ್ತಿಯ ಸುಲಭ
ಪ್ರತಿಗಳನ್ನು ಕೇಳಬಾರದೇತು — ೯೦

(ಬಿ) ವರ್ತಮಾನ ಚಿತ್ರಕಲೆಗಳ ಒಂದು
ಪ್ರಾತಿನಿಧ್ಯವನ್ನು ಇಂಗ್ಲಿಷ ದೊಳಗಿನ ಭಾ-
ಷಾಂತರ ಮಾಡಿ ಬರೆಯಬೇಕು. ಅ-
ಕ್ಷರಗಳನ್ನು ಪಾಠ ನೋಡಿ ಬರೆಸ್ಸುಗಳ
ನ್ನು ತೋರಿಸಬೇಕು. ೩೦

(ಕ) ಮಾನಸೀ ಚಿತ್ರಗಳು, ನಕ್ಷಾದಿಯ
ಚಿತ್ರಗಳು, ಅಥವಾ ಪರೀಕ್ಷಕರು-
ಹೇಳಿದ ಸುಲಭ ಸಂಗತಿಯನ್ನು
ಗಳು, ಬಾಯಿ ಹೇಳಿದ ಸಂಗತಿಯ
ನ್ನುಗಳ ಇಂಗ್ಲಿಷ ದೊಳಗಿನ ಸಾರಾಂ
ಶ ಬರೆಯಬೇಕು. ೩೦

ಕನ್ನಡ ನೇತ್ರಾಂತ ವರ್ಗ ಅಭ್ಯಾಸ —
ಗಣಿತ — ಗ್ರಂಥ —

(೩) ಅಂಕಗಣಿತ:- ೪೦

(೪) ಸಿದ್ಧಾಂತ ಬಿಂದು ಬದ್ಧ— ೧೦

(೫) ಒಂದು ಮಾತಿನಿಂದ ಉತ್ತರವು-ಳ್ಳವು:— ೩೦

೨ ನೇ ಕಲಮು:—

(೧) ಸಂಪೂರ್ಣ ಅರನೇ ಮುದ್ರಣದ ಪಾ-ಠನ ಹಾಗೂ ಅದರ ಅರ್ಥದತ್ತ ಲಕ್ಷವಳ್ಳಿ-ಕೆ. ಸಿದ್ಧ ವ್ಯಾಕರಣದ ಮೇಲಿಂದ ವಿಭ-ಕ್ತಿಗಳನ್ನು, ಕ್ರಿಯಾಪದಗಳನ್ನು ಸಾಧಿ-ಸುವದು. ಮತ್ತು ವ್ಯಾಕರಣ ಛಂ-ದಃಶಾಸ್ತ್ರ (ಕವಿತಾ ಪದ್ಧತಿ) ಮತ್ತು ಶಬ್ದ ವ್ಯುತ್ಪತ್ತಿಯ ಮೇಲಿನ ಪ್ರಶ್ನೆ-ಗಳು ಕವಿತೆಯ ಎರಡನೇ ಮುದ್ರಣದ ಎ-ರಡನೇ ಭಾಗದೊಳಗಿನ ಕವಿತೆಗಳಲ್ಲಿ ಮುಖೋದ್ಗತ ಮಾಡಿ ಅವುಗಳ ಅರ್ಥ-ವುಳ್ಳವಿರಬೇಕು. (ಕವಿತೆಯ ಎರ-ಡನೇ ಮುದ್ರಣ ಛಾಪಿಸುವ ತನಕ ಆ-ರನೇ ಮುದ್ರಣದೊಳಗಿನ ಎಲ್ಲ ಕವಿತೆ-

ಸಸ್ಯನಾಮ ಅವುಗಳ ಅರ್ಥವನ್ನು ತಿಳಿಸು

ಹೇಳಬೇಕು.)— ೧೦೦

(ಬ) ಕನ್ನಡದೇಶದ ನಾಗರಿಕರನ್ನು ಬಣ್ಣಿಸಿ ಓದ

ಬೇಕು. (ಓದಲಿಕ್ಕೆ ಕೊಟ್ಟ ನಾಗರಿಕರ ಅಷ್ಟ

ಸಂಬಂಧಿ ಚಿಂತ್ರಕಲಾ ಶಾಸ್ತ್ರ ವಿಷಯ)— ೫೦

೩ ನೇ ಕಲಮು—

(ಅ) ಚಿಂತ್ರಕಲೆ ದೇಶಭಾಷೆಯಲ್ಲಿ ಓದತಕ್ಕ

ಸಂಗತಿಯನ್ನಾಗಲಿ, ಬಾಯಿಂದ ಹೇಳುವ ಸಂಗ

ತಿಯನ್ನಾಗಲಿ ಸಾರಾಂಶದಿಂದ ತಿಳಿಯುವ

ಹಾಗೆ ಬೇಕು. ಇಲ್ಲವೆ ಚಿತ್ರವಿಷಯ ಬೇ—

ಕು.— ೧೫೦

೪ ನೇ ಕಲಮು.

(ಅ) ಹಿಂದಿನ ಕನ್ನಡ ದಂತ ಕಥೆಗಳ ದುಷ್ಟ

ನರ ಇತಿಹಾಸ ವಿಲ್ಲ, ರಾಜ್ಯಾಂಗಗಳು ಬಗ್ಗೆ

ಸಂಪು ತಿಳುವಳಿಕೆ, ಜನತ್ವ ನನ್ನ ಇತಿಹಾ

ಸ.— ೭೫

(ಬ) ೫ನೇ ಕನ್ನಡ ದೇಶದ ಭೂಗೋಳ ಇತಿಹಾಸ

ನಕಾಶೆ ಬರೆಯುವ ಸಾಮಾನ್ಯ ಜ್ಞಾನ

ಲತೆಗಳನ್ನು ಚಿತ್ರಿಸುತ್ತಾ ಇರುವರು.
ಅಂದರೆ ವಿಷ್ಣುವಪುತ್ರ (ಮನ್ಮಥ, ಕಾಮ) ಪ್ರಾಂ-
ತಿಪುತ್ರ, ಅಯನಪುತ್ರ, ಧ್ರುವ, ಅಷ್ಟ-
ಕೀಮಾಂಸಗಳಂತಹ ಸಂಬಂಧವನ್ನು ಚಿತ್ರಿಸು-
ತ್ತಿರುವರು. ಮತ್ತು, ಎರಡು, ಹಗಲು,
ರಾತ್ರಿ, ಸಂಜೆ, ನಕ್ಷತ್ರ ಪುಂಜಗಳು, ಗಾ-
ಳಿ, ಮಳೆ, ಮಂಜು ಮುಂತಾದವುಗಳನ್ನು
ಕೆ ಪ್ರಕೃತಿ ಸಂಬಂಧವನ್ನು ಚಿತ್ರಿಸುತ್ತಾ ಇ-
ರುವರು; ಹಿಂದು ಸ್ತ್ರೀ ಸಮಸ್ಯೆಯು
ಯೋಗ್ಯತೆಯನ್ನು ಬರೆದು ಅದರೊಳಗೆ-
ಒಂದು ಸಾಮಾಜಿಕ ಸ್ಥಾನಗಳ ಪ್ರಾಂತವನ್ನು
ನಾವು ನೋಡುವ ಜನರ ಸಂಸ್ಕಾರವನ್ನು
ಅಳೆದು ತೋರಿಸಿರುವರು, ಸೃಷ್ಟಿ-
ಸಿದ್ಧರು ಹಿಂದಿನ ಪುರಾತನವನ್ನು
ದೊಡ್ಡ ನದಿಗಳನ್ನು ಪಟ್ಟಣಗಳನ್ನು
ಬರೆದು ತೋರಿಸಿರುವರು— ಇನ್ನು
ಈ ವಿಗ್ರಹಗಳನ್ನು ಕಾಪಾಡಬೇಕಾದರೆ ಒ

ಸಾಲಗಳನ್ನು ಕಡಹಾಕುವ ಒಂದೊಂದು ಸಲದ [illegible] ಪ್ರತ್ಯೇಕ [illegible] ವಿಷಯದಲ್ಲಿ [illegible] ಸಾಲಗಳನ್ನು [illegible] ಬೇಕು.

ಸರಕಾರದವರ ಠರಾವು ನಂಬರು ೨೦೦೭ ನೇ [illegible] ನಿಯಮಗಳು [illegible] ಪ್ರಕಟವಾಗಿವೆ. ಅವುಗಳನ್ನು ಸರಕಾರಿ [illegible] ಪ್ರಸಿದ್ಧ ಮಾಡತಕ್ಕದ್ದು.

೨ ಸನ್ [illegible] ನೇ ವರ್ಷದ [illegible] ಸನ್ [illegible] ನೇ ವರ್ಷದ [illegible] ನೇ ವರ್ಷದ [illegible] ಸನ್ [illegible] ನೇ ವರ್ಷದ [illegible] ಕು.

[illegible] } [illegible]
[illegible] } [illegible] ಸರಕಾರದ
ಮುಖ್ಯ [illegible]

ಶಂಬರಶಂಕರವಿಲಾಸದೊಳ
ಗಿನ ಪದ್ಯಗಳು.

ಕಂದ॥ ನಿಟಿಲದ ನಯನಂಗೆರಗುತ।

ನಿಟಿಲಯುತ ಕೋಟೀರಕ್ಕಿಳ್ಳಯ ದುಷ್ಟರ

ನಿಯತಂ॥

ಸ್ತವಮಿನಿತೆರಗುವೆನು।

ದಯಗೆ ದಿಪದಿಯ ಮಾಡು ಮಂಗಳ-

ಕಂ॥ ೨॥

ಪ್ರತಿಪದಾರ್ಥ— ನಿಟಿಲದ = ಹಣೆಯ; ನಯನಂ-

ಗೆ [illegible] । ಎರಗುತ = [illegible]

ನಿ; ನಿಟಿಲಯುತ = ಹಣೆಯಲ್ಲಿ ಕೋಟೀರಕ್ಕೆ = ಕಿರೀ-

ಟ [illegible]। [illegible]

[illegible]। [illegible]

[illegible]। [illegible]

ದ = [illegible]। [illegible]

[illegible]। ಮಂಗಳ-

ಮಾಡುವವರು । ಆರ್ = ಯಾರು ?।

ಭಾವಾರ್ಥ.

ಅಜ್ಞಾನದ ಬತ್ತಲೆಗೆ ಸಿಲುಕಿದ ಬಾಲಕರೆಲ್ಲ ಹಿಂದಿದ್ದು, ಅವನ ಕೀರ್ತಿಂಬ ಬೆಳಕಿಯು ನಂದದು; ಅವನ ಎಚ್ಚರವು ಇಲ್ಲದಕ್ಕಾಗಾಯಿತು ಕಾಡುವ ಔಷ್ಟ್ರಯ್ಯಲ ದಕ್ಷ ಹೊಂದಿತು; ಶಿವನ ಮಾಯೆಯನ್ನ ಮಾಡುವರ್ಯಾರು!

ಕಂದ॥ ಇಲ್ಲದೊಂದಿಲ್ಲನ್ನಿತ್ರವಿ।
ನಿಲ್ಲದು ಯಂತ್ರಾಯತಂತ್ರಂ ಪಿಡಿಗಡಾ ಹೋ॥
ಬಲ್ಲಕ್ಕೆ ನಾದಕಲ್ಪನ ।
ನಿಲ್ಲಂ ಚಲಿಸಂ ಜೋಲ್ಡಂ ಹಿನಿಲ್ಲಿದ ಕಜ್ಜಂ ॥ ೨೩ ॥

ಪದಚ್ಛೇದ— ಇಲ್ಲದೊಂದಿ = ಇಲ್ಲದಿದ್ದರೆ। ಇಲ್ಲ। ಅನ್ನಿ। ಇತ್ರವಿಂ = ಹೊರತು ಬೇರೆ। ಇಲ್ಲದು। ಇಂದು = ಈಗ। ಕಾರ। ಅಯುತಂತ್ರಂ। ಪಿಡಿ = ಹಿಡಿ। ಕಡಾ ಹೋಗ। ಬಲ್ಲಕ್ಕೆ = ಜ್ಞಾನಕೆ। ನಾದ = ಬಂದ। ಕಲ್ಪ = ಕಿವಿಯಾಗ ನು, ನಿಲ್ಲು। ಎಲ್ಲ। ಅಂದರೆ = ಪ್ರಕಾರದಿಂದ। ಎಂ ಹೋಲ್ = ಕನ್ನಡ। ಅಂತು = ಎರಡಾಗಿ। ಹಿನಿಲ್ಲಿ = ಜ ಲು ಸರಿ। ಕಜ್ಜಂ = ಕಾರ್ಯವು।

ತಾತ್ಪರ್ಯಾರ್ಥ.

ಸಾಧುವದಕ್ಕೆ ಆಯುಧಗಳೆಲ್ಲಿದ್ದುವೋ, ಅಲ್ಲಿಗೆ ನಾನು ಆಯುಧಗಳನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವೆನು, ಇದಿ ನಾಲ್ಕರಲ್ಲಿ ಶತ್ರುಗಳ ಜಯಿಸುವದಕ್ಕೆ ಬಂದಂಥವ ರನ್ನು, ನೀನು ಎಲ್ಲರಿಂತೆ ...

ವಚನ॥ ...॥

ತಾತ್ಪರ್ಯಾರ್ಥ.

... ॥

॥ ... ॥

ఘన తానిగర్వ శోభితోన్నత బలవద్వ్యాఘ్ర గర్జిత

ద్వారసన్నిభత్వ |

తటద్ముంగోత్రశోభిన సన్నద్ధ నిభాత్రుత-

మిష్టంగమం॥ ౨౪॥

శబ్దార్థః— స్వన శోభాయా = స్వచ్ఛశోభాయా | ఉపర
వి యము = సూర్య | పం = పను | కుర్వంతి = చే
స్తున్న | బంధు | కంట | ఉపంగమం = కనుపర్తు |
మార్గే = బాటయ (అడవిలో) కస్య = ఎవ్వరియొ |
నిశాశా = శ్రేష్ఠమాగ | అస్త్ర = బాణాగస్య | నిశాచ
రం = నిమూఢ మందయా | నిగర్వ = మూఢత |-
యుద్ధం | మూర్ఛయుద్ధే = ముగ్ధయుద్ధే | నింద-
నిందు | ఉపవాసం = సిద్ధవాసం | తస్య = స్వభిం
స్త్రాదర్శ | శోభితము = శోభితమైన | ఎంతా
నన్న | బలవత్ = బలముగల్గ | శోభితము = శోభి
స్తున్న | స్వాయం త్రివర్ణము = తలాత్రము క్షాత్ర
సంగ్రమ = సంగ్రామ | నిబ | సన్నద్ధ = సంసిద్ధ-
మాద | నిబాత్రుతం = తెలిపెడమాకడ | మిష్టం-

ತಾತ್ಪರ್ಯಾರ್ಥ.

ಇಷ್ಟೊಂದು ಮಾತ್ರ ಯಾಕೆ, ಬೇಡವೇ, ಅಸ್ತ್ರ ಸ್ತ್ರ ಬಿಡು. ಶಸ್ತ್ರಗಳಿಂದ ಮಾಡುವ ಯುದ್ಧವನ್ನು ಬಿಡು ದಾ. ಮುಷ್ಟಿ ಯುದ್ಧಕ್ಕೆ ನಿಲ್ಲು, ನನ್ನ ಭುಜಬಲದ ಶೌರ್ಯವನ್ನು ತೋರಿಸುವೆನು, ನಿನ್ನ ಸಂಗಡಿಗರಾದ ಬೇಡರೆಲ್ಲರು ನಾನು ಕಾದುವ ರೀತಿಯನ್ನು ನೋಡಲಿ.

ವಚನ|| ಎಂದು ನುಡಿದ ನಿಂದ್ರನಂದನನ ನಿರ್ಗರ್ವ ನಿಷ್ಠುರ ವಾಕ್ಯ ತ್ರಿನೇತ್ರ ಮೋಕ್ಷಿ ನೇತ್ರ ಕೆಕರ ದಗ್ಧನಿಂ ದೋರ್ದ ಮುಮುಮುಂದಾಕ್ಷರ್ಯ ಮಂತಾಪ್ತ ಸಲಹೆ ಚ್ಚಿ ಹೊಗಳು ತ್ರಿಕ ಬಳ್ಳನಿಂದ ಪರಿಗಣಿಸಂದನ ಮಾಡನೆ ಗಣಿ- ಕ ನಿಂತಿಂದಂ||

ಶಬ್ದಾರ್ಥ- ಎಂದು ನುಡಿದ । ಇಂದ್ರನಂದ = ಇಂದ್ರನ । ನಂದನನ = ಮಗನಾದ ಅರ್ಜುನನ । ನಿರ್ಗರ್ವ = ಅತಿ ಕಠಾದ । ನಿಷ್ಠುರವಾ = ನಿಷ್ಠುರವಾದ । ವಿವಾಕ್ಯವು । ಉಕ್ತಿ = ಮಾತನ್ನು । ನೇತ್ರ = ಕಣ್ಣು । ಕೆಕರ = ಕಾಂತದ । ಗಣ = ಕೆಂಪನೆ ಬಣ್ಣ ಮೂಲ್ಲದುವವರ । ನಿಂ ದೋರ್ದ ಮುಂ = ನಿ ಮೂರ್ತಿಯು । ಅಮುಂದ = ಬದಲು । ಅಕ್ಷರ್ಯ ಮಂ । ತಾ ಪ್ತ = ಧರಿಸಿ । ಸಲಹೆಚ್ಚಿ = ನಿಂ ಹೊರೆಹೆಚ್ಚಿ । ಹೊಗಳು-

ತ್ರಿಶಿ = ಹೋಗಲು ತ್ರಿಶೂಲನ | ಬಳಿ = ಹತ್ತಿರ | ನಿಂತಿದ್ದ = ನಿಂತಿದ್ದ | ಗಿರಿನಂದನೆಯು | ಪಾರ್ವತಿಯು | ಬಿಡಸೆ = ಹೊಗಳಿದಳು | ಈಶಂ = ಶಿವನು | ಇಂದು = ಈ ಮೇಲೆಗೆ | ಎಂದಂ = ಅಂದನು ||

ತಾತ್ಪರ್ಯಾರ್ಥ —

ಈ ಮೇಲೆಗೆ ಮಾತ್ರಾ ಇದ್ದ ಬ್ರಾಹ್ಮಣನ ಅತಿ ವಿನಾತ್ಮದ ಮಾತುಗಳನ್ನು ಕೇಳಿ ಅಲ್ಲಿ ಹೋದರೆ ಗಾಶಿಲ್ಲರು ಬಹು ಆಶ್ಚರ್ಯಗೊಂಡು ಸಂತೋಷದಿಂದ ಅತನನ್ನು ಹೊಗಳಿದಳು ಬಳಿಯಲ್ಲಿ ನಿಂತಿದ್ದ ಪಾರ್ವತಿಗೆ ಶಿವನು ಅಂದನ್ನೇ ಸಂದರ್ಶಿ —

ಭೂಮಿಯ ಸಂಕ್ಷಿಪ್ತ ಇತಿಹಾಸವು.

ಹಿಂದುದೇಶದೊಳಗಿನ ಪಾಶ್ಚಾತ್ಯ ಜನರಿಗಾಗಿ.

(ಹಿಂದಿನ ಸಂಚಿಕೆಯಿಂದ)

ಮೇಲೆ ಹೇಳಿದ ಕಲ್ಪಿತ ಸಂಗತಿಯನ್ನು ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳ ಮನಸ್ಸಿನಲ್ಲಿ ಹುಟ್ಟು ಮಾಡುವದೇ ಈ ಮಿಶನ ಶಾಲೆಗಳೊಳಗಿನ ಪಾಠಗಳ ಮುಖ್ಯ ಉದ್ದೇಶವು. ಆದಕಾರಣ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳ ಮನಸ್ಸಿನಲ್ಲಿ ಶಾಪಕವುಂಟಾಗಿ, ಅವರು

ಚಿತ್ರ ವಿಚಿತ್ರ ಅಲಂಕಾರದಲ್ಲಿ ತತ್ವ ಮಾರ್ಗದಿಂದ ಹೊರಗೆ ಬೇ-
ರೆ ಬೇರೆ ವಿವಿಧ ಪ್ರಯೋಜನವು. ಅದರ ಮನಸ್ಸಿನಲ್ಲಿ
[illegible] ಮಾಡುವ ಶಕ್ತಿ [illegible]
[illegible] ಅನಿರ್ವಚನೀಯವಾಗಿರತಕ್ಕದ್ದು. [illegible] ಮಾರ್ಗ
[illegible] ಅದು [illegible] ಯಾಗಿರತಕ್ಕದ್ದು. ಚಿ-
ತ್ರಗಾರರು ಚಿತ್ರವನ್ನು ಕೊರೆಯುವ [illegible]
ಚಿತ್ರದ ಆಕಾರವನ್ನು ತೋರಿಸುವ [illegible] ದುಕ್ಕು
[illegible] ನ್ನು ಕೊರೆಯುತ್ತಾರೆ. ಅದರಿಂದ ಅದು
ಎಂಥಾ ಚಿತ್ರವೆಂಬುದು ತಿಳಿಯುತ್ತದೆ; ಆದಾ-
ಗ್ಯೂ ಅದು ಪೂರ್ಣವಾದ ಚಿತ್ರವಲ್ಲ. ಅದನ್ನು
ನಾವು ಮುಂದೆಯೇ ಈ ಚಿತ್ರದಿಂದ ಮನಸ್ಸಿನಲ್ಲಿ-
ಉಂಟಾಗುವ ಆಕೃತಿಯು. ಈ ಆಕೃತಿಯು ಅಂದರೆ
ಈ ಚಿತ್ರ ಜನಾಂಗದವರ ವಾಸ್ತವಗಳು, ಅವರು ತಮ್ಮ
ಮೂಲ ಸ್ಥಳಗಳನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ತೆರಳಿ, ಹೊಸ ಸ್ಥಳ-
ಗಳಿಗೆ ಬಂದ ಸಂಗತಿಗಳು, ಒಂದು ದೇಶದವರನ್ನು
ಮತ್ತೊಂದು ದೇಶದವರು ಜಯಿಸಿದ ಸಂಗತಿಗಳು
ಮಾತ್ರ ತಿಳಿಯುವವು. ಆದರೆ ನಿಜವಾಗಿ ಇತಿಹಾ-
ಸವೆಂದರೆ [illegible] ಸಂಗತಿಗಳ [illegible]

ಸಿದ್ಧನಾಥ ವಾಚನ ಮಂದಿರ.
(ಹೊರಬ. ಜಿ. ಧಾರವಾಡ.

ಗಳುವು. ಅಂದರೆ ಯಾವದೇಶದವರು ಪ್ರಾಗ್
ಕಾಲಕ್ಕೆ ಏನು ಮಾಡುವರು, ಯಾವ ವಿಧದ ಹೋರಾ
ಟಗಳಲ್ಲಿ ಮೆಟ್ಟಿದರು, ತಮ್ಮ ಸ್ವಂತ ಅನುಭವದಿಂದ
ಯಾವ ವಿಧದ ಯೋಗ್ಯತೆಯನ್ನು ಸಂಪಾದಿಸಿದರು,
ಯಾವ ಕ್ರಮಬಿಟ್ಟು ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯವನ್ನು, ವಿದ್ಯೆ ವ-
ನ್ನು ಬಯಸಿದರು, ಯಿಂಬ ಮೊದಲಾದ ಸಂಗತಿ-
ಗಳು ಈ ಚರಿತ್ರೆಗಳಲ್ಲಿ ತಿಳಿಯಬಾರವು. ಇವಲ್ಲದೆ
ನ ಅಭ್ಯಾಸದ ಸಂಗತಿಗಳು. ಗುಣದ ಮೇಲಿನ ಮ
ನುಷ್ಯನು ತನ್ನ ಸುತ್ತಮುತ್ತಲಿನ ಪ್ರದೇಶವನ್ನೆ-
ಲ್ಲ ಮೊದಲು ಸಾಧಾರಣವಾಗಿ ನೋಡಿದನಂತರ
ಬೇರಾವದೊಂದು ವಿಶೇಷ ಸ್ಥಳಕ್ಕೆ ಹೋಗಿ, ಅಲ್ಲಿಯ
ಜನರ ಸ್ಥಿತಿಗತಿಗಳನ್ನು ಹ್ಯಾಗೆ ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳಬ
ಹುದೋ, ಹಾಗೆ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಯು ಈ ಚರಿತ್ರೆಗಳ ಸ-
ಹಾಯದಿಂದ ಜನಾಂಗಗಳ ಚರಿತ್ರೆಗಳಲ್ಲಿ ಮುಖ್ಯಮು
ಖ್ಯ ಸಂಗತಿಗಳನ್ನು, ಬೇರೆ ಬೇರೆ ಜನಾಂಗಗಳ ಸಂ
ಬಂಧವು ಅವರ ಮಾರ್ಗದಲ್ಲಿ ಹೋದ ಜನಾಂಗಗ
ಳಿಗೂ, ಅವರ ನಂತರವುಂಟಾದ ಜನಾಂಗಗಳಿಗೂ
ಯಾವ ಸಂಬಂಧವನ್ನು ತಿಳಿದುಕೊಂಡ ನಂತರ ಬೇರಾ-

ದಕ್ಕೊಂದು ಬೇರೆ ಇತಿಹಾಸವನ್ನು ವಿಶೇಷವಾಗಿ ಅಭ್ಯಸಿಸಬಹುದು. ಹಾಗೆಯೇ ಉದ್ಯಮಗಳಿಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ ಅಭ್ಯಾಸವೇ ಸಾಕೆಂದು ಹೇಳಬಹುದು. ಯಾಕಂದರೆ ಅವರು ಮುಂಗಾಣ್ಕೆಯುಳ್ಳ ಮನಸ್ಸಿನವರಾಗಿಯೂ, ಲಕ್ಷ್ಯವಿಟ್ಟವರಾಗಿ ಹಿಡಿತವುಳ್ಳ, ಸ್ವೇಚ್ಛಾಚಾರಿಗಳಾಗಿಯೂ, ಒಳ್ಳೇ ಆಡಳಿತ ನಡೆಸುವ ಸಾಮರ್ಥ್ಯವುಳ್ಳವರಾಗಿಯೂ, ಈ ದೇಶದ ಪ್ರಸಾರಕ್ಕೆ ಕಾರಣರಾಗಿರುತ್ತಾರೆಂದೂ ಅವರು ಹೇಳಿದ್ದನ್ನು ಹೇಳುವನ್ನು ಕಂಡಿದ್ದೇವೆ, ಅದರ ಇತಿಹಾಸ ಅಭ್ಯಾಸವನ್ನು ಸುಲಭದಿಂದ ನಡೆಸಬಹುದು.

೨ನೇ ಪಾಠವು.

ಪ್ರಾಚೀನ ಇತಿಹಾಸವು ಅಸ್ಪಷ್ಟವಾದದ್ದು—

ಈ ಸುಸ್ವರಮೇಳನ ಮನುಷ್ಯನಿಗೆ ಅತಿ ದೂರವಾದ ಪದಾರ್ಥಗಳು ಮಂಜಿನಲ್ಲಿ ಮುಳುಗಿದಂತೆ ಅಸ್ಪಷ್ಟವಾಗಿ ತೋರುವವು. ಅದೇ ಮೇರೆಗೆ ಈ ಸಂಸ್ಕೃತಿ ಇತಿಹಾಸದಲ್ಲಿ ನಡೆಯುವು. ಮನುಷ್ಯಜಾತಿಯ ಉಗಮಕಾಲದಿಂದಲೇ

ಲಾಗಿ ಸಮಸ್ತ ಇತಿಹಾಸವನ್ನು ನಿರ್ಣಯವಾಗಿಯೂ, ಪ್ರತ್ಯಕ್ಷವಾಗಿಯೂ ಬರೆಯುವದು ಸಂಭಾವ್ಯವಾದದ್ದೆಂದೆಣಿಸಕೂಡದು. ಮನುಷ್ಯಜಾತಿಯುಂಟಾದನಂತರ ಎಷ್ಟೋ ಕಾಲ ಹೋಗಿ ಮೇಲೆ ಕಲ್ಲು ಮುಂತಾದವುಗಳ ಮೇಲೆಯೂ, ಪತ್ರಿಕೆಗಳಲ್ಲಿಯೂ ಆಗಿನ ಕಾಲದ ಜನರಿಂದ ಬರೆಯಲ್ಪಟ್ಟ ಲೇಖಗಳನ್ನು ಹುಡುಕಿ ನೋಡಿ ಆ ಕಾಲದ ಇತಿಹಾಸವನ್ನು ನಾವು ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗಿ ತಿಳಿಯಲು ಶಕ್ಯವಿರುತ್ತವೆ; ಇದೇ ನಾವು ಮೊದಲಿಗೆ ಸಂಪಾದಿಸಿದ ಇತಿಹಾಸದ ಸಂಬಂಧವಾದ ಜ್ಞಾನವು. ಇತ್ತಲಾಗಿನ ಇತಿಹಾಸಗಳಂತೆ ಹಳೆಯ ಲೇಖಗಳು ಜನರ ಕಾರ್ಯೋದ್ಯೋಗಗಳನ್ನು ತಿಳಿಸುವದಕ್ಕೋಸ್ಕರ ಹಾಗೆಯೇ ಬರೆಯಲ್ಪಟ್ಟವುಗಳಲ್ಲ; ಅವುಗಳಿಂದ ಅವುಗಳನ್ನು ಬರೆದ ಜನರ ನಡತೆಗಳೂ, ಧರ್ಮವೂ ತಕ್ಕಮಟ್ಟಿಗೆ ತಿಳಿಯುತ್ತವೆ. ಆ ಲೇಖಗಳಿಂದ ಮತ್ತೊಂದು ಸಂಗತಿಯು ನಮಗೆ ತಿಳಿಯುವದೇನಂದರೆ, ಅವುಗಳ ಮೊದಲಲ್ಲಿ ಭೂಮಿಯ ಮೇಲೆ ಮನುಷ್ಯಜಾತಿಯು ವಾಸವಾಗಿರುತ್ತಿತ್ತು. ಅದಕ್ಕೆ ಇಷ್ಟಕ್ಕಿಂತ ಹೆಚ್ಚಿಗೇನು ತಿಳಿಯುವ-

ದಿಲ್ಲಿ: ಹಿಂದೆ ಪ್ರಾಚೀನ ಕಾಲದಿಂದ ಇಂದಕ್ಕೆ ಸುಮಾರು ೪೦೦೦
ವರ್ಷಗಳ ವರೆಗಿನ ಹೋರಾಟದಲ್ಲಿ, ಅಲ್ಲಿಂದ ಇತ್ತಲಾಗಿನವರೆ
ಗೆ ಪ್ರಪ್ರಥಮ ನಿಜವಾದ ಇತಿಹಾಸವು ತಿಳಿಯುವವರೆ
ಗೆ ಆರಂಭವಾಗುತ್ತದೆ. ಅದರ ಭಾಷೆಗಳ ಜ್ಞಾನವು
ಹಿಂದಿನ ಕಾಲದ ಇತಿಹಾಸವನ್ನು ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳುವವರೆ
ಗೆ ಸಾಧನವಾಗುತ್ತದೆ. ಪುರಾತನ ಕಾಲದ ವಿಜ್ಞಾ
ನಿಗಳು ಗೊತ್ತುಹಚ್ಚುತ್ತಾರೆ. ಭಾಷೆಯ ಸಂಬಂಧದಿಂದ
ವಿಜ್ಞಾನಿಗಳು ಮನುಷ್ಯ ಜಾತಿಯಲ್ಲಿ ಮುಖ್ಯ ಮೂರು
ವರ್ಗಗಳನ್ನು ಮಾಡಿರುತ್ತಾರೆ. ಅವುಗಳಲ್ಲಿ ಪ್ರಾಚೀ
ನ ಮನುಷ್ಯರ ಒಂದು ವರ್ಗವುಂಟು. ಈ ವ
ರ್ಗದ ಜನರು [illegible] ಸಂಚಾರ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದರು. ಈ ಜನರು ಭೂಮಿ
ಯಲ್ಲಿ ಬಹು ವಿಸ್ತಾರವಾಗಿ ಹಬ್ಬಿದ್ದು, ಹೊಂದಿಕೆ, ಸ್ಥಳ
ದಲ್ಲಿ [illegible] ಇಲ್ಲ. ಇವರು ರಾಜ್ಯವನ್ನು
ಯುಂಟು ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಲಿಲ್ಲ. ಇತಿಹಾಸ [illegible]
ಈ ಜನರ [illegible], [illegible], [illegible]
ಗಳು, [illegible] ಈ ಪ್ರವಾಸಿ
ಗರ ಇತಿಹಾಸ [illegible] ಬರುವುದು. ಆದರೆ ಅದು ನವ

[illegible]

ರಿ ಎಂದಿಗೂ ತಿಳಿಯಲಾರದು. ಈ ಜನರು-
ತಮಗಿಂತ ಬಲಿಷ್ಠರಾದವರ ಎದುರಿನಲ್ಲಿ ನಿಲ್ಲಲಾ
ರದೆ, ಅನಂದ ಕಾಲದ ಹೋಗುತ್ತಾ, ಹೋಗುತ್ತಾ.
ಈಗ ಹಿಂದೂ ದೇಶದ ತೀರದಕ್ಷಿಣ ತುದಿಯಲ್ಲಿಯೂ,
ಮಲಯಾ ದ್ವೀಪಕಲ್ಪಗಳಲ್ಲಿಯೂ, ಹೊಸ ಗಿನಿಯ
ಎಂಬ ನಡುಗಡ್ಡೆಗಳಲ್ಲಿಯೂ ವಾಸ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ-
ಪಶ್ಚಿಮ ಹಿಂದೂ ಸಮುದ್ರಭಾಗವೇ ಅವರ ಮೂಲನಿವಾ
-ಸಸ್ಥಾನವು. ಇಲ್ಲಿಂದ ಎರಡು ವರ್ಗದ ಜನಾಂಗದವ
ರೇ ಹರಡಿದ್ದು ಈ ಜನರ ಚರಿತ್ರೆಯಿಂದ ಗೊತ್ತಾಗು
ದಲ್ಲಿ ಬಿಟ್ಟ ಉತ್ತರ ಆಸ್ಟ್ರೇಲಿಯನ್
ಜನರು ಆಗಾಗ್ಗೆ ತಮ್ಮ ಮೂಲನಿವಾಸಸ್ಥಾನವನ್ನು
ಬಿಟ್ಟು ಹೊರಬಿದ್ದ ಸಂಗತಿಗಳನ್ನು ನಾವು ಇಲ್ಲಿ
ಹಾಗೆ ಕ್ರಮದಿಂದ ಸಂಕ್ಷೇಪವಾಗಿ ವಿವರಿಸುವೆವು.

ಏಷಿಯಾ ಖಂಡದ ನಕಾಶವನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂ
ಡು, ಅದರೊಳಗಿನ ದೊಡ್ಡ ಹೊಳೆಗಳ ಉಗಮಗ-
ಳನ್ನು ನೋಡು. ಅಂದರೆ ಅವೆಲ್ಲ
ಖಂಡದ ಮಧ್ಯಭಾಗದಲ್ಲಿ ಹೊರಡು-
ವವಾಗ ಗಿರಿ ಪ್ರದೇಶದಿಂದ ಹೊರ

ಮನುಷ್ಯಜಾತಿಯ
ಮೂಲಸ್ಥಾನದ
ವ್ಯಾಪ್ತಿಯ
ಚಿತ್ರವು—

ತ್ರವೆಂದು ತಿಳಿಯುವರು. ಪಾರ್ಸೀಜನರ ಧ-
ರ್ಮ ಮಿತ್ರಿಕವಾದ "ವೆಂಡಿದಾದ" ಎಂಬ ಗ್ರಂಥ
ದಲ್ಲಿ ಆರ್ಯರೆಂಬ ಜನಾಂಗದವರು ಪರದೇಶಕ್ಕೆ
ತೆರಳಿದ ವರ್ಣನೆಯುಂಟು. ಈ ಜನರು ಆಕ್ಸಸ್,
ಜಕ್ಸಾರ್ತೀಸ, ಎಂಬ ಹೊಳೆಗಳ ಬಯಲು ಪ್ರದೇಶ
ದಲ್ಲಿ ಮೊದಲು ವಾಸವಾಗಿದ್ದು ಅಲ್ಲಿಂದ ಹೊರಟು
ದೇಶ ಪರ್ಯಟನ ಮಾಡುತ್ತಾ, ಮಾಡುತ್ತಾ, ಕಡೆ-
ಯಲ್ಲಿ "ಹಪ್ತಹಿಂದು" (ಸಪ್ತಸಿಂಧು) ಅಂದರೆ ಪಂ-
ಜಾಬ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಬಂದು ನಿಂತು ಕೊಂಡರು. ಇದಲ್ಲ-
ದೆ ಮೇದಿಯ ದೇಶದ ಉತ್ತರದಲ್ಲಿಯೂ, ಕ್ಯಾ-
ಆರ್ಯ ಕುಲವು. ಸ್ಪಿಯನ್ ಸಮುದ್ರದ ಮಾರ್ಗಗಳಲ್ಲಿ-
ಯೂ ಅವರಲ್ಲಿ ಕೆಲವರು ನಿಂತುಕೊಂ-
ಡರು. ಹಿಂದೂ, ಪಾರ್ಸೀ ಜನರ ಪೂರ್ವಜ-
ರು ಈ ಆರ್ಯ ಕುಲದವರೇ - ಇಷ್ಟೇ ಅಲ್ಲದೆ
ಯುರೋಪ ದೊಳಗಿನ ಗ್ರೀಕ, ರೋಮನ್,
ಅಂದರೆ ಲ್ಯಾಟಿನ, ಟ್ಯೂಟಾನಿಕ, ಎಂಬ ಜ-
ನಾಂಗಗಳ ಮೂಲ ಪುರುಷರು ಸಹ ಆರ್ಯಕು-
ಲದವರೇ - ಆರ್ಯರು, ತಮ್ಮ ಮೂಲಸ್ಥಾನ

ದಿಂದ ಒಂದು ತೆರನಾಗಿ ಬೆಳೆದು ಬಂದಿರುವುದು. ಅವ
ರಲ್ಲಿ ಕೆಲವರು ಸತಲಜ ಹೊಳೆಯನ್ನು ದಾಟಿ ಸಿಂಧೂದೇ
ಶಕ್ಕೆ ಬಂದರು; ಕೆಲವರು ಇರಾನದಲ್ಲಿಯೇ ನಿಂತುಕೊಂ
ಡರು. ಬೇರೆ ಕೆಲಜನರು ಕಪ್ಪುಸಮುದ್ರವನ್ನು ದಾಟಿ, ಯುರೋ-
ಪಿನ ಪ್ರಾಂತಗಳಲ್ಲಿ ನೆಲೆಸಿದರು. ಕೆಲವರು ಗ್ರೀಸ
ದೇಶವನ್ನು ಹೊಕ್ಕರು. ಮತ್ತೆ ಕೆಲವರು ಆಸಿಯಾ
ಮೈನರ ದೇಶದಿಂದ ಹೊರಟು, ಕಾಕೇಸಸ ಪರ್ವತವನ್ನು
ದಾಟಿ ಸ್ಕಾಂಡಿನೇವಿಯಾ ಉತ್ತರದಲ್ಲಿ ಹೋಗಿ ನಿಂತು ಆಲ್ಪ್ಸ
ದ ತಾಣವನ್ನು ಬಳಸಿಕೊಂಡು ಹೋಗಿ ಜರ್ಮನಿ ದೇಶ
ವನ್ನು ಸೇರಿದರು. ಈ ಕುಲದವರು ಯಾವ ಯಾವ
ಕಡೆಗೆ ಹೋಗಿ ನಿಂತರೆಂಬುದು ಇವರ ವಂ
ಶಸ್ಥಾನ ಭಾಷೆ ನುಡಿಗಳಿಂದ ತಿಳಿಯುತ್ತದೆ. ಬಹು ಪ್ರಾಚೀ-
ನ ಪ್ರವಾಹಗಳಿಂದ ಬಹಳ ಕಷ್ಟಪಟ್ಟು ಬಂದು ಬಂದಾ-
ಗಿನ್ನು, ಈ ಎಲ್ಲ ಜನಾಂಗಗಳು ಈಗ ಸ್ಥಾಪಿಸಿರುವ ಭಾ
ಷೆಯ ನಾಮಗಳು. ಇಂಗ್ಲಿಶ, ಫ್ರೆಂಚ, ಜರ್ಮನ,
ಪಾರಸೀಕ, ಹಿಂದೂ ಮುಂತಾದ ಎಲ್ಲ ಜನಾಂಗಗಳೂ
ಒಂದು ಮನುಷ್ಯರು ಒಂದಾನೊಂದು ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಹೊಂದಿದ್ದ
ಒಂದೇ ವಂಶದವರಾಗಿ ಹೊಂದಿದುದನ್ನೆಲ್ಲ ವಾಸಿಸು-

ಪ್ರಸ್ತುತಂದು ಈ ಭಾಷೆಯ ಶಾಲೆಗಳಿಂದ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿ
ಬಗ್ಗೆ ನಿಂ. ನಿಂ. ದೇಶದವಾಗಿತ್ತು ಬಹಳ. ಹೆಚ್ಚಿನ, ತಪ್ಪು
[illegible]
[illegible] ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ.

ಮುಂದಕ್ಕೆ ಸಂ. ಗಾ. ಮಾಡು.

Notice.

नोटीस.

दक्षिण भागांतील स्कूलमास्तर यांस देण्यांत येते कीं, ज्यांच्यामुळे शाळेंत येणारे मुलांचे आईबाप किंवा पालण करणारे कोणत्याही जिल्ह्यांत सेस देणारे आहेत अशी खात्री लायक, कोणी मुलानें सर्टिफिकीटें हजर केलीयावर त्याजपासून दरमहा दर आर्धा आणा प्रमाणें फी घेत जावी.

तारीख २० माहे मे १८७१

(Signed) W. A. Russell

एज्युकेशनल इन्स्पेक्टर द. भाग.

ಪ್ರಸಿದ್ಧಪತ್ರಿಕೆ-

ಸವಾಯೀ ಮಾಧವರಾಯನ ನಾಟಕ.

ಯಾವತ್ತು ಜನರಿಗೆ ತಿಳಿಯುವಹಾಗೆ ಸಂಗತಿ,
ಸವಾಯೀ ಮಾಧವರಾಯನ ನಾಟಕವನ್ನು ಹೊಸ
ದಾಗಿ ಮಹಾರಾಷ್ಟ್ರ ಭಾಷೆಯಲ್ಲಿ ರಚಿಸಿ ಬೆಳಗಾಂವ-
ದ ಸರಕಾರ ಛಾಪಖಾನೆಯಲ್ಲಿ ಸುಂದರ ಅಕ್ಷ-
ರಗಳಿಂದ ಮುದ್ರಿಸಿ ಮಾರಾಟಕ್ಕೆ ಸಿದ್ಧಪಡಿಸಿರು
ತ್ತೇವೆ. ಈ ಗ್ರಂಥದಲ್ಲಿ ಸವಾಯೀ ಮಾಧವರಾಯ
ನ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಆದ ಮುಖ್ಯ ಮುಖ್ಯ ಸಂಗತಿಗಳೆ-
ಲ್ಲ ನಿರೂಪಿಸಲ್ಪಟ್ಟಿರುತ್ತವೆ. ಪುಸ್ತಕದ ಕಿಮ್ಮತ್ತು ೧೦
ಆಣೆಗಳೆಂದು ನಿರ್ಣಯವಾಗಿದೆ. ಇದರ ಕ್ರಯವು ೧ ರೂ
ಪಾಯಿ. ಈ ಪುಸ್ತಕವನ್ನು ಬಯಸು
ವವರು ಬೆಳಗಾಂವ ಸರಕಾರ ಛಾಪಖಾನೆಯ
ಸುಪರಿಂಟೆಂಡೆಂಟರಿಗೆ ಕ್ರಯವನ್ನು ಕಳುಹಿಸಿಕೊಟ್ಟರೆ,
ಅವರಿಗೆ ಪುಸ್ತಕಗಳನ್ನು ಕಳುಹಿಸಲಾಗುತ್ತದೆ. ಹೊರ
ಗಿನವರು ಟಪಾಲ ಹಾಸಿಲಿನ ಬಗ್ಗೆ ಪ್ರತಿ ಒಂದು ಪುಸ್ತ
ಕ್ಕೆ ಎರಡು ಆಣೆಗಳಂತೆ ಕಳುಹಿಸಬೇಕು. ಕ್ರಯ

[illegible]

[illegible]

Appointments.

नेमणूका व वर्गावर्गीबद्दल.

१ आसुंडी मास्तर गोविंद बाळकृष्ण यांस-आंबडगट्टी येथें १५ रुपये पगारावर मास्तरने.

१ आंबडगट्टी मास्तर महालिंग निरधागेप्पा-यांस आसूंडी येथें तितक्याच पगारावर मास्तर नेमिलें.

१ अप्पा विठोबा ट्रेनिंग कालेज विद्यार्थी-यांस कोणूर शाळेचे मास्तर नेमिलें.

१ गोविंद रामचंद्र काळकुंद्री स्कूलमास्तर ममदापूर यांस तितक्याच पगारावर बेळगांव येथें नवीन कानडी शाळेचे मास्तर नेमिलें.

१ नेरगल जिल्हा धारवाड येथील मास्तर तात्या कृष्ण उगार यांस ममदापूर शाळेचेमास्तर नेमिलें.

१ गुरमुरी मास्तर गोविंद स्वामिराव धारवाड यांस हुणसीकट्टी येथें १५ रुपये पगारावर मास्तर नेमिलें.

१ हुणसीकट्टी मास्तर नागेया बिन शिवलिंगय्या यांस गुरमुरी येथें तितक्याच पगारावर मास्तर नेमिलें.

तारीख २५ माहे मे १८७१

(Signed) N. V. Bapat.

डि. ए. इ. जिल्हा बेळगांव.

Correspondence.

ಪತ್ರವ್ಯವಹಾರವು-

ಮಿಹರಬಾನ ದಕ್ಷಿಣಭಾಗದಶಾಲಾಪತ್ರಿಕೆಯು ಎಡಿಟರ ಮುಕಾಮ ಬೆಳಗಾಂ ವಣ್ಣವರಿಗೆ-ರನಿ ಬಾ ಹಿಪ್ಪರಗಿ ತಾಲೂಕ ಸಿಂದಗಿ ಜಿಲ್ಲಾ ಕಲಾದಗಿ-

ಇಲ್ಲಿಯ ಮಾಸ್ತರನಾ ಅಜ್ಞಾಪನೆಯ ಸಂದಕಿ. ಕೆಲ್ಲ
ಕೆ ಬರದ ನಾಲ್ಕು ಪಂಕ್ತಿಗಳನ್ನು ತಂದು ಪತ್ರದಲ್ಲಿ ಪ್ರ
ಕಟಿಸುವಿರಿ ಎಂದು ಕೋರುತ್ತೇನೆ. ತಾರೀಖು ೧
ನೇ ಮಾರ್ಚ ಮೇ ಶಿವಸಾ ಮೇಕರಬಾನ ರಾವ ಬಾ
ಹದ್ದೂರ ಡಿಸ್ಟ್ರಿಕ್ಟ ಡಿಪುಟಿ ಕಲೇಕಟರರಾದ (ಆನಂದ
ರಾವ ಭಾಸ್ಕರಜೀ) ಇವರು ಶಾಲೆಯಲ್ಲಿ ಬಂದು ಮೊ
ದಲನೇ ಹಾಗೂ ಎರಡನೇ ಈ ವರ್ಗಗಳ ಹುಡುಗರ
ರಿಂದ ಓದೋಣ, ಭೂಗೋಲ, ಗಣಿತ, ಇತಿಹಾ
ಸವು, ಇವುಗಳ ವಿಚಾರಣೆಯಾಯಿತು. ಅಭ್ಯಾಸ
ವು ಉತ್ತಮ ಅದೆ. ಅಂತಾ ಸಂತೋಷಪಟ್ಟು ವಿ-
ಜಿಟರ್ಸ ಬುಕ್ಕದಲ್ಲಿ ಇಂಗ್ರಜಿ ಶೆರಾ ಬರದಿಟ್ಟದ್ದು-
ಅದರ ನಕಲು ತಂಮ ಕಡೆಗೆ ಕಳಿಸುತ್ತದೆ ಅದ
ರಲ್ಲಿ ಬರದ ಅಭಿಪ್ರಾಯವು ತಂಮ ಪತ್ರದಲ್ಲಿ ಪ್ರಕ
ಟಿಸಬೇಕು. ರಾವಬಾಹದ್ದೂರರೂ ಆ ಹೊತ್ತು
ಸಂಜೆ ಮೂರುಘಂಟೆಗೆ ಬಂದು ಸುಮಾರು ಒಂದು
ತಾಸುಮಟ್ಟಿಗೆ ಪರೀಕ್ಷೆ ತಕೊಂಡು ಹಾಗೆಯೇ ಬಾ
ಕೆ ಮಾಡಿ ತಾಲೂಕದ ಕಡೆಗೆ ಹೋದರು ಇವರಲಕ್ಷ
ವು ವಿದ್ಯಾವೃದ್ಧಿಯ ಕಡೆಗೆ ಬಹಳದ್ದು ಗಣಾಸ್ಪದರು

(೫೯)

ಪ್ರತಿ. ತಾರೀಖು ೧೭ ಮಾರ್ಚಿ ಮೇನೆನ್ ೧೯೬೧

ಈ ತಿಂಗಳಲ್ಲಿ ವರ್ತಿಸಿದ ವಿಶೇಷ ವರ್ತಮಾನ ವೇನಂದರೆ, ದಕ್ಷಿಣ ಭಾಗದ ಇನಸ್ಪೆಕ್ಟರರಾದ ಮೆಡೊಬಾರ್ನ್ ರವರ ಫಿರಾಕಗಳು ಏನೇ ತಾರೀಖಿನಲ್ಲಿ ಯೇನೋ ಕಾರಣದಿಂದ ಬಿಟ್ಟು ಕಾಂಪ್ಲೇಜಿಲ್ಲೆಯ ಡಿಪುಟಿ ಇನಸ್ಪೆಕ್ಟರರಾದ ಮೆಡೆಬಾರ್ನ್ ನಾಗೇಶ ವಿನಾಯಕ ಬಾಪಟ ಇವರಸ್ವಾಸ್ತ್ರೆಂದ ಮಾಡಿರುತ್ತಾರೆ. ಇವರ ಆಪೀಸು ತ್ತಿ ಇತಕ್ಕೆಮೆ ಬಾರ್ನ್ ಇನಸ್ಪೆಕ್ಟರ ಫಿರಾಕಗಳವರ ವಶವಲ್ಲಿಯೇ ಇತ್ತು.

ಮಧ್ಯಭಾಗದಲ್ಲಿ ೩ನೆ ಸ್ಟೋಜಿನ ಡಿಪುಟೀ ಇನಸ್ಪೆಕ್ಟರರವರಾದ ವರಿಗಳು ಬೇಗತ ಗತಕ್ಕೆ ಕ್ಕ ಗಾಳು ಬಿಂದು ಕೇಳುತ್ತೇವೆ.

Shabdamanidarpana.

ಶಬ್ದಮಣಿದರ್ಪಣವು.

ಪ್ರತಿಷೇಧದ ಧಾತುಗಳ್ಮುಂ
ದೆ ತರುಂಬೆ ವಿಭಕ್ತಿ ಪೂರ್ವಕಾಲಕ್ರಿಯೆಯೊ
ಳ್ಪ್ರತಿಷೇಧದೆಂಬುದುಮುಂ
ದೆ ತೋರ್ಕೆ ಮೇಣ್ ಸ್ವ-ಪ್ರವೃತ್ತಿ ನಿತ್ಯಮದು.

ನಿಷ್ಟು॥

ಟೀ॥ ಅನಂತರದೊಳ್ ನಡೆವ ಎಲ್ಲ ಕಾರ್ಯಂಗಳ್ಗಂ ತ್ರವಾದ ಪ್ರತಿಷೇಧದ ಪ್ರತಿಷೇಧಾರ್ಥದ ಧಾತುಗ- ಧಾತುಗಳ್ಗೆ ಮುಂದೆ ಮುಂದುಗಡೆಯಲ್ಲಿ ವಿಭಕ್ತಿ ಪ್ರತ್ಯಯಂ ತರುಂಬೆ ನಿಂದಿಕೆ ಮೇಣ್ ಅದಲ್ಲದೆ ಪೂರ್ವಕಾಲಕ್ರಿಯೆಯೊಳ್ ಭೂತಕಾಲಕ್ರಿಯೆ- ಯಲ್ಲಿ ಪ್ರತಿಷೇಧದ ಪ್ರತಿಷೇಧಾರ್ಥದ ಅದೆಂಬುದು ಅದೆಂಬುದು ಮುಂದೆ ಮುಂದುಗಡೆಯಲ್ಲಿ- ತೋರ್ಕೆ ತಾನಿಸೆ ಈ ಸ್ವ-ಪ್ರವೃತ್ತಿ ಸ್ವಭಾವದ ಪ್ರವೃತ್ತಿ ನಿ- ತ್ಯಂ ನಿತ್ಯಂ ಎನಿಷ್ಟಂ ಎನಿಸುಗುಮು॥

ಪ್ರ॥ ಪ್ರತಿಷೇಧದ ಧಾತುವಿಂಗೆ ವಿಭಕ್ತಿ- ಯ್ಗೆ ಮಾಡೊಡಂ ಭೂತಕಾಲಕ್ರಿಯೆ ...

ಧಮನುವಿರ್ಪ ಅಲ್ಲಿ ಎಂಬುದು ಪೆರಮಾರೊಡಂ
ನೆಗಳಲುಮುಳ್ಳಂಗಳ್ಗೆ ಪ್ರವೃತ್ತಿಂ ನಿತ್ಯಂ ॥ ಪ್ರಯೋ-
ಗಂ ॥ ಎಂತೆಂ ಎಸ್ಸಳ್ ಉಣ್ಣಂ ಉಣ್ಣಳ್ ಮೆಲ್ಲ ಮೆ-
ಮೆಲ್ಲನೆ ಬಂದಪ್ಪರ್ ಬಂದಪ್ಪರ್ ಕೊಳ್ಳರ್ ಕೊಳ್ಗೆಲು ಅ
ಲ್ಲಿನೆ ಎಂತವೆ ಉಣ್ಣಲ್ಲಿ ಬಲ್ಲಿ ಬಂದಪ್ಪುದೆ ಕೊಳ್ಳ
ದೆ ಕೊಳ್ಳಲ್ಲಿ ಎಂಬುದರಿಂ ಕಳ್ವಂಟ ಧಾತು-
ವಿಂಗೆ ಲ್ಲಯುಂ ಪ್ರವೃತ್ತಿಯಿಲ್ಲ ಕಳ್ಪಿಂದುಂ ಕಳ್ದಬಂದ ॥
ಇಂತರಿವುದು ॥

ಇದು ಶಬ್ದಮಣಿದರ್ಪಣದೊಳ್ ಸಂಧಿಕಾರ್ಯಂ
ಪ್ರಥಮಪ್ರಕರಣಂ ಸಂಪೂರ್ಣಂ

ಅಥ ನಾಮಪ್ರಕರಣಂ

ಕ್ರಿಯೆಯಂ ನುಡಿಯದುದು ವಿಭ
ಕ್ತಿಯನಿಲ್ಲದುದರ್ಥಮುಳ್ಳುದಂತದು ಲಿಂಗಂ।
ನಿಯತಂ ಚತುರ್ವಿಧಮದಾ
ಕೃತ್ತದ್ಧಿತಸಮಾಸನಾಮಸ್ಥಿತಿಯಿಂ।

ಟೀ॥ ಕ್ರಿಯೆಯಂ ಕ್ರಿಯಾರ್ಥಮುಮಂ ನುಡಿಯದು
ದು ಕೇಳ್ದುದು ವಿಭಕ್ತಿಯುಂ ನಿವೃತ್ತಿ ವಿಭಕ್ತಿಗಳ

ఇల్లడుడు ఇల్లడి ఇదుఃదు అర్థః పృరు-
ర్గ ఉద్గరుదు ఉంటూరుదు అంతు శాంకె అ-
దు అదు అంగం అంగవిలిసుకుదు అదు ఆలం
గం ఆగంతు విటాలికి ప్రత్యర్ధికసి మాసినా
మ స్థితియం ప్రత్ప్రత్యంగమెంట తద్ధితతద్ధి
త్రలింగమెంటు నిమాని నిమానిలింగమెంటు
నామ నామలింగమెంట స్థితియం ఇక్క్రిం
ది నిత్యంత లెంతుభేదం నిత్యంత నిత్య తవాద-
బెతు భేదం నాల్లు భేదవాన్యష్టాఃదు॥

సూ॥ క్రియాః పాదక వానినిల్లడుదుని-
త్రి విభక్తి గర్గనిల్లడుడు నిఃర్థః పూాగి నిల్లడుదు
లింగమెనిడుగు. ఆలింగం ప్రత్రిందుం తద్ధిత-
మెందుం గసమానిమెందుం నామమెందుం నా
ల్గ తేరనష్టం ॥ప్రత్రింగి॥ మూదిర నోఃది
ద ఎంచిరిసి నామ విభక్తి గర్గం చిత్ర సుఉదు
మూదిరం మూదిరనం మూదిరనం మూదిరంగి-
మూదిరనత్రగం మూదిరన మూదిరనార్గ
॥తద్ధితలింగళ్లే॥ అదరదర్గ మదిర్గ నెజ్జె-

ವರ್ಗ ಎಂದಿರಿಸಿ ಸವಿಭಕ್ತಿಯುಂ ವಿತ್ತುಸುಬು
ದು ಅಪವಿವರ್ಗಂ ಅಪವಿವರ್ಗನಿಂ ಅಪವಿವರ್ಗಂ
ಗೆ ಅಪವಿವರ್ಗತ್ತಣಿಂ ಅಪವಿವರ್ಗನ ಅಪವಿವರ್
ನೊಳ್ ಇಂತಿರಿಉದು ಷಷ್ಠ್ಯಮಾನಂಗಳಂ ಸವಿ
ಭಕ್ತಿಯುಂ ವಿತ್ತು ಸಿಉದು ತ್ರೈಂಗಾಳ್ಳಿಯುಂ ತ್ರೈಂ
ಗಾಳ್ಳಿಯುಂ ತ್ರೈಂಗಾಳ್ಳಿಗೆ ತ್ರೈಂಗಾಳ್ಳಿಂಯತ್ತಣಿಂ ತ್ರೈಂ
ಗಾಳ್ಳಿಯ ತ್ರೈಂಗಾಳ್ಳಿಯೊಳ್ ಇಂಮಾಳು ಕೃತ್ತಿಸು
ಕುಮುದಿನ್ಯಾಂ ಮಾಳಗಿದ ಬಳ್ಳಿ ಕೃತ್ಯಾದ್ಯಕ್ಕೆ ಮಿಂಗಂ
ಗಳ್ ಮುಂಗಯುಂ॥ ಸಂಸ್ಕೃತದಲ್ಲಿ॥ ಪುರವಸಂ ನೀ
ಲೋತ್ಪಲಂ ತ್ರಿಶೂಲಂ ನಿರಯಂ ಲಕುಲತ್ರಿ-
ಪುತ್ರಮುದಂ ಇತಿಂಬಿಉಮುದರಂತೆ ಅಂಗಂಗಳ್
ತ್ಸ್ಯೆಉ ಅಂದವಿನ್ಯಂ ವೆಂಬಗಮಕವಿಮಾನಿಯುಂ ಪಿ
ರಿದವನಿಂ ಬಕ್ತಿ ಯಾನಿ ಮಾನಿ ಮುಂ ಕೃತ್ರಿ
ತ್ಸ್ಯಉಂಗಂಗಳ್॥ ಇಂಮ ನಾಮಉಂಗಳ್ಳೆ॥ ಅರಸಿ
ಇಂದ್ರ ವರಾಡ ಕರಣ ಎಂದಿರಿಸಿ ಸವಿಭ
ಕ್ತಿ ಯುಂ ವಿತ್ತು ಸಿಉದು ಅರಸಿಂ ಅರ
ಸನಂ ಅರಸಿನಿಂ ಅರಸಿಂಗೆ ಅರಸಿನತ್ತ
ಣಿಂ ಅರಸಿನ ಅರಸಿನೊಳ್ ಈ ವಿಧಿಯು

ರಿ ವೃದ್ಧಪ್ರಕನ ನೆಂದುಂ ಅರಸು ಪಟ್ಟಂ
ದುಂ ಉಂಟು॥.

(ಮುಂದಕ್ಕೆ ಹೋಗುವದು.)

ಶಾಲಾಪತ್ರಿಕೆ.

ಪುಸ್ತಕ ೭ ಸಂಚಿಕೆ ೩

ಬೆಳಗಾಂವಿ, ಮಾಹೆಜೂನ ೧೮೭೧

ಭೂಮಿಯ ಸಂಕ್ಷಿಪ್ತ ಇತಿಹಾಸವು.

(ಹಿಂದಿನ ಸಂಚಿಕೆಯಿಂದ.)

ಸೆಮಿಟಿಕ್ ಕುಲವು- ಸೆಮಿಟಿಕ್ಕೆಂಬ ಕುಲಕ್ಕೆ ಸೇರಿದವರು ಅರಬಸ್ಥಾನ, ಸೀರಿಯಾ, ಮೆಸೊಪೊಟೇಮಿಯ ಮೊದಲಾದ ದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ವಾಸಿಸುತ್ತಿದ್ದರು. ಇವರ ಭಾಷೆಗಳಲ್ಲಿ "ಅರಾಮಯಿಕ್" "ಹೀಬ್ರೂ" "ಅರಬಿಕ್" ಎಂದು ಮುಖ್ಯ ಮೂರು ಭೇದಗಳು. ಅರಾಮಯಿಕ್ಕೆಂಬ ಭಾಷೆಯು ಬಾಬಿಲನ್, ನಿನೆವೆ ಎಂಬ ಪ್ರಾಚೀನ ರಾಜಧಾನಿಗಳಲ್ಲಿ ನಡೆಯುತ್ತಿತ್ತು. ಹೀಬ್ರೂ ಎಂಬುದು ಯಹೂದ್ಯರ [illegible] ಜ ಎಂಬ ದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ನಡೆಯುವದು. ಅರಬಿಕ್ ಭಾಷೆಯು ಅರಬಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿ ನಡೆಯುತ್ತದೆ. [illegible] ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ಸೇರಿದ ಮೂಲ ಸಂಸ್ಕೃತ [illegible]

ತ್ತಿದ್ದ ಭಾಷೆಯಾದರೂ ಈ ಸೆಮಿಟಿಕ್ ವರ್ಗದ್ದೇ ಯೆ ಬುದೋಳ್ಳಿಯುಂಟು. ಆದೇಶದಲ್ಲಿ ಇತ್ತಲಾಗಿಶಾ ಪ್ರಕ್ಕೆಂಬ ಭಾಷೆಯು ನಡೆಯುತ್ತದೆ. ವಿದ್ವಾಂಸರು-ಹೇಳುವದೇನಂದರೆ, " ಈ ಲೋಕದ ನಿವಾಸಿಗಳಲ್ಲಿ ನಾಗರಿಕತನವುಳ್ಳ ಜನಾಂಗಗಳು ಇತಿಹಾಸವೆಲ್ಲ-ಆರ್ಯ, ಸೆಮಿಟಿಕ್ಕೆಂಬ ಮೂರು ಕುಲಗಳಿಂದಲೇ-ಉಂಟಾಗಿರುತ್ತದೆ. ಈ ಕುಲಗಳ ವ್ಯವಹಾರಗಳಲ್ಲಿ ತ್ತುರೇನಿಯನ್ ಕುಲದವರು ಆಗಾಗ್ಗೆ ನಡುವೆ ಸೇರಿ ವಿ-ಘ್ನವನ್ನು ಮಾತ್ರ ಮಾಡುವರು.

೨ನೇ ಪಾಠವು.

ಪುನಃ ಪಶ್ಚಿಮ ಖಂಡದ ನಕಾಶವನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡು, ಯುಫ್ರೆಟಿಸ, ಟೈಗ್ರಿಸ ಹೊಳೆಗಳ ಕೆ-ಳಗಿನ ಭಾಗಗಳನ್ನು ನೋಡು. ಆ ಪ್ರದೇಶವು ಸಮನೆಲದತ್ತಲಾಗಿರುತ್ತದೆ. ಅದಕ್ಕೆ ಕೆಳಗಿನ ಮೆಸೋಪೊಟಾಮಿಯ ಎಂದು ಹೆಸರಿತ್ತು. ಇತಿಹಾಸದಲ್ಲಿ ನಮಗೆ ನಿಃಸಂದೇಹವಾಗಿ ತಿಳಿದ ರಾಜ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ಮೊದಲನೇದು ಈ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಸ್ಥಾಪಿತವಾಯಿತು. ಇ

ದಕ್ಷಿ ಕಾಟ್ಯಯರ ರಾಜ್ಯವೆಂದು ಹೆಸರಿತ್ತು. ಇದು
ಕ್ರಿಸ್ತಶಕಕ್ಕೆ ಮುಂಚೆ ನಿಶ್ಚಿಷ್ಟ ವಿಷ್ಣಕ್ಕೆ—೨೦೦ ವರ್ಷಗಳ
ಪೂರ್ವದಲ್ಲಿ ಆರಂಭವಾಯಿತು. ಇವರ ಯಾವ-
ಕುಲದವರು ಈ ರಾಜ್ಯವನ್ನು ಸ್ಥಾಪಿಸಿದರೆಂಬುದು
ಟನ್ನಾಗಿ ತಿಳಿದಿಲ್ಲ. ಮೋಡಿಯ ದೇಶದಿಂದ ಪ್ರೊಟ್ಸ-
ಶೂರ ಪುರುಷನು ಬಂದು ಈ ದೇಶದ ನಿವಾಸಿಗಳನ್ನು
ಗೆದ್ದು ಇಲ್ಲಿ ರಾಜ್ಯವನ್ನು ಸ್ಥಾಪಿಸಿದನೆಂದು ಪ್ರಾಟ್ಟ-
ಇತಿಹಾಸಕರ್ತನು ಹೇಳುತ್ತಾನೆ. ಪೂರ್ವದಿಕ್ಕಿನಲ್ಲಿ
ರುಂದು ಚಿತ್ರಕವಾದ ಪ್ರದೇಶಕ್ಕೆ ಮೋಡಿಯಾ ದೇ-
ಶವೆಂದು ಹೆಸರಿತ್ತು. ಆದರೆ ಪಾರಸೀಕ (ಪರ್ಶಿಯ
ಪ್ರಯನ್) ಧರ್ಮದ ಆರ್ಯ ಜನರು ಈ ರಾಜ್ಯ
ವನ್ನು ಸ್ಥಾಪಿಸಿದವರಲ್ಲವೆಂದು ನಿಶ್ಚಯವಾಗಿ ಹೇಳ
ಬಹುದು. ಮೋಡಿಯಾ ದೇಶದವರ ಪ್ರಾಕ್ಸಿಯನ್
ತರ ಪಶ್ಚಿಮ ದಿಕ್ಕಿನಲ್ಲಿರುವ ಸ್ಕಿಥಿ ಯಾಸಿಯಂಬಿ
ಬ ದೇಶದಿಂದ ನಿರ್ಗಮಿಸಿದ ಸೆಂಟ್ರೂರ ಸಂಬಂಧ-
ಇಲ್ಲಿ ಆಳಿದರೆಂದು ಇತಿಹಾಸಕರ್ತರು ಹೇಳುತ್ತಾ
ರೆ. ಆ ಜನರಿಗೆ ಆರ್ "ಶಿಪ್ರಿತ ಆಶೀರ್ವತ"
ಅಂದರೆ ನಾಲ್ಕು ಕುಲಗಳು, ಯುಂಬ ಹೆಸರು-

ಇಥಿಯೋಪಿಯನ್ ಜನರು ಕುಶ್ಯಕುಲದವರೆಂಬರು
ಇವರು ಪ್ರಥುತ್ತಿದ್ದ ಭಾಷೆಯಾದರೂ ಕುಶ್ಯಾವಗದ್ದೇ
ಬದಲ್ಪಾಗಿಂದೇಶ ಶಿಲ್ಲ. ಇವರ ಅಗ್ಗೆಯಲ್ಲಿ ಪ್ರಖ್ಯಾ
ತವಿಟ್ಟವರು ಯಾರೆಂದರೆ, ನಿಮ್ರೋದನು (ಕ್ರಿಸ್ತ
ಶಕದ ಮೊದಲಲ್ಲಿ ೨೨೪೮), ಉರುಕುನೆಂಬ ಶಿಲ್ಪಿಯ
ಬೆದರಲಾಪುಮರ ನೆಂಬನು. ಈ ಜನರು ಅಂಕಗಣಿತ
ದಲ್ಲಿಯೂ, ಜ್ಯೋತಿಷದಲ್ಲಿಯೂ, ಶೇಖನ ವಿದ್ಯೆದಲ್ಲಿ
ಯೂ, ಇಮಾರತುಗಳನ್ನು ಕಟ್ಟುವದರಲ್ಲಿಯೂ ಪ್ರವೀ
ಣರಿದ್ದರು. ಇಟ್ಟಿಗೆಗಳಿಂದ ಕಟ್ಟಿಸಿಟ್ಟ ದೊಡ್ಡ ದೊಡ್ಡ
ಗುಡಿಗಳಲ್ಲಿ ಇವರು ನಕ್ಷತ್ರಗಳನ್ನು ಪೂಜಿಸುವರು.
ಕ್ರಿಸ್ತಶಕಕ್ಕಿಂತ ೧೫೦೦ ವರ್ಷಗಳ ಮೊದಲಲ್ಲಿ ಸೆಮಿ
ಟಿಕ ಕುಲದವರು ಒಂದು ಕಾಲ್ಡಿಯದ ರಾಜ್ಯವನ್ನು ಕ್ರೈ
ವಶ ಮಾಡಿಕೊಂಡರು. ಅದೇಶದವನಾದ ಬರೋಸ
ಸನೆಂಬವನು ಇತಿಹಾಸಕರ್ತನು ಈ ಜನರು ಅರ
ಬಿದ್ದರೆಂದು ಹೇಳುತ್ತಾನೆ. ಆರು ಸಾವಿರ ವರ್ಷ
ಗಳಿಂತ ಹಿಂದೆ ಕಾಲದವರಿಗೆ ಕಾಲ್ಡಿಯನ್ ಜನರೇ
ಲ ಅತ್ಯಸಿದ್ಧರೂ, ವಿಶಾಲರೂ ಆಗಿ ಬದುಕಿ, ಆ
ಮೇಲೆ ಬಾಬಿಲನ್ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಸೇರಿ ಅವ್ಯಾಪ್ರ

ಷ್ಟ ಸ್ಥಾಪಿಸಿಕೊಂಡರು. ಆ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಅವರು ಸೆಮಿಟಿ
ಕ ಕುಲದವರೊಳಗೆ ತೀರ ಬಲಿಷ್ಠರಾಗಿದ್ದರು.

೪ನೇ ಪಾಠವು.

ಅಸೀರಿಯ
೨೬-೨೭

ಮುಂದಿನ ಇತಿಹಾಸದ ಮಾರ್ಗದರ್ಶಕ
ರೂ ಅದೇ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲವುಂಟು. ಈ
ಗಿನ ಮೆಸೊಪೊಟೇಮಿಯದ ಬಯಲಿಯಲ್ಲಿ, ಅದಕ್ಕೂ,
ಅರೇಬಿಯದ ಮರುಭೂಮಿಗಳಿಗೂ ನಡುವೆ ದಿಣ್ಣೆಯಾ
ದದ್ದೊಂದು ದೊಡ್ಡ ಬೈಲಿನ ಪ್ರದೇಶವುಂಟು. ಅದರಲ್ಲಿ
ಟೈಗ್ರಿಸ್, ಯುಫ್ರೇಟೀಸ್ ನದಿಗಳು ಹರಿಯುತ್ತ
ವೆ. ಅದಕ್ಕೆ ಅಸ್ಸೀರಿಯ ಎಂದು ಹೆಸರಿತ್ತು. ಪ್ರಾಚೀನ
ದಲ್ಲಿ ಕ್ರಿ.ಶ.ಕ್ಕೆ ಮುಂಚೆ ೧೬೦೦ರಿಂದ ೧೩೦೦ ವರ್ಷಗಳ
ವರೆಗೆ ಶುದ್ಧ ಸೆಮಿಟಿಕ ಕುಲದವರದೊಂದು ರಾಜ್ಯವಿ
ರುತ್ತಿತ್ತು. ಈ ಅಸೀರಿಯನ್ ಜನರು ಬ್ಯಾಬಿ
ಲೋನ್ ದೇಶದವರಿಂದ ಶಿಲ್ಪಕಲೆಯನ್ನು, ಇದರ ಕಲ್ಪನೆ
ಗಳನ್ನು ಕಟ್ಟುವುದನ್ನು ಕಲಿತುಕೊಂಡು, ಅವರ
ಧರ್ಮವನ್ನೇ ಅನುಸರಿಸಿದರು. ಅಸೀರಿಯನ್ನರು
ದಿನದಿನಕ್ಕೆ ಹೆಚ್ಚು ಬಲಿಷ್ಠರಾಗುತ್ತ ಹೋಗಿ, ತಮ್ಮ ದೇ-

ಶವನ್ನೆಲ್ಲ ತಮ್ಮ ರಾಜ್ಯಕ್ಕೆ ಸೇರಿಸಿಕೊಂಡದ್ದಲ್ಲದೆ, ಉ
ತ್ತರ, ಪೂರ್ವ ದಿಕ್ಕುಗಳ ಗುಡ್ಡಗಳಲ್ಲಿ ವಾಸಿಸುತ್ತಿದ್ದ ಜನ
ನ್ನೂ, ಕಾಡು ಮನುಷ್ಯರನ್ನೂ, ಪಶ್ಚಿಮದಿಕ್ಕಿನಲ್ಲಿದ್ದ ಸಿರಿಯಾ
ದೇಶದವರನ್ನೂ ಗೆದ್ದು ಕೈವಶ ಮಾಡಿಕೊಂಡರು. ಆ ಕಾಲ
ದಲ್ಲಿ ಅವರ ರಾಜ್ಯದ ಕ್ಷೇತ್ರಫಲವು ಸುಮಾರು ಇಪ
ತ್ತು ಸಾವಿರ ಚದರ ಮೈಲಿಗಳಷ್ಟು ಇತ್ತು. ಮುಂದೆ ಕ್ರಿ
ಶ.ಕ್ಕೆ ಮುಂಚೆ ೧೦೯೦ ರಿಂದ ೮೯೦ ರವರೆಗೆ ಅವರ ರಾಜ್ಯ
ವು ಬಲಗುಂದಿತು. ಆ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಪಾಲೆಸ್ತೈನ ಪ್ರಾಂತ
ದೊಳಗೆ ಹೀಬ್ರೂ ಜನರ ರಾಜ್ಯವು ಬಹು ಬಲಾಢ್ಯವಾ
ಗಿ ನಡೆಯುತ್ತಿತ್ತು. ಆದರೆ ಕ್ರಿ.ಶ.ಕ್ಕೆ ಮುಂಚೆ ೮೮೦
ರಿಂದ ೬೪೭ ನೇ ವರ್ಷದ ವರೆಗೆ ಅಸೀರಿಯನ್ ಜನರು
ಪುನಃ ಬಲಾಢ್ಯರಾಗಿ, ಅರಬಸ್ತಾನದ ಸಮುದ್ರದ
ಡದ ಮಟ್ಟಿಗೂ ಎಲ್ಲ ದೇಶಗಳನ್ನು ಕೈವಶ ಮಾಡಿ
ಡು, ಏಶಿಯ ಮೈನರ, ಅಂದರೆ ಅನಾತೋಲಿ
ದೇಶವನ್ನು ಸೇರಿದರು; ಇಜಿಪ್ತಕ್ಕೆ ದಂಡೆತ್ತಿಹೋಗಿ
ದಕ್ಷಿಣ ಭಾಗದಲ್ಲಿರುವ ಥೀಬಿಜ ಪಟ್ಟಣದ ವರೆಗೆ ಅ
ದನ್ನು ಕೈವಶ ಮಾಡಿಕೊಂಡರು; ಇರಾಣಿ ಕೊ
ಣ್ಣಿಯ ಪರ್ವತಗಳನ್ನು ಆಕ್ರಮಿಸಿದರು. ನಾಲ್ವದೊ

ಕಾಲುವೆ ಪಟ್ಟಣಗಳಲ್ಲಿ ಈ ಕ್ಷೇತ್ರಗಳು ಈ ಜನರ ಅರ
ಮನೆ ಮನೆಗಳು ಕಾಣುತ್ತವೆ. ಆ ಕಾಲದ ಮನೆಗಳಿಂದ
ನಾಗರಿಕತನದ ಕಲಾ ಕೌಶಲ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ಈ ಜನರು ಈಗಿನ
ದೇಶಗಳಿಗಿಂತ ಬಹಳ ಕಡಿಮೆ ಯೋಗ್ಯತೆಯುಳ್ಳವರಾಗಿ
ದ್ದಿಲ್ಲವೆಂದು ತಿಳಿದು ಬರುತ್ತದೆ. ಅವರ ನೆರೆಯಲ್ಲಿ
ಯಾರು ಬಲಿಷ್ಟ ಜನರು ಇದ್ದಿಲ್ಲವಾದ ಕಾರಣ ಅವರು
ಸುಲಭವಾಗಿ ಬೆಳೆದರು. ಕಡೆಯಲ್ಲಿ ಅವರ ರಾಜ್ಯವನ್ನು
ಮುರಿದವರು ನಿಜ ಅವರ ನೆರೆಯವರಲ್ಲ. ಆಸೀರಿಯದ
ಪಶ್ಚಿಮ ಗುಡ್ಡಗಳಲ್ಲಿ ಕ್ರಿ.ಶ.ಕ್ಕೆ ಮುಂಚೆ ೨೫೦೦ರಿಂದ ೨೦೦೦
ನೇ ವರ್ಷದವರೆಗೆ ಮೀಡಿಯ ದೇಶದಿಂದ ಆರ್ಯಜನರು
ಬಂದು ವಾಸಿಸುತ್ತಿದ್ದರು. (ಶಾಸ್ತ್ರಜ್ಞರ ಶೋಧನೆಗಳ ಅ
ಭಿಪ್ರಾಯದಂತೆ) ಇದನ್ನೇ ಅಂದರೆ ಆಸೀರಿಯದ ರಾ
ಜಧಾನಿಯಲ್ಲಿ ನಡೆಯುತ್ತಿದ್ದ ಭಾಷೆಯೂ, ಕೆಲಕಾಲ
ದ ಈಚೆ ಇರಾಣದಲ್ಲಿ ನಡೆಯುತ್ತಿದ್ದ ಪೆಹ್ಲವಿ ಭಾಷೆ
ಯೂ ಬಹುತರವಾಗಿ ಒಂದೇ ಎಂಬುದು ನಿಜವಾದ.
ಕೆ, ಮೀಡಿಯನ್, ಜನರು ಬಲಿಷ್ಟರಾಗುವ ಪೂರ್ವ
ದಲ್ಲಿ ಅವರು ಆಸೀರಿಯನ್ ಜನರಿಂದ ಪೂರ್ಣವಾಗಿ
ಸ್ವಾಧೀನಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಲ್ಪಟ್ಟಿದ್ದರೆಂದು ತೋರುತ್ತದೆ.

ಈ ಚಪಲತೆಯುಳ್ಳ ಪರ್ವತನಿವಾಸಿಗಳು ಉ-ತ್ತರೋತ್ತರವಾಗಿ ಬಲಶಾಲಿಗಳಾಗುತ್ತ ಹೋಗಿ, ಕ್ರಿ-ಶ-ಕ್ಕೆ ಮುಂಚೆ ೧೫೦೦ರಿಂದ ೧೨೦೦ನೇ ವರ್ಷದವರೆಗೆ-ಹಲವು ಸಾರಿ ಆಸೀರಿಯನ್ ಜನರ ಕೂಡ ಯುದ್ಧಮಾಡಿದಾಗ್ಯೂ ಆಸೀರಿಯನ್ನರು ತಮ್ಮ ಬಾಹುಬಲದಿಂದ ಇವರನ್ನು ಪರಾಜಯಪಡಿಸಿದರು. ಎರಡನೇ ಸಾರಿ ಅವರು ಸಿಯಾಕ್ಸರೀಸನೆಂಬ ದಳವಾಯಿಯಿಂದ ನಡಿಸಿಕೊಂಡು ಬಂದು ಯುದ್ಧಮಾಡುತ್ತಿರಲಾಗಿ, ಮಧ್ಯ ಏಶಿಯದಲ್ಲಿ ತೂರೇನಿಯನ್ (೨ನೇ ಪಾಠ ನೋಡು) ಕುಲದವರು ದಾಳಿಯನ್ನೆಬ್ಬಿಸಿದರಿಂದ ಅವರು ತಮ್ಮ ದೇಶಕ್ಕೆ ತಿರುಗಿ ಹೋದರು. ಸಿಥಿಯನ್ನರೆಂಬ ಹೆಸರುಳ್ಳ ಈ ತೂರೇನಿಯನ್ ಕುಲದವರು ಕಾಕೇಸಸ ಪರ್ವತದಿಂದ ಇಳಿದು ಬಂದರು. ಮೀಡಿಯನ್ನರು ತನ್ನ ಪರ್ವತಗಳಲ್ಲಿ ಅಡಗಿಕೊಳ್ಳಬೇಕಾಗಿತ್ತು. ಆದರೆ ಸಿಥಿಯನ್ನರು ಆ ಪರ್ವತಗಳ ಮಾರ್ಗದಿಂದಲೇ ಇಳಿದು ಆಸೀರಿಯವನ್ನು ಸೇರಿದರು. ಅವರು ಆ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಕೆಲಕಾಲ ನಿಂತು, ಹೊರಟು ಹೋದರು, ಅಥವಾ ಹೊರಗೆ ಹಾಕಲ್ಪಟ್ಟರು. ಆದಾಗ್ಯೂ ಅವರು-

ಹೋದಾಗ ಅಸೀರಿಯನ್ನರು ತೀರಬಿಸೀನ ದಾಗಿ
ದ್ದು ಬ್ರಿಕ್ಕೆ ಹಾಗೂ ತೆಪ್ಪದನೇ ವಿಘ್ನ ವಲ್ಲಿ ರಾಜ್ಯದೀ
ಶನವೆಸ್ತಿವಹೊಂದು ದಿವಾತೆ ಜನರು ಹೀನ: ಅಸೀರಿ-
ಯ ದವರೂತರಾಳ್ಗಕ್ಕೆ ಹೋದರು. ಅಸೀರಿಯನ್ನರದ
ಇಸಲ್ಲಿ ಅವರಸ್ತೈವಶವಾದ ಬಾಬಿಲನ್ನದ ರಾಜ್ಯದೊಳ್ಗ
ನಿಂದ ಬಹು ಜನರು ಬಂದು ಕೂಡಿದ್ದರು. ಈ ಬಾಬಿ
ಲನ್ನದ ರಾಜ್ಯವು ಮಿರಾಂತನದ ಕಾಲ್ಧಯನ್ನರ ರಾಜ್ಯ
ವನ್ನು ಮುರಿದು ಸ್ಥಾಪಿಸಲ್ಪಟ್ಟಿತ್ತು. ಅಸೀರಿಯ
ನ್ ದಂಡಿನ ದಳ್ವಾಯಿ ಯಾದ ನಬೋಪೋಲಾಸ
ರನೆಂಬವನು ಮಾಡಿಯದ ಪಕೊಳ್ಗೆ ಹೋಗಿಹೊ
ಬಿದ ಕಾರಣ ಸಕೆಕನನೆಂಬ ಅಸೀರಿಯನ್ ರಾಜನು
ತನ್ನ ನಿನವೇ ರಾಜಧಾನಿ ಯೊಳಗಿನ ಅರಮನೆಯು
ಳ್ಳ ಹೋಗಿ ಅವನ ಕೊಂದನು. ಅಂದಿಗೆ ಕಾಲ್ದ್ಯಗಳ
ಅ ಅರಮನೆಗೆ ಬೆಂಕಿಯನ್ನಿಟ್ಟು ಪಟ್ಟಣವನ್ನು [illegible]
ನು ಸುಟ್ಟು ಬಿಟ್ಟರು. ಮಾದಗು ಕಾಲ್ಡ್ಯರು ಬಿಸೆ
ನಿಯು ದೇಶವನ್ನು, ಯುಫ್ರೇಟೀಸ ನದಿಯ
ದಡದ ಕೆಳಗಿನ ಪ್ರದೇಶವನ್ನು ನಬೋಪೋಲಾ
ಸನಿಗೆ ಕೊಟ್ಟರು.

ಹೊಲಿಕೆಗೆ ಸಿದ ಗತಿದಾನಿದ್ದ ಮು
ಪ್ರಸಂಗಕ್ಕೆ ಯೋಗಂದಲಿ, ಅಯ್ಯ ಜನರು, ಶಿಂ
ದಿದಾದದ್ದು, ಅದರ ದಾನಿಗ್ಗ ನಶಂಮ ಹಗ್ಗಸಲ್ಲ
ಬೈ, ಇದಾರದ ಯಂತ್ರ ಶ್ರೀಕೃಪಾಂಬಿಕ್ಕರು, ತ್ರಿ
ಗ್ರೀನಿ, ಯುಕ್ತಿಯಿಂದ ಹಾಳುಗಳು ಮಕ್ಕಳು ಪ್ರನ
ಮಟ್ಟ ಹೊಲದವರ ಕೇಳ್ದ ಹೋಲಿ ಬಿದ್ದರು; ಕಾ
ರಮೊದಲಿಗೆ ನಾಲ್ವರಲ್ಲ ಕ್ಷ್ಯಾತಿನಿಯನ್ ಜನರು.
ಪ್ರಿಯಕಾಲ ಅತ್ತ ಬಂದು ಹೊರಟು ಹೋದರು; ತರು
ವಾಯ ಅಯಗಳ ಮಟ್ಟ ಹೊಲದವರ ಗಾಢ್ರದಲ್ಲ
ಗೆದ್ದು ಕೊಂಡು, ಚಿಕ್ಕ ಹುಟ್ಟಿ ತ್ರನದಿದರು.

Selections from Shabara Shankara

ಶಬರಶಂಕರವಿಳಾಸದೊಳ ಗಿನ ಪದ್ಯಗಳು

॥ಶಾರ್ದೂಲವೃತ್ತ॥

ಎಲೆ ಗಿರಿಜಾ ತೆರೆಯೊ ದನನಾದನಮ ನಿಕೆನಾಲ್ಲ
ತಂಗಳು।
ಎಲನಿ ಕೊಂಗಿನ ಗನ ನಿಮ್ಮಳ್ಳ ಕೊಟ್ಟು.

ವನಾಳ್ದು ತಿಂಗಳ್॥
ಸ್ಖಲಿಸದಾಯುವಂ ನಿರಿಯನಿನ್ನುಳಿಸಿದರ್ಕಳೆ
ಕರಿಂಡನೇಂ।
ಕಲಿಯಾಕರ್ಣಂಗೆ ಕಾಳದನಿವಂ ನಿಮುದಂಬಿಯೊ
ಳೆಂಪೊಲರ್ಜುನಂ॥೫॥

ಶಬ್ದಾರ್ಥ- ಎಲೆ। ಗಿರಿಜಾತೆ= ಪಾರ್ವತಿಯೇ। ನಿನ್ನಾಡು। ಇವನ। ಶಾಸನಿಮಂ। ನಿರೆ=ಚಿಕ್ಕಾಗಿ। ನಾಲ್ಕು ತಿಂಗಳ್ಗಳುಂ। ಎಲಿಸಿದ=ಬಿಟ್ಟಿದ। ಜೀರ್ಣ=ದಗ್ಗಾರ। ಶಿಣ್ಣವನೆ= ಎತ್ತಿಗಳನ್ನು। ಮೆಲ್ದು=ತಿಂದು। ಉಳಿದ। ಬಿಟ್ಟಿದ। ನಾಲ್ಕು ತಿಂಗಳ್ಗಳ। ಅಸ್ಖಲಿಸದ=ಅಧಿಕವಾದ। ಆಯುವಂ। ಗಾಳಿಯನ್ನು। ನಿರಿಯು=ತಿಂದು। ನಿನ್ನುಳಿಸಿದರ್=ಕ್ಷಮ ಬಿಡಿಸಿದ। ಕರಿಕರಡಿಂದ। ಅಧಿಕಂ=ಎಷ್ಟೊಂದು। ಕಲಿಯಾ= ನಿಮ್ಮ ಪರ್ಸನ್। ಕರ್ಣಂಗೆ= ಜಾಸ್ತ್ರಿಕ್ರಾಂತ। ಕಾಳದಂ। ಇವಂ। ನಿಮುದಂಬಿಯೊಳ್= ನಿಮುದಬಿಕಾಶ್ಯಯಾದ। ಎಂಪೊಲ್= ನನ್ನಂತೆ। ಅರ್ಜುನಂ॥

ತಾತ್ಪರ್ಯಾರ್ಥ-

ಎಲೈ ಪಾರ್ವತಿಯೇ, ಈ ಅರ್ಜುನನು ನಾಲ್ಕು

ತಿಂಗಳ ಹನ್ನೆರಿಗಳನ್ನು ತಿಂದು, ಆ ಮೇಲೆ ಉಳಿದ ನಾಲ್ಕು ತಿಂಗಳು ಗುಳಿಯನ್ನು ಸೇವಿಸಿ, ದಂಡಿಸಲ್ಪಟ್ಟ ಶರೀರದಿಂದಲೆ ನಿಮ ಪರಾಕ್ರಮಿಯಾದನನ್ನಾಗಾಪಲೆ ತ್ಸ್ರಿಪ್ಪದಿಂದಲೆ ಕಾದಿದನು. ಈ ತನ ಪರಾಕ್ರಮವನ್ನು ನೋಡು, ಎಂಥಾ ವೀರನು!!!

॥ ಉತ್ಪಲ ಮಾಲಾ ವೃತ್ತ ॥

ಕಾದುವಕ್ರೈದು ಪೋದುದೆನು ತಳ್ಳಿದನೇ ಭುಜ
ಸ್ಥಾಯಶಕ್ತಿಗಂ।
ಪಾದುದೆ ಸಾಕ ವೀರರನು ಮೋಂಬಿಸಿ ಗಂಡಿದುದೆ
ನಿಘಾಯಮಂ॥
ಸಾದರವೆಗಟ್ಟ ತಂ ಚಿಪೆಪೆನೆಂಬ ಭಲಾಷೆಯನಾ
ಳ್ದದೇವುನಂ॥
ಕಾದತಿ ನೋಳ್ಪುದೀ ತನನಿಮಗ್ರ ಪರಾಕ್ರಮಮು
ವಿ ಜೆಪಗಂ॥೨೪॥

ಶಬ್ದಾರ್ಥ:- ಕಾದುವ।ಕೈದು = ಆಯುಧಗಳು। ಪೋದುದು = ಹೋದವು। ಎನುತ = ಎಂದು। ಅಳ್ಳದನೇ! = ಅಂಜಿದನೇ! (ಅಂಜಲಿಲ್ಲೆಂಬರ್ಥ) ಭುಜಸ್ಥಾಯಿಶಕ್ತಿ, ಬಾಹುಸಾಮರ್ಥ್ಯವು। ಗಂ ಬಾದು

ದಿ! = ಕಡಿದು ಹೋಯಿತೇ! (ಇಲ್ಲೆಂಬರ್ಥ) ಸಾರ=ಶ್ರೇ
ಷ್ಟವಾದ | ವಿಕ್ರಮಂ | ಪೆಂ = ಪೆಸು | ಬಲಗುಂದಿದುದೆ |
ಅಳಿತೇ! (ಇಲ್ಲೆಂಬರ್ಥ) ನಿಜಾಯುಷ್ಯಂ | ಸಾದರಂ = ಆ
ದರಣೀಯವಾಗಿ | ಬಯ್ಕೆತಂ = ಬಯಕೆಯಾಗುವಂತೆ | ಅ
ದೆವನು | ೨ಂ | ಅಭಿಲಾಷೆಯಂ | ಅಪ್ಪುದೇ! = ಧರಿಸಿತೇ!
(ಇಲ್ಲೆಂಬರ್ಥ) ಮನಂ = ಮನಸ್ಸು | ಕಾಂತೆ = ಎನ್ನ ಕಾಂತ
ತೆಯೇ | ನೋಳ್ಪುದು = ನೋಡುವುದು | ಈತನ = ಈ
ಅರ್ಜುನನ | ವಿಕ್ರಮಂ = ಪರಾಕ್ರಮಂ | ಉಬ್ಬಿ =
ಉಬ್ಬಿ | ಪೆರ್ಚುಗುಂ = ಹೆಚ್ಚಾಗುವುದು ||

ತಾತ್ಪರ್ಯಾರ್ಥ.

ಕಾದುವ ಆಯುಧಗಳೆಲ್ಲಾ ಹೋದವೆಂದು ಅರ್ಜುನನು ಅಂಜಿದನೇ ಅಂಜಲಿಲ್ಲ; ಈತನ ಭುಜಬಲ ಪರಾಕ್ರಮವು ಕುಂದಿತೇ ಕುಂದಲಿಲ್ಲ, ಈತನ ಧೀರರ ನಿವು ಅಳಿತೇ ಅಳಲಿಲ್ಲ; ಈತನು ನಿಜಾಯುವನ್ನು ಅರಿಯ ಬೇಕೆಂದು ಮನಸ್ಸಿನೊಳಗೆ ಬಯಸಿದನೇ ಬಯಸಲಿಲ್ಲ; ಎನ್ನ ಪಾರ್ವತಿಯೇ ಈತನ ಪರಾಕ್ರಮವು ಉಬ್ಬಿ ಹೆಚ್ಚಾಗುತ್ತದೆ, ನೋಡು

ಕಂ॥ ಕುಲಗಿರಿ [illegible]।
[illegible]॥
[illegible]।
[illegible]॥

ಶಬ್ದಾರ್ಥ:- ಕುಲಗಿರಿ = [illegible] ದಿಕ್ಕುಗಳಲ್ಲಿರುವ [illegible] [illegible]

ತಾತ್ಪರ್ಯ:-

ದಿಕ್ಕುಗಳಲ್ಲಿರುವ [illegible] [illegible] [illegible] ಸಲ್ಪಟ್ಟಿದೆ.

Correspondence

ಪತ್ರವ್ಯವಹಾರವು.

ಗೋಂವನಕೊಪ್ಪ ದೊಳಗಿರುವ ಸರಕಾರೀ ಶಾಲೆಯ ವಿಷಯಕ್ಕೆ.

ಕಲಾದಗಿ ಜಿಲ್ಲೆಯೊಳಗಿರುವ ಬದಾಮೀ ತಾಲೂಕಿನಲ್ಲಿ ಮಲಾಪಹಾರೀ ತೀರದಲ್ಲಿ ಗೋಂವನಕೊಪ್ಪ ಎಂಬ ಹೆಸರಿನದೊಂದು ಚಿಕ್ಕ ಗ್ರಾಮವುಂಟು. ಆ ಗ್ರಾಮದಲ್ಲಿ ಸರಕಾರದವರು ಶಾಲಾಸ್ಥಾಪನೆಯ ಮಾಡಿ, ಈ ವರ್ತಿಗೆ ಸುಮಾರು ಆರೇಳು ವರ್ಷಗಳಾಯಿತು, ಆ ಶಾಲೆ ಮೊದಲು, ರಾಮಚಂದ್ರ ಬಾಪೂಜಿ ಶಾಸ್ತ್ರಿ ಎಂಬವನು ಮಾಸ್ತರನಾಗಿ ಬಂದನಂತೆ, ಆಗ್ಗೆ ಜನರಿಗೆ ಇಷ್ಟು ಮೊದಲಿಗೆ ಶಾಲೆ ಬಂದದ್ದರಿಂದ ಪ್ರೀತಿ ಆಸ್ಥೆ ಇದ್ದಕಾರಣ ಮೇಲಿನ ಮಾಸ್ತರನು ಆ ಊರಲ್ಲಿ ಸುಮಾರು ಒಂದು ವರುಷದವರೆಗಿದ್ದು ಇದ್ದದರೊಳಗೆ ತನ್ನ ಹುಡುಗರ ಉಳಿಸಿಕೊಂಡು ಹಾಗಿ ಹೋದನೆಂದು ತಿಳಿಯುತ್ತದೆ. ಆಮೇಲೆ ಆ ಗ್ರಾಮಕ್ಕೆ ರಾ. ತಿರಪ್ಪ ಬಿನ ಸ ಪರುದ್ರ [illegible] ಹೊಂಗಲ ಎಂಬವನು ಮಾಸ್ತರನಾಗಿ ಬಂದು, ಅಂ-

ಅವನೂ ಧಾರ್ಮಿಕ ಶೀಗಸುವರು ಹಾರು ತಿಂಗಳದವರೆ-
ಗಿದ್ದು, ವರ್ಗವಾಗಿ ಹೋದನಂತರ ಆ ಊರಿಗೆ ರಾಂ
ವಿಷ್ಣು ಭಿಕಾಜೀ ದಾಮುಲೇ ಎಂಬವನು ಬಂದು, ಸು-
ಮಾರು ಮೂರು ನಾಲ್ಕು ತಿಂಗಳವರೆಗಿದ್ದು, ಆ ಊರ
ವಿಷಯಕ್ಕೆ ಬೇಸತ್ತು, ಬೇಜಾರಾಗಿ ರಾಜೀನಾಮೆ ಕೊ-
ಟ್ಟು ಸಗ್ಗಗಳ ಅತ್ತ ಹೋದನು. ಅವನ ತರುವಾ-
ಯಲ್ಲಿ ರಾಂ ವಿಠಲಕೃಷ್ಣ ಸಂತನಿವರತ್ತಿ ಎಂಬವನು ಮ-
ತ್ರಿಸವಾಗಿ ಬಂದನು. ಅವನು ಆ ಊರಲ್ಲಿ, ವಿಠೋಬ
ಎಂಬ ಸತ್ಪ್ರಸ್ಥರವರ ಮನೋರಾಸ್ಸಾರ್ಥದೊಳಗಿನವನಾದ
ರಾ. ವೆಂಕಪ್ಪ ಹುಲಿ, ಎಂಬವನ ಮನೆಯಲ್ಲಿ ಇ-
ಸೊಂಡು, ಅವರಲ್ಲಿಯೇ ತನ್ನ ಊಟವನ್ನು ಮಾಡಿ
ಕೊಂಡಿರುತ್ತಿದ್ದನು, ಅವನು ಮನೆಯವರ ಮುಜ್ಞ-
ನು ಹೊಲವಾಗಿದ್ದರಿಂದ, ಮೂರ್ತಿಸಕಾರದಿಂದ ಎಷ್ಟು
ತಪ್ಪುಗಳಾದಾಗ್ಯೂ, ಅವರು ಬೃಂದಿಗೆ ಬರಗೊಡು-
ತ್ತಿದ್ದಿಲ್ಲ. ಹೀಗೊಂದು ವರುಷದವರೆಗೆ ಕಾಲವನ್ನು
ಕಳೆದು ಅವನು ಇರುತ್ತಿದ್ದನು. ಇವರಿಗೂ, ಊ-
ರವರಿಗೂ, ಯಾವದೋ ಒಂದು ಕಾರಣದನಿಮಿ-
ತ್ತವಾಗಿ ಬದ್ಧದ್ವೇಷ ಉಂಟಾದದರಿಂದ, ಅತ್ರಸ

ದಿಯ ಪಕ್ಷದವರು, ಮಾಸ್ತ್ರರ ವಿರುದ್ಧ, ಅಧಿಕಾ-ರಿಯವರಿಗೆ ಅರ್ಜಿಗಳನ್ನು ಮಾಡಲಾರಂಭಿಸಿ, ಸುಮಾರು ನಾಲ್ಕಾರು ತಿಂಗಳುಗಳಾಗುವಷ್ಟರಲ್ಲಿ-ಹತ್ತಿಪ್ಪತ್ತು ಅರ್ಜಿಗಳನ್ನು ಮಾಡಿದರು. ಆ ಸಂ-ಧಿಗೆ, ಮೆ. ಇ. ಇ. ಸಾಹೇಬರವರು, ಕಲಾದಗಿ-ಯಿಂದ ಧಾರವಾಡಕ್ಕೆ ಹೋಗುವಾಗ್ಗೆ ಮಾರ್ಗದಲ್ಲಿ ಆ ಊರ ಶಾಲೆಯನ್ನು ನೋಡುವ ಉದ್ದಿಶ್ಯದಿಂದ ಶಾ-ಲೆಗೆ ಬರಲು, ಅಲ್ಲಿ, ಮಾಸ್ತ್ರರನಿರುವ ಮನೆಯವರ ವಿರುದ್ಧ ಪಕ್ಷದವರು, ಶಾಲೆಗೆ ಬಂದು ಸಾಹೇಬರಿ-ದುರಿಗೆ ನಿಂತುಗೊಂಡು, ಈ ಮಾಸ್ತ್ರರನು ಕೆಟ್ಟವನಿದ್ದಾನೆ, ಇವನನ್ನು ತೆಗೆದರೆ ಒಳ್ಳೇದಾಗುವದು, ಎಂದು ಒದರಿಕೊಳ್ಳಲಾರಂಭಿಸಿದ್ದನ್ನೂ, ಆ ಊರಲ್ಲಿ ದ್ವೇಷವಿದ್ದದ್ದನ್ನೂ, ಸಾಹೇಬರು ಕಂಡು, ಅವರಿಗಾದರೂ ಬಹು ಕೆಟ್ಟ ಕಾಣಿಸಿ, ತೀವ್ರವೇ ಈ-ಮಾಸ್ತ್ರರನನ್ನು ತೆಗೆದು [illegible] ನನ್ನು ನೇಮಿಸೆಂಬದರ ಬಗ್ಗೆ ಡಿಪೋಟಿ ಸಾಹೇಬರಿಗೆ ಹುಕುಮು ಕಳಿಸಿದ್ದರ ಮೇಲಿಂದ, ಆ ಮಾಸ್ತ್ರರನನ್ನು ವರ್ಗ ಮಾಡಿ, ಆ ಊರಿಗೆ ನನ್ನನ್ನು ಕಳುಹಿಸಿದರು.

ಆ ಮಾಸ್ತ್ರರನು ಊರೊಳಗೆ ಸ್ಟೇಶನದ್ದಲುವ
ದಿ, ತಾನಿರುವ ಮನಿಯವರ ಆಶ್ರಯದಿಂದ
ರಾತ್ರಿ ಯೊಳಗೆದ್ದು ಯಾರಿಗೂ ಭೆಟ್ಟಿಯಾಗ
ದೆ ಹೋದದ್ದು ನಾನು ಪ್ರತ್ಯಕ್ಷ ನೋಡಿದ
ತು. ಊರವರೆಲ್ಲರು ಅವನನ್ನು ಹೊಡಿಯಬೇ
ಕೆಂಬ ಸಂಚಿಕೆ ಮಾಡಿದ್ದರು. ಊರವರು ಬಹ
ಕೆಟ್ಟವರಿದ್ದು, ಅವರಿಗೆ ಹಾಗೆಯೇ ಅಪೇಕ್ಷೆಯು
ಇಲ ಮಂತ್ರವಿದ್ದಿತು. ನಾನು ಆ ಗ್ರಾಮದಲ್ಲಿ ನಾ
ಲು ಹೋದೆ, ಹನ್ನೊಂದು ತಿಂಗಳವರೆಗೆ ಸಹ, ಅ
ಷ್ಟ ಸೂಳೆಗಾರನಾಗಿ ಕಂಡಾತ್ನೆ ನನಗೂ ಬಹಳ
ಬೇಸರಿಕೆ ಯಾಯಿತು ತಾನಿದ್ದ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಯಾ
“ ಊರು ಸಂಗ್ರಾಮಗನೌಡನೂ ಬ್ರಾಹ್ಮಣರಾಗಿ
ವೆಂಕಪ್ಪ ಹಾಲಿ ಎಂಬವನು ನನ್ನ ಮೇಲೊಂದ
ವಿನಹಾ ಕಾರಣ ಅಪವಾದವಿಟ್ಟು, ಈ ಮಾಸ್ತ್ರ
ಸು ನಮಗೆ ಬೇಡವೆಂದು, ಡಿಪೋಟಿಯರಿಗೆ
ಒಂದು ನನ್ನ ವಿರುದ್ಧ ಅರ್ಜಿಯನ್ನು ಮಾಡಿದ್ದರ
ಲ್ಲಿಗೆ, ಸ್ಪಿಪಡಿವನೆದಲ್ಲಿಯೇ ನಿಮ್ಮ ಅಭಿಪ್ರಾ
ಯದಂತೆ ಈ ಮಾಸ್ತ್ರರನ್ನು ತೆಗೆದು, ಮತ್ತೊ

ನನ್ನ ಕೊ ಪುತ್ರೀನಂಬರು ಕುವರು ಕೊಟ್ಟು,
ಮುಂದೆ ಎಂಟ್ಹತ್ತು ದಿವಸಿ ಕಳ್ಳೀನನಗೆ ಎರ
ಪನೆಯ ಊರಿಗೆ ವರ್ಗ ಮಾಡಿ, ಆ ಊರಿಗೆ ರಾಂಭ
ಮಾಜೀ ಗಣೇಶಕುಕ್ಕೇರಿ ಎಂಬವನನ್ನು ಕಳಿಸಿಕೊ
ಟ್ಟು ಈ ಪತ್ರಿಗೆ ಎರಡು ಬರೆತಿಂಗಳ ವಾಸ್ತ್ರಬಂ
ತು. ಆ ಊರಲ್ಲಿ ಈ ಪತ್ರಿಗೆ ಆರೇಳು ಜನ ಮಾಸ್ತರ
ರಾದಾಗ್ಯೂ ಒಬ್ಬ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿನಿಯು ಪರೀಕ್ಷೆಯು ಕೊಡು
ಗಳಲ್ಲೊಂದು ಕೇಳುತ್ತೇನೆ, ಪತ್ರ ಆ ಜನರಿಗೆ ನಿರರಾ
ರಿಯ ಶಾಲೆ ಯು ಬೇಕಾಗಿಲ್ಲವೆಂದು ಸ್ಪಷ್ಟ ಹೇಳುತ್ತಾರೆ,
ಅಂದಬಳಿಕ ಅಂಥ ಗ್ರಾಮದಲ್ಲಿ ಶಾಲೆಯನ್ನಿಟ್ಟು
ಯೇನು ಪ್ರಯೋಜನ! ಒಂದು ವೇಳೆ ಆ ಊರಲ್ಲಿ-
ಸರಕಾರದವರು ಕಣ್ಣು ಮುಟ್ಟಿ ಶಾಲೆಯನ್ನು ತೆಗೆಯ
ದೆ ಹಾಗೆ ಯೇ ಇಟ್ಟದ್ದುಂಟಾದರೆ, ಮಾಸ್ತರರಿಗೂ,
ಸರಕಾರದವರಿಗೂ, ಎಂದಿಗಾ ಭಾಷಣಬಲಗಳಿ
ವೆಂದು ಸ್ಪಷ್ಟ ತೋರುತ್ತದೆ; ಅದರಂತ ಗಂಡಾಗಿ
ಯೀ ಸರಕಾರದವರು ಆ ಶಾಲೆಯ ವಿಷಯಕ್ಕೆ ಸ್ವಲ್ಪ
ಲಕ್ಷ್ಯ ಕೊಟ್ಟು, ಅಲ್ಲಿಯ ಶಾಲೆಯನ್ನು ತೆಗೆದರೆ ಒ
ಳ್ಳೆ ಹಿತ ವಾಗುವದು.

ಹೊ. ಕೈ. [illegible]

ಮಹಾಲಿಂಗಪುರವೆಂಬಗ್ರಾಮದ ವರ್ಣನೆ-

ಮೊದಲು ಈ ಊರು ಬಹು ಚಿಕ್ಕದಾಗಿದ್ದು; ಆ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಯಾವನೊಬ್ಬ ಮಹಾಲಿಂಗಯ್ಯನೆಂಬೊಬ್ಬನು ಬಂದು ಶೇರಿಕೊಂಡು ಇಲ್ಲಿರುವ ಯಾವತ್ತು ಜನರಿಂದ ಕೊಂಡಾಡಿಸಿಗೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದದರಿಂದ ಅವನ ಕಾಲಗುಣದಿಂದ ಈ ಊರು ಬಿದಿಗೆಯ ಚಂದ್ರನಂತೆ ವೃದ್ಧಿಸಲಾರಂಭಿಸಿತೆಂದು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ; ಇದಲ್ಲದೆ ಅವನು ದೇಹವಿರುವಾಗ್ಗೆ ಎಷ್ಟೋ ತನ್ನ ಭಕ್ತಜನರನ್ನು ಕರೆಕಳಿಸಿ ಅವರಿಗೆಲ್ಲ ಮುಖ್ಯವಾದ ಮಾತುಗಳನ್ನು ಹೇಳಿದ್ದೇನಂದರೆ, ಇಷ್ಟು ದಿವಸ ನನಗೆ ನೀವು ನಡಕೊಂಡಿರಿ, ಇನ್ನ ಮೇಲೆ ನಾನಂತು ಉಳಿಯುವದಿಲ್ಲಾದದರಿಂದ ಈ ಗ್ರಾಮದಲ್ಲಿ ನನ್ನ ಗುರ್ತು ಇರುವದಕ್ಕಾಗಿ, ನಾನು ಮೃತಹೊಂದಿದ ತರುವಾಯ ನನ್ನ ಶವವನ್ನು ಅಲ್ಲಲ್ಲಿ ಮಣ್ಣಾಗಾಣಿಸಿದೆ ಒಂದು ಚನ್ನೋಸ್ಥಳವನೋಡಿ, ಅಲ್ಲಿ ಮಣ್ಣು ಕೊಟ್ಟು ಅದರ ಮೇಲೊಂದು ಗದ್ದಿಗೆಯನ್ನು ಕಟ್ಟಿಸಿ ಅದಕ್ಕೆ ನೀವು ಯಥಾಪ್ರಕಾರವಾಗಿ-

ನಡಕೊಳ್ಳುತ್ತಾ ಹೋಗಲಿ ಅಂದರೆ ತಿಳಿಯುವರು,
ಮತ್ತೊಂದೇ ಸಾರಿ, ನಂದೊಂದು ಕೂದಲ ಉಳಿಯು
ಸ್ದೆ ಹೋಮಿತ್ತೇನೆ, ಅದನ್ನು ನೀವು ಅಗದ್ದಿಗೆಯುವತ್ರ
ರಗುತ್ರವಾಸಿಟ್ಟು ಪೂಜಿಸಿರಿ ಅಂದರೆ ತಿಳಿಯುವರು.
ಈ ಪ್ರಕಾರ ಹೇಳಿಟ್ಟು ಪ್ರಾಣ ಬಿಟ್ಟನಂತರ ಆ ಭಕ್ತ
ರು ತಮ್ಮ ಗುರುವಿನ ವಚನದಂತೆ ಯೇವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮಾ
ಡಿರಬೇಕೆ ತಾವು, ಕೂದಲ ನಿಶಿತ ಅಗದ್ದಿಗೆ ಗೆನತಕೊ
ಳ್ಳ ಲಾರಂಭಸಿದರಿಂದವರಿಗೆ ಬಹಳ ಹಿತವಾಗಲಾರಂ
ಭಸಿದ್ದನ್ನರಂತೂ, ಅದರ ಮೇಲೊಂದು ದೊಡ್ಡ ದೇ
ವಾಲಯವನ್ನು, ಮತ್ತೊಂದು ಗಡವೆಂತ ಸ್ಥಾಪಿಸಿ
ಅದಕೊಳ್ಳಗೊಂದು ಗುಡಿಯನ್ನು ಕಟ್ಟಿಸಿ, ಗಡದೊ
ಳಗಿನ ಗುಡಿಯಲ್ಲಿ ಒಂದು ಗದ್ದಿಗೆಯನ್ನು ಸ್ಥಾಪಿಸಿ, ಆ
ಯಾ ಗದ್ದಿಗೆ ಸಳ ಮೇಲೊಂದೊಂದು ಮುಖವನ್ನು ಮಾ
ಡಿಸಿಟ್ಟು, ಆ ಎರಡಕ್ಕೂ ಮಹಾಲಿಂಗಪ್ಪ ದೇವರೆಂ
ದು ಹೆಸರಿನಿಂದ ಭಕ್ತಿ ಪೂರ್ವಕ ಆರಾಧಿಸುತ್ತ ಬಂದ
ದರಿಂದ, ಊರು ದಿನ ದಿನಕ್ಕೆ ಹಟ್ಟುತ್ರನವೆ ಬಡ್ಡಲ್ಲಿ,
ಪಟ್ಟಣದ ಜನರಿಗೆ ಧನಕನಕಾದಿ ಐಶ್ವರ್ಯವೂ, ಪು-
ತ್ರ ಪೌತ್ರಾದಿ ಸಂತತಿಯೂ, ಅಭಿವೃದ್ಧಿಸುತ್ತ

ನದಿಯಿರುತ್ತದೆ, ತಮ್ಮ ಗುರುವಿನ ಪಟ್ಟಣಾನುಸಾರ
ವಾಗಿ ಮಠವಿರುವ ಆ ಕೂಡಲ ಎಲ್ಲಯನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂ
ಡು, ಅಲ್ಲಿ ಎರಡೆಲ್ಲಗಳಾಗಿದ್ದದ್ದನ್ನು ನೋಡಿ ಯಾ
ತ್ರಿಕರು ಬರುವಂತೆಯೇ ಮಾಡಿ, ಆಗ್ನೆ ಜಾತ್ರೆಯ
ತ ಉಂಟುಮಾಡಿದ್ದರಿಂದ ವರಿಗೆ ನದಿಯುತ್ರ ಬಂದ
ದೆ. ಈಗ ನೋಡಲು ಆ ಒಂದು ಕೂಡಲ ಎಲ್ಲಯಿಂದ
ಜಡಿಗಟ್ಟದ್ದನ್ನು ತ್ರಿತವರ್ಷಕ್ಕೊಮ್ಮೆ, ರಥೋತ್ಸವದಲ್ಲಿ
ತೇರು ಉರು ಮಾಡಿಸುವರು. ಈ ಸಮಾರಂಭಕ್ಕೆ ಈ
ಊರು ಮುಧೋಳ ಸಂಸ್ಥಾನದವರ ವಶದಲ್ಲಿರುವ-
ದ್ರಯುತ್ರ ಅವರು ತಮ್ಮ ಸ್ವಾಮಿನಿಶಿತ ಬಂದು, ಸಾ-
ಸ್ತ್ರೂರು ಗಿಸಿಕೊಳ್ಳುವರು. ಈ ಜಾತ್ರೆಗೆ ಸುಮಾರು
೨೧ ಸಾವಿರ ಜನ ಸೇರುವರು, ಮತ್ತು ಬಹಳ
ಕಡಾಸುವರು, ಈ ಜಾತ್ರೆಗೆ ಸುಮಾರು ದತ್ತಿಪ್ರತ್ರೆ
ದರವಾರಿಯ ಮೇಲಿನ ಜನರು ಬರುವರು. ಇಲ್ಲಿಯ
ಗವಂತರ ಮೇತ್ರಿಬಲ, ಬ್ರಾಹ್ಮಣರಿಗೆ ಅರವಿ, (ಸುಮಾ
ರು ಇಪ್ಪತ್ತು ಸುಮಾರು ಸಂಖ್ಯು) ಕುಲಕರ್ಣಿಯವರು, ಕು°

---

* ರಥೋತ್ಸವವು, ಕೂಡಲ ಎಲ್ಲ ಅನ್ನ ಪತ್ನಿಯು ಕ್ಕೆಯಲ್ಲಿಟ್ಟು
ಮೆರಸುತ್ತಾರು.

ಬೂರರೂ, ಇಂದಿಗೆ ಬಾಳುವರಿಲ್ಲ, ಯೀನು ಮಾ-
ಹಾಲಿಂಗಪ್ಪನ ಮಗನ್ತ್ರ ಪೋತಳಿಯದು.

ಈ ಗ್ರಾಮದಲ್ಲಿ ಮತ್ತೊಂದು ವಿಠೋಬನ (ಪಂಢರಿನಾಥನ) ಜಾತ್ರೆಯಾಗುವದು; ತನ್ನಿಂಬ-
ಧ ಐದು ದಿನದರಕದಿ ನಡೆಯುವದಲ್ಲಿ, ಅಯ್ಯನ-
ವರಿಗೆ ದೊಡ್ಡಸ್ಥಾನ ಕೊಡುವದೂ; ರಥದೊಳಗೆ-
ಅವರನ್ನು ಕುಳ್ಳಿರಿಸುವದೂ, ಬಹುಕೌತುಕ ನಡತಿಯುಂ-
ಟು.

೪ ಕೊ. ಕೆ. ಜೋ.

೮॥ ೮॥ ಚಿಳ್ಳಗಾಂವಿಯಲ್ಲಿರುವ ಕಾಳಾವಿ-
ತ್ರದ ಮಾಹಿತಿ:—

ವಿಸಂತಿ ವಿಶೇಷ. ತಂಮ ಚಿತ್ರಕೆಯ ಯಾವತ್ತು
ಮಹಾಧಿಕಾರಸ್ಥರಿಗೆ ಕೇವಲ ಆಶ್ಚರ್ಯಭೂತವಾದಂಥ
ದ್ದು ಅತಿಸ್ಥೂಲ ದೊರಿಯುತ್ತದೆಂತಾ ನಿಷ್ಟಯವಾದಕಾ-
ರಣ ನನಗ ಯಷ್ಟ್ರಂಟಿತು ಜಾನಾದೋರದೀತುಯು.
ಬೋಲ ಅಭಿಲಾಷೆಯಿಂದ ಕೆಳಗೆ ಬರದ ನಾಲ್ಕುನೂರು
ಕು ಜಕೂರ ವಂಸು ತಮ್ಮ ಕರದ್ದಯಂಗಳಲ್ಲಿ ಹುಟ್ಟ-
ಲವಿಡು ವಾಸಿಂದರವಾದ ಚಿತ್ರಕೆ ಯೋಳಗೆ ಅಷ್ಟು

ಹಾಕಿಸಿ ಪ್ರತಿಷ್ಠಾಪಿಸಬೇಕೆಂದು ವಿನಯಪೂರ್ವಕ ಪ್ರಾರ್ಥನೆಯುಂಟು.

ಈ ಶಾಲೆಯೊಳಗಿನ ಜಾಗಾ ಮಠದಲ್ಲಿ ಓದುವ ಬಾಲಕರಿಗೆ ಉದ್ದೇಶಕ್ಕಾಗಿ ಮೀಸಲಬಾನ ಕಾಡ ಸಾಹೇಬ ದಿವಾನ ಇಬ್ರಾಹಿಂಖಾನ ಇನಸ್ಪೆಕ್ಟರ ಜಿಲ್ಲಾ ಕಲಾದಗಿ ಇವರ ಸ್ವಾರಿ ಹೋದ ವರ್ಷ ಪರೀಕ್ಷೆಯ ಉತ್ತೇಜನವಾಗಿ ಬಂದಾಗ್ಗೆ ಪರೀಕ್ಷೆ ಆದನಂತರ ಶಾಲೆಯ ಮುಂಭಾಗದಲ್ಲಿರೋ ಯಿಸ್ಟೇ ಜಾಗದ ಪ್ರತಿ ಉತ್ತರ ದಕ್ಷಿಣ ಕೊಳ್ಳಾ, ಪೂರ್ವ ಪಶ್ಚಿಮ ಕೊಳ್ಳಾ, ಈ ಜಾಗಾ ಒಳಗೆ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಒಳಗಿನ ಯೋಗ್ಯ ಮನತಗದು ಪ್ರತಿ ಬೇಕೆಂದು ಸೂಚನೆ ಮಾಡಿರುತ್ತಾರೆ. ಅದರಂತೆ ಕಾಮಗಾರಿ ಸಿದ್ಧ ಆಗತಕ್ಕದ್ದು ಈ ಕೆಲಸ ತೀವ್ರವಾಗಿ ಮಾಡಬೇಕಾದರೆ, ಈ ಶಾಲೆಯಲ್ಲಿರೋ ಬಾಲಕರಿಗೆ ಪ್ರಕೃತವಾಗಿ ಶಾಲೆಯ ಸಂಬಂಧವಾದಂಥ ಸರಕಾರಿ ಮಾನ ಮಂಜೂರಾದ ಪುಸ್ತಕ ಇದಕ್ಕೆ ನಮ್ಮ ಶಾಲೆಯ ಸ್ಥೂಲ ಉತ್ತರ ಪ್ರಕಾರವಾದೀತು. ಈ ಕಾಮಗಾರಿ ಆಗಲಿಕ್ಕೆ ಯೆನಗೆ ಸಮಸ್ತರ ಸಹಾಯ ಬೇಕಾ

ವರ್ಗಗಳ ಮತ್ತು ಕೆಲವು ನಿರ್ಧಾರವುಳ್ಳ [illegible]
ಸಂಸ್ಕೃತಿ

ಈ ಗ್ರಾಮದಲ್ಲಿ ಭೂಮಿ [illegible] ಜನರಿಗೆ [illegible] ನಿಮಿತ್ತ [illegible] ಕಾಯಿದೆಯಲ್ಲಿ ಗ್ರಾಮಸ್ಥರ [illegible] ಮೇಲಕ್ಕೆ ಬರಲು ಪ್ರಕಾರ [illegible] ಇತ್ತು. [illegible] ಸಾಹೇಬ [illegible] ಪ್ರಕಾ[illegible] [illegible] ಸಾಹೇಬ [illegible] ಮಾಡಿದರು [illegible] ಸಮುದಾಯ [illegible] ಈ ಗ್ರಾಮಕ್ಕೆ ಬಂದ ಸಮಯದಲ್ಲಿ [illegible] ವರ್ಗ [illegible] ಉತ್ತಮ ಪ್ರಕಾರ [illegible] ಮಾಡಿ [illegible] ಮೇಲೆ [illegible] ಜನರ [illegible] ಮಾಡಿ [illegible] ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ವರ್ಗ [illegible] ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ [illegible]

ಹೊರಡುತ್ತಿವೆ. ಈ ಕಾರಣದಿಂದ ಅವರಿಗೆ ಯಶಸ್ಸು ಹಾಗೂ ಕೀರ್ತಿಯು ಅನಾಯಾಸದಿಂದ ದೊರೆಯುವವು. ಇದರಲ್ಲಿ ಸಂಶಯವಿಲ್ಲ. ಇಂಥಾ ಕಲ್ಯಾಣಕಾರ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ಸ್ತ್ರೀ ಪುರುಷರು. [illegible] ಇದಕ್ಕೆ ಪ್ರಮಾಣ ಉದರವು ಇದ್ದಲ್ಲಿ ಪ್ರಕಟನ ಮಾಡುವದು. [illegible] ಈ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಸುಶಿಕ್ಷಿತ ಅಧಿಕಾರಸ್ಥರು ಮನಸ್ಸು ಮಾಡಿದಲ್ಲಿ ಸಂಘ ಕಾರ್ಯವೃದ್ಧಿ ಆಗೋಣ [illegible] ದೊರೆಯುವದು ಎಂಬೋಣ ಸಂಶಯವಿಲ್ಲ ಉಂಟಾಗುತ್ತದೆ. ಆದಕಾರಣ ಇವರನ್ನು ಮಾಗ [illegible] ತಂದು ಕೊಡುವವರ ಮಾರ್ಗದರ್ಶನದಲ್ಲಿ ಮುದ್ರಿಸಿ ಪ್ರಸಿದ್ಧಿ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು [illegible] ಬಹಳ [illegible] ಇದ್ದರೆ [illegible] ಚಿತ್ರ [illegible] ದೋಷದಿಂದ ಆಗಲಿ ಅಪ್ರಮತ್ತಿಯಿಂದ ಆಗಲಿ ಅಶುದ್ಧ [illegible] ಮಾಡಿ [illegible] ಬೇಕೆಂದು ನಮ್ಮ ವಿನಯಪೂರ್ವಕ ಪ್ರಾರ್ಥನಾ.

ತಾರೀಖು [illegible] ೧೯೭

ಚಿ. ತ್ರ. ಬ. [illegible]

ಮಹಾರಾಜ ರಾಜಶ್ರೀ ಜತರಾಜ ಮಾಸ್ತ್ರಾ
ಜಿಲ್ಲಾ ಸಂಸತಮಠ ಪತ್ರಕರ್ತೆಯವರಿಗೆ—

ಹಾಸಕಲ ತ್ರಾಬ್ಬ ಅಲೂರ ಶಿರಗಾರಿ ಹಾಲಾದ ಮಂತ್ರಿರವರಾ
ಜೀ ಭಿಮಾಜೀ ರಾಮದುರ್ಗಕರ ನವರವಿಕಂಲ ವಿಜ್ಞಾಪನ:
ತಾರೀ ೬ ಮ್ಯ ೪ ನೇ ಸೂಡಿ ಮೇ ನವಗಾಳಾನೇನ ನಿವಿ-
ದಿವಸಾ ಮಧ್ಯಾಹ್ನದ (೨) ಘಂಟೆಗೆ ಶಿವಿದು ರಾಲಾಬಂದ
ಮಾಡುವವರಿಗೂ ಹಾಸಕಲ ತ್ರಾಲೂಕ ಮ: ರಾ: ರಾ ಮ
ರಾವಜಿ ಕೃವಜದಾರ ಸಾ॥ ಜಡಗಿರದಾರರು ಬುಲಸೋಗ
ನವರು ಈ ದಿವಸಾ ಈ ಸಾಲಿಯಲ್ಲಿ ಬಂದು ಎಲ್ಲಾ ವರ್ಗ
ದ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳನ್ನು ಪರೀಕ್ಷಿಸಿ ಕಮೋಡಿದಾರ ವಿದ್ಯಾ
ನ (೨) ರುಪಾಯಿದ ಬಹುಮಾನ ಕೊಟ್ಟರು. ಮತ್ತು
ಈ ಶ್ರೀ ಜಹಾಗೀರದಾರರವರು ವಿದ್ಯಾಭಿವೃದ್ಧಿಯಾಗು
ವದಕ್ಕೆ ಜನರಿಗೆ ಬಹಳ ಬೋಧಿಸಿ ಬುದ್ಧಿ ಹೇಳುತ್ತಾ
ರೆ. ಈ ಮೇಲೆ ಬರದ ನಾಲ್ಕು ನಿಬ್ರಗಳನ್ನು ತಂ ಮ-
ನ್ನೂರಚಿವಾದ ಪತ್ರಿಕೆಯಲ್ಲಿ ಛಾಪಿಸಿ ಪ್ರಸಿದ್ಧ ಮಾಡ ಬೇಕೆಂ
ದು ವಿನಯಪೂರ್ವಕ ಸಂನಮಸ್ಕಾರ ಪೂರ್ವಕ ಮಾಡಿರುವ
ದನ್ನು ಮಾನ್ಯ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಬೇಡಿ ಕೊಳ್ಳುತ್ತೇ
ನೆ. ತಾ ೬ ಮೈ ೧೯ ಜೂನ ೧೮೯೧

ನೋ॥ ಮರಪತ್ರರರಶೇಯಿಂದಲೇ

ಕನ್ನಿಬಾಸೇಗಿನ ಹಾಳ್ಗ ತಾಲೂಕಿನ ಬಿಗಾಂ ರಜಿಲ್ಲಾ-
ಬೆಳಗಾಂವಿ ಇಲ್ಲಿ ಸರಕಾರ ಶಾಲೆಯು ಮಾತ್ರಿರನ ಬಗ್ಗೆ
ಹ ಲಿ ಸಂದರ್ಭ— ಸಂಸಂಬಧಿಯುಳ್ಳ ಹು ಅಭಿಪ್ರಾಯ
ವನ್ನು ತಮ್ಮ ಸುಂದರ ದುರದಿತ್ರೆ ಯೋಗಿ ಭಾಷಿಸಿ ಪ್ರ-
ಕಟ ಮಾಡು ಐಕೆಂದು ನೆರೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿ ...
ಸರಕಾರದವರು ಶಾಲೆಯನ್ನು ಪಿ ಸಿ ಏದುವರು
ಅರು ತಿಂಗಳು ಗಳ್ಗಾರವು; ಇಷ್ಟರಲ್ಲಿ ಹೋದಬು ...
ರ ಜನರ ಮನಸ್ಸು ವಿದ್ಯಾಯ ಕಡೆಗೆ ಇಷ್ಟಂತೆ ...
ಲ್ಲ: ಆದರೆ ಬರಬರುತ್ತ ಇವರ ಪ್ರೀತಿಯು ವಿದ್ಯಾ-
ಯ ಕಡೆಗೆ ತಗಲ್ದುದರಿಂದ ತಮ್ಮ ಮಕ್ಕಳನ್ನು ಶಾಲೆಗೆ-
ಕಳುಹಲಾರಂಭಿಸಿದರೆಂಬಂತೆ ಸಂತು ಬರುತ್ತದೆ. ಹ
ಗಾಗಿ ಪರುಷಾನುವರು ಸಕ್ಕೆ ರುಡುಗರು ಕೆಕ್ಕಿಟ್ಟುಕೊ
ಡುತ್ತಾ ಬಂದ ಕಾರಣ ಬೆಟ್ಟ ಮಾತ್ರಿರನನ್ನು ಇಷ್ಟರು-
ಕೇಕ್ಷ್ಕರನ್ನು ನೇಮಿಸಿದ್ದಲ್ಲದೆ ೨೨೫೦ ರುಪಾಯಿಗ
ಳೊ ತ್ರಾಗಿ ಶಾಲೆ ಮನೆಯನ್ನು ಕಟ್ಟಲಿಕ್ಕೆ ಕೊಟ್ಟರ
ಲನ ವೃತ್ತನ್ನಾನಿಸಿದ ಯೋಬಗ್ಗೆ ಬಗಿಯಾದ ಅಜ್ಞೆ
ಯನ್ನು ಮೇಸ್ತ್ರಿ ಕಾರಕೂನರಿಗೆ ಮಾಡಿದ್ದಲ್ಲದೆ

ಶಿಸು , ಇವರಾದರೂ ನಿಸಿಸಾಡಿದ್ದಾರೆ.

ಇದರಂತೆ ಇಲ್ಲಿಯ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳು ವಿದ್ಯೆಯ

ಯ ಬೆಳವಣಿಗೆಯು ದಿಟ್ಟತನದಿಂದ ಆಗುತ್ತ, ಶಾಲ-

ಯ ಸ್ಥಿತಿಯು ದಿನದಿನಕ್ಕೆ ಉತ್ಕೃಷ್ಟ ಸ್ಥಾನಕ್ಕೆ ಬೇಗನೆ

ಬರುವದನ್ನು ನೋಡುವ ಸೌಭಾಗ್ಯ ದೊರೆಯಲೆಂದು ಬಯಸು

ತ್ತೇವೆ. ತಾರೀಖು ೧೫ ನೇ ಜೂನ ೧೮೮೦

ಕೃ. ಶ್ರೀ. ಮು. ನಾ.

नेमणूका व बदलीबदली.

१ रावजी गुंडो सदलगे माजी मास्तर शिरह-ट्टी यांस चिकोडी तालूक टाकळी येथें नवीन शाळेवर मास्तर नेमिलें.

१ नागेश विठ्ठल रवासनीस मदतनीस आ० व्ह० स्कूल खानापूर यांस कालकुंद्री येथें मा० नेमिलें.

१ राघवेंद्र रामचंद्र पतकी स्कूलमास्तर चिकोडी नंबर २ यांस संपगांव तालूक बकूंद येथें तित्याच पगारावर बदली केला.

[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]

[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]

ದ್ವಿತೀಯದ ಒಳ್ಳೆ ದವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಯಾವ ಬರಹ ಯತ್ನ
ಗಿ ಅಭ್ಯಾಸ ಮಾಡುತ್ತಿ ತೋರಿತು. ಇಷ್ಟೇ ಅಲ್ಲ
ಈ ಪ್ರಾಂತದಲ್ಲಿರುವ ಎಲ್ಲಾ ಸಾಲೆಗಳಲ್ಲಿನ ಹು-
ಡುಗರ ಕಿಂತಲೂ ಇಲ್ಲಿಯ ಹುಡುಗರು ಸ್ವಸ್ಥಿಗೆ ನಲ-
ತಂತೆ ತೋರಿತು. ಇದಕ್ಕೆ ಮುಖ್ಯಕಾರಣವೇನಂ-
ದರೆ, ಸುಶಿಕ್ಷಿತರಾದ ಈ ಮಾಸ್ತರರಿಂದಲೇ ಪ್ರತಿ ಸ-
ದನೆಂದು ಪ್ರಯತ್ನದಿಂದ ಶಿಕ್ಷೆಯ ಮೇಲಿಂದ ಮೇ-
ಲ ಪ್ರಾಸ್ತಾಂತವಾದ ರೀತಿಯ ಮೇಲಿಂದಲೂ, ಸ್ವಾಭಾವಿಕ
ಕೊರತೆ ಇಲ್ಲದೆ ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗಿ ಕಂಡುಬಂತು. ಶೀಘ್ರ ಬರ-
ದು ನಿಶ್ಚ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ.

ಮತ್ತು ಇದೇ ತಿಂಗಳ ತಾರೀಖು ೧೯ನೇ ದಿವಸ
ಈ ತಾಲೂಕಿನ ಶ್ರೀಮಂತ ರಾಜಶ್ರೀ ರಾಮಚಂದ್ರರಾ-
ವ್ ಅ॥ ಮಾಮಲೇದಾರ ಇವರು ಇಲ್ಲಿಯ ಮೊದ-
ಲನೇ ವರ್ಗದ ಪರೀಕ್ಷೆಯನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡು, ಬರೆ
ದಿಟ್ಟ ಅಭಿಪ್ರಾಯವೇನಂದರೆ - ನಾವು ಈ ಶಾಲೆ
ನ ಒಂದನೇ ವರ್ಗವನ್ನು ಪರೀಕ್ಷೆ ಮಾಡಿದೆವು.
ಅದರಲ್ಲಿ ಈ ಹುಡುಗರಿಗೆ ಲೆಕ್ಕದ ಅಭ್ಯಾಸವನ್ನು ಮಾ-
ಡಿಸುವ ಹೆಂಬದಾಗಿ ತಿಳಿಯಬರುತ್ತದೆ. ಶೀಘ್ರ ಬ-

ಶಿಸು, ಇವರಾದರೂ ನಡೆಸಬೇಕಿದ್ದರೆ.

ಇದರಂತೆ ಇಲ್ಲಿಯ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳು ವಿದ್ಯೆಯ ಯ ಬೆಳವಣಿಗೆಯ ಕಡೆ ಲಕ್ಷ್ಯ ಕೊಟ್ಟು ಆದರೆ, ಕಾಲ- ದ ಸ್ಥಿತಿಯು ದಿನದಿನಕ್ಕೆ ಹೆಚ್ಚು ಹೊಂದುವಂತೆ ಮಾಡಬೇಕಾಗಿದ್ದು ಸುಧಾರಣೆಯನ್ನು ಪಡಿಸಿ ಕೊಂ ಡಬೇಕು. ತಾ. ೧೫ನೇ ಜೂನ ೧೮೮೧

ಕೆ. ಶಿ. ಮ. ನಾ.

नेमणूका व बर्गाबर्गी.

१ रावजी गुंडो सदलगे मास्तर शिरहट्टी यांस चिकोडी तालूक टाकळी येथें नवीन शाळेवर मास्तर नेमिलें.

१ नागेश विठ्ठल खासनीस मदतनीस आं॰ व्ह॰ स्कूल खानापूर यांस कालकुंद्री येथें मा॰ नेमिलें.

१ राघवेंद्र रामचंद्र पतकी स्कूलमास्तर चिकोडी नंबर २ यांस संपगांव तालूक बकुंद येथें तित्याच पगारावर बर्ग केला.

१ बाळकृष्ण जगन्नाथ गद्रे स्कूलमास्तर कुंद यांस तितक्याच पगारावर चिकोडी नंबर २ ह्या शाळेंत वर्ग केला.

१ दत्तो तिमाजी स्कूलमास्तर मासूर यांसती येथें मास्तर नेमिलें.

१ केशव भास्कर तामणकर स्कूलमास्तर सती यांस तितक्याच पगारावर बंगळी येथें वर्ग केला.

तारीख २६ जून सन १८५१ इसवी.

(Signed) B. K. [illegible]

For इजुकेशनल इन्सपेक्टर

क्षिण भाग.

ಶಾಲಾಪತ್ರಿಕೆ.

ಪುಸ್ತಕ ೭ ಸಂಚಿಕೆ ೪

ಬೆಳಗಾವಿ. ಮಾಹೆಜುಲಯಿ ೧೮೬೧

Natural Philosophy.

ಪದಾರ್ಥವಿಜ್ಞಾನವು.

ಸ್ವರಶಾಸ್ತ್ರ

೧ ಸ್ವರಶಾಸ್ತ್ರದಲ್ಲಿ ಶಬ್ದಗಳವು, ಅವುಗಳಬಗೆ ಪ್ರಕಾರಗಳೂ ವರ್ಣಿಸಲ್ಪಡುತ್ತವೆ.

೨ ಹವೆಯ ಮೇಲಾಗಲಿ, ಕಿವಿಗೆ ನವಿರಾದವಾಗಿ ಉವ ಪೊರದವೆಯ ಮೇಲಾಗಲಿ ಅಕಸ್ಮಾತ್ತಾಗಿ ಆಘಾತವುಂಟಾದರೆ, ಶಬ್ದವು ಹುಟ್ಟುತ್ತದೆ. ಹವೆಯಮೇಲಿನ ಆಘಾತದಿಂದ ತುತ್ತೂರಿಯ ಶಬ್ದವು, ತಂತಿ ದನಿ ವಿಧದ ಆಘಾತದಿಂದ ಗಂಟೆಯ ಶಬ್ದವು ಹುಟ್ಟುತ್ತದೆ.

೩ ಆಘಾತಗಳು ಬಹು ತ್ವರೆಯಾಗಿ ... ಅವುಗಳು ... [illegible]

ಸಾಮರ್ಥ್ಯವು ನಮ್ಮ ಕಿವಿಯಲ್ಲಿ ಉಳಿಯುವದಿಲ್ಲ. ಆದದರಿಂದ ಅವೆಲ್ಲ ಕೂಡಿ ಎಡೆ ಬಿಡದೆ ಹೊಂದಿಕೊಂಡಂತೆ ನಮಗೆ ಕೇಳಬರುತ್ತವೆ. ಕೆಲವು ನಿಯಮಿತ ವೇಳೆಯಲ್ಲಿ ಆಘಾತಗಳ ಸಂಖ್ಯೆವು ಹೆಚ್ಚು ಕಡಿಮೆಯಾದಂತೆ ಸ್ವರದ ಉಚ್ಚತ್ವವು ಹೆಚ್ಚು ಕಡಿಮೆಯಾಗುತ್ತದೆ. ಒಂದು ಚಕ್ರದ ಪರಿಘದಲ್ಲಿ ಹಲ್ಲುಗಳನ್ನು ಕೊರೆದು, ಹೊಂದು ನಾದವುಳ್ಳ ತೋರದ ಪದಾರ್ಥಕ್ಕೆ ತಗಲುವ ಹಾಗೆ ಅದನ್ನು ಮೆಲ್ಲಗೆ ತಿರುಗಿಸಲಾಗಿ, ಬೇರೆ ಬೇರೆ ಹಲ್ಲುಗಳಿಂದ ಹುಟ್ಟುವ ನಾದವು ಬೇರೆ ಬೇರೆಯಾಗಿ ಕೇಳಬರುತ್ತದೆ. ಆದರೆ ಆ ಚಕ್ರದ ಗತಿಯನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಸಲಾಗಿ, ಆದರ ಹಲ್ಲುಗಳ ಶಬ್ದಗಳು ಬೇರೆ ಬೇರೆಯಾಗಿ ಕೇಳಿಸುವದಿಲ್ಲ, ಅವುಗಳೆಲ್ಲವು ಕಿವಿಗೆ ಬೇರೆಬೇರೆಯಾಗಿ ಕೇಳಿಸುವದಿಲ್ಲ; ಆದದರಿಂದ ಎಡೆ ಬಿಡದೆ ಹೊಂದಿ, ನಾದವು ಕೇಳಬರುವದು - ಆ ಚಕ್ರದ ಗತಿಯಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚು ಕಡಿಮೆಯಾದಂತೆ ನಾದವು ಬೇರೆಬೇರೆ ವಿಧವಾಗಿ ಕೇಳಬರುವದು.

೪ ಅನುಕ್ರಮವಿಲ್ಲದೆ, ಹೆಚ್ಚು ಕಡಿಮೆ ಅವಕಾಶದಿಂದಲಾಗುವ ಆಘಾತಗಳಿಂದ ಹುಟ್ಟುವ ಧ್ವನಿಯು

ಯುದ್ಧ ಬಡಿದ ನಗಾರಿ, ಗಾಯನ ಸ್ವರಕ್ಕೆ ವಿಪರೀ
ತವಾದ ಕ್ರಂದನ ಅತಿ ಕಷ್ಟವೆಂದೆನಿಸಿ ಹೊಳ್ಳುತ್ತ
ದೆ. ಬೀಸುವ ಕಲ್ಲಿನ ಶಬ್ದಗಳ, ಬಂಡಿಯ ಗಾಲಿಗಳ
ಸಪ್ಪಳ, ಬಹುಜನರ ಗದ್ದಲದೊಳಗಿನ ಮಾತಾಡು
ವ ಶಬ್ದಗಳು, ಇವೆಲ್ಲ ಈ ಜಾತಿಯ ನಾದಗಳು -

೨೨ ನಾದದ ತರಂಗಗಳು - ನೀರಿನ ಮೇಲೆ ಆಘಾ
ತ ಮಾಡುವದರಿಂದ ತೆರೆಗಳು ಹುಟ್ಟುವಂತೆ ಹವೆ
ಯ ಮೇಲೆ ಆಘಾತ ಮಾಡುವದರಿಂದ ಅದರಲ್ಲಿ
ತೆರೆಗಳು ಹುಟ್ಟಿ, ಬಹುವೇಗದಿಂದ ಸುತ್ತ ಹೋಗು
ತ್ತವೆ. ಅವು ಎಲ್ಲಿಯ ಮಟ್ಟಿಗೆ ಹಬ್ಬಿ ಹೋಗುವವೋ,
ಅಲ್ಲಿಯ ಮಟ್ಟಿಗೆ ಅವುಗಳನ್ನು ಹುಟ್ಟಿಸಿದ ಆಘಾ
ತದ ಶಬ್ದವು ಕೇಳಬರುವದು - ಈ ತರಂಗಗಳು
ಗಂಟೆಯ ನಾದದಲ್ಲಿ ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗಿ ತಿಳಿಯುತ್ತವೆ. ಕೆ
ಲವೊಂದು ತಂತುವಾದ್ಯದ ತಂತುಗಳ ಮೇಲೊಂದು
ಹಗುರಾದ ಪದಾರ್ಥವನ್ನು ಇಟ್ಟು ಆ ತಂತುಗಳನ್ನು
ಬಾರಿಸಿದಾಗ, ಅವುಗಳಿಂದ ಹವೆಯಲ್ಲಿ ಹುಟ್ಟಿದ ತ
ರಂಗಗಳು ತಿಳಿಯುತ್ತವೆ. ಬೇರೆ ಬೇರೆ ಆಘಾತಗ
ಳಿಂದ ಬೇರೆ ಬೇರೆ ತರಂಗಗಳು ಹುಟ್ಟುತ್ತವೆಂಬದು

ದೃಷ್ಟವೇ. ಗಣಿತದಿಂದ ಈ ತರಂಗಗಳ ಬಗ್ಗೆ ನಿರ್ಣಯ
ಮಾಡಲಾಗಿದೆ ಏನೆಂದರೆ, ಒಂದು ಸೆಕೆಂಡಿನಲ್ಲಿ ೫:
ತರಂಗಗಳು ಹುಟ್ಟುತ್ತಿದ್ದರೆ ಅವುಗಳಿಂದ ಹುಟ್ಟುವ
ನಾದವು ಎಲ್ಲಕ್ಕೂ ಕಡಿಮೆ ಉಚ್ಚತ್ವವುಳ್ಳದ್ದಾಗುವ
ದು. ಅದಕ್ಕೂ ಕಡಿಮೆಯ ನಾದವು ಮನುಷ್ಯರಿಗೆ
ಕಿವಿಗೆ ಕೇಳಿಸಲಾರದು. ಆದರೆ ಒಂದು ಸೆಕೆಂಡಿನೊ
ಳಗೆ ೩೦೦೦೦ ಆಘಾತಗಳುಂಟಾಗಲಾಗಿ ಅವು
ಗಳಿಂದ ಹುಟ್ಟುವ ನಾದವು ಎಲ್ಲಕ್ಕೂ ಹೆಚ್ಚು ಉಚ್ಚ
ತ್ವವುಳ್ಳದ್ದಾಗುವದು. ಸಾಧಾರಣವಾಗಿ ೩೦ ರಿಂದ ೩೦೦೦೦
ಗಳವರೆಗೆ ಆಘಾತಗಳಿಂದ ಹುಟ್ಟುವ ಸ್ವರಗಳಲ್ಲಿ
ಸುಶ್ರಾವ್ಯಗಳುಂಟು ಸಂಗೀತಗಳು ಮಾಡಲ್ಪಟ್ಟಿವೆ.

ವಾಯುಗಾಮಿಯ ಶಾಸ್ತ್ರದ ವಿಷಯವು -

೭ ಮೇಲೆ ಹೇಳಿದಂತೆ ಗಾಳಿಯಲ್ಲಿ ಹುಟ್ಟುವ
ತರಂಗಗಳು ನೀರಿನ ತರಂಗಗಳಂತೆ ಅಂತರವು
ಹೆಚ್ಚಾಗುತ್ತ ಹೋದ ಹಾಗೆ ಕಡಿಮೆಯುಳ್ಳವುಗಳಾ
ಗುತ್ತ ಹೋಗುತ್ತವೆ. ಹತ್ತಿರಗಳು ಪ್ರವಾಹಗಳ
ಲ್ಲಿಯೂ, ಅಪ್ರವಾಹಗಳಲ್ಲಿಯೂ ಸಮಾನರೀತಿಯಿಂದ
ಈ ತರಂಗಗಳ ವೇಗವು ನಿಯಮಿತವಾಗಿರುತ್ತದೆ.

ಕ್ಷ ತರಂಗಗಳು ಹೊಂದುತ್ತೇ(ಶಾಂತಿಸಲ್ಲಿ ೧೦ ಫೂ
ಟು ಗಳವರೆಗೆ ಹಬ್ಬುತ್ತವೆಂದು ಹೇಳು ತ್ತಾ
ರೆ; ಆಂದರೆ, ನಾದವು ಹೊಂದು ಸೆಕೆಂದಿನಲ್ಲಿ
೧೧೦೦ ಫೂಟು ಹೋಗುತ್ತದೆಂದು ಶಾಸ್ತ್ರಜ್ಞರು-

೬. ನಾದಕ್ಕಾ ಪ್ರತಿಧ್ವನಿ ಹ್ಯಾದು ಇದ್ದಿರಾ ನೆ
ವು ಉತ್ತರ. ಇಲ್ಲಿ ಪದಾರ್ಥಗಳಿಂದ ನಾದವು
ಪರಾವರ್ತನದಿಂದ ಹುಟ್ಟುತ್ತದೆಂದು ಹೇಳು
ತ್ತದೆ. ಧ್ವನಿಯಲ್ಲಿ ಹುಟ್ಟುವ ತರಂಗಗಳು ಅತಿವೆ
ಗದಿಂದ ಹೋಗಿದ್ದು ಪದಾರ್ಥಗಳಮೇಲೆ ಅಪ್ಪಳಿ
ಸಿ, ಅಲ್ಲಿ ಹುಟ್ಟುವ ಪ್ರತ್ಯಾಘಾತದಿಂದ ಪರಾವ
ರ್ತನದಿಂದ ನಾದವು ನಮ್ಮ ಕಿವಿಗೆ ಕೇಳುತ್ತ
ದೆ; ದೂರಾದ ಪದಾರ್ಥಗಳಮೇಲಿಂದ ಆಗು
ವ ಪರಾವರ್ತನವೇ ಪ್ರತಿಧ್ವನಿಯು. ಧ್ವನಿಗೂ
ಪ್ರತಿಧ್ವನಿಗೂ ಸ್ವಲ್ಪ ಭೇದವು.

"ಗಲಗಲ್ಲ ಪಂಚಗ್ರಾಮದ ವರ್ಣನೆ,,

ಕಲಾದಗಿ ಜಿಲ್ಲೆಯೊಳಗೆ ಬಾಗಲಕೋಟೆ
ತಾಲೂಕಿನಲ್ಲಿ ಕೃಷ್ಣಾನದಿಯ ತೀರದಲ್ಲಿ

ಗಲಗಲ್ಲಿ ಎಂಬ ಒಂದು ಚಿಕ್ಕ ಕ್ಷೇತ್ರ ಉಂಟು.
ಈ ಊರು ಶ್ರೀ ಕೃಷ್ಣಾ ನದಿಯ ದಡದಲ್ಲಿ ಕ್ಷೇತ್ರಕ್ಷೇ-
ತ್ರ ಎಂಬ ದಕ್ಷಿಣ ಕಾಶಿ ಎನಿಸಿ ಈ ಗ್ರಾಮಕ್ಕೆ ಪಶ್ಚಿ-
ಮ ಕ್ಷೇತ್ರದ ... ಕೃಷ್ಣಾನದಿ ಹರಿಯುತ್ತಿದೆ.
ದೆ. ಉತ್ತರಕ್ಕೆ ಸಂಗಮ ಕ್ಷೇತ್ರವಿದೆ; ಈ
ಊರಲ್ಲಿ, ವೇ|| ಶ್ರಾ|| ಸಂ|| ಸಂಗಮೇಶ್ವರ
ದ ಬಾಬಾ ಭಾಯರ್ ಎಂಬ ಹೆಸರಿನವರೊಬ್ಬ ಶ್ರೀ
ಲ ಪ್ರತಿಷ್ಠಿತ ಮನುಷ್ಯರಿದ್ದಾರೆ; ಇವರು ದಯಾಳು
ಶ್ರೀಮಂತರೂ, ಜನರಿಗೆ ಮೆಚ್ಚುಗೆಯವರೂ,
ಪರೋಪಕಾರಿಗಳೂ, ಸದ್ಗುಣಗಳುಳ್ಳವರೂ,
ಇದ್ದಾರೆ. ಇವರು ಅತಿಪ್ರತಿಷ್ಠರೆಂಬುದರ ಬಗ್ಗೆ
ಒಂದೆರಡು ನನಗೆ ಗೊತ್ತಿದ್ದ ಮಟ್ಟಿಗೆ ದೃಷ್ಟಾಂತ
ಗಳನ್ನು ಕೊಡುತ್ತೇನೆ: ಸುಮಾರು ಒಂದೆ ವರ್-
ಷದ ಕೆಳಗೆ, ರಾಯಬಾಗ ಎಂಬಲ್ಲಿರುವ ನಾ-
ಮಾಂಕಿತರಾದ, ವೇ|| ಶ್ರಾ|| ಸಂ|| ರಾ|| ಕೃಷ್ಣಾಚಾ
ರ್ಯರೆಂಬವರು ದೇಹ ಬಿಟ್ಟರು, ಅದೇ ವರ್ಷ
ಈ ಊರಲ್ಲಿ (ಗಲಗಲಿಯಲ್ಲಿ) ರುವ ಬಾಬಾಭಾ
ಯರೆಂಬವರು ತಮ್ಮ ಶಿಷ್ಯರ ಸಹವಾಸದಲ್ಲಿ

ಹೊರಟಿದ್ದರು, ಅಗ್ರಮಾರ್ಗದಲ್ಲಿ (ಕೃಷ್ಣಾತ
ಪಾರದಮೇಲೆ) ತಮ್ಮ ಅಂಗವಸ್ತ್ರವನ್ನು ಕೆಳಗ್ಗಾ
ಗಿ ಸಾಷ್ಟಾಂಗ ನಮಸ್ಕಾರಮಾಡಿದ್ದನ್ನು ಕಂಡು,
ಸಂಗಡಿದ್ದ ಶಿಷ್ಯರಿಗೂ, ಸ್ನಾನಕ್ಕೆ ಬಂದಿದ್ದ ಜನರಿ
ಗೂ, ಪರಮಾಶ್ಚರ್ಯವಾಗಿ, ಅಗ್ರ ಆಚಾರ್ಯರನ್ನು
ಕುರಿತು, ಎನು ಆಚಾರ್ಯಸ್ವಾಮಿಗಳೆ, ಒಂದಿಂ
ದೊಮ್ಮೆ ಜನ್ಮದಲ್ಲಿ ಹೀಗೆ ಸಾಷ್ಟಾಂಗ ನಮಸ್ಕಾ
ರ ಮಾಡಿದ ಕಾರಣವೇನು, ಎಂದು ಎಲ್ಲರ ಮಾತಿಯಿಂ
ದ ಕೇಳಿದಾಗ್ಯೂ, ಅಲ್ಲ ಯಾರಿಗೂ ಹೇಳದೆ ಸು
ಗಿರೆ (ತಮ್ಮ ಸ್ನಾನ ಸಂಧ್ಯಾಮುಗಿಸಿಕೊಂಡು
ಮನೆಗೆ ಹೋದ ಕೂಡ್ಲೆ, ಮನೆಯೊಳಗಿನ ಶಿ
ಷ್ಯರೂ, ಹೊರಗಿನ ಜನರೂ, ಸ್ವಾಮಿ ಕುವ
ತ್ರನ ಸಂಗತಿಯನ್ನೆಲ್ಲ ಸವಿಸ್ತಾರವಾದ ರೀತಿ
ಗಿ ನಮಗೆಲ್ಲರಿಗೂ ಹೇಳಬೇಕೆಂದು ಬಹು
ಆಗ್ರಹಮಾಡಿದ್ದರಿಂದ, ಆಚಾರ್ಯರು ಹೇಳಿದ್ದು;
ಈ ಪತ್ರಿಸ ದಿವಸದಲ್ಲಿ ರಾಯಚೂರ ಕೃಷ್ಣಾಚಾರ್ಯ
ರೆಂಬ ಅತಿಪ್ರಸಿದ್ಧ ಆಚಾರ್ಯರು ದೇಹಬಿಟ್ಟದ್ದ
ರಿಂದ, ಒಂದು ದಿವ್ಯವಿಮಾನದಮೇಲೆ ಕುಳಿತು

ಗೊಂಡು ಆಕಾಶಮಾರ್ಗವಾಗಿ ಹೋಗುತ್ತಿರುವುದ
ನ್ನು ಕಂಡು ನಾನು ಸಾಷ್ಟಾಂಗ ನಮಸ್ಕಾರವನ್ನು ಮಾ
ಡಿದೆ, ಎರಡನೇ ದೇಸು ಕಾರಣವಿಲ್ಲೆಂದು ಹೇಳಲು,
ಮೊದಲು ಯಾರಿಗೂ ಭರವಸೆ ತಟ್ಟದೆ, ಅವರಲ್ಲಿ
ಕೆಲವರು, ಕಾಯಬೇಕಾಗಿಗೊಂಡು ಪತ್ರವ ಬರೆದು,
ಉತ್ತರ ಅದರಂತೆಯೇ ಬಂದ ಪ್ರಯುಕ್ತ, ಯಾವ
ತ್ತರೂ ಒಡಂಬಟ್ಟಿದ್ದಲ್ಲದೆ, ಆತ್ಮಾನಂದ ಪಟ್ಟರೆಂ
ದು, ನಾನು ಪ್ರತ್ಯಕ್ಷ ಬ ತೋರಬಲ್ಲವರಿಂದ ಕೇಳಿ
ದ ಮಾತು; ಬಹುತರವಾಗಿ ಇಂಥ ಮಾತುಗಳೇ
ದೂ ಹುಳ್ಳಿರುವದಿಲ್ಲ. ಮತ್ತು, ಇವರಿಗೆ ಸ್ವಪ್ನ
ಗಳಾದರೂ ಆಗುತ್ತವೆ, ಆದರೆ ಇವು ಷಯಕ್ಕೊಂ
ಡು ಸಾವ್ರಾರ್ಥವಾಗಿ ಮಾತನ್ನು ಕೆಳಗೆ ಬರಿಯು
ತ್ತೇನೆ; ಕೆಲವು ದಿವಸಗಳ ಕೆಳಗೆ (ಇಷ್ಟೇ ದಿ
ವಸದ ಕೆಳಗೆ ಒಬ್ಬ ನನಗೆ ಮಾಡಾ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲೆಂ
ಬ ಹಳ್ಳಿಯ.) ಯಾವನೋ ಒಬ್ಬ ಬಡವನು,
ಬಹಳ ದಿವಸದಿಂದ, ಬೇಸ ಬೇಗನಿಕೆಯಿಂದ
ಬಹಳ ದಣಿದು ಯತ್ತ ಬಂದಿದ್ದ ಪ್ರಯುಕ್ತ, ಅವ
ನಿಗೆ, ಯಾರೋ ಒಬ್ಬ ಪರಿಗಾಬ್ಬರು, ನಾನು ದಿಂಗ

ಹೀಗೆ ಸಾವಿರಕ್ಕೆ ಹೋಗಿ, ಅಲ್ಲಿ ಕೆಲವು ದಿವಸ ನಿಂತು
ಸದಕಿಂಚಿತ್ತಾದ್ದು ಆಗಲಿ, ನೀನು ನೆಟ್ಟಗಾಗುವಿ, ಎಂ
ದು ಹೇಳಿದಂತೆ ಒಬ್ಬ ಜನನಿಗೆ ಹೇಳಿದೆ, ಕೆಲವು
ಕಾಲ ಸದೆ ಯವಕೃತ್ತದಲ್ಲಿ, ನೂರು ಜನ ಬ್ರಾಹ್ಮ
ಣರಿಗೆ ಭೋಜನ ಮಾಡಿಸಿದರೆ ನೀನು ಈ ಸಂಕಟ
ದಿಂದ ದೂರಾಗುವಿ ಎಂದು ಸ್ವಪ್ನವಾದ್ದರಿಂದ ಆ ಮ
ನುಷ್ಯನಿಗೆ ನಾಸಿಕಪತ್ರಗೊಂಡು ಪ್ರಾಣೋತ್ಸಾದ ಬ-
ಹವನು, ಇನ್ನಷ್ಟು ನೂರು ಜನ ಬ್ರಾಹ್ಮಣರ ಭೋ
ಜನ ಮಾಡಿಸುವದೆಂಬ ಬಹಳ ಆಲೋಚನೆಯುಂ
ಟಾದ್ದರಿಂದ, ನಂತರ ತಾನು ಇದ್ದ ಅದೇ ದೇವಸ್ಥಾನ
ದಲ್ಲಿ ನಿಂತು, ಮತ್ತೆ ದೇವರನ್ನು ಕುರಿತು ತನ್ನ ಸಂ
ಶಯ ಹೇಳಲು, ಅಪ್ಪ, ಈ ನಾಡಿನಲ್ಲಿ ಕೃಷ್ಣಾನದಿ
ಯ ದಂಡಿಗೆ ಕಲಗಲ್ಲು ಎಂಬೊಂದು ಚಿಕ್ಕಗ್ರಾಮದೊ
ಳಗಿರುವ, ನಾನಾ ಬ್ರಾಹ್ಮಣರಿಂದೊಬ್ಬರಿಗೆ ಭೋಜ
ನ ಮಾಡಿಸಿದರೆ, ನೂರು ಜನ ಭೋಜನ ಮಾಡಿದ-
ಷ್ಟು ಫಲವು ಪ್ರಾಪ್ತಿಯಾಗುವದೆಂದು ಅಪ್ಪಣೆ
ಕೊಟ್ಟದ್ದರಿಂದ, ಆ ಮನುಷ್ಯನು ಅದರಂತೆ
ಮಾಡಿ, ಅಲ್ಲಿಂದ ಈ ಊರನ್ನು ಕೇಳುತ್ತ ಕೇಳು-

ತ್ರ ಕೀರ್ತಿಸೂತ್ರಬಂದು , ಹೀಗೆ ದಾಕ್ಷ್ಯದಂತೆ ತನ್ನಯ
ಧ್ಯಾನಸ್ವತಂತ್ರ್ಯಸಾರವಾಗಿ ಹತ್ತಿರಿದ್ದ ಒಂದೆರಡು ಮಾತು
ಯುಗಳನ್ನು ಆ ಚಾತುರ್ಯರಮ್ಯ ಬಿಟ್ಟು ನಮಸ್ಕರಿಸಿ ತನ್ನ
ಸಂಗತಿ ಮುನ್ನಿಲ್ಲ ತಿಳಿಸಲು , ಅವರು ಹಾಲ ಸಂತೋ
ಷವಾಗಿ ಪ್ರಬುದ್ಧನ ಪರೀಕ್ಷೆಯ ಮೇರೆಗೆ ಕಾವು ತನ್ನ
ಮನೀಷಿಜನ ಸಂಸ್ಕಾರವಾಗಿ ಭೋಜನವನ್ನು ಮಾಡಲು , ಪ್ರ
ಕ್ಷಣವೇ ಆ ಬಡ ಮನುಷ್ಯನು ಬೇಸಿ ಯಾರಿಗಿಂದಲು
ಕೃಪಾಗಿ , ಅವರನ್ನು ಪರಿಮಿತ್ರ ತನ್ನ ಊರಿಗೆ ಹೊರಟು
ಹೋದನು. ಶಾಸ್ತ್ರಸ್ಪಂದನಂತರ , ಹೀಗಾದರು
ಶಿವಬಸದ ಎರಡು ಮಾತುಗಳ ಹೊರತು ಇನ್ನೂ
ಬಟ್ಟೆ ದೃಷ್ಟಾಂತಗಳುಂಟು ; ಅದರ ಅಷ್ಟುಗಳ
ಲ್ಲಿ ಕೆಲ ಮುಖ್ಯವಾದವುಗಳನ್ನು ಮುಂದಿನ ಪತ್ರ
ಕದಿಂದ ಬರೆದು ತಿಳಿಸಬಹುದು.

(ಮುಂದಕ್ಕೆ ಸಾಗುವದು.)

ತಾ॥ ೧೦।೬।೩೧ }
ಮುಕ್ಕಾಮು ಬೆಳಗಾವ } ಗೋಂ. ಕೆ. ಜೋ.

ಲೇಜದಲ್ಲಿ ಮೆಹರಬಾನ ಎಜ್ಯುಕೇಶನಲ ಇನಸ್ಪೆ
ಕ್ಟರ ಧೋರಿಗಳ್ಳವರು ತೆಗದುಕೊಳ್ಳುವರು. ಕಾ-
ರಣ ಈ ಪರೀಕ್ಷೆಯನ್ನು ಕೊಡಬಯಸುವವರು
ತಾವು ಇವರ ಕೋಡದಲ್ಲಿಯೇ ತಮ್ಮ ಹೆಸರ
ನ್ನು … ಸೆಕ್ರೆಟರಿ ಶ್ರೀ
ಮಂಗಳವಾರ … ಬಂದು …
… ತಿಳಿಯಬೇಕು …
… [illegible]

(Signed) B. H. Kinlyne
[illegible]

(Signed) R. E. Candy.
[illegible]

जाहीरात.

नंबर ६३६

कोल्हापूर वगैरे संस्थानें कडां दक्षिण भागांतील मुलकी उमेदवारांच्या परीक्षेकरितां [illegible] त्यांकीं लिहिलेलीं पुस्तकें नेमिलीं आहेत.

अंग्रेजी वर्नाक्युलर ५ वी यत्ता.

३ रें सहर.—

सदाशिव काशिनाथ छत्रे यांजमिज भा-
ग १ ला मराठी उमेदवारा करितां, कथासं-
ग्रह कानडी उमेदवारां करितां.

४ थें सहर.—

राबिन्सन् क्रूसो, अथवा ल्यांथुस् डेम्स्-
गोल्ड् स्मिथ साहेबांचें डेझर्टेड् विलेज्-
अथवा पोपचें ईलियड् बुक पाहिलें.

बेळगांव ता॰ २१ (Signed) R. E. Candy.
जुलाई १८७१ आक्टिंग डे॰ इ॰ द॰ भाग.

नोटीस-

नंबर ६२७

सर्व उमेदवार लोकांस असें कळविण्यांत ये-
कीं, या वर्षीं मुलकी परीक्षा बारही जिल्ह्यांत
लीं लिहिल्या तारखेस घेतली जाईल.

बेळगांवास— तारीख १ माहे अगष्ट १८७१

ಶಾಲಾಪತ್ರಿಕೆ.

ಪುಸ್ತಕ ೭ ಸಂಚಿಕೆ ೫

ಬೆಳಗಾಂವೀ ಮಾಹೆ ಅಗಸ್ಟ ೧೮೭೧

Natural Philosophy

ಪದಾರ್ಥವಿಜ್ಞಾನವು.

೯ ಹವೆ ನಿಂತ ಪ್ರವಾಹಿಗಳಲ್ಲಿಯೂ, ಘನಪದಾರ್ಥಗಳಲ್ಲಿಯೂ ಧ್ವನಿಯು ಹೆಚ್ಚು ಪೂರ್ಣತ್ವವುಳ್ಳದ್ದು ಹೆಚ್ಚು ವೇಗವುಳ್ಳದ್ದು ಆಗಿರುತ್ತದೆ. ನೀರೊಳಗೆ ಎರಡು ಕಲ್ಲುಗಳನ್ನು ಒಂದರ ಮೇಲೊಂದು ತಿಕ್ಕಿದರೆ, ಅವುಗಳ ಸಪ್ಪಳವು ಅರ್ಧ ಮೈಲು ವರೆಗೆ ಕೇಳ ಬರುವದು. ಅಶೋಧಿತ ಕಟ್ಟಣದಲ್ಲಿ ನಾದವು ಹವೆಯಿಂತ ಹತ್ತು ಪಾಲು ಹೆಚ್ಚು ವೇಗದಿಂದ ಹೋಗುವದು. ಒಂದು ಉದ್ದವಾದ ಗಳ, ಕಟ್ಟಿಗೆಯನ್ನಾಗಲಿ ಕಿವಿಗೆ ಹೊಂದಿಸಿ, ಅಥವಾ ಹಲ್ಲಿನಲ್ಲಿ ಹಿಡಿದು, ಅದರ ಮತ್ತೊಂದು ತುದಿಯಲ್ಲಿ ಯಾರಾದರು ಸಪ್ಪಳವನ್ನು ಬಹು ಮೆಲ್ಲಗೆ ಮಾಡಿದಾಗ್ಯೂ, ಅದು ಅತಿ ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗಿ ಕೇಳುತ್ತದೆ.

ಕೊಳವೆಯೊಳಗಿಂದ ನಾದವು ಅತಿ ದೂರ ಹೋಗು-
ವದು. ಇದೇ ಮೇರೆಗೆ ಘನ ಪದಾರ್ಥಗಳಲ್ಲಿ ಸಹ ನಾ-
ದವು ಬಹು ದೂರ ಹೋಗುತ್ತದೆ. ಒಂದು ವೃಕ್ಷದ
ಕೋಲಿನ ಒಂದು ತುದಿಗೆ ಕಿವಿಯನ್ನು ಹಚ್ಚಿ ಮತ್ತೊಂ
ದು ತುದಿಯಲ್ಲಿ ಸೂಜಿಯಿಂದ ಕೆರೆದರೆ ಅದು ತ
ತ್ಕಾಲವೇ ಕೇಳ ಬರುವದು. ಒಂದು ಕಟ್ಟಿಗೆಯ
ನ್ನು ಹತ್ತು ಮೈಲು ಉದ್ದ ಮಾಡಿ, ಅದರ ಒಂದು ತು
ದಿಯಲ್ಲಿ ನಾದವನ್ನುಂಟು ಮಾಡಲಾಗಿ, ಅದು ಕ್ಷ
ಣವೇ ಯೆರಡನೇ ತುದಿಗೆ ಹೋಗುವದೆಂದು ವಿದ್ವಾ
ಸರ ಅಭಿಪ್ರಾಯವುಂಟು.

೧೦ ಪಾರಿಸ ಪಟ್ಟಣದಲ್ಲಿ ಬಾಯಾತನೆಂಬವ
ನೊಬ್ಬ ವಿದ್ವಾಂಸನು ಸ್ವಲ್ಪ ದಿವಸಗಳ ಹಿಂದೆ ಈ ಸಂಗ-
ತಿಯ ಪರಿಚಯ ನೋಡುವದಕ್ಕೋಸ್ಕರ ವೊಂದು
ಅತಿ ಮನೋಹರವಾದ ಕೌತುಕವನ್ನು ತೋರಿಸಿ-
ದನು. ಮೂರು ಸಾವಿರ ಫೂಟುಗಳಿಗಿಂತ ಹೆಚ್ಚು
ಉದ್ದವಾದದ್ದೊಂದು ಕೊಳವಿಯ ಒಂದು ತು
ದಿಯಲ್ಲಿ, ಆ ಕೊಳವಿಯ ಸ್ನೇಹಿತ್ರಾನು ವುಳ್ಳ ಹೊಂ
ಡು ಉಂಗುರವನ್ನು ಹಾಡಿಸಿದನು. ಆ ಶೃಂಗರದ-

ಮಧ್ಯಭಾಗದಲ್ಲಿ, ಅಂದರೆ ಕೊಳವೆಯ ಬಾಯಿಯ
ಲ್ಲಿ, ಒಂದು ಘಟಿಯಾಕಾರದ ಗಂಟೆಯನ್ನೂ, ಅದನ್ನು
ಹೊಡೆಯುವ ಸುತ್ತಿಗೆಯನ್ನೂ ತೂಗಕಟ್ಟಿದನು.
ತರುವಾಯ ಆ ಸುತ್ತಿಗೆಯಿಂದ ಗಂಟೆಯನ್ನು, ಉಂ
ಗುರವನ್ನು ಒಮ್ಮೆಲೆ ಬಡಿಸಿದನು. ಇದರಲ್ಲಿ ಉಂಗು
ರದ ನಾದವು ಕೊಳವೆಯ ಮೈಯಿಂದಲೂ,
ಗಂಟೆಯ ನಾದವು ಕೊಳವೆಯ ಗರ್ಭದಲ್ಲಿ ಸೇರಿದ-
ಹವೆಯೊಳಗಿಂದಲೂ ಹೋಗಬೇಕೆಂದು ಅವನ-
ಆಲೋಚನೆಯಿತ್ತು. ಅದರಂತೆ ಕೊಳವೆಯ ಎ
ರಡನೆ ತುದಿಗೆ ಕಿವಿಯ ಹಚ್ಚಿ ಕೂತವನಿಗೆ ಉಂಗು
ರದ ಸಪ್ಪಳವು ಕೊಳವೆಯ ಮೈಯೊಳಗಿಂದ ಮೊದ
ಲು ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗಿ ಕೇಳಿಸಿದ ನಂತರ ಗಂಟೆಯ ಸಪ್ಪ-
ಳವು ಸ್ವಲ್ಪ ಸೆಕಂದಗಳ ತರುವಾಯ ಕೊಳವೆಯ
ಗರ್ಭದೊಳಗಿನ ಹವೆಯ ಮಾರ್ಗವಾಗಿ ಕೇಳಿಸಿ-
ತು. ಈ ವಿಧವಾಗಿ ಹಲವು ಪರೀಕ್ಷೆಗಳನ್ನು ನೋ
ಡಿದನಂತರ ಹವೆಯೊಳಗಿಂದ ಹೋಗುವ ನಾದ
ದ ವೇಗಕ್ಕಿಂತ ಹತ್ತು ಪಾಲು ಹೆಚ್ಚು ವೇಗದಿಂದ
ಲೋಹದೊಳಗಿಂದ ನಾದವು ಹೋಗುತ್ತದೆಂದು-

ತಿಳಿದು ಬಂತು; ಅಂದರೆ ಒಂದು ಸೆಕೆಂಡಿನಲ್ಲಿ
೧೧೨೫ ಫೂಟು ಹೋಗುತ್ತದೆಂದು ಗೊತ್ತಾಯಿ
ತು.

೧೧ ಘನಪದಾರ್ಥಗಳಲ್ಲಿ ನಾದವು ಹವೆಯೊ-
ಳಗಿನದಕ್ಕಿಂತ ಹೆಚ್ಚು ವೇಗದಿಂದಲೂ, ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗಿ-
ಯೂ ಕೇಳಬರುತ್ತದೆಂಬ ಸಿದ್ಧಾಂತದ ಅರ್ಥಾಗದಿಂದ
ಒಂದು ಕಟ್ಟಿಗೆಯ ಕೊಳವೆಯು ರಚಿಸಲ್ಪಟ್ಟಿದೆ.
ಅದಕ್ಕೆ ಹೃದಯಪರೀಕ್ಷಕವೆಂದು ಹೆಸರುಂಟು. ಅ-
ದನ್ನು ವೈದ್ಯರು ರೋಗಿಗಳ ಎದೆಯ ಮೇಲಿಟ್ಟು ಮೇ-
ಲಿನ ತುದಿಗೆ ತಮ್ಮ ಕಿವಿಯನ್ನಿಟ್ಟು ನೋಡಲಾಗಿ, ರೋ-
ಗಿಯ ಎದೆಯಲ್ಲಿನ ಬಿಡ ವ್ಯಾಪಾರಗಳೆಲ್ಲ ಅವರಿ-
ಗೆ ಪ್ರತ್ಯಕ್ಷ ನೋಡಿದಂತೆ ತಿಳಿಯುತ್ತವೆ.

೧೨ ನಾದದ ಹಬ್ಬುವಿಕೆಯನ್ನು ಪರೀಕ್ಷಿಸುವ-
ದಕ್ಕೋಸ್ಕರ ಕೆಲವು ಗುಂಡುಗಳನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡು
ಒಂದು ಸಾಲಾಗಿ ಬೇಲಿನ ಮೇಲೆಯಿಡು, ಅಥ-
ವಾ ತೂಗಕಟ್ಟು. ತರುವಾಯ ಒಂದು ತುದಿಯ
ಲ್ಲಿದ್ದ ಗುಂಡನ್ನು ಹಿಡಿದು, ಅದಕ್ಕೆ ಹೊಂದಿದ್ದ ಗುಂಡಿನ
ಮೇಲೆ ಅಪ್ಪಳಿಸಲಾಗಿ, ನಡುವಿನ ಗುಂಡುಗಳಲ್ಲಿಯಾ

ವದೂ ಇಲ್ಲವಾದರೆ, ಎದುರಿನ ತುದಿಯಲ್ಲಿದ್ದ-
ಗುಂಡು ಮಾತ್ರ ದೂರಹಾರಿಹೋಗುವದು. ಇದರಿಂದ
ಸಮೀಪಿಸ ಗುಂಡುಗಳಲ್ಲಿ ಪ್ರೇರಣೆಯನ್ನು ಮುಂದಕ್ಕೆ-
ಸಾಗಿಸುವಕೆಲಸಕ್ಕೆ ಮಾತ್ರ ಬರುತ್ತವೆಂದು ತಿಳಿಯು
ತ್ತದೆ. ಇದೇ ರೀತಿ ನಾದವನ್ನುಂಟು ಮಾಡುವ-
ಪ್ರೇರಣೆಯು ಘನ ಪದಾರ್ಥಗಳೊಳಗಿಂದ ಸಾಗಿ-
ಹವೆಯಲ್ಲಿ ಸೇರುತ್ತದೆ. ಬೇರೆ ಪದಾರ್ಥಗಳಂತೆ-
ಯೇ ಹವೆಯಾದರೂ ಸೂಕ್ಷ್ಮ ಪರಮಾಣುಗಳಿಂದ-
ಲುಂಟಾಗಿದೆ. ಆ ಪರಮಾಣುಗಳದೊಂದು ಸಾಲನ್ನು
ಮೇಲಿನ ಉದಾಹರಣೆಯಲ್ಲಿ ಹೇಳಿದ ಗುಂಡುಗಳ
ಸ್ಥಳದಲ್ಲಿ ನಾವು ಕಲ್ಪಿಸಬಹುದು. ಪರಮಾ-
ಣುಗಳು ಗುಂಡುಗಳಂತೆ ಒಂದಕ್ಕೊಂದು ಹೊಂ
ದಿರುವದಿಲ್ಲ. ಆದಾಗ್ಯೂ ಆಕರ್ಷಣೋತ್ಪಾದಕ ಪ್ರೇ
ರಣೆಗಳಿಂದ, ಅವು ಅತಿ ಸಮೀಪವಾಗಿ ನಿಂತಿರುತ್ತ
ವೆ. ಆದದರಿಂದ ನಾದವುಳ್ಳ ಪದಾರ್ಥದಿಂದ ನಮ್ಮ
ಕಿವಿಯ ಮಟ್ಟಿಗೂ ಯಾವಾಗಲೂ ಹವೆಯ ಪರಮಾಣು
ಗಳ ಸಾಲುಗಳು ಎಡೆಬಿಡದೆ ನಿಂತಿರುತ್ತವೆಂದು
ಹೇಳಬಹುದು. ಆಘಾತವಾಗಲು ನಾದವುಳ್ಳ ಪ-

ದಾರ್ಥಕ್ಕೆ ಹೊಂದಿದ್ದ ಪರಮಾಣುಗಳಿಗೆ ನಾದಪ್ರ-
ಪ್ರೇರಣೆ ಯುಂಟಾಗಿ, ಅದು ಮುಂದಿನ ಎಲ್ಲ ಪ-
ರಮಾಣುಗಳೊಳಗಿಂದ ಹಾಯ್ದು ಬಂದು ನಮ್ಮ
ಕಿವಿ ಯೊಳಗಿನ ನಗಾರಿ ಯಂಥ ಪಟಲಕ್ಕೆ ತಗಲು
ತ್ತದೆ.

Correspondence.

ಪತ್ರವ್ಯವಹಾರವು.

ಮಹಾರಾಜ ರಾಜಪೂಜಿತ ರಾಜಮಾನ್ಯ
ರಾಜಶ್ರೀ ಚಿಕ್ಕಗಾಂಧಿಶಾಲಾ ಪತ್ರಿಕದ ಮಾಲೀಕರಿಗೆ-
ವಿನಂತಿ ವಿಶೇಷ- ತಮ್ಮ ಪತ್ರಿಕೆಯು ಯಾವತ್ತು ಮ
ಹಾಧಿಕಾರಸ್ಥರಿಗೆ ಕೇವಲ ಆಶ್ರಯ ಭೂತವಾದಂಥಾ
ದ್ದು ಅಂತಸ್ಥಳ ದೊರೆಯುತ್ತದೆಂತಾ ವಿಶ್ವಾಸ ವಾದ
ಕಾರಣ ನನಗೂ ಏಕಾಂತ ಜಾಗಾ ದೊರೆದೀತು,
ಎಂಬೋ ಅಭಿಲಾಷೆಯಿಂದ ಕೆಳಗೆ ನಾಲ್ಕು ಮಜಕೂ
ರವನು ತಮ್ಮ ಸರಳ ಹೃದಯ ಗಳಲ್ಲಿ ಹುಟ್ಟಿಲ ಪಡುವ
ಸುಂದರವಾದ ಪತ್ರಿಕೆ ಯೊಳಗೆ ಅಚ್ಚುಹಾಕಿಸಿ-

ಪ್ರಸಿದ್ಧಿಸಬೇಕೆಂದು ವಿಶೇಷವಾದ ಪ್ರಾರ್ಥನೆ
ವುಂಟು. ಕ್ರಾಯಸ್ತ ಬೆಂಗಳೂರ ನಗರದ ಸಾ
ಲಿಯ ಮಾತ್ರಿಕ ದಿಷ್ಣೋಪ್ ಸ್ಟಂಕರ ಬೋಕಿ ಗೋವಾಕ-
ಣ್ಣವನ ದಿನಂತಿ ಕ್ರಾರ್ಯು ೨೧ ನೇ ಜುಲಾಯಿ-
೧೮೭೧ ಇಸವಿಯ ದಿವಸಿ ಪ್ರಾತಃಕಾಲ ಒಂಬದು ಸಾಲ
ಬಂದ ಆಗುವವರೆಗೂ ನಿದರ ಗ್ರಾಮದ ಬಿಂಟ ಜನರು,
ಡಾಸುವರ್ತಕ ಜನರು ಇಂನು ಕೆಲವು ಕಾಮುಡಾರ
ಜನರು ಕುಶಾಲಾಗ್ರಹದಲ್ಲಿಬಂದು ಎಲ್ಲಾ ಕಾಗದ
ಕುಡುಗರಕರ್ದ್ಕ್ಷಿಯಂನು ತೆಗೆದು ಕೊಂಡರು. ಮ
ತ್ತು ಆ ಕಾಲಕ್ಕೆ ಪಾಸು ಆದ ಕುಡುಗಳ್ಗೆ ಅ ಅ-
ಹುಡುಗರಿಗೆ ಒಂದೊಂದು ಮುದ್ರಿಕ ಬಂನು ಬಕ್ಷೀ-
ಸಿ ಕೊಟ್ಟರು. ಮತ್ತು ಮೂಸ್ರಿರು ತಮ್ಮ ಕೆಲಸ-
ದಲ್ಲಿ ಬಹು ಮೇಹನತು ಮಾಡಿ ಹುಡುಗರಂನು-
ಕ್ರಯಾರ ಮಾಮುತ್ರಾಕಂಡಾ ಸಂತೋಷವಾಗಿ ಸಭೆಯ-
ಜನರು ನನಗೆ ಒಂದು ಧೋತರ ಜೋಡು ಭಕ್ಷೀ-
ಸಿ ಕೊಟ್ಟರು. ಕ್ರಾರ್ಯು ೧೩ ಮಾಹೆ ಆಗಸ್ಟ್ ೧೮೭೧

ಬಿ. ಕೆ. ಬಾಂಗ್ಲೋ ಬಂಗಾರ.

ರಾ॥ ರಾ॥ ಜ್ಞಾನಪತ್ರಿಕಕರ್ತರಯವರಿಗೆ:-

ಈ ಊರಿಗೆ ನಾನು ಯಾತ್ರಸ್ಥನಾಗಿ ಬಂದು, ಸುಮಾರು ಒಂದು ತಿಂಗಳಾಯಿತು. ಇದರಲ್ಲಿ ಬಾಬಾಚಾರ್ಯರೆಂಬವರು ಮೂರ್ನಾಲ್ಕು ದಿವಸದ ಹೊತ್ತಿಗೆ ಪೇಟೆಗೆ ಬಂದು ಇಳುಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ. ನಾನು ಕಾಣಲಿಲ್ಲ, ಹಾಗೆ ಕೇಳಿದೆ, ಶಿಷ್ಯ ಸ್ತೋತ್ರಾದಿಗಳಿಂದ ಬಹಳ ಬಡೋಕೀರ್ತಿಯಿಂದ ನಡೆದಿರುವೆ. ಇಷ್ಟೆಲ್ಲಾ ಇವರ ಮಹಾತ್ಮ್ಯ ಸೋಂತಲಾಗಿ ಇವರು ನಡೆದಿರುಗಳೆಂಬ ಯಾರೂ ತಿಳಿಸದೆ, ಸಾಕ್ಷಾತ ದೇವಾಂಶರೇ ಇವರು ಬಹುದೆಂದು ಪ್ರಸಿದ್ಧಿ ತಲ್ಲಣಕೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದಿದೆ, ಈ ವಿಷಯಕ್ಕೆ ಎರಡನೇ ಕಲ್ಪನೆಗಳಿಷ್ಟು ಮಾತ್ರವು ಉಳಿಯೋಗಕ್ಕೆ ಬಾರವು. ಮತ್ತು ಇವರು ಶಿಷ್ಟೆಲ್ಲದವರೂ, ಗರ್ವವಿಲ್ಲದವರೂ, ಮರ್ಯಾದೆಯುಳ್ಳವರೂ, ಸದ್ಗುಣದವರೂ, ಪರೋಪಕಾರಿಗಳೂ, ದಾಂಭಿಕತ್ವವಿಲ್ಲದವರೂ, ಕಲಿಯುಗದಂತು ತಿಳಿಯ ಅರಿಯದವರೂ, ಇಷ್ಟಾರೆಂಬದಕ್ಕೇನು ಸಂದೇಹವಿಲ್ಲ. ಈ ಆಚಾರ್ಯರ ವಿಷಯಕ್ಕೆ ನನಗೆ ಇನ್ನೂ ಕೆಲವು ಸಂಗತಿಗಳು ಸೆಸಹು ಅದ ಅದ ಹಾಗೆ ದರರ

ಮಠ ಪತ್ರಿಕೆಗಳಲ್ಲಿ ಬರಿಯುತ್ತಲಿರುವ.

ಮುಂದಕ್ಕೆ ಸಾಗುವದು.

ಮುಕ್ಕಾಂ ಗಲಗಲಿ
ತಾ ೧೧।೮।೩೧

ಕೋ. ಕೇ. ಬೋ. ತೇ.

ಮೆ॥ ಕನ್ನಡ ಶಾಲಾಪತ್ರಿಕೆಯ ಎಡಿಟರರವರಿಗೆ.

ವಿ॥ ವಿ॥ ಕೆಳಗೆ ಬರೆದಿರುವ ನಾಲ್ಕು ಪಂಕ್ತಿಗಳನ್ನು ತಮ್ಮ ಸುಂದರವಾದ ಪತ್ರಿಕೆಯಲ್ಲಿ ಪ್ರಕಟಿಸುವಿರೆಂದು ನಾನು ನಂಬಿಕೊಂಡಿದ್ದೇನೆ.

ನಾನು ಈ ಊರಿಗೆ ಮಾಸ್ತರನಾಗಿ ಬಂದು ಸುಮಾರು ಒಂದು ತಿಂಗಳಾಯಿತು. ಇದುವರೆಗೂ ಈ ಊರೊಳಗಿದ್ದ ಮಾಜೀ ಮಾಸ್ತರನಾದ ರಾವ ಚಂದ್ರ ಗಂಗಾಧರ ರಾಯಬಾಗ ಎಂಬವನು ಇದೇ ಊರೊಳಗೆ ನಿಂತು, ತಾನು ಇದೇ ಗ್ರಾಮದಲ್ಲಿಯೇ ಇರ ಬೇಕೆಂಬ ಪೂರ್ಣ ಅಪೇಕ್ಷೆಯಿಂದಲೂ, ಹಾಂಗು ನಾಲ್ಕು ಜನಪೂರಕರ ಯೋಗದಿಂದಲೂ, ಒಂದೆರಡು ಅರ್ಜಿಗಳನ್ನು ಕೊಡು ಮಾಡಿಸಿದ್ದಾನೆ. ಅಂದ ಬಳಿಕ ಮಾಸ್ತರ ಜನರಾದ ನಾವು, ನಮ್ಮ ಮೇಲಾಧಿಕಾರಿ ವರ್ಗದವರ ಹುಜುರಿಗೆ ಅಪಾತ್ರ-